

για το 2ο Συνέδριο της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση
εισαγωγή

Στη νέα εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού η αβεβαιότητα έχει εισβάλει σε όλες τις πτυχές της καθημερινής ζωής. Αβεβαιότητα για τη δουλειά και την ποιότητα ζωής, για το μέλλον. Αβεβαιότητα που διαπερνά και την Αριστερά στην αυγή του 21^{ου} αιώνα. Το ερώτημα αν έχει θέση στην εποχή μας το αίτημα για την ανατροπή και μια άλλη, απελευθερωτική προοπτική, είναι ανοιχτό σε όλη του τη βασανιστική διάσταση.

Η ίδια αβεβαιότητα, αντεστραμμένη όμως, διαπερνά και τους κυρίαρχους κύκλους. Το ερώτημα κατά πόσο η κυριαρχία του κεφαλαίου με τους συσχετισμούς και τα χαρακτηριστικά του σήμερα είναι αδιαμφισβήτητη, είναι υπαρκτό και απασχολεί.

Εξάλλου, αν ο τρόπος που γιορτάζει κανείς δείχνει τα βαθύτερα χαρακτηριστικά του, τότε από το αγχωμένο μεγαλείο και τη σπάταλη χλιδή των γιορτασμών για το «μιλένιουμ» και τη νέα χιλιετία ξεχωρίζει η αγωνία να μείνει έξω από κάθε απολογισμό, αλλά και από κάθε στόχευση, το ισοζύγιο της βαρβαρότητας που άφησε ο 20^{ος} αιώνας. Και αυτή η σιγουριά κλονίστηκε πολύ σύντομα από τις κινητοποιήσεις στο Σιάτλ και την Ουάσινγκτον καθώς και από αυτές της Πρωτομαγιάς σε μια σειρά από χώρες.

Αυτή την αβεβαιότητα δεν τη γεννά παρά η όξυνση των αντιθέσεων και των αντιφάσεων του καπιταλισμού στο σημερινό του στάδιο.

Η εποχή της Νέας Οικονομίας και της αποθέωσης της ανταγωνιστικότητας τελικά καταλήγει να είναι η εποχή της σκληρής ποσοτικά και ποιοτικά εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης, που είναι πιο μορφωμένη και με ενισχυμένο ρόλο στην παραγωγή από ποτέ. Η εργασία του κόσμου της δουλειάς με αυτά τα χαρακτηριστικά είναι το πιο φτηνό εμπόρευμα στη εποχή της Νέας Οικονομίας. Οι άστεγοι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης σε τεχνολογίες αιχμής στο Σιάτλ ή οι κακοπληρωμένοι και με ωράριο 9 π.μ. - 11 μ.μ. μανάτζερ της Αθήνας μπορεί να μην εκπροσωπούν το μέσο όρο, αλλά σίγουρα καταδεικνύουν τα εύθραυστα χαρακτηριστικά της κοινωνικής συμμαχίας που έχει πετύχει το κεφάλαιο.

Η Παγκοσμιοποίηση, η σημαία για την επιβολή της πλήρους ασυδοσίας των Πολυεθνικών Πολυκλαδικών Μονοπωλίων μέσα από τη Νέα Οικονομία, τελικά είναι η οικονομία ενός προηγμένου κόσμου, όλο και πιο στεγανού, όλο και πιο απόμακρου για την πλειοψηφία του πλανήτη. Αυτήν που βιώνει τον αποκλεισμό και την περιθωριοποίηση και βλέπει να ανοίγουν οι πύλες της κλειστής οικονομίας της παγκοσμιοποίησης μόνο για την κλοπή της φθηνής εργασίας και την αποπληρωμή του χρέους.

Η Εποχή της Πληροφορίας τελικά κρύβει πολλά μυστικά, όταν η πρόσβαση στο Διαδίκτυο αφορά το 2,4% του πλανήτη, το οποίο μεταφράζεται σε 25% για τις ΗΠΑ και 0,1% για την Αφρική.

Η Εποχή της Δημοκρατίας υπόσχεται μια δημοκρατία χωρίς αξία χρήσης καθώς δεν αλλάζει η ζωή προς το καλύτερο, μια δημοκρατία ψευδεπίγραφη και θωρακισμένη με αστυνομίες και ΜΑΤ, εξοπλισμένες με υπερσύγχρονα όπλα και συστήματα ελέγχου και φακελώματος. Αλλά και μια δημοκρατία μονοφωνική, με κόμματα, ΜΜΕ και θεσμούς που ξέρουν μόνο τη γλώσσα της ενιαίας σκέψης. Και στο τέλος, μια δημοκρατία - απειλή, όπλο στα χέρια υπεραντιδραστικών, όπως ο Χάιντερ, ο Μπους ή και ο Χριστόδουλος.

Η Εποχή της Επιστημονικής Έκρηξης είναι τελικά μια εποχή γενικευμένων φόβων, που προκαλεί η εισβολή της κερδοφορίας στο γενετικό υλικό και η προτεραιότητα του κέρδους απέναντι στον άνθρωπο και τη φύση.

Η υπόσχεση για μια **Νέα Τάξη, για το τέλος των εθνικισμών, για τη «Συναινετική Ηγεμονία» των ΗΠΑ, που με τη στήριξη οργανισμών όπως ο ΟΗΕ, ο ΟΑΣΕ, το ΔΝΤ, ο ΠΟΕ, το ΝΑΤΟ αλλά και η ΕΕ, θα επιβάλλει «την ελευθερία και τη δημοκρατία», δηλαδή την ελευθερία και την ασυδοσία για τα ΠΠΜ που πρεσβεύει η Νέα Οικονομία και η Παγκοσμιοποίηση, δεν είναι παρά η επιβολή της βαρβαρότητας του υπαρκτού καπιταλισμού με το αίμα των πολέμων.** Πολέμων που σκοτώνουν όλο και περισσότερο τους άμαχους, από τον πόλεμο στον Κόλπο ως τη γενοκτονία στη Ρουάντα, από το σφαγείο της Βοσνίας μέχρι την κτηνωδία στη Γιουγκοσλαβία. Εξάλλου, ο μόνος εθνικισμός που δεν χωράει στη Νέα Τάξη είναι αυτός των απροσάρμοστων στη Νέα Οικονομία. Ο Εθνικισμός όμως των ΗΠΑ, της Ιαπωνίας, της Γερμανίας, της Κίνας, των ισχυρών και «πολιτισμένων», των ιμπεριαλιστικών κέντρων και των χωρών του ΟΟΣΑ και της ΕΕ σφραγίζει την εποχή της Νέας Τάξης, όπως και ο ρατσισμός και η ξενοφοβία διαπερνούν την κοινωνική συνείδηση.

Και αν είναι η αβεβαιότητα που διαπερνά τη σκέψη για το μέλλον, είναι η απολογία που χαρακτηρίζει το λόγο για το παρόν του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Όλα τα ιδεολογήματα, από τους «μονόδρομους» για την ΟΝΕ, τη φτώχεια, τον πόλεμο, ως τη σύγκριση με τον «υπαρκτό σοσιαλισμό», από την αποθέωση της

ανταγωνιστικότητας μέχρι την ενοχοποίηση του DNA και των γονιδίων για την κοινωνική ανισότητα, τη βαρβαρότητα, έρχονται να συσκοτίσουν μια καθοριστική πλευρά στην πραγματικότητα του Ολοκληρωτικού Καπιταλισμού: δεν υπάρχει θέση, λιγότερο ή περισσότερο σίγουρη, για όποιον τερματίσει δεύτερος στο συνεχές και ανελέητο κοινωνικό ανταγωνισμό ανάμεσα στους πάντες. Πίσω από τους μανάτζερ που εκθειάζονται από τις πορτοκαλί εφημερίδες, γιατί έχουν περιουσία μεγαλύτερη από το ΑΕΠ 45 χωρών, υπάρχουν οι χιλιάδες που έχουν απολύσει και άλλοι τόσοι που τους κλέβουν την εργασία, το μυαλό και τη φαντασία.

Αυτή την αβεβαιότητα δεν τη γεννά η πολιτική, οι ιδέες, οι πρωτοβουλίες της επίσημης Αριστεράς και του πολιτισμού της σε πολιτικό, ιδεολογικό και οργανωτικό επίπεδο. Κανένα φόβο δεν εμπνέουν τα επίσημα συνδικάτα που γιορτάζουν την Πρωτομαγιά με κήρυγμα του Πάπα, τα κομμουνιστικά κόμματα που συγκυβερνούν στις κυβερνήσεις των ΝΑΤΟϊκών δολοφόνων στην Ευρώπη με τη μεταμοντέρνα Αριστερά του Ντ' Αλέμα ή των Πρασίνων. Εξάλλου, από το Μάη του '68, όταν η κατεστημένη Αριστερά βρέθηκε να πάσχει από αφλογιστία μπροστά στη φλόγα της κοινωνικής εξέγερσης, η επίσημη Αριστερά δεν βρέθηκε πουθενά στον κόσμο σε κινήματα ανατροπής, παρά μόνο διεκδικήσεων ή αντίστασης. Η κατάρρευση του υπαρκτού - ανύπαρκτου σοσιαλισμού το '89 ήρθε απλά να επισημοποιήσει το διαζύγιο και από τα σύμβολα της επανάστασης.

Αυτό που κλονίζει την αλαζονεία του ολοκληρωτικού καπιταλισμού είναι τα σκιρτήματα κοινωνικής αμφισβήτησης που τον φέρνουν αντιμέτωπο με νέα συνθήματα και νέες μορφές δράσης. Έτσι, την ώρα που η ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον έχει εξοριστεί από το λόγο της κυρίαρχης πολιτικής, του επίσημου συνδικαλισμού, της κατεστημένης διανόησης, ακόμα και από τις θρησκείες και αιρέσεις, άλλες φωνές, «ανεπίσημες» αλλά δυνατές, αγγίζουν πλειοψηφίες και απαιτούν οι δυνατότητες της εποχής μας να μη μένουν σε μια μόνιμη και ολοένα μεγαλύτερη αντίφαση με τις «μειωμένες προσδοκίες».

Η αβεβαιότητα του ολοκληρωτικού καπιταλισμού έχει βάση. Ούτε η κυρίαρχη πολιτική τάση, η Δεξιά του 21^{ου} αιώνα, η κεντροαριστερή σοσιαλδημοκρατία, ούτε η κλασική Δεξιά των συντηρητικών και νεοφιλελεύθερων δεν μπορούν να δικαιώσουν την κοινωνία της αγοράς. Όπως ο υπαρκτός σοσιαλισμός δεν δικαιώθηκε από το μεγαλείο του Κόκκινου Οκτώβρη σε σύγκριση με τη βαρβαρότητα του τσαρισμού, αλλά κατάρρευσε γιατί δεν απάντησε από εργατική σκοπιά στις αντιθέσεις του σήμερα, έτσι και ο υπαρκτός, ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός, όσο και αν επικαλείται την ήττα του επαναστατικού κύκλου που άνοιξε το 1917, δεν δικαιώνεται, γιατί τον βαραίνουν η όξυνση των κοινωνικών αντιθέσεων και αντιφάσεων, γιατί η μεγαλύτερη συσσώρευση πλούτου στην ανθρώπινη ιστορία συμβαδίζει με εκμετάλλευση, ζωή χωρίς περιεχόμενο, φτώχεια, πείνα, δίψα.

Στο ξεκίνημα του 21^{ου} αιώνα το κοινωνικό σκοτάδι είναι πυκνό, αλλά μέσα σε αυτό υπάρχει η δυνατότητα και η ανάγκη να διατυπωθεί ξανά ο στόχος της απελευθερωτικής κοινωνικής προοπτικής, της κομμουνιστικής προοπτικής. Όχι ως το δικαιωμένο από την κοινωνική βαρβαρότητα «όραμα του κομμουνισμού», που σαν την κιβωτό των Εβραίων περιφέρει η Αριστερά στην έρημο μέχρι να φτάσει στη γη της κομμουνιστικής επαγγελίας. Αλλά ως τη νέα εποχή των κοινωνικών επαναστάσεων, τη νέα εποχή της κομμουνιστικής προοπτικής που θα ανοίξει, ως απάντηση στο κοινωνικό τέλμα και τη βαρβαρότητα της εποχής του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, και θα σημάνει το πέρασμα από τις «μειωμένες προσδοκίες» του παρόντος στις ανατροπές του μέλλοντος, στην πεποίθηση ότι το πυκνό σκοτάδι είναι πριν την αυγή...

Με το 2^ο Συνέδριο της ν.Κ.Α., (Νοέμβρης 2000) και τον προσυνοδικό διάλογο θέλουμε να κάνουμε βήματα σε μια συνολική στρατηγική, θεωρητική, πολιτική και οργανωτική ενότητα του δυναμικού μας, να εξοπλίσουμε και να συμβάλουμε στη συζήτηση και αναζήτηση όλης της αριστερής και ριζοσπαστικής νεολαίας, όλων των αγωνιστών του νεολαιίστικου κινήματος. Να συνδυάσουμε την εσωοργανωτική συζήτηση με μια μάχιμη πολιτική εξόρμηση εν όψει των κρίσιμων κοινωνικοπολιτικών μαχών που έχουμε μπροστά μας. Οι Θέσεις του ΚΣ έχουν στόχο την ανάπτυξη των αναλύσεων και τη διατύπωση βασικών ζητημάτων στο φόντο της νέας κατάστασης που έχει διαμορφωθεί. **Το Συνέδριό μας και το σύνθημά του είναι αφιερωμένο στον Γιώργο Γράψα.** Το «δεν θα υπακούσουμε» του '89, στον εκφυλισμό, την υποταγή της επίσημης Αριστεράς, την προσαρμογή στο ρεαλισμό του εφικτού, που σηματοδότησε όλα αυτά τα χρόνια την προσπάθειά μας, σήμερα γίνεται εξαιρετικά επίκαιρο, με το «δεν θα υπακούσουμε» στην καπιταλιστική βαρβαρότητα, τη Νέα Τάξη, το μονόδρομο της ενιαίας σκέψης. Το «έρχεται η δική μας εποχή» σηματοδοτεί την ανάλυσή μας για τις δυνατότητες της ανατροπής και της αντικαπιταλιστικής πάλης σήμερα, τη συνέχεια και ανάπτυξη της προσπάθειας επαναθεμελίωσης ενός σύγχρονου κομμουνιστικού κινήματος στη νέα γενιά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΤΗ ΔΙΝΗ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ

1.1 Η νεολαία στην κοινωνία της κρίσης και της βαρβαρότητας, στην εποχή των τεράστιων δυνατοτήτων

Μετά τη θυελλώδη δεκαετία της νεοφιλελεύθερης επέλασης ('80), τη νέα κρίση και τα χρηματηστηριακά κράχτη δεκαετία του '90, αλλά και τις εξελίξεις και το "χώνεμα" των καταρρεύσεων στην ανατολική Ευρώπη του '89 - 91, στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά, το Μάαστριχτ και το Άμστερνταμ, την ΟΝΕ, τη ΝΑΦΤΑ, τον πόλεμο στον Κόλπο, τη Λευκή Βίβλο, το νέο ΝΑΤΟ και την επέμβαση στη Γιουγκοσλαβία, φαίνεται να αποκρυσταλλώνονται οι βασικές τάσεις και τα χαρακτηριστικά της νέας εποχής του καπιταλισμού. Το πέρασμα στο νέο στάδιο του καπιταλισμού οφείλεται, από τη μια, στην ανάγκη του κεφαλαίου να αναπτύξει ποιοτικά τις μορφές εκμετάλλευσης, να υπερβεί την κρίση υπερσυσσώρευσης, να ανακόψει την πτωτική τάση του μέσου ποσοστού κέρδους και, από την άλλη, στη δυνατότητα της εργατικής τάξης να αμφισβητεί εν δυνάμει αυτές τις μορφές, τείνοντας να αμφισβητεί την όλη σχέση κυριαρχίας του κεφαλαίου.

Ο νεοσυντηρητισμός, ο σύγχρονος κοινωνικός πόλεμος του κεφαλαίου με όλες τις παραλλαγές και αποχρώσεις που παίρνει σε πολιτικό, ιδεολογικό αλλά και κυβερνητικό επίπεδο διεθνώς (από δεξιές, κεντροδεξιές, κεντροαριστερές, αριστερές ή συμμαχικές κυβερνήσεις), δεν είναι απλά μια πολιτική επιλογή ή πρόσκαιρη αντιδραστική επίθεση του κεφαλαίου, αλλά η αντικειμενική τάση της ανάπτυξης και κρίσης του καπιταλισμού της νέας εποχής.

Με τον όρο **ολοκληρωτικό καπιταλισμό** που χρησιμοποιούμε για το νέο στάδιο, προσπαθούμε να αποτυπώσουμε τις πιο κρίσιμες πλευρές των αλλαγών:

- Τον ολοκληρωτικό σφετερισμό του χρόνου εργασίας και του ελεύθερου χρόνου από το κεφάλαιο.
- Την ολοκληρωτική κυριαρχία και ανάπτυξη των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής σε έκταση, βάθος και ποιότητα, την κυριαρχία των "νόμων της αγοράς" σε όλα τα επίπεδα και πεδία.
- Τη γενίκευση και προώθηση των ολοκληρώσεων του κεφαλαίου (ΕΕ, ΝΑΦΤΑ κ.λπ.) και την αναδιάταξη του διεθνούς σκηνικού με την κυριαρχία των Πολυεθνικών Πολυκλαδικών Μονοπωλίων, την παγκόσμια επέκταση της διεθνοποίησης του κεφαλαίου (καπιταλιστική «παγκοσμιοποίηση»), το σημερινό καπιταλιστικό - ιμπεριαλιστικό πλέγμα της «Νέας Τάξης».
- Το νέο ολοκληρωτισμό ενάντια στις ελευθερίες και τα δικαιώματα, με το αντιδραστικό κύμα αυταρχισμού και καταστολής σε όλα τα πεδία (νέο ΝΑΤΟ, ηλεκτρονική παρακολούθηση, καταστολή, έλεγχος, δικτατορία ΜΜΕ κ.λπ.).
- Την αδυναμία του σύγχρονου καπιταλισμού να συνδεθεί με κάποιο ελπιδοφόρο κοινωνικό όραμα, να στρατεύσει ενεργητικά και να δώσει προοπτική στην κοινωνική πλειοψηφία.
- Την τάση και την ανάγκη - δυνατότητα του κόσμου της εργασίας να αντιπαρατεθεί με το κεφάλαιο με μια αντίστοιχα "ολοκληρωτική" απάντηση από τη σκοπιά των στρατηγικών του συμφερόντων.

Το νέο αυτό στάδιο σημαίνει πρώτα απ' όλα μια ποιοτική τομή στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και την απογείωση της εκμετάλλευσης (στη βάση της σχετικής υπεραξίας), τις νέες ανώτερες μορφές συνδυασμού της σχετικής υπεραξίας με νέες μεθόδους απόλυτης υπεραξίας.

Η ολόπλευρη χρησιμοποίηση των επιτευγμάτων του ανθρώπινου νου από το κεφάλαιο, η ολοκληρωτική υπαγωγή της γνώσης, της επιστήμης, της τεχνολογίας, της φύσης, των δυνατοτήτων του ανθρώπου, στις ανάγκες της καπιταλιστικής παραγωγής, άνοιξαν δρόμους βαθύτερης εκμετάλλευσης και κερδοφορίας στα πλαίσια του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Η νέα γενιά της εποχής μας ζει, δρα και διαμορφώνεται σε αυτό το τοπίο. Αναπτύσσει τα δικά της χαρακτηριστικά, τη συνείδηση, τα αιτήματα και τη στάση της σε αυτό το εχθρικό έδαφος.

Η εκρηκτική ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας χαρακτηρίζουν την εποχή μας, αναδεικνύοντας συνάμα τις δυνατότητες αλλά και τις αντιθέσεις της. Από τη μια, προβάλλουν οι δυνατότητες για λιγότερη και πιο δημιουργική εργασία, κάλυψη των αναγκών του ανθρώπου και καλύτερη ποιότητα ζωής. Από την άλλη, οξύνονται στο έπακρο όλες οι αντιθέσεις και τα προβλήματα, διαμορφώνοντας μια βάρβαρη κοινωνική πραγματικότητα για την τεράστια πλειοψηφία των ανθρώπων. Η νέα γενιά, σε μεγάλο βαθμό, θα κρίνει την πορεία της εξέλιξης στη νέα εποχή.

1.2 Η νέα γενιά εργαζομένων στο κέντρο της ολοκληρωτικής επίθεσης

Η ελαστικοποίηση στην εργασία, την παραγωγή και την ειδίκευση, την "αγορά εργασίας", το χρόνο εργασίας, τις αμοιβές και την κατανάλωση, αποτελεί την ατμομηχανή των αλλαγών σε όλα τα πεδία της ζωής. Το βαθύτερο μυστικό της ελαστικοποίησης και των τομών που γίνονται στη νέα εποχή δεν βρίσκεται στις ανάγκες της τεχνικής και του αυτοματισμού ή στην ασυδοσία και δύναμη του κεφαλαίου,

αλλά στο νέο, ανώτερο βαθμό εκμετάλλευσης, στο συνδυασμό σχετικής - απόλυτης υπεραξίας. Η κρίση και ανάπτυξη του σύγχρονου καπιταλισμού οδηγεί τις εξελίξεις, οξύνοντας όλες τις αντιθέσεις.

Οι ανακατατάξεις στην εργασία οδηγούν σε ένα νέο **μοντέλο παραγωγής**, με ένα συνδυασμό νέων και παλιών μορφών, μετά το φορντισμό - τεϊλορισμό. Βασικά στοιχεία αυτού του μοντέλου είναι οι αλλαγές στη διανοητική - πνευματική εργασία, με την τάση να ενσωματώνουν τα μέσα παραγωγής όλο και περισσότερο τις πιο δημιουργικές ανθρώπινες ικανότητες. Αλλάζει η γεωγραφία των ειδικεύσεων, ο καταμερισμός της εργασίας, η σχέση με τη γνώση, η εκπαίδευση - κατάρτιση. Βαθαίνει η αποξένωση - αλλοτρίωση, καταργείται η έννοια του ελεύθερου χρόνου. Αλλάζει η δομή της επιχείρησης και η οργάνωση της παραγωγής. Αντί του κάθετου καταμερισμού, εμφανίζονται πιο οριζόντιες ιεραρχικές και διοικητικές δομές, κύκλοι και ομάδες εργασίας. Ενισχύονται οι υπεργολαβίες και οι ευέλικτες μικρές επιχειρήσεις, «στεφάνη» της βασικής. Πολυδιασπάται το αντικείμενο εργασίας. Οι τεχνολογικές αλλαγές κάνουν δυνατή και απαραίτητη για το κεφάλαιο την πλήρη *τυποποίηση της εργασίας* (π.χ. ISO) και τον έλεγχο σε όλα τα επίπεδα, μετατρέποντας πολλά επαγγέλματα (πνευματικής εργασίας) σε “τεϊλορικού” τύπου (π.χ. υπάλληλοι γραφείων, Η/Υ κ.λπ.). Το “νέο” δεν συνδέεται μόνο με τις τεχνολογικές αλλαγές, αλλά και με τις κοινωνικές, οργανωτικές και ανταγωνιστικές μεθόδους δράσης των καπιταλιστικών επιχειρήσεων. **Παλιές και νέες μορφές και συστήματα οργάνωσης συνυπάρχουν, φυσικά, στην κατεύθυνση της μέγιστης εκμετάλλευσης και υποταγής των εργαζομένων.** Αυτό το νέο μοντέλο οργάνωσης της παραγωγής χρειάζεται και δημιουργεί ένα άλλο μοντέλο εργαζόμενου και μια άλλη εκπαίδευση.

Στους νέους βρίσκουν την εφαρμογή τους με πιο ολοκληρωμένο και καθολικό τρόπο οι νέες εργασιακές σχέσεις, τα μέτρα της “Λευκής Βίβλου”, οι αντιδραστικές τομές της τελευταίας δεκαετίας. **Το εργασιακό τοπίο άλλαξε ριζικά** και αυτή η αλλαγή αφορά πρώτα και κύρια τη νεολαία, που πρέπει από νωρίς να διαπαιδαγωγηθεί χωρίς τις απαιτήσεις για σύγχρονα δικαιώματα, χωρίς καν τις “προκαταλήψεις” περί σταθερής δουλειάς, ασφάλισης, δικαιωμάτων.

Οι νέες μορφές εντατικής εκμετάλλευσης και απόσπασης υπεραξίας, οι σχέσεις της επιστήμης με την παραγωγή, δημιουργούν νέα δεδομένα, που βάζουν έντονα τη σφραγίδα τους στη νέα βάρδια. **Πλάι στους νέους των εργοστασίων, των μηχανουργείων, της οικοδομής, έχει εμφανιστεί η νεολαία των σύγχρονων συνδυασμών πνευματικής - χειρωνακτικής εργασίας, των επιχειρήσεων και υπηρεσιών αιχμής του νέου “βιομηχανικού - επιστημονικού - τεχνολογικού συμπλέγματος” της εποχής μας.** Σημαντικό ρόλο σε αυτές τις αλλαγές έπαιξε η εφαρμογή των ν. Παπαϊωάννου για τις εργασιακές σχέσεις, των ν. 2525, 2640 για την αντιδραστική μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης και όλη η πολιτική των κυβερνήσεων και της ΕΕ τα δέκα προηγούμενα χρόνια, διαμορφώνοντας το **νέο τύπο - μοντέλο εργαζόμενου - απασχολήσιμου.**

Διαμορφώνεται μια συνεχώς διευρυνόμενη ζώνη διαρκούς εργασιακής ρευστότητας και εναλλαγής, η ζώνη της εργασιακής περιπλάνησης και της “οριακής ένταξης στην παραγωγική διαδικασία” Η ζώνη αυτή τείνει να καταλάβει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής των νέων εργαζομένων και όχι κάποια μικρή περίοδο (μετά το σχολείο, το στρατό ή το πτυχίο).

Βασικά στοιχεία που συνθέτουν το πλαίσιο ένταξης της νεολαίας στην παραγωγή σήμερα είναι:

Η “ευελιξία” στις μορφές απασχόλησης, με την εφαρμογή των ελαστικών εργασιακών σχέσεων και τη διαρκή επίθεση στα εργατικά δικαιώματα και κατακτήσεις. **Μία στις τρεις νέες θέσεις εργασίας είναι μερικής απασχόλησης**, με προσπάθεια να γενικευθεί η εφαρμογή της (ιδιαίτερα με το ν. Παπαϊωάννου, τα προγράμματα για ανέργους, τα ΤΣΑ κ.λπ.). Πάνω από 150.000 είναι επίσημα οι νέοι με **μερική απασχόληση**. Ο εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας έχει αυξηθεί στην πραγματικότητα. Ο βασικός μισθός και ιδιαίτερα η ασφάλιση δεν θεωρούνται δεδομένες. Δεν είναι γνωστές τις περισσότερες φορές -όταν υπάρχουν- οι συλλογικές συμβάσεις, τα “νόμιμα” δικαιώματα των εργαζομένων και οι υποχρεώσεις του εργοδότη.

Αύξηση υπάρχει και σε άλλες μορφές ευέλικτης απασχόλησης, όπως η **προσωρινή εργασία** μέσω των **συμβάσεων ορισμένου χρόνου** (18μηνες, 12μηνες, 6μηνες, ακόμα και 3μηνες). Οι συμβασιούχοι (ή έκτακτοι) νέοι αποτελούν περίπου το 14% του συνόλου, σε αυτούς πρέπει να προσθέσουμε τους εποχικούς. Αύξηση παρουσιάζουν και οι απασχολούμενοι νέοι στο **φασόν**, τις **υπεργολαβίες** και την **τηλεργασία**. Ιδιαίτερα σε αυτές τις μορφές απασχόλησης έχει γενικευθεί το φαινόμενο οι νέοι να εργάζονται με **καθεστώς Δελτίου Παροχής Υπηρεσιών**, χάνοντας κάθε εργατικό δικαίωμα.

Η ανεργία, με τις τεράστιες διαστάσεις που έχει πάρει, αναδεικνύεται στο υπ’ αριθμόν ένα εργατικό και κοινωνικοπολιτικό πρόβλημα. Η πίεση που ασκεί ο εφιάλτης της ανεργίας οδηγεί χιλιάδες νέους (όπως και όλους τους εργαζόμενους) στη μείωση των απαιτήσεων, στη μεγαλύτερη πειθάρχηση και υποταγή στην εργοδοσία, δυσκολεύει την ανάπτυξη της πάλης στο χώρο δουλειάς.

Η **“μαύρη” εργασία**, χωρίς τα τυπικά και νομικά έστω χαρακτηριστικά (πρόσληψη, ασφάλιση, ωράριο, άδειες, επιδόματα, νομική κατοχύρωση κ.λπ.). Σε αυτό το κομμάτι δεν υπάρχει καν η έννοια του εργαζόμενου και συνήθως έχει το χαρακτήρα του προσωρινού (αν και όλο συχνότερα αποκτά μόνιμο χαρακτήρα).

Η διαρκής λιτότητα και η χειροτέρευση των όρων ζωής με τις συνεχείς απώλειες στις αποδοχές, σε συνδυασμό με τις μεγαλύτερες ανάγκες. Εξαπλώνεται έτσι το φαινόμενο της **διπλής δουλειάς** στη νεολαία, το μόνιμο άγχος και τρέξιμο “για να βγει” ο μήνας.

Το “γκρίζο τοπίο” συμπληρώνουν η **γρήγορη απαξίωση των ειδικοτήτων και επαγγελματών**, σε συνδυασμό με τα μέτρα αξιολόγησης - πιστοποίησης στην εκπαίδευση και την παραγωγή, οδηγώντας χιλιάδες νέους στην επανειδίκευση, σε προγράμματα κατάρτισης αλλά και στον ανταγωνισμό μέσα στο χώρο δουλειάς. Η **ετεροαπασχόληση** των νέων θεωρείται σχεδόν αυτονόητη.

Όλες οι πολιτικές και τα λεγόμενα “κοινωνικά μέτρα” που προωθεί η ΕΕ και οι κυβερνήσεις όλων των αποχρώσεων σήμερα, με τα λεγόμενα «μέτρα για την απασχόληση», αποτελούν βασικές πλευρές της νεοφιλελεύθερης Λευκής Βίβλου ή γίνονται «πολιορκητικός κριός» για αντιδραστικές αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις, ενώ λειτουργούν ταυτόχρονα ως πολιτικό μέσο για να απορροφηθούν κραδασμοί και να αποφευχθούν κοινωνικές εκρήξεις που δημιουργούν οι αυξανόμενες τάσεις ανεργίας, φτώχειας και περιθωριοποίησης. Βασική φιλοσοφία της πολιτικής αυτής, με τα «σχέδια δράσης για την απασχόληση», τις εξαγγελίες για 300 χιλιάδες θέσεις και ευκαιρίες, τα προγράμματα του ΟΑΕΔ και τους νόμους Παπαϊωάννου και άλλους, είναι το **μοίρασμα της ανεργίας και της φτώχειας στην εργαζόμενη πλειοψηφία**. Με τη μέθοδο της γενίκευσης της μερικής απασχόλησης και της ελαστικοποίησης του χρόνου εργασίας τα ποσοστά και οι δείκτες θα βελτιωθούν, η κατάσταση όμως θα χειροτερεύει συνολικότερα. Παράλληλα, οι λεγόμενες «ενεργητικές πολιτικές» για την απασχόληση σημαίνουν νέα «κίνητρα» και επιδοτήσεις για τους εργοδότες και κόψιμο των όποιων κοινωνικών παροχών για τους άνεργους, τους εργαζόμενους και τη νεολαία.

Η απόσταση και ανυπαρξία συνδικαλιστικού κινήματος και η διαρκής αντεργατική επίθεση στα δικαιώματα, η οποία εξελίσσεται, συμπληρώνουν το τοπίο της εργασιακής ένταξης για τη νέα γενιά.

Αυτή η γενιά, λοιπόν, εντάσσεται στην εργασιακή διαδικασία με άλλους όρους. Τον τόνο δίνει η ελαστική εργασία, ο παροξυσμός της ανεργίας, η ανασφάλεια, η απουσία κατακτήσεων, οι τεχνολογικές εξελίξεις, η συνεχής πίεση για αξιολόγηση - πιστοποίηση, για κατάρτιση - ειδίκευση μιας χρήσης.

Βέβαια, ο νέος τύπος εργαζόμενου δεν διαμορφώνεται στο σύνολο της νέας εργατικής βάρδιας. Τμήματα περιθωριοποιημένα, μόνιμα εκτός παραγωγής, συνυπάρχουν με εκτεταμένες ζώνες ημιαπασχολούμενων ή εντατικά απασχολούμενων σε ελαστικές μορφές εργασίας στις πιο άθλιες συνθήκες (εμποροϋπάλληλοι, courier, delivery, εποχιακοί εργάτες κ.λπ.), με το κομμάτι των μισοεκπαιδευόμενων - μισοεργαζόμενων των κάθε λογής προγραμμάτων και σεμιναρίων (πρακτική άσκηση, σχολές μαθητείας, ινστιτούτα κ.λπ.), μαζί με τμήματα νέων εργατών παραδοσιακών κλάδων, καθώς και με τμήματα πιο μορφωμένα, εξίσου όμως ανασφαλή και αναλώσιμα.

Τα νέα χαρακτηριστικά διαχέονται σε όλο τον κόσμο της εργασίας και κύρια της νέας βάρδιας, διαμορφώνοντας μια αντιφατική κατάσταση, μια τεράστια πολυμορφία χαρακτηριστικών που **βάζουν έντονα τη σφραγίδα τους σε όλη τη νεολαία.**

1.3 Νέοι εργαζόμενοι, απασχολήσιμοι και άνεργοι.

Μια νέα βάρδια στο προσκήνιο

Σε αυτό το έδαφος των αλλαγών που έχουν συντελεστεί στην παραγωγική διαδικασία, τις παραγωγικές δυνάμεις, στο φόντο των εξελίξεων στο νέο στάδιο ανάπτυξης και κρίσης του καπιταλισμού, εμφανίστηκαν τα τελευταία χρόνια μια σειρά ερωτήματα και νέα ζητήματα.

Πρώτα απ’ όλα χρειάζεται να απαντήσουμε στις διάφορες θεωρίες του “τέλους της εργατικής τάξης” ή του ρόλου της, αλλά και στις απόψεις που εξακολουθούν να μιλάνε στο όνομα της εργατικής τάξης, “θεοποιώντας” και εξωραϊζοντάς την με αντιεπιστημονικό τρόπο.

Από κάθε σκοπιά εξέτασης του καπιταλισμού της εποχής μας φαίνεται ότι τα μεσαία στρώματα είτε συρρικνώνονται και, σε μεγάλη έκταση, προλεταριοποιούνται είτε αποκτούν νέα πιο οργανική σχέση και σύνδεση με το κεφάλαιο. Η διανομή έχει την τάση να εντάσσεται, κατά το μεγαλύτερο μέρος της, σε σχέσεις μισθωτής εργασίας. Το τμήμα του αγροτικού πληθυσμού μειώνεται. Αντίθετα, **αυξάνεται αριθμητικά ο κόσμος της μισθωτής εργασίας. Το ίδιο ισχύει στη νεολαία.** Σήμερα στην Ελλάδα, επίσημα υπάρχουν **850.000 εργαζόμενοι 14 έως 29 χρονών** σε σύνολο 3,8 εκατομμυρίων απασχολούμενων. Σε αυτούς πρέπει να προσθέσουμε και περίπου 200 χιλιάδες νέους εργαζόμενους, χωρίς στοιχεία, ένσημα, συμβάσεις.

Τα τελευταία χρόνια **μειώνονται δραστικά οι νέοι που εντάσσονται στα μεσαία στρώματα, ενώ ριζικά μειώθηκαν και οι νέοι αγρότες.** Μεγάλη αύξηση παρουσιάζουν οι νέοι μισθωτοί, ενώ ιδιαίτερα μεγάλη αυξητική τάση παρουσιάζεται στις νέες εργαζόμενες. Η μεγάλη **πλειοψηφία των νέων απασχολούμενων - 67,8%- είναι μισθωτοί** (ποσοστό μεγαλύτερο από ό,τι στο συνολικό ΟΕΠ). Το υπόλοιπο κομμάτι νέων, πέρα από αυτούς, κατανέμεται: 10% αυτοαπασχολούμενοι, 2,5% εργοδότες, 18% απασχολούμενοι σε οικογενειακές επιχειρήσεις. Η συντριπτική πλειοψηφία (σχεδόν **τα 2/3**) των νέων δουλεύουν στον **τριτογενή τομέα** (63,1%),

ενώ στο δευτερογενή το 24,1% και στον πρωτογενή το 12,8%. Στη **βιομηχανία**, ο κλάδος που συγκεντρώνει τους περισσότερους νέους είναι το μέταλλο και ακολουθεί ο ιματισμός (νέες εργαζόμενες). Στην κατηγορία **παροχή υπηρεσιών - εμπόριο**, ο κλάδος που έχει τη μεγαλύτερη ανάπτυξη απασχόλησης σε νέους είναι ο κλάδος τροφίμων (κυρίως αλυσίδες Σούπερ Μάρκετ) και ακολουθούν εμπορικές επιχειρήσεις.

Το τμήμα της **εργατικής νεολαίας των εργοστασίων** και μεγάλων βιομηχανικών μονάδων, λόγω της παραγωγικής αναδιάρθρωσης των τελευταίων δέκα χρόνων (οπότε έκλεισαν τα μεγαλύτερα εργοστάσια, ιδιαίτερα σε ορισμένες περιοχές) και των χαρακτηριστικών του ελληνικού καπιταλισμού **μειώνεται. Αυξάνεται όμως το τμήμα που απασχολείται “χειρωνακτικά” σε δυναμικές μεγάλες επιχειρήσεις τεχνολογιών αιχμής** (τύπου Ιντρακόμ κ.λπ.). Αυξάνεται το κομμάτι σπουδάζουσας νεολαίας (ΑΕΙ - ΤΕΙ) που είναι ταυτόχρονα εργαζόμενοι. Κυρίως, όμως, **αυξάνεται κατακόρυφα το τμήμα των εργαζόμενων μαθητών/σπουδαστών** των ΙΕΚ, ΟΑΕΔ, ΤΕΣ, ΤΕΛ και, τελευταία, των ΤΕΕ (κυρίως νυχτερινών και απογευματινών), **όλο το πλέγμα ειδίκευσης, κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένου ενός τμήματος των σεμιναρίων κάθε είδους και των δεκάδων “προγραμμάτων για την απασχόληση” (Stage1,2,3,4 Youth Start κ.λπ.)**, που απασχολεί περιοδικά χιλιάδες νέους. Το κομμάτι αυτό αυξάνεται διαρκώς, με την εφαρμογή ολοένα περισσότερων και διαφορετικών προγραμμάτων, απασχολώντας δεκάδες χιλιάδες νέους, απόφοιτους κάθε βαθμίδας, σε επιχειρήσεις, υπηρεσίες και το Δημόσιο, **με τη μορφή του “απασχολήσιμου”, ασκούμενου και καταρτιζόμενου, ποτέ όμως του εργαζόμενου με δικαιώματα.** Στα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης των διάφορων ΚΕΚ συμμετείχαν στην πενταετία '94 - '99 400 χιλιάδες εργαζόμενοι και άνεργοι. Μαζί με αυτά, υπάρχουν τα πεντάμηνα των “πρακτικών ασκήσεων” και τα 11μηνα των Stage, όπου δουλεύουν κανονικά 50 χιλιάδες νέοι για κάθε περίοδο. Τα προγράμματα αυτά χρηματοδοτούνται από το Β' και Γ' κοινοτικό πλαίσιο στήριξης της ΕΕ και από τους ίδιους τους εργαζόμενους μέσω του ΛΑΕΚ. Για την εξαετία 2000-2006, οι θέσεις κατάρτισης θα είναι 300 χιλιάδες, όσες δηλαδή και οι “νέες θέσεις εργασίας” των κυβερνητικών εξαγγελιών. Στα πλαίσια αυτά ο ΟΑΕΔ θα αναμορφωθεί ριζικά, με την ίδρυση και επέκταση των Κέντρων Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ). Τα προγράμματα τείνουν λοιπόν να καθιερωθούν ως εργασιακό καθεστώς.

Όσον αφορά την **παιδική εργασία**, 200 χιλιάδες παιδιά κάτω από 16 δουλεύουν σε διάφορους κλάδους. Υπολογίζεται ότι 80 χιλιάδες παιδιά κάτω των 13 ετών εργάζονται. Μαζί με το τμήμα των σεμιναρίων και προγραμμάτων (και χωρίς το κομμάτι των μακροχρόνια ανέργων), οι νέοι άνεργοι αποτελούν ένα τεράστιο τμήμα της νεολαίας που χαρακτηρίζουμε συχνά ως “**νέοι της περιπλάνησης**”.

Από τους 251.000 συνολικά άνεργους **μακράς διάρκειας** (πάνω από 12 μήνες), οι 141.800 (**το 56,4 %**) **είναι κάτω των 29 ετών**. Στην ΕΕ το σύνολο των επίσημα ανέργων είναι λίγο πάνω από 20 εκατομμύρια (10,2 % του εργατικού δυναμικού), από τους οποίους το 40% είναι νέοι κάτω από 25 ετών. Το **ποσοστό ανεργίας** της νεολαίας στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα αυξημένο σε σχέση με όλες τις άλλες χώρες της ΕΕ (κατά τον ΟΑΕΔ, φτάνει το **25 %**, ενώ για τις ηλικίες έως 25 ετών **ανέρχεται σε 31%**). Πιο οξυμένο πρόβλημα αντιμετωπίζουν οι νέες γυναίκες και ορισμένες ειδικότητες των αποφοίτων ΑΕΙ (Πολιτικό, Πάντειος κ.ά.). Σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, η ανεργία χτυπάει την πόρτα όλων των τμημάτων της νεολαίας και όχι κάποιον ιδιαίτερων κομματιών της.

Στους νέους της δουλειάς πρέπει να προσθέσουμε επίσης τους χιλιάδες νέους **μετανάστες, οικονομικούς πρόσφυγες** που ζούν στην Ελλάδα, οι οποίοι απασχολούνται στις πιο «μαύρες» εργασίες με τους χειρότερους όρους, αποτελώντας ένα σημαντικό τμήμα της εργατικής νεολαίας.

Η νεολαία της δουλειάς διευρύνεται ποσοτικά, ταυτόχρονα όμως **τα όριά της γίνονται πιο ρευστά**, κυρίως προς τα κάτω (μαύρη εργασία, μετανάστες, περιπλάνηση, οριακή ένταξη), και ολοένα και πιο αδιαπέραστα προς τα πάνω (άνοδος, μεσαία στρώματα, στελέχη).

Χαρακτηριστική είναι και η κατανομή των νέων εργαζομένων σε σχέση με τους χώρους και τις ειδικότητες. Η εικόνα δείχνει μια **πολυδισπασμένη και κατακερματισμένη εργαζόμενη νεολαία**. Η πλειοψηφία των νέων εργάζονται σε **μικρούς χώρους** (μέχρι 10 εργαζόμενους), σε γραφεία, μαγαζιά και επιχειρήσεις με χαμηλή συγκέντρωση δυναμικού. Ακόμα πιο κατακερματισμένη δείχνει η εικόνα με βάση τις ειδικότητες. Χιλιάδες νέες ειδικότητες και μορφές εργασίας (υπεργολαβίες, κύκλοι, ομάδες, τμήματα αποσπασμένα, μικρές εταιρείες «δορυφόροι» γύρω από ένα μεγάλο έργο ή προϊόν κ.λπ.), ευελιξία στο αντικείμενο, γρήγορες αλλαγές επαγγελματών.

1.4 Τα χαρακτηριστικά της νέας βάρδιας

Οι νέες σχέσεις, ο ευέλικτος εργαζόμενος - απασχολήσιμος - καταρτίσιμος νέος διαφοροποιείται σε σημαντικό βαθμό από την κλασική «εικόνα» του νέου εργαζόμενου. Η ευθεία αντιστοιχία της νέας βάρδιας πίσω από παραδοσιακές κατηγοριοποιήσεις δεν είναι δυνατή ούτε σωστή. Η διαμόρφωση της εργατικής τάξης στον καπιταλισμό είναι βαθιά αντιφατική. Γίνεται σήμερα ακόμα πιο αντιφατική, στο φόντο των εξελίξεων στην

εργασία, τις επιστήμες, τις παραγωγικές δυνάμεις. **Η εσωτερική σύνθεση της νέας βάρδιας σήμερα είναι πιο σύνθετη και πολύπλοκη** από ποτέ.

Στο έδαφος της ανασφάλειας και της οξυμένης ανεργίας έχει στηθεί ένας ολόκληρος μηχανισμός ελέγχου και αξιολόγησης, διαλογής και πίεσης για τους νέους. Ιδιωτικά γραφεία ευρέσεως εργασίας, γραφεία διασύνδεσης και σταδιοδρομίας, κέντρα απασχόλησης, «μαθαίνουν» στη νέα βάρδια «τρόπους εύρεσης εργασίας» όχι μόνο με ελαστικές μορφές αλλά και συνειδήσεις. Ξεφυτρώνουν σήμερα και στην Ελλάδα μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες “διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού” με διεθνή δραστηριότητα (!) (όπως η Manpower, η μεγαλύτερη στον κόσμο, που λειτουργεί τώρα και στην Ελλάδα) που ειδικεύονται στην “ενοικίαση εργαζομένων, παροχή προσωπικού σε εταιρείες για τη χρονική διάρκεια και με την ειδικευση που ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες της επιχείρησης”. Το σύγχρονο δουλεμπόριο εργατικής δύναμης θυμίζει μεσαιώνα με ηλεκτρονική μορφή.

Το μορφωτικό επίπεδο της εργαζόμενης νεολαίας, όλης της νέας βάρδιας, έχει αναπτυχθεί σημαντικά. Οι άνεργοι και εργαζόμενοι πτυχιούχοι ΑΕΙ - ΤΕΙ έχουν αυξηθεί δραματικά. Ακόμα διευρύνεται εντυπωσιακά το κομμάτι των σπουδαστών ιδιωτικών σχολών και όλου του πλέγματος ειδικευσης - κατάρτισης σε βάρος των «ανειδίκευτων» της προηγούμενης φάσης. Επίσης, μειώθηκαν οι νέοι αναλφάβητοι και αυξήθηκε το γενικό ποσοστό αποφοίτων της 9χρονης εκπαίδευσης. Τα στοιχεία δεν μπορούν να αποτυπώσουν το πραγματικό μορφωτικό επίπεδο και, φυσικά, σε κανένα βαθμό δεν αφορούν την ουσία, το περιεχόμενο και την ποιότητα της παρεχόμενης μόρφωσης.

Όλο αυτό το πλαίσιο ένταξης της νεολαίας στην εργασία, αλλά και ευρύτερα όλο το κοινωνικό πλέγμα, οδηγούν στην εμφάνιση ενός πολύμορφου, μαζικού και ταυτόχρονα ρευστού κομματιού νέων, στη βάση της εργασιακής περιπλάνησης, της ευέλικτης εργασίας, της ανεργίας και των καταρτίσεων - ειδικεύσεων. Μαζί με τους νέους εργαζόμενους προηγούμενων μορφών και σχέσεων, έχει ήδη εμφανιστεί η νεολαία του «βιομηχανικού - επιστημονικού - τεχνολογικού συμπλέγματος».

Είναι αλήθεια ότι στις ηλικίες μέχρι 30 χρονών το κομμάτι αυτό είναι αυξημένο και αυξάνεται παραπέρα, τείνει να διαμορφώσει μια αριθμητική υπεροχή σε σχέση με τους νέους εργαζόμενους των παραδοσιακών βιομηχανικών κλάδων και ειδικοτήτων. Ανεξάρτητα όμως από τον ποσοτικό όγκο του, το τμήμα αυτό της νεολαίας έχει ειδικό βάρος, δίνει τον τόνο στην κατάσταση που διαμορφώνεται στη νεολαία της απασχόλησης και περιπλάνησης.

Η απειλή της περιθωριοποίησης και η σφοδρή επίθεση του κεφαλαίου σε όλα τα δικαιώματα δεν απειλεί μόνο τη νεολαία της ανειδίκευτης και κλασικής χειρωνακτικής εργασίας, αλλά το σύνολο της νέας βάρδιας και γενιάς, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που δουλεύουν στους πιο προχωρημένους κλάδους τεχνολογικής αιχμής. Όμως, αντίστοιχα, οι μεταβολές στη σχέση πνευματικής - χειρωνακτικής εργασίας με βάση τις νέες παραγωγικές συνθήκες δεν μετασχηματίζουν μόνο το πνευματικά εργαζόμενο τμήμα, αλλά επηρεάζουν βαθιά και το χαρακτήρα της χειρωνακτικής μερίδας του. **Η συνολική εργασία γίνεται πιο σύνθετη.**

Συνολικά, εμφανίζεται στο κοινωνικό προσκήνιο μια νέα βάρδια με διαφορετική ποιότητα και σχέση, άλλες δυνατότητες και απαιτήσεις. Τα συμφέροντα και η θέση της νέας βάρδιας, στο σύνολό της, είναι ταυτισμένα με αυτά του κόσμου της δουλειάς.

1.5 Η εκπαίδευση ολοκληρωτικά υποταγμένη στην αγορά Η γνώση ανάγκη και δυνατότητα για όλους τους νέους

Ο αιώνας που φεύγει σηματοδεύτηκε από την **όξυνση των αντιθέσεων, το άνοιγμα της ψαλίδας ανάμεσα στους παραγωγούς του πλούτου και σ' αυτούς που τον καρπώνονται.** Η κατοχή και η διαχείριση της συνολικής γνώσης αποτελεί προνόμιο μιας ελίτ που σχεδιάζει και αποφασίζει, ενώ ταυτόχρονα η μεγάλη πλειοψηφία αποξενώνεται από αυτήν και τα προϊόντα της, καταδικασμένη στα ψίχουλα των λογίων λογίων ειδικεύσεων και καταρτίσεων.

Ο έλεγχος του κεφαλαίου πάνω στην παραγωγή και ο κατακερματισμός των εργαζομένων προϋποθέτει μια κατακερματισμένη, μερική και τεμαχισμένη γνώση για τη μεγάλη πλειοψηφία. Το νέο μοντέλο οργάνωσης της εργασίας και της παραγωγής στηρίζεται -μαζί με τις εντατικές μορφές εκμετάλλευσης- και στην εισαγωγή γνώσης ως πυρήνα του ανταγωνισμού, αξιοποιώντας την πνευματική δύναμη, τη φαντασία, τη δημιουργικότητα του εργαζόμενου. Η νέα “βιομηχανική επανάσταση” αφορά τον ίδιο τον άνθρωπο.

Ο κατακερματισμός της γνώσης αντιστοιχεί σε μια κατακερματισμένη εργατική βάρδια, με διαφορετικές ειδικεύσεις και καταρτίσεις, δεξιότητες και ικανότητες, έτοιμη να ανταποκριθεί στις νέες εργασιακές σχέσεις, στις ευέλικτες μορφές απασχόλησης, στην πολυπλοκότητα της παραγωγής και την προσαρμοστικότητα στις ανάγκες της αγοράς που απαιτεί το νέο μοντέλο παραγωγής του ολοκληρωτικού

καπιταλισμού. *Ολόκληρη δηλαδή η εκπαιδευτική διαδικασία εμφορείται από την ανάγκη διαμόρφωσης ενός ευέλικτου εργατικού δυναμικού, ενός εργαζόμενου προσαρμοστικού στις ραγδαία μεταβαλλόμενες ανάγκες της καπιταλιστικής παραγωγής, τόσο από την άποψη των γνώσεων και των δεξιοτήτων που διαθέτει όσο και από τη σκοπιά των κοινωνικών συμπεριφορών και ιδεολογικών πρακτικών που υιοθετεί.*

Στα πλαίσια αυτά, *σε όλο το φάσμα της εκπαίδευσης, συντελούνται αλλαγές που ενισχύουν στο έπακρο τη λειτουργία της με κριτήρια αγοράς και ανταποδοτικότητας.* Το πλέγμα της ειδικευσης - κατάρτισης δεν αφορά μόνο την τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση αλλά το σύνολο της εκπαίδευσης. Από τα ΙΕΚ και τα ΚΕΚ, που πολλαπλασιάστηκαν τα τελευταία χρόνια, μέχρι τα ΤΕΕ, τα ΤΕΙ αλλά και τα ίδια τα ΑΕΙ, ένας ολόκληρος μηχανισμός και ένα τεράστιο δίκτυο της αγοράς και των επιχειρήσεων έχει στηθεί. Ολόκληρες ζώνες της εκπαίδευσης μετατρέπονται σε επιχειρηματικές σχολές μαθητείας, η εκπαίδευση σύρεται στην κυριαρχία των νόμων του ανταγωνισμού και της κερδοφορίας. Αποκτά έτσι χαρακτηριστικά παραγωγής.

Το πλέγμα της ειδικευσης - κατάρτισης δεν έχει μόνο τη λειτουργία της διαμόρφωσης εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού, αλλά λειτουργεί σε όλα τα επίπεδα προς όφελος των συμφερόντων του κεφαλαίου.

α) Αποτελεί έναν τεράστιο μηχανισμό άμεσης χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, μέσα από τα διάφορα ταμεία και τις επιχορηγήσεις της **ΕΕ και του κράτους**. Εξασφαλίζει πολύ φτηνό ή και δωρεάν εργατικό δυναμικό στις επιχειρήσεις, μέσω των πρακτικών ασκήσεων, της μαθητείας και των προγραμμάτων απασχόλησης. Διασφαλίζει φοροαπαλλαγές και άλλα οικονομικά οφέλη στο κεφάλαιο.

β) Μέσω των προγραμμάτων γίνεται προσπάθεια ακόμα μεγαλύτερου κατακερματισμού των εργαζομένων, καταπατούνται κατακτήσεις και δικαιώματα. Με έμμεσο τρόπο οι χιλιάδες εργαζόμενοι που εισάγονται στην εργασία χωρίς εργατικά δικαιώματα ανοίγουν νέους δρόμους κατάρτισης κατακτήσεων. Οι εργαζόμενοι - απασχολήσιμοι, για παράδειγμα, του Stage ή των Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης δουλεύουν χωρίς να ισχύει καμία συλλογική σύμβαση, χωρίς ασφάλιση. Έτσι, η ατομική διαπραγμάτευση εξαπλώνεται και με αυτόν τον τρόπο.

γ) Η άμεση σύνδεση με την παραγωγική διαδικασία μέσω μαθητειών, πρακτικών, σεμιναρίων κ.λπ. διδάσκει την υποταγή και την ταξική συνεργασία. Η ιδεολογική και πολιτική «κατεργασία» των απασχολήσιμων στα προγράμματα είναι έντονη. Προσπαθούν να εμπεδώσουν στους νέους τη λογική της ταξικής συνεργασίας με την εργοδοσία, την επίλυση των προβλημάτων με συναίνεση, την υποταγή, την ταύτιση των συμφερόντων του εργαζόμενου με αυτά της εργοδοσίας, της επιχείρησης, της εθνικής οικονομίας.

Είναι φανερό ότι η εκπαίδευση αποτελεί ένα βασικό κρίκο για τη διαμόρφωση των εξελίξεων συνολικά στα πλαίσια του συστήματος. Αποτελεί ένα κρίσιμο πεδίο εφαρμογής τόσο της λογικής και πολιτικής του κεφαλαίου όσο και της εργατικής πολιτικής. **Η αντιπαράθεση, η πάλη και το πολιτικό της περιεχόμενο στην εκπαίδευση, αποτελούν, λοιπόν, όχι ένα επιμέρους θέμα και μέτωπο, αλλά στρατηγικό πεδίο αντιπαράθεσης.** Η πάλη αυτή δεν αφορά μόνο τον κόσμο της εκπαίδευσης, αλλά είναι κομμάτι της ταξικής πάλης και αντιπαράθεσης, ανάμεσα στα συμφέροντα του κόσμου της εργασίας και του κεφαλαίου.

1.6 Η σχολική εκπαίδευση στον αστερισμό της Μεταρρύθμισης

- Ενιαίο (;) Λύκειο

Η αντιδραστική μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση, ιδιαίτερα όπως εκφράστηκε με τους νόμους 2525 και 2640 της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ και της ΕΕ, **αλλάζει δραματικά την πραγματικότητα που βιώνει η μαθητική νεολαία.** Κεντρικός άξονας αυτής της στρατηγικής τομής είναι η **ένταση της αξιολόγησης** μέσα από την καθιέρωση ενός ασφυκτικού εξεταστικού πλέγματος που απλώνει τη σκιά του σε κάθε όψη της εκπαιδευτικής λειτουργίας. **Το “Ενιαίο Λύκειο” αναλαμβάνει έναν πολύ πιο ενεργό ρόλο στη ρύθμιση των μαθητικών ροών, απορρίπτοντας με άμεσο ή έμμεσο τρόπο χιλιάδες μαθητές και εξωθώντας τους προς την τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση - κατάρτιση και την πρόωρη αναζήτηση εργασίας.** Η ρητορική του Υπουργείου για μια Παιδεία Ανοιχτών Οριζόντων αδυνατεί να κρύψει την πραγματικότητα της απόρριψης. Πρόσφατη στατιστική έρευνα του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας αναγνωρίζει ότι κατά το σχολικό έτος 1998-99 το ποσοστό των μαθητών της Β΄ Λυκείου που παρατέμφθηκαν για επανεξέταση το Σεπτέμβριο (ρύθμιση που παύει να ισχύει από φέτος) ξεπερνάει το 27%, ενώ το ποσοστό των οριστικά απορριφθέντων μαθητών την προηγούμενη σχολική χρονιά ήταν μόλις 2,6%. Στην ίδια έρευνα αποτυπώνεται στατιστικά η ταξική διάσταση της επιλογής - απόρριψης: η κοινωνική χαρτογράφηση της σχολικής αποτυχίας αποκαλύπτει ότι **τα περισσότερα θύματα του εκπαιδευτικού «εκσυγχρονισμού» προέρχονται από τις υποβαθμισμένες εργατικές και αγροτικές περιοχές.** Οι νέες μέθοδοι αξιολόγησης μοιάζουν να πιστοποιούν την πολυδιαφημισμένη τους «αντικειμενικότητα» καταγράφοντας «αντικειμενικά» τις κοινωνικές ανισότητες.

Μολονότι η απορριπτική φυσιογνωμία του “νέου τύπου Λυκείου” είναι προφανής, θα ήταν λάθος να θεωρήσουμε ότι ο ταξικός του χαρακτήρας εξαντλείται στην ενίσχυση των ταξικών φραγμών που ορθώνονται απέναντι στα λαϊκά στρώματα. Η θεωρία που ταυτίζει την ταξική φύση της σχολικής εκπαίδευσης με το πρόβλημα της «απομαζικοποίησης του σχολείου» και της «έξωσης των φτωχών» από αυτό εδράζεται σε δύο μυωπικές αντιλήψεις σχετικά με το ρόλο των εκπαιδευτικών μηχανισμών στον καπιταλισμό: α) ότι η εκπαίδευση αναπαράγει με ένα μηχανιστικό, σχεδόν φωτογραφικό τρόπο την υπάρχουσα ταξική διαστρωμάτωση και β) ότι η μόρφωση είναι ένα ουδέτερο αγαθό στο οποίο κάποιιο έχουν πρόσβαση και κάποιιο όχι.

Το “Ενιαίο Λύκειο” δεν αποκλείει γενικώς και αορίστως τα παιδιά της εργατικής τάξης από μια εξίσου γενικώς και αορίστως νοούμενη μόρφωση. Αντιθέτως, έχοντας αναλάβει έναν αναβαθμισμένο ρόλο στην κατανομή του μαθητικού πληθυσμού, το “Ενιαίο Λύκειο” εξωθεί βιαίως χιλιάδες μαθητές –κυρίως εργατικής προέλευσης- προς ένα πολυπλόκαμο δίκτυο μεταγυμνασιακής κατάρτισης. Αυτό πάλι δεν σημαίνει ότι μοναδική αποστολή του “Ενιαίου Λυκείου” είναι να κλείνει τις πύλες του στους φτωχούς μαθητές και να τους στρέφει προς την τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση. Για να το πούμε αλλιώς, **το Λύκειο του Αρσένη δεν αποτελεί έναν πολλά υποσχόμενο μορφωτικό παράδεισο με «ζόρικη πόρτα».** **Οι απόφοιτοι του Ενιαίου Λυκείου δεν είναι οι προνομιούχοι μιας αριστοκρατικής εκπαίδευσης, αλλά οι μελλοντικοί ελαστικοί εργαζόμενοι που έχει ανάγκη η παραγωγή.**

Για να μιλήσουμε πιο συγκεκριμένα: όπως είδαμε, ο νέος τύπος Λυκείου που θεσμοθετεί η Μεταρρύθμιση είναι το λεγόμενο Ενιαίο. Και μόνο το γεγονός ότι το “Ενιαίο Λύκειο” αποτελεί μια από τις φέτες της πολυκατακερματισμένης μεταγυμνασιακής εκπαίδευσης αποκαλύπτει το ψευδεπίγραφο του τίτλου του. Αν μάλιστα κανείς συνυπολογίσει την καθιέρωση των τριών κατευθύνσεων καθώς και τη δρομολογούμενη αξιολόγηση της σχολικής μονάδας, αντιλαμβάνεται ότι η πολυβαθμίδωση τείνει να χαρακτηρίσει το Ενιαίο Λύκειο πολύ περισσότερο από ό,τι η ενιαιοτήτά του. Στο νέο τύπο Λυκείου παρέχεται ένας συνδυασμός μαθημάτων “γενικής παιδείας” και μαθημάτων κατεύθυνσης. Η επιλογή της κατεύθυνσης γίνεται από τη Β’ Λυκείου και έχει χαρακτήρα οριστικό και αμετάκλητο. Την ίδια στιγμή όμως που η στεγανοποίηση των κατευθύνσεων - ειδικεύσεων δείχνει να εντείνεται, η διεύρυνση των εξεταζόμενων μαθημάτων επιτρέπει στο Υπουργείο να κάνει λόγο για διαπερατότητα των κατευθύνσεων και άρση των στεγανών. Η διεύρυνση, ωστόσο, των εξεταζόμενων μαθημάτων δεν συνεπάγεται σε καμιά περίπτωση άρση του κατακερματισμού της γνώσης. **Η πλήρης υποταγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε εξαντλητικές εξεταστικές δοκιμασίες αυξημένης κρισιμότητας εξορίζει κάθε δυνατότητα δημιουργικής, κριτικής και τελικά συνολικής σχέσης με τη γνώση.** Παρά τις φιοριτούρες των κυβερνητικών διακηρύξεων περί παροχής γενικής ανθρωπιστικής παιδείας, το μόνο που παρέχει το Ενιαίο Λύκειο είναι ένα πλήθος τεμαχισμένων γνώσεων. **Αυτό που τελικά διδάσκεται ο μαθητής είναι την ικανότητα να διαχειρίζεται θραύσματα πληροφοριών.**

Παράλληλα η νέα σχολική πραγματικότητα διδάσκει σιωπηρά το μάθημα της υποταγής. Ο εξεταστικός μινώταυρος έχοντας απαλλοτριώσει κάθε χώρο συλλογικότητας και κάθε χρόνο ανατρεπτικής σκέψης και δράσης, υποβάλλει καθημερινά στους μαθητές όλες εκείνες τις αντιλήψεις και τις συμπεριφορές που προσιδιάζουν στο μελλοντικό εργαζόμενο - λάστιχο. Οι μαθητές καλούνται να αποδεχτούν ως αυτονόητη πραγματικότητα το καθεστώς της διαρκούς αξιολόγησης. Να αντιληφθούν έγκαιρα ότι κινούνται πάνω σε μια κινούμενη άμμο, ότι τίποτα δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένο. Η ίδια η έννοια του δικαιώματος τίθεται υπό αίρεση στο βαθμό που το θεμελιώδες κοινωνικό δικαίωμα στη μόρφωση μετατρέπεται σε διαρκές διακύβευμα και ατομική επιδίωξη. Δρομείς ενός ατελείωτου εξεταστικού μαραθωνίου, οι μαθητές του Ενιαίου Λυκείου εσωτερικεύουν την υποχρέωση να πιστοποιούν διαρκώς την «αξία» τους, να επαναβεβαιώνουν την υπεροχή τους έναντι των υπολοίπων, προκειμένου να παραμείνουν με αξιώσεις στην κούρσα. Και όσο πιο εξουθενωτικός γίνεται ο αγώνας, όσο πιο ανταγωνιστικοί οι όροι του παιχνιδιού, τόσο βαθύτερα μαθαίνουν να κατατάσσουν τους εαυτούς τους σε «ικανούς» και “άνικανους». **Η ιδεολογία των φυσικών χαρισμάτων επιστρέφει στις σχολικές αίθουσες πνίγοντας νεανικές προσδοκίες και όνειρα εν τη γενέσει τους.**

1.7 Το πλέγμα της ειδίκευσης - κατάρτισης εισβάλλει σε κάθε πλευρά της εκπαίδευσης και της ζωής

Η ολόπλευρη σύνδεση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την παραγωγή «είναι όχι μόνο αναγκαία αλλά και επιβεβλημένη», όπως αναφέρουν τα πορίσματα του 1ου Πανερωπαϊκού Συνεδρίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης - Κατάρτισης. Σε αυτά τα πλαίσια επιχειρείται από την ΕΕ και η **αναβάθμιση του ρόλου της επαγγελματικής εκπαίδευσης, της ειδίκευσης και κατάρτισης, μέσα από αναδιρθρώσεις εκπαιδευτικών μοντέλων, λειτουργία ινστιτούτων κατάρτισης, σεμινάρια, σχολές μαθητείας κ.λπ.** Σήμερα, **έχει πλέον στηθεί ένα ολόκληρο δίκτυο πολλών επιπέδων για ειδικεύσεις και καταρτίσεις κάθε είδους και επιπέδου,** που συνδέεται άμεσα με την ΕΕ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και τις επιχειρήσεις. **Οι νέες τάσεις που**

προελαύνουν στο σημερινό καπιταλισμό τείνουν να ανατρέπουν την παλιά, αποβλακωτική «ειδίκευση της βίδας», την εντελώς στεία και μονοδιάστατη μόρφωση, απαιτώντας εργαζόμενους με βαθύτερη προσαρμοστικότητα και ιδίως ικανότητα για πρωτοβουλία.

Όλα τα παραπάνω έρχονται να εξυπηρετήσουν και οι νόμοι 2525 και 2640 για το «Ενιαίο Λύκειο» και τα ΤΕΕ, όπου με τις συνεχείς εξετάσεις και αξιολογήσεις προωθείται ο αποκλεισμός της νεολαίας από τη γενική γνώση, η βίαιη μετατόπισή της στην **τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση και η εμπέδωση του ρόλου του απασχολήσιμου - εκπαιδύσιμου χωρίς δικαιώματα και προσδοκίες μελλοντικού εργαζόμενου από πολύ μικρή ηλικία. Η ειδίκευση και κατάρτιση παρουσιάζεται από τους κυρίαρχους σαν “ειδική γνώση” και “φάρμακο” για την ανεργία, σαν προσόν για τους νέους στην εύρεση εργασίας. Αντίθετα, όμως, η ειδίκευση και κατάρτιση δεν αποτελεί γενική μόρφωση και συνολική γνώση. Ειδίκευση είναι η εφαρμογή μιας τεχνικής σε έναν τομέα, δηλαδή μερική αποσπασματική γνώση. Η κατάρτιση είναι “διαδικασία απόκτησης επαγγελματικής ικανότητας” ενός συγκεκριμένου έργου πάνω σε μια ειδίκευση. Για το κεφάλαιο, η όποια γνώση έχει αξία στο βαθμό που αποδίδει οικονομικά στην παραγωγή. Εγκαταλείπεται έτσι ακόμα περισσότερο σήμερα η προσέγγιση της γενικής συνολικής γνώσης. Αυτή η διαδικασία μειώνει το γενικό υπόβαθρο και τη συνολική ικανότητα, δεν αυξάνει τα προσόντα, αλλά μειώνει τη διαπραγματευτική ικανότητα και την αξία της εργατικής δύναμης.**

Ειδικότερα τα ΤΕΕ συνδέονται άμεσα με την παραγωγή, μέσω προγραμμάτων και ειδικοτήτων, αλλά και μέσω του θεσμού της “**μαθητείας**”, ο οποίος επί της ουσίας νομιμοποιεί την εφηβική εργασία και το κυριότερο **«εκπαιδεύει» το μαθητή στην πειθάρχηση και την υποταγή των εργασιακών χώρων**, παρέχοντάς του πληροφορίες στενά συνδεδεμένες με τις ανάγκες της εκάστοτε επιχείρησης. Έτσι, το κόστος εκπαίδευσης του μελλοντικού εργαζόμενου φεύγει από τις πλάτες της εργοδοσίας και μεταφέρεται στις πλάτες του μαθητή.

Μοναδικός σκοπός των ΤΕΕ είναι η “**απόκτηση δεξιοτήτων**” και ειδικοτήτων που εξυπηρετούν την αγορά. Οι όποιες γενικές γνώσεις εξοβελίζονται στο πυρ το εξώτερον (κατάργηση του μαθήματος της Ιστορίας, μείωση των ωρών της Γλώσσας). Κόβεται ουσιαστικά η δυνατότητα πρόσβασης στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση και οι απόφοιτοι των ΤΕΕ σπρώχνονται στα “δημόσια” και κυρίως στα ιδιωτικά ΙΕΚ. Παράλληλα με τους δύο κύκλους σπουδών και τις εξετάσεις πιστοποίησης που συνοδεύουν το πέρας τους, τα μηδαμινά επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ΤΕΕ, ξεκινά ο φαύλος κύκλος της απόκτησης πιστωτικών μονάδων μέσω σεμιναρίων και συνεχών καταρτίσεων.

Η σημερινή τραγική κατάσταση των ΤΕΕ -ελλείψεις βιβλίων, καθηγητών, υποδομής- και η απόσταση που τα χωρίζει από τις εξαγγελίες της κυβέρνησης για παροχή ποιοτικής και αναβαθμισμένης επαγγελματικής εκπαίδευσης, δεν είναι ενδεικτικές του ρόλου και της μελλοντικής θέσης τους. Η καθυστέρηση και η αποδιοργάνωση που επικρατεί στο συγκεκριμένο χώρο οφείλεται τόσο στις θεσμικές και οικονομικές δυσκολίες μετάβασης από τα ΤΕΛ στα ΤΕΕ όσο και στις αντιδράσεις που έχουν συναντήσει οι νόμοι της αντιεκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Οφείλεται επίσης και στην επιχείρηση σταδιακής συρρίκνωσης της δημόσιας παιδείας και παραπέρα ενίσχυσης της ιδιωτικής παιδείας (ήδη λειτουργούν ιδιωτικά ΤΕΕ που είναι σαφώς αναβαθμισμένα σε σχέση με τα δημόσια).

Για την πλειοψηφία των αποφοίτων ΤΕΕ, το επόμενο σκαλοπάτι είναι **τα δημόσια και ιδιωτικά ΙΕΚ, τα ΚΕΚ, τα προγράμματα κατάρτισης και τα κάθε λογής σεμινάρια**. Η «πελατεία» όμως των παραπάνω προγραμμάτων και «εκπαιδευτηρίων» είναι πολλή περισσότερη με βάση τις κατευθύνσεις της «δια βίου» εκπαίδευσης που αφορά όλη τη νεολαία. Σήμερα, αυτός ο χώρος περιλαμβάνει πάνω από 100.000 νέους.

Ήδη λειτουργούν περίπου 95 ιδιωτικά ΙΕΚ και 135 δημόσια, ως **μεταδευτεροβάθμιες σχολές κατάρτισης**. Τα δίδακτρα κυμαίνονται και μέχρι 2.500.000 δρχ. το δίχρονο στα ΙΕΚ και 65.000 το εξάμηνο στα δημόσια ΙΕΚ. Μετά το τέλος των σπουδών ακολουθούν οι εξετάσεις πιστοποίησης. Τα περισσότερα ΙΕΚ διαθέτουν γραφεία «σταδιοδρομίας», που είναι συνδεδεμένα με επιχειρήσεις. Η πρακτική άσκηση έχει άμεση σχέση με αυτήν τη σύνδεση και τις περισσότερες φορές είναι απλήρωτη εργασία ή χαμηλά αμειβόμενη, χωρίς ασφάλιση ή οποιουδήποτε άλλου είδους εργασιακό δικαίωμα. Η κατάσταση στις σχολές χαρακτηρίζεται από τον ωμό αυταρχισμό των σχολαρχών, ιδιαίτερα απέναντι σε οποιαδήποτε συνδικαλιστική δράση.

Ιδιαίτερο κομμάτι της νεολαίας που κινείται στο χώρο επαγγελματικής εκπαίδευσης - κατάρτισης αποτελούν οι εργαζόμενοι μαθητές - σπουδαστές **νυχτερινών ΤΕΕ και ΙΕΚ**. Αυτοί κουβαλούν στην πλάτη τους τη **διπλή ιδιότητα του εργαζόμενου εκπαιδύσιμου, με ό,τι αυτό συνεπάγεται στον ελεύθερο χρόνο τους και στη ζωή τους γενικότερα**. Στην πλειοψηφία τους είναι ανασφάλιστοι, χαμηλόμισθοι, εργαζόμενοι - λάστιχο.

1.8 Το πανεπιστήμιο - επιχείρηση

Το μέλλον φοιτητών – σπουδαστών στην εργασία

Στην ίδια φυσικά κατεύθυνση και η **πανεπιστημιακή εκπαίδευση προσαρμόζεται ασφυκτικά στις επιταγές του κεφαλαίου**, όπως αυτές αποτυπώθηκαν στη δεκαετία του '90 με τις "Λευκές Βίβλους" της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι, η πιο σημαντική πλευρά του πανεπιστημίου σήμερα έχει να κάνει με τον παραγωγικό του ρόλο. Αποτελεί από τα πιο πρόσφορα πεδία του κεφαλαιοκρατικού ανταγωνισμού, καθώς όχι μόνο τα προγράμματα σπουδών υπάγονται έμμεσα στον καπιταλιστικό καταμερισμό της εργασίας, αλλά και η λειτουργία του εξυπηρετεί άμεσα την καπιταλιστική αναδιάρθρωση. Πιο συγκεκριμένα, μέσα στο πανεπιστήμιο διευρύνονται οι σχέσεις μισθωτής εργασίας, είτε με την εκμετάλλευση των μεταπτυχιακών φοιτητών είτε με τη διοχέτευση του φοιτητικού δυναμικού για πρακτική άσκηση στις επιχειρήσεις. Επιπλέον, η γνώση και η έρευνα αποκτούν ολοένα και περισσότερο χαρακτηριστικά εμπορεύματος, φαινόμενο που εμφανίζεται είτε με τη δημιουργία κέντρων παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις (εφαρμοσμένη έρευνα φασόν) είτε και επιχειρήσεων, εταιρειών μέσα στο Πανεπιστήμιο (ΕΠΙ, Τεχνολογικά Πάρκα). Έτσι, **το πανεπιστήμιο λειτουργεί από τη μία σαν επιχείρηση για τον «εαυτό» του και από την άλλη σαν πανεπιστήμιο για τις επιχειρήσεις.**

Από τη μία, η λειτουργία του πανεπιστημίου συντελεί στην εμπέδωση της κυρίαρχης ιδεολογίας, όπου **τα ιδεολογήματα της αξιολόγησης, ο ανταγωνισμός μεταξύ των φοιτητών, διαμορφώνουν συνειδήσεις και προσδιορίζουν τη θέση του καθενός στην αγορά εργασίας** μελλοντικά. Από την άλλη, ανάλογα με τις τεχνικές και οργανωτικές ανάγκες της παραγωγικής διαδικασίας, σε συνδυασμό με την εισβολή των νέων τεχνολογιών (αυτοματισμοί, επικοινωνίες, κ.λπ.) στην εργασία προσδιορίζεται και η διάρθρωση των γνωστικών αντικειμένων, των ειδικοτήτων, των σχολών.

Σχηματικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι στο στάδιο του ελεύθερου ανταγωνισμού το πρόβλημα της ειδικεύσης λυνόταν μέσα στο ίδιο το εργοστάσιο με τη μεταβίβασή της από τους παλιούς εργάτες στους καινούργιους, σε μαζική κλίμακα. Ο καπιταλιστής με αυτόν τον τρόπο δεν έμπαινε σε έξοδα, ενώ ταυτόχρονα μπορούσε να αυξάνει το κέρδος του με την εντατικοποίηση της εργασίας. Στο στάδιο του μονοπωλιακού καπιταλισμού οι ανάγκες της καπιταλιστικής παραγωγής απαιτούσαν έναν υψηλό βαθμό ειδικεύσης και οργάνωσης της εργασίας. Το κράτος, ως «συλλογικός καπιταλιστής», αναλάμβανε το κόστος της ειδικεύσης αυτής πριν την ένταξη του εργαζόμενου στην παραγωγική διαδικασία, με τη δημιουργία και την επέκταση των πανεπιστημίων.

Στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό το τοπίο τείνει να αλλάξει ριζικά. Στις εργασιακές σχέσεις καθιερώνεται η ευελιξία στην εργασία, με βασικό μοχλό τη δια βίου κατάρτιση. Πλέον, οι ειδικοί που προσφέρουν το πανεπιστήμιο και τα ΤΕΙ γρήγορα αχρηστεύονται μπροστά στην απαίτηση του κεφαλαίου για ένα δυναμικό παραγωγικό και εύκολα προσαρμόσιμο στη ρευστότητα που υπάρχει στο μοντέλο της παραγωγής. Έτσι, ο σημερινός φοιτητής - σπουδαστής *καλείται με δικό του κόστος να επανακαταρτιστεί* και να είναι με αυτόν τον τρόπο πολύ πιο γρήγορα αποδοτικότερος για τις επιχειρήσεις. *Οι μηχανισμοί κατάρτισης και επανακατάρτισης μαζικοποιούνται διαρκώς*, ειδικά μετά την πρόσφατη αντιδραστική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση (ν. 2525): «Νέα» Τμήματα, Προγράμματα Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ), Μεταπτυχιακά Ειδικεύσης, «Ανοιχτό» Πανεπιστήμιο, Κέντρα Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης, έχουν κατακλύσει ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Οι μηχανισμοί επιχειρηματοποίησης του πανεπιστημίου ενισχύονται τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά, με όχημα την αντιδραστική τομή στην εκπαίδευση των νόμων 2525 και 2640 και των αντίστοιχων ρυθμίσεων που αυτοί συνεπάγονται. Με αυτούς τους νόμους να δημιουργούν όχι απλά επιμέρους αλλαγές αλλά ένα νέο πλαίσιο για το ρόλο και τη λειτουργία των σχολών, πλήρως ευθυγραμμισμένο στην ανταγωνιστικότητα και αποδοτικότητα των επιχειρήσεων, αυτή η διαδικασία επιχειρηματοποίησης μπαίνει σε νέα φάση. Σημαντικές πλευρές της διαμορφώνουν μια νέα πραγματικότητα στο εσωτερικό των σχολών που χαρακτηρίζεται από:

- Τη διάσπαση του φοιτητικού σώματος στη βάση των υλικών του συμφερόντων. Η μεγάλη πλειοψηφία του συνδέεται άμεσα με την προοπτική της νέας εργατικής βάρδιας, ενώ ένα μειοψηφικό κομμάτι συνδέεται με τα λόμπι καθηγητών και εταιρειών.

- Τη σταδιακή απαξίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με τους καθηγητές να γίνονται μάνατζερ ερευνητικών προγραμμάτων, που αναλαμβάνουν για λογαριασμό των επιχειρήσεων και διεξάγουν με υποδομές του πανεπιστημίου και δουλειά και των φοιτητών, χάνοντας τη σχετική αυτονομία που διατηρούσε το πανεπιστήμιο από την παραγωγική διαδικασία τις προηγούμενες δεκαετίες. _

- Τον κατακερματισμό χώρου και χρόνου, ως αποτέλεσμα της εντατικοποίησης και της απαξίωσης των σπουδών, που δημιουργεί σημάδια διάλυσης του κοινωνικού ιστού και του δημόσιου χώρου στα πανεπιστήμια.

Πυλώνες του νέου πλαισίου που οριοθετούν οι νόμοι 2525, 2640 είναι ειδικότερα οι εξής:

- **Η αποσύνδεση του πτυχίου από τα εργασιακά δικαιώματα.** Τα πτυχία απαξιώνονται πλήρως, μετατρέπονται σε τίτλους σπουδών χωρίς κανένα εργασιακό δικαίωμα. Το δικαίωμα αυτό μεταφέρεται σε επαγγελματικές ενώσεις, διαγωνισμούς κ.ά. Έτσι, ανοίγει ο δρόμος για τον εργαζόμενο - λάστιχο, που θα βρίσκεται συνεχώς

κάτω από καθεστώς ελέγχου, θα βιώνει ως πρόσκαιρο το δικαίωμα στη δουλειά και θα πρέπει να το επιβεβαιώνει συνεχώς, σύμφωνα με τα κριτήρια των αναγκών του κεφαλαίου.

- **Κατάργηση του δημόσιου δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης.** Τα δίδακτρα και το κόστος των συγγραμμάτων αποτελούν προαπαιτούμενο για τη μεταφορά του κόστους στους ίδιους τους εκπαιδευόμενους. Η εισαγωγή ιδιωτικοοικονομικών κριτηρίων βρίσκεται σε κάθε πλευρά του νόμου σε πλήρη συμφωνία με τον “κρατικό” χαρακτήρα των ΑΕΙ (ΠΣΕ, Ανοιχτό Πανεπιστήμιο). Η επερχόμενη ρύθμιση για την οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια των ΑΕΙ και ΤΕΙ είναι η χαρακτηριστική βολή στην ούτως ή άλλως “κουτσή” δημόσια δωρεάν παιδεία, αφού με το κόστος της χρηματοδότησης ανοίγει ο δρόμος για την πλήρη εμπορευματοποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

- **“Επιχειρηματοποίηση” των πανεπιστημίων.** Προωθούνται στο εσωτερικό των σχολών οι πιο άμεσα αξιοποιήσιμες κατευθύνσεις για τις επιχειρήσεις. Πέρα από τους τρόπους με τους οποίους η αγορά παρενέβαινε “εξωτερικά” στην εκπαιδευτική διαδικασία (συγχρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων, πρακτικές ασκήσεις, “χορηγίες” κ.ά.), ο νόμος 2525 καθιερώνει την επιχειρηματική κατεύθυνση στο εσωτερικό των σχολών, με τα νέα τμήματα και τα ΠΣΕ, και τη διαρκή διαδικασία αξιολόγησης (εσωτερικής και εξωτερικής) των νέων και ήδη υπαρχόντων τμημάτων με κριτήρια την ανταγωνιστικότητα, την αποδοτικότητα, το μέγεθος των πόρων που θα εξασφαλίζουν από την έρευνα, τη σύνδεση των προγραμμάτων σπουδών με τις επιχειρήσεις. Η διάσπαση των γνωστικών αντικειμένων (π.χ. Ιατρική, ΦΠΨ) είναι πλήρως συμβατή με τις ανάγκες του κεφαλαίου για ευέλικτο, ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Η μετατροπή των πιο κερδοφόρων κατευθύνσεων σε τμήματα (π.χ. Μοριακής Βιολογίας) και η δημιουργία νέων κατακεραματίζει τα πτυχία και καταργεί το συλλογικό εργασιακό δικαίωμα. Από την άλλη πλευρά δεν είναι σε τελευταία ανάλυση τίποτε άλλο από σεμινάρια κατάρτισης, όπου τα “γνωστικά αντικείμενα” δημιουργούνται κατευθείαν από τις ελλείψεις των εταιρειών και είναι μιας χρήσης ειδίκευση, από την οποία θα προκύπτουν και μιας χρήσης “απασχολήσιμοι”.

- **Θέσπιση αυταρχικού πλαισίου για την “ομαλή” λειτουργία των σχολών.** Με αιχμές τους εσωτερικούς κανονισμούς και σε πλήρη σύμπνοια με τη γενικότερη επίθεση στο πανεπιστημιακό άσυλο (βλ. Θεσσαλονίκη, πανεπιστημιακή αστυνομία), ο νόμος 2525 διαμορφώνει νέους όρους για φίμωμα κάθε φωνής αντίστασης μέσα στις σχολές που θα έθετε σε κίνδυνο την “παραγωγικότητά” τους.

Τα ΤΕΙ, που προορίζονταν από την ίδρυσή τους να καλύψουν τις ανάγκες του κεφαλαίου για τεχνικά καταρτισμένους εργαζόμενους («μεσαία στελέχη»), αποτελούν συχνά την «πρωτοπορία» στις αλλαγές που γίνονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Καταργήσεις και διασπάσεις σχολών, πειθάρχηση και εντατικοποίηση των σπουδαστών, στενή σύνδεση με τις επιχειρήσεις σε όλη την εκπαιδευτική διαδικασία. Οι αλλαγές αυτές στα ΤΕΙ αποτελούν τον «πολιορκητικό κριό» της αντιδραστικής μεταρρύθμισης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η κοινωνική προοπτική της απόλυτης πλειοψηφίας των αποφοίτων ΤΕΙ βρίσκεται στη μισθωτή εργασία.

Ο σημερινός φοιτητής, αυριανός πτυχιούχος - εργαζόμενος, αποτελεί ένα από τα βασικά τμήματα της νέας βάρδιας. Το συμπέρασμα αυτό δεν έχει να κάνει μόνο με τη διαπίστωση ότι οι απόφοιτοι των πανεπιστημίων βλέπουν τις συνθήκες εργασίας και τη ζωή τους να έχουν χειροτερεύσει δραματικά σε σχέση με την προηγούμενη γενιά. Βασίζεται και στο γεγονός ότι η ταξική θέση δεν προσδιορίζεται μονάχα από οικονομικές αλλά -ταυτόχρονα- και από κοινωνικοπολιτικές συνθήκες. Αν στο παρελθόν οι πτυχιούχοι ανήκαν στη διευθυντική ελίτ, διαχειρίζονταν την εργατική δύναμη, τότε, σήμερα, ένα μεγάλο κομμάτι τους έχει διαφορετικό ρόλο. Δίπλα στη χειρωνακτική εργασία, προστίθενται ο συνδυασμός διανοητικής - χειρωνακτικής εργασίας, οι νέοι που εργάζονται στην Ιντρακόμ, στις τηλεπικοινωνίες κ.τ.λ.. Με άλλα λόγια, **η πλειοψηφία των νέων πτυχιούχων εντάσσεται στη νέα βάρδια**, όχι μόνο λόγω της οικονομικής της θέσης (μισθωτή εργασία - παραγωγή υπεραξίας) αλλά και λόγω της κοινωνικής της θέσης (ιεραρχία στην παραγωγική διαδικασία). Η ίδια η πραγματικότητα είναι αποκαλυπτική στον τομέα αυτόν, καθώς ο μύθος του πετυχημένου απόφοιτου μιας πανεπιστημιακής σχολής καταρρίπτεται όλο και περισσότερο, τόσο από το επίπεδο των χαμηλών αμοιβών όσο και από τη θέση τους στην κατώτερη κλίμακα της παραγωγικής διαδικασίας.

Ταυτόχρονα, η διαδικασία της μεταρρύθμισης και η προώθηση της επιχειρηματοποίησης του πανεπιστημίου δημιουργούν ένα μειοψηφικό αλλά δυναμικό τμήμα φοιτητών που έχουν υλικά συμφέροντα από αυτήν τη διαδικασία. Κυρίως μέσω του ΕΠΕΑΕΚ, αλλά και γενικότερα με το πλήθος των νημάτων και εξαρτήσεων που διαμορφώνει η μεταρρύθμιση και πρόσδεση σε επιχειρήσεις και προγράμματα, δημιουργείται ένα κομμάτι ανερχόμενων μεσαίων και αστικών στρωμάτων. Το κομμάτι αυτό στηρίζει την πολιτική της μεταρρύθμισης, αλλά και κοινωνικά είναι ο φορέας της πιο συντηρητικής έκφρασης στις σχολές.

Η διαρκής επιδείνωση της κατάστασης των μισθωτών επιστημόνων στο φόντο του εξαιρετικά αρνητικού συσχετισμού δυνάμεων ανάμεσα σε κεφάλαιο και εργασία οδηγεί σε μία γκρίζα πραγματικότητα. Είναι πλέον συνηθισμένο φαινόμενο ο μισθός των πτυχιούχων να βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα, μερικές φορές και πιο χαμηλά από αυτά των εργαζομένων στους παραδοσιακούς κλάδους της χειρωνακτικής εργασίας. Το όφελος φυσικά για τις επιχειρήσεις, τους μικρούς και τους μεγάλους καπιταλιστές, είναι ασύγκριτα πιο μεγάλο, γιατί η

υπεραξία που παράγεται από το επιστημονικό προλεταριάτο είναι ένας παράδεισος μπροστά στην εκμετάλλευση των «κλασικών» εργαζομένων. Αυτό συμβαίνει γιατί γιγαντώνεται το ποσοστό της σχετικής υπεραξίας που παράγεται από το νέο εργαζόμενο, αποτέλεσμα της αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών και της αφομοίωσης των πιο δημιουργικών πλευρών του ανθρώπου (πρωτοβουλία, φαντασία) στο μοντέλο οργάνωσης της παραγωγής, Χωρίς να υπολείπεται διόλου η αύξηση της απόλυτης υπεραξίας με την εντατικοποίηση της εργασίας και την επιμήκυνση του εργασιμου χρόνου, για το κεφάλαιο το επιστημονικό προλεταριάτο είναι μια βασική πηγή και κινητήρια δύναμη.

Η ανάγκη για αξιοποίηση ενός τέτοιου δυναμικού οδήγησε στην εκρηκτική διεύρυνση του αριθμού των εισακτέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, δημιουργώντας από τη μία ένα ικανό αριθμό αποφοίτων για τις ανάγκες του κεφαλαίου και από την άλλη ένα γιγάντιο εφεδρικό στρατό ανεργίας. Ήδη από τη δεκαετία του '60 ο αριθμός των φοιτητών αυξάνεται με ρυθμούς γεωμετρικής προόδου: το 1960 ήταν περίπου 30 χιλιάδες, το 1970 80 χιλιάδες, σήμερα πάνω από 200 χιλιάδες. *Η νέα εργατική βάρδια παράγεται μαζικά και από τα πανεπιστήμια.*

1.9 Οι νέοι στο χακί της Νέας Τάξης και των πολεμικών σχεδίων

Ο στρατός αποτελεί βασικό χώρο ιδεολογικής και πολιτικής καθυπόταξης της νεολαίας. Αποτελεί τον πιο μαζικό -μετά την εκπαίδευση- χώρο νέων με πολύπλευρες λειτουργίες. Ειδικά στη νέα εποχή παίζει αναβαθμισμένο ρόλο, αποτέλεσμα των στρατηγικών συμφερόντων της αστικής τάξης στην εποχή της ιμπεριαλιστικής Νέας Τάξης, των χωρίς όρια ανταγωνισμών, τη θέση της Ελλάδας στο διεθνές πλέγμα και τον ανταγωνισμό των ολιγαρχιών Ελλάδας - Τουρκίας. **Οι αλλαγές που συντελούνται στο στρατό είναι προέκταση της πολιτικής του κεφαλαίου και των αναγκών της ελληνικής άρχουσας τάξης για ενεργό ρόλο στη νοτιοανατολική Ευρώπη και ειδικά στα Βαλκάνια. Επιβάλλονται απο τη συμμετοχή στο “νέο” NATO - παγκόσμιο χωροφύλακα των λαών, μηχανισμό επιβολής της αγοράς και της Νέας Τάξης στους λαούς. Η Ελλάδα ως περιφερειακή δύναμη στην περιοχή, στα πλαίσια του NATO και της ΕΕ, αναβαθμίζει και ενισχύει το ρόλο του στρατού της. Σήμερα, πλάι στα εθνικιστικά κηρύγματα και το κλίμα άλλων εποχών που εξακολουθούν να υπάρχουν, *δυναμώνει η τάση “εκσυγχρονισμού” της στρατιωτικοποίησης, της ιδεολογικής και πολιτικής κατεργασίας της νεολαίας.* Με την εντεινόμενη εκπαίδευση, την κατάσταση μαχιμότητας, τις πρακτικές των ασκήσεων αλλά και της συμμετοχής στα εκστρατευτικά σώματα κατοχής σε Αλβανία, Κόσοβο, Βοσνία, τα κηρύγματα για “ισχυρή Ελλάδα”, ο προσανατολισμός στον “εσωτερικό εχθρό”. Με τα σχέδια και την προώθηση μισθοφορικού επαγγελματικού στρατού, τη στράτευση στα 18, την “παλλαϊκή άμυνα”, τη στράτευση των γυναικών κ.λπ., ο στρατός παίζει ιδιαίτερα αντιδραστικό ρόλο, ενάντια στα συμφέροντα της νεολαίας. Οι νέοι της θητείας, χωρίς δικαιώματα και δυνατότητες συλλογικών διεκδικήσεων, γίνονται δέκτες του αυταρχισμού, της αυξανόμενης εντατικοποίησης, εκπαιδεύονται επιστημονικά, και διαρκώς, στην υποταγή, την ιεραρχία, τη διαταγή, στο δήθεν κοινό “εθνικό” συμφέρον, δηλαδή τη συναίνεση και ταξική συμφιλίωση. Οι αλλαγές των τελευταίων χρόνων οξύνουν στο έπακρο τα προβλήματα, εντείνουν όλες τις αντιδραστικές πλευρές. Εκτός απο τις συνέπειες στη συνείδηση της νέας γενιάς, αποτέλεσμα είναι η κατακόρυφη αύξηση των ατυχημάτων, των θανάτων και των αυτοκτονιών στρατευμένων, η όξυνση των προβλημάτων διαβίωσης και η χειροτέρευση όλων των συνθηκών ζωής στη διάρκεια της θητείας.**

1.10 ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Όλες οι αλλαγές στις τεχνικές, στο παραγωγικό μοντέλο, στους τρόπους ένταξης στην παραγωγική διαδικασία, όλο το κοινωνικό πλέγμα που διαμορφώνεται στη νέα εποχή, **επιδρούν αποφασιστικά στη συνείδησή της νεολαίας, τους τρόπους με τους οποίους συγκροτούνται και διαμορφώνονται οι κοινωνικές - ιδεολογικές - πολιτικές τάσεις και συμπεριφορές.**

Κατά την τελευταία δεκαετία γίνεται στην Ελλάδα μια **βαθιά τομή στη συνείδηση και τη συμπεριφορά της νεολαίας.** Αυτή τροφοδοτείται σύμφωνα με τις νέες καπιταλιστικές ανάγκες, οι οποίες δεν αρκούνται απλώς στην παραγωγική αξιοποίηση ενός ποσοστού της εργατικής δύναμης και του χρόνου των εργαζομένων, αλλά υποτάσσουν με ουσιαστικούς τρόπους την παραγωγική δύναμη της επιστημονικής γνώσης στις σύγχρονες ανάγκες της κερδοφορίας του κεφαλαίου.

Η πραγματικότητα της δια βίου ανασφάλειας, η μετατροπή της εκπαίδευσης από κοινωνικό δικαίωμα σε ατομική δυνατότητα, η εργασία - λάστιχο, διαμορφώνουν για τους νέους την πραγματικότητα της **απαλλοτρίωσης του κοινωνικού χρόνου, τόσο με τους νέους συνδυασμούς επέκτασης του εργασιμου όσο και με τον κατακερματισμό εκπαιδευτικού και εργάσιμου χώρου και χρόνου,** παράγοντας θεμελιώδη αποτελέσματα στους τρόπους με τους οποίους διαμορφώνεται η νεολαιίστικη συνείδηση:

- **Τον κατακερματισμό - ελαστικοποίηση της συνείδησης και της αντίληψης της πραγματικότητας** και της θέσης μέσα σ' αυτήν. Οι «ελεύθερα καθοδηγούμενες» πρακτικές, οι περιορισμένες κοινωνικές παραστάσεις, «κονταίνουν» τόσο τη μνήμη όσο και την προοπτική της σύγχρονης νεολαίας, διαμορφώνοντας με κυρίαρχο τρόπο την **τάση των «χαμηλών προσδοκιών», ατομικά αλλά κυρίως κοινωνικά.**

- Την ίδια στιγμή, η **πρόσβαση σε ολοένα και μεγαλύτερη μερίδα πληροφοριών - δεδομένων** για την εξέλιξη της κοινωνίας **επικάθεται σαν στρώμα μυστικοποίησης μιας πραγματικότητας στην οποία υπονομεύεται η δυνατότητα ενεργητικής ανάληψης αυτόνομου κοινωνικού ρόλου.** Το χάσμα ανάμεσα στη δημόσια σφαίρα και την ιδιωτική ζωή, ανάμεσα στο κοινωνικό και το προσωπικό, μεγαλώνει, προκαλώντας την παθητικότητα του «τρόμου του κενού» απέναντι σε μια πραγματικότητα που στην πράξη ακυρώνει οποιοδήποτε τρόπο να αποκρυπτογραφηθεί.

- **Απονομιμοποιείται, σε μεγάλο βαθμό, στη συνείδηση της νέας γενιάς η έννοια του δικαιώματος σε όλα τα πεδία.** Ενισχύεται η γενική τάση της ατομικής θεώρησης και της υποταγής, της κοινωνικής συναίνεσης και της ουδετερότητας των συμφερόντων ανεξάρτητα από τάξεις και άλλες διαφορές. Απονομιμοποιούνται με ταχύτητα οι κατακτήσεις, οι απαιτήσεις και διεκδικήσεις.

Από την περίοδο της σύγκρουσης των συλλογικών, ιδεολογικών και πολιτικών ρευμάτων, αξιών και δράσης σε (έμμεση έστω) σύνδεση με τις συγκεκριμένες κοινωνικές αντιθέσεις, βαδίζουμε στο πέρασμα προς τον απόλυτο σχετικισμό, όπου υπονομεύεται η **δυνατότητα συνολικής θεωρητικής αντίληψης και οργάνωσης της πραγματικότητας.** Έντονα εμφανίζονται συμπεριφορές τυφλής βίας, σε όλα τα πεδία. Παράλληλα, εμφανίζονται με νέο τρόπο φασιστικές και ρατσιστικές αντιλήψεις και ρεύματα, μηδενιστικές και ισοπεδωτικές τάσεις.

Το «τέλος των ιδεολογιών» προβλήθηκε ως χαρακτηριστικό στη νεολαία, τόσο στις περιόδους της «ησυχίας» όσο και στις κινηματικές εξάρσεις. Αυτό όμως **δεν είναι παρά μια απόδειξη της αδυναμίας της αστικής ιδεολογίας να στρατεύσει ενεργητικά τη νεολαία.** Όσο ευάλωτη δείχνει στις ρετσινιές των «ειδικών ερευνών» περί της γενιάς της «επιστροφής στην πατρίδα και την οικογένεια», άλλο τόσο η πεισματάρια και εκδικητική πραγματικότητα των κοινωνικών αντιθέσεων *διαμεύει όσους φιλοδοξούν να αναγνωρίσουν στο πρόσωπό της τον ευσεβή τους πόθο για το «τέλος της ιστορίας».*

Η αναβάθμιση της δυνατότητας των μηχανισμών του σύγχρονου καπιταλισμού να παρεμβαίνουν ενεργητικά στην οργάνωση της κοινωνικής ζωής της νεολαίας, η «χρέωση» της ζωής των ανθρώπων σε μια εποχή που διαρκώς μεταβάλλεται πέρα και έξω από τον έλεγχό τους, έχουν ως αποτέλεσμα την **ανάπτυξη έντονων χαρακτηριστικών ατομικισμού,** που ποτίζουν βαθιά ακόμα και τις πιο «προσωπικές» σχέσεις των νέων: η αναγκαιότητα της συλλογικότητας εκφράζεται είτε περιορισμένα, μέσα στους χώρους εκπαίδευσης και εργασίας (συνάδελφοι, συμφοιτητές, συμμαθητές), είτε ως αντιστάθμισμα στην πολιορκία της αγοράς στους ελάχιστους ελεύθερους χώρους και χρόνους. Το μοντέλο ανθρώπου που παράγει αυτή η πραγματικότητα συχνά εγκλωβίζει τις σχέσεις αλληλεγγύης, φιλίας ή και έρωτα στα όρια μίας ανάγκης για απάντηση στην ανασφάλεια και το κενό που αυτή παράγει.

Δημιουργούνται **νέοι ανταγωνισμοί.** Ανταγωνισμοί για μια θέση εργασίας, ανταγωνισμοί μέσα στο χώρο δουλειάς, ανταγωνισμοί και εντατικοποίηση για την απόκτηση πιστωτικών μονάδων, σεμιναρίων, καταρτίσεων, ειδικεύσεων κ.λπ. Εμφανίζονται νέοι «εμφύλιοι» στη νεολαία. Η απαξίωση της συλλογικής πάλης ισχυροποιεί τις ατομικές στάσεις, την επιδίωξη ατομικής διαπραγμάτευσης με την εργοδοσία, δημιουργώντας πολλές διαφορετικές «βαθμίδες». Παράλληλα, οι «ατομικές λύσεις» οδηγούν στην ενίσχυση του ρουσφετιού, του «μέσου», στην αναμονή και υποταγή σε μηχανισμούς (κρατικούς, κομματικούς, εργοδοτικούς), στη διάρρηξη των συλλογικοτήτων και της ενιαίας στάσης. Ο πρωτοφανής κατακερματισμός, η πολυδιάσπαση και κατηγοριοποίηση της νέας βάρδιας, δηλαδή η εξατομίκευση των όρων εργασίας, υπονομεύουν και ακυρώνουν τις βάσεις για συλλογικές διεκδικήσεις. Η διαπραγμάτευση με τον εργοδότη γίνεται ατομική, ο εργαζόμενος πιο ανίσχυρος και ευάλωτος. Αυτό οδηγεί σε νέες αντιθέσεις (ΑΕΙ - ΤΕΙ, εργάτες - υπάλληλοι, μόνιμοι - έκτακτοι, ντόπιοι - ξένοι, ειδικευμένοι - ανειδίκευτοι, παλιοί - νέοι, δημόσιοι - ιδιωτικοί κ.λπ.). Στη βάση της «ευελιξίας» *προκύπτει το μεγάλο ζήτημα της ενότητας της νέας βάρδιας αλλά και των νέων της εκπαίδευσης.*

Παράλληλα, προωθείται ο πιο έντονος ιδεολογικός ρόλος της αστικής εκπαίδευσης και της εργασίας. Αυτός εκφράζεται καταρχήν μέσα από τους νέους τρόπους ένταξης (δίκτυα - μηχανισμοί πιστοποίησης, αξιολόγησης), την οργάνωση του εκπαιδευτικού χρόνου σύμφωνα με το πρότυπο του νέου παραγωγικού μοντέλου, με τα μέτρα για την αύξηση της παραγωγικότητας. Επιπλέον, εκφράζεται μέσα από το ίδιο το περιεχόμενο της παρεχόμενης γνώσης και την αλλαγή της γεωγραφίας των γνωστικών πεδίων. Μια αλλαγή που υπερβαίνει επιθετικά την «ουδετερότητα» του χαρακτήρα της γνώσης και της επιστήμης, για να τις συνδέσει σε πιο ανοιχτές επιθετικές μορφές με τις ανάγκες της καπιταλιστικής κερδοφορίας.

Η επιτάχυνση των αλλαγών (με ατμομηχανή την επιστημονική και τεχνολογική έκρηξη), σε συνδυασμό με την υποβάθμιση της αντικειμενικής πραγματικότητας στη ζωή των νέων, καθώς και η *ηγεμονία του*

«μονόδρομου» της ενιαίας σκέψης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, δημιουργούν μια πλατιά τάση «μυστικοποίησης» της επιστήμης και της τεχνολογίας. Αυτή εκφράζεται είτε σε νεολουδίστικες - τεχνοφοβικές αντιλήψεις είτε -την ίδια στιγμή- ως «τεχνολαγνεία», που αναπτύσσεται σε ένα διαρκώς διευρυνόμενο κομμάτι νεολαίας (ατομικά και συλλογικά), το οποίο αποκτά πρόσβαση -μα όχι έλεγχο- στα τεχνικά μέσα εποπτείας της επιστημονικής παραγωγής και τεχνολογικής ανάπτυξης.

Αντίστοιχα, διαμορφώνεται η τάση κάλυψης του κενού που αφήνει η απαξίωση των συλλογικών απελευθερωτικών προταγμάτων και η αδυναμία της κυρίαρχης πολιτικής να το καλύψει με επιθετικό νεοσυντηρητικό ιδεώδες από ιδεολογίες και πρακτικές της υποκατάστασης και της φυγής. Μυστικιστικές ιδεολογίες κερδίζουν έδαφος παράλληλα με την επιστροφή του κάθε λογής ιδεαλισμού και της θρησκείας υπό την πιο «κοσμική» μορφή του Χριστόδουλου. Έτσι, τα αδιέξοδα αυτής της πραγματικότητας υποκαθίστανται από μια σύγχρονη μεταφυσική, ενώ ενισχύεται ιδεολογικά η τάση υποταγής. Η κουλτούρα των ναρκωτικών επεκτείνεται ως μορφή φυγής και υποκατάστασης της χαμένης ακεραιότητας ενός θρυμματισμένου κόσμου.

Την ίδια στιγμή, αναδεικνύεται η τάση καταφυγής σε συλλογικότητες επιμερισμένων ενδιαφερόντων και χαρακτήρα, ως απάντηση στην αδυναμία ανάληψης ενεργού κοινωνικού ρόλου. Χαρακτηριστική και μαζική έκφραση της είναι η χαλαρού τύπου στράτευση σε συλλογικότητες τύπου «μη κυβερνητικών οργανώσεων», ομάδων «εθελοντισμού» (π.χ. Greenpeace, κ.ά.).

Από την άλλη, βέβαια, δημιουργούνται σήμερα ολοένα περισσότερες δυνατότητες για την αντίθετη τάση, αυτήν της χειραφέτησης. Η αναζήτηση, η γνώση, η κατάκτηση μιας συνολικής ανατρεπτικής επαναστατικής αντίληψης προβάλλει ως ανάγκη και δυνατότητα της εποχής. Μια νέα κινητικότητα αρχίζει δειλά-δειλά να εμφανίζεται, πιο συνολική και βαθιά, αναζητώντας τις απαντήσεις της νέας εποχής για την κοινωνική απελευθέρωση. Η τάση αυτή πατάει στους υλικούς και κοινωνικούς όρους των σύγχρονων αντιθέσεων, ψάχνοντας να σπάσει την καταθλιπτική μονοκρατορία των κυρίαρχων, να σπάσει το περίβλημα των σιδερένιων νόμων της αγοράς.

1.11 Η πολιτική και οι δυνάμεις στη νέα εποχή

Μέσα σ' αυτή την πραγματικότητα, η πολιτική, έχοντας πάψει να αποτελεί το βασικό φίλτρο διαμεσολάβησης και συγκρότησης ιδεολογίας (όπως συνέβαινε κατ' εξοχήν στις δεκαετίες του '70 και του '80 στην ελληνική κοινωνία) δεν χάνει -παρ' όλα αυτά- το ειδικό της βάρος, τόσο για «ιστορικούς» λόγους αλλά και κυρίως λόγω των οξυνόμενων αντιθέσεων που εκφράστηκαν στον «ευαίσθητο δείκτη» της νεολαίας σε μια τριετία αγώνων με πρωτοφανή χαρακτηριστικά για την ελληνική κοινωνία.

Μετά την εγκυμονούσα σιωπή των χρόνων που ακολούθησαν το '90 - '91, στον απόηχο της κατάρρευσης των εκμεταλλευτικών καθεστώτων τύπου ΕΣΣΔ στην Ανατολική Ευρώπη, η εποχή της «σήψης και των οδυνηρών κυοφοριών» έφερε στο προσκήνιο ένα νέο κύκλο «επιστροφής» της πολιτικής στη νεολαία, από τα πάνω και από τα κάτω, από τα δεξιά και από τα αριστερά, με άλλους όμως όρους. Ο κύκλος αυτός άρχισε δειλά με την νεολαιίστικη έκρηξη του '90 - '91, με τις κινητοποιήσεις στα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ το φθινόπωρο του '95, και συνεχίστηκε την τριετία της αναμέτρησης με την αντιδραστική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Με την κεντρική πολιτική εξουσία του «κράτους - στρατηγείου», των «υπερεθνικών μηχανισμών» και των «ειδικών - τεχνοκρατών» να ιδιωτικοποιείται, να αυτονομείται ολοένα και περισσότερο από την παρέμβαση των ζωντανών κοινωνικών δυνάμεων, η αστική πολιτική συγκροτεί την ηγεμονία της «ενιαίας σκέψης». Έτσι, τα πολιτικά της κόμματα αναλαμβάνουν το ρόλο του γενικού ιδεολογικού εκφραστή αλλά και του διαμεσολαβητή στα επιμέρους κοινωνικά δίκτυα πρόσβασης στους μηχανισμούς αναδιάρθρωσης του συστήματος (π.χ. ευρωπαϊκά προγράμματα παντός τύπου). Απογυμνώνουν καταρχήν τη «συμμετοχική» λειτουργία τους και ταυτόχρονα συγκροτούν ένα ενεργό κοινωνικό - πολιτικό μπλοκ μέσα από τη διαμόρφωση συλλογικοτήτων άμεσης ενσωμάτωσης (π.χ. επιστημονικές εταιρείες φοιτητών σε σύνδεση με επιχειρήσεις).

Η θωράκιση του πολιτικού συστήματος απέναντι στο λαϊκό παράγοντα δρομολογείται μέσα από την προώθηση πολύπλευρων πολιτικών μέτρων σε όλα τα επίπεδα. Έμφαση φαίνεται, ωστόσο, να δίνεται στις αλλαγές στα κόμματα, κυρίως μετά την ενίσχυση του διπολισμού στις τελευταίες εκλογές. Καταγράφεται ο πολιτικός και ιδεολογικός εγκλωβισμός μεγάλου τμήματος των εργαζομένων και της νέας γενιάς, της κοινωνικής αγανάκτησης και λαϊκής δυαρέσκειας, στο μονόδρομο της συντηρητικής πολιτικής. Προωθούνται, παγκόσμια και στην Ελλάδα, από τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις, νέες μορφές διαχείρισης της συντηρητικής πολιτικής, μέσα από τις προτάσεις για τις «κεντροαριστερές» κυβερνήσεις, τα ιδεολογήματα του «νέου κέντρου», του «μεσαίου χώρου», του «τρίτου δρόμου» κ.ά. Οι αλλαγές στο πολιτικό σύστημα έχουν προχωρήσει σημαντικά, για την ενσωμάτωση του λαϊκού παράγοντα στην εποχή «μετά τη μεταπολίτευση». Η πολιτική των πάνω

χαράζεται, προωθείται και εφαρμόζεται από ένα σύνολο μηχανισμών και παραγόντων, με καθοριστικό το ρόλο των ίδιων των οικονομικών επιτελείων (ΣΕΒ, χρηματιστήριο, διοικήσεις τραπεζών, οικονομικές επιτροπές, όμιλοι επιχειρήσεων), των ΜΜΕ, της δικαστικής εξουσίας, ακόμα και με τον ενεργό ρόλο των ηγεσιών του επίσημου υποταγμένου συνδικαλιστικού κινήματος (ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ, κ.ά.). Στα πλαίσια αυτά, έρχονται στην επικαιρότητα ολοένα συχνότερα τα φαινόμενα της άμεσης διαπλοκής πολιτικής - οικονομικών παραγόντων, η σύγκρουση μεγάλων συμφερόντων και κύκλων στη διαμάχη για την «πίτα» των μεγάλων έργων, της Ολυμπιάδας, των ΜΜΕ κ.λπ. (διαπλεκόμενα).

Στη βάση της αστικής ιδεολογίας βρίσκεται το τρίπτυχο ανάπτυξη - ανταγωνιστικότητα - παραγωγικότητα. Βρίσκεται ο ρεαλισμός του οικονομικού μονόδρομου της καπιταλιστικής ανάπτυξης, της μετάβασης και εμπέδωσης του συνόλου των σχέσεων του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Το τρίπτυχο αυτό συμπληρώνεται από την πολιτική του δίπτυχου ασφάλεια - σταθερότητα εντός και εκτός συνόρων.

Το δεύτερο στήριγμα της αστικής ιδεολογίας, **ο σύγχρονος εθνικισμός**, ξεπερνά τους παρωχημένους όρους του «διεκδικητισμού» και της «εθνοφοροσύνης» με το **σύγχρονο μεγαλοϊδεατισμό της «ισχυρής Ελλάδας σε Βαλκάνια και Ευρώπη», της Ολυμπιάδας του 2004. Η ιδεολογία αυτή χρησιμοποιείται για την κατασκευή της συναίνεσης και για την προβολή στην εργαζόμενη κοινωνική πλειοψηφία των στρατηγικών συμφερόντων της αστικής τάξης ως κοινό - εθνικό συμφέρον.**

Παράλληλα, έρχεται στην επιφάνεια ένα ρεύμα αντίστασης - ξεχωριστής ταυτότητας στην ιμπεριαλιστική κυριαρχία και την πολιτιστική ομογενοποίηση της καπιταλιστικής “παγκοσμιοποίησης”, από τη σκοπιά του «πατριωτισμού» και της υπεράσπισης της εθνικής ταυτότητας και των παραδόσεων. Στο ρεύμα αυτό συναντάει κανείς από νεορθόδοξους και εθνικιστικούς - εκκλησιαστικούς παράγοντες μέχρι κομμάτια της επίσημης Αριστεράς. Έτσι, ΚΚΕ και ΔΗΚΚΙ συνάπτουν συμμαχία και επικοινωνούν με παλιά και νέα εθνοπατριωτικά ρεύματα, εμφανίζονται όμως και νέες δυνάμεις (Χαραλαμπίδης - Ενωση).

Το τρίτο θεμελιώδες στήριγμα της αστικής κυριαρχίας είναι **ο ευρωπαϊσμός, όπως εκφράζεται στους πολιτικούς στόχους της ένταξης και διατήρησης στην ΟΝΕ. Ο ευρωπαϊσμός είναι η άλλη όψη του νομίσματος του σύγχρονου εθνικισμού της “ισχυρής Ελλάδας στα Βαλκάνια και την Ευρώπη”,** κάτω από τη σημαία της ανάπτυξης. Χρησιμοποιείται ως όχημα για την επίτευξη του στόχου αλλά και ως ασπίδα προστασίας στη σύγχρονη διεθνή ρευστότητα, ως στόχος συνολικής “πολιτιστικής” αναβάθμισης. Το ιδεολόγημα αυτό βρίσκει στήριξη και από μερίδα της επίσημης Αριστεράς, με πιο ακραίο το παράδειγμα της επιθετικά φιλο-ΕΕ γραμμής της ηγεσίας του ΣΥΝ. Την ίδια στιγμή, η άλλη όψη αυτού του “ευρωπαϊσμού” είναι ο “πατριωτικός αντιευρωπαϊσμός” του ΚΚΕ από τη σκοπιά μιας “άλλης εθνικής ανάπτυξης” ή ο αντίστοιχος ευρωσκεπτικισμός, από τη σκοπιά “ενός πιο κοινωνικού” προσώπου (π.χ. ΔΗΚΚΙ).

Στο κεντρικό πολιτικό σκηνικό, **ΠΑΣΟΚ και ΝΔ μοιράζονται τους βασικούς ρόλους του εκφραστή και διαμεσολαβητή αυτής της πολιτικής. Το ποιος θα παίξει αυτόν το ρόλο εξαρτάται από το συγκεκριμένο σε κάθε φάση ή συγκυρία αναγκαίο, για το κεφάλαιο και την άρχουσα τάξη, κυβερνητικό διαχειριστή.**

Η επίσημη Αριστερά, σε κάθε εκδοχή της, αρκείται στο δρόμο της συγκυριακής ενσωμάτωσης της κοινωνικής διαμαρτυρίας (όπως φάνηκε και από τον αποδεκατισμό της φαινομενικής «αριστερής ανόδου» των ευρωεκλογών του Ιούνη 1999 στις βουλευτικές του Απρίλη 2000). Ανακυκλώνει τις προτάσεις του κεντροαριστερού - “δημοκρατικού” κυβερνητισμού (ΣΥΝ και ΔΗΚΚΙ) και χρησιμοποιεί τα αποφόρια των πολιτικών προταγμάτων του παρελθόντος. Αυτή η αδυναμία δεν είναι συγκυριακή, εκλογική. Αποτυπώνει την κρίση και χρεοκοπία της στρατηγικής της, και όχι μια απλή εκλογική συρρίκνωση των κομμάτων της επίσημης Αριστεράς. Μιας Αριστεράς που μπορεί να υπάρχει στο αριστερό μέρος της βεντάλιας των δυνάμεων του επίσημου πολιτικού συστήματος, αλλά δεν υπάρχει ως άλλο στρατηγικό πρόγραμμα, ως καθημερινή αντιπαραθετική πολιτική γραμμή, ως θεωρητική και κινηματική δύναμη σύγκρουσης και συνολικής αμφισβήτησης των «μονόδρομων» του συστήματος και “αντίπαλο δέος” για την πλειοψηφία των εργαζομένων και της νεολαίας.

Το ΔΗΚΚΙ λειτουργεί ως κόμμα υποδοχής της διαμαρτυρίας από το ΠΑΣΟΚ με ένα κράμα λαϊκισμού, εθνικισμού, υπεράσπισης του “κράτους πρόνοιας”, αδυνατώντας να εκφράσει αποτελεσματικά ακόμα και τη “διάσωση των κεκτημένων” που πρεσβεύει. Ο ΣΥΝ, με στοιχεία «αριστερού συμπληρώματος» στο ΠΑΣΟΚ, ενσωματώνει στην αστική πολιτική στοιχεία του ριζοσπαστισμού που γεννιούνται στους αγώνες, εγκλωβίζοντάς τα σε προτάσεις κεντροαριστερής κυβερνητικής συνδιαχείρισης και “προοδευτικού εκσυγχρονισμού”. Η κρίση στον ΣΥΝ δείχνει τα όρια τόσο μιας πολιτικής ταύτισης και ενσωμάτωσης στον εκσυγχρονισμό (εκσυγχρονιστική πτέρυγα) όσο και της πολιτικής των υπεύθυνων αριστερών προτάσεων από θεσμική αντιπολιτευτική θέση, στα πλαίσια του συστήματος («αριστερό ρεύμα», κ.ά.). Το ΚΚΕ, με μια προσπάθεια εμφάνισης αριστερού μαχητικού προφίλ, δεν καταφέρνει να συσπειρώσει και να αναπτύξει τη λαϊκή δυσαρέσκεια. Με κύριο περιεχόμενο την “εθνική ανάπτυξη” σε μια “λαϊκή οικονομία”, απο μια “λαϊκή

διακυβέρνηση”, και μετωπική πρόταση ένα πατριωτικό δημοκρατικό αντιιμπεριαλιστικό μέτωπο, με δείγμα γραφής τη συνεργασία με παράγοντες της αστικής πολιτικής και εθνικιστικές αντιλήψεις, αλλά και προσπάθειες ανάπτυξης κάποιων μαχητικών ρεφορμιστικών αγώνων αντίστασης και διαμαρτυρίας, δεν μπορεί παρα να τοποθετείται στο αριστερό άκρο του αστικού πολιτικού σκηηνικού. Ο κοινοβουλευτισμός - κυβερνητισμός του ΚΚΕ δεν εξαντλείται μόνο στη συμμετοχή του στις κυβερνήσεις του '89 - '90 (με ΝΔ και ΠΑΣΟΚ) αλλά συνεχίζει να εμφανίζεται στην πράξη και απο τις συνεργασίες και τη λογική του, ακόμα και σε κρίσιμες πολιτικές μάχες και αγώνες (αγρότες, δημοτικές εκλογές με ΝΔ, ΠΑΜΕ με ΔΗΚΚΙ, μέτωπα με παράγοντες της αστικής πολιτικής κ.λπ.). Αλλά και στρατηγικά δεν μπορεί να εκφράσει καμία ανατρεπτική προοπτική. Η εμμονή στο μοντέλο των γραφειοκρατικών εκμεταλλευτικών καθεστώτων της ανατολικής Ευρώπης, οι διαταξικές συμμαχίες με την ηγεμονία μικροαστικών τμημάτων, τα στάδια και η περιχαράκωση, οδηγούν ξανά στις πιο γκρίζες στιγμές και τα λάθη του παρελθόντος.

Στο δύσκολο αυτό τοπίο, η Αριστερά, συνολικά σχεδόν μέχρι τώρα, περιορίστηκε στη διαμαρτυρία έξω από τις πραγματικές αντιθέσεις και τα μεγάλα ζητούμενα της εποχής.

Από τις διάφορες εκδοχές της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς που οδηγήθηκαν ξανά στις «αγκάλες» των δύο παλιών εκδοχών της καθεστωτικής Αριστεράς και αρνήθηκαν, έτσι, την ανάγκη για πραγματική πολιτική ενοποίηση των τάσεων της αντίστασης και ανατροπής, τη δημιουργία ενός πραγματικού αριστερού και ανεξάρτητου αντικαπιταλιστικού πόλου, μέχρι την «επίσημη» Αριστερά, είτε στο ρόλο των αγώνων χωρίς προοπτική και περιεχόμενο σύγκρουσης στα κεντρικά και κρίσιμα ζητήματα της εποχής (ΚΚΕ) είτε στο ρόλο των «θεατών» και των υπεύθυνων προτάσεων διαχείρισης (ΣΥΝ).

Το ποιοτικά διαφορετικό στοιχείο, που σημάδεψε την τελευταία τριετία, είναι ο ενεργός τρόπος με τον οποίο δοκιμάστηκαν οι πολιτικές γραμμές μέσα στις διαδικασίες του νεολαιίστικου κινήματος, αλλά και έξω από αυτό. Αναδείχθηκαν νέες δυνατότητες και ταυτόχρονα νέα χαρακτηριστικά και ζητούμενα για το σύνολο των αγώνων του νεολαιίστικου κινήματος, όπως αναπτύχθηκαν στη βάση των ειδικών αντικειμενικών χαρακτηριστικών κάθε χώρου.

Η πολιτική επιστρέφει «από τα πάνω» και «από τα κάτω». Η σχετική αναβάθμιση των πολιτικών οργανώσεων νεολαίας συμβάδισε με τη σχεδόν ολοκληρωτική απουσία συγκρότησης αυτοτελών πολιτικών, πολιτιστικών ή συνδικαλιστικών πρωτοβουλιών και συλλογικοτήτων, γεγονός που αναδεικνύει την καθοριστική πίεση που δημιουργεί η απαλλοτρίωση του ελεύθερου χρόνου των νέων αλλά και δίνει το στίγμα μιας νέας ποιότητας πολιτικής στράτευσης που φλερτάρει ανά πάσα στιγμή με τα χαρακτηριστικά της στράτευσης - «καταφύγιο για να περάσει η μπόρα».

Και αφού η νεολαία, στις φωτιές των αγωνιστικών εκρήξεων, επέστρεψε στο πολιτικό προσκήνιο με διεκδικήσεις και μορφές που άγγιζαν επικίνδυνα και ζωτικά σημεία της αστικής πολιτικής, το σύνολο του αστικού πολιτικού κόσμου επέστρεψε στους χώρους που γεννιόταν η νέα πολιτικοποίηση. Προσπάθησε την αντιστροφή της πολιτικο-οργανωτικής απογύμνωσης και δημιουργίας μιας νέας συναίνεσης στις βασικές πλευρές της αστικής στρατηγικής.

Αρχής γενομένης από την επιθετική επιστροφή των ΔΑΠ και ΠΑΣΠ στις φοιτητικές συνελεύσεις του '98 - '99. Με την προσπάθεια «από τα πάνω» συγκρότησης, προβολής και λειτουργίας θεσμικών οργάνων, όπως το «Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας» - ΕΣΥΝ, τη συγκρότηση της ΦΕΑΠΘ, τις «πρωτοβουλίες των πολιτικών νεολαιών» στις κινητοποιήσεις για Οτσαλάν - Κόσοβο, τη «βουλή των εφήβων», τα «δημοτικά συμβούλια νεολαίας», αλλά και την προσπάθεια δημιουργίας ενδονεολαιίστικου εμφυλίου, με αφορμή την οδηγία 89/48 της ΕΕ, αναπτύσσεται σήμερα μια μεθοδευμένη προσπάθεια –με τη στήριξη ή ανοχή της καθεστωτικής Αριστεράς– δημιουργίας μαζικού μπλοκ στήριξης της αστικής πολιτικής, σε περιεχόμενο αλλά και μορφές που θα βάζουν στη γωνία τις μαζικές κινηματικές διαδικασίες που ανέδειξαν οι ίδιοι οι αγώνες. Ένα ρεύμα έκφρασης της «σιωπηλής πλειοψηφίας» και του «μεσαίου χώρου», που μοιράζεται στους δίδυμους πύργους της αστικής πολιτικής (ΠΑΣΟΚ-ΝΔ), εμφανίζεται, με την ανάπτυξη των ιστορικών χαρακτηριστικών τους, στη νεολαία.

Η ΚΝΕ, σχετικά ενισχυμένη οργανωτικά τα τρία τελευταία χρόνια, πρωτοστάτησε στη δημιουργία ενός ρεύματος μαχητικού ρεφορμισμού. Το ρεύμα αυτό, στις κορυφαίες στιγμές, προσπάθησε να συνενώσει πρωτοπόρα τμήματα του κινήματος με τις τάσεις υπεράσπισης του προηγούμενου εκπαιδευτικού - παραγωγικού μοντέλου και συντηχιακής αμυντικής διεκδίκησης. Με μια γραμμή “αναβάθμισης”, περιορισμού του κινήματος σε διεκδικητικά - οικονομίστικα πλαίσια, προσπάθησε σε κάποιες στιγμές να ακολουθήσει τις διαθέσεις του κόσμου για μαχητικές μορφές, πάντα όμως ελεγχόμενες και με αρκετή στήριξη των ΜΜΕ. Αυτή η γραμμή, μολονότι συγκυριακά ηγεμόνευσε (π.χ. μαθητές), ανέδειξε τα όριά της, κινηματικά και πολιτικά: όχι μόνο οδήγησε τους αγώνες στο κλείσιμο πριν από κάθε κρίσιμη στροφή, αλλά και δεν κατάφερε παρά να εκφράσει ένα ρεύμα διαμαρτυρίας στην αστική πολιτική, που εξανεμίστηκε εύκολα ανάμεσα σε ευρωεκλογές και βουλευτικές, αλλά και στο στόμωμα των φοιτητικών εκλογών του 2000, έδειξε ευάλωτη στη λεηλασία των αστικών δυνάμεων.

Σε αυτήν τη φάση, δεν κατόρθωσαν να εκφραστούν, με οργανωμένο τρόπο στη νεολαία, οι δυνάμεις του ΣΥΝ, του ΔΗΚΚΙ και άλλων κομμάτων. Η ΕΑΝ αποτελεί μια ανεμική προσπάθεια, δέσμια της κρίσης στρατηγικής και φυσιογνωμίας του ΣΥΝ. Προσπάθειες τύπου ΠΟΛΑ, ΔΗΚΚΙ κ.λπ. έδειξαν ότι δεν έχουν προοπτική στη νεολαία.

Η «από τα κάτω» επιστροφή της πολιτικής και έκφρασή της είναι πιο συνδεδεμένη από ποτέ με το κοινωνικό ζήτημα και μάλιστα με τη βασική αντίθεση κεφάλαιο - εργασία. Ταυτόχρονα, όμως, είναι πιο αδύναμη από ποτέ να εκφράσει το κοινωνικό ζήτημα σε ένα ανατρεπτικό πολιτικό πρόγραμμα - πρόταση, να ασκήσει το στοιχειώδη πολιτικό εκβιασμό. Αντίστοιχα, **η «από τα πάνω» επιστροφή** είναι πιο μακριά από ποτέ από οποιαδήποτε πρόταση «επίλυσης» του κοινωνικού ζητήματος. Ταυτόχρονα, όμως, και πιο ικανή από ποτέ να το εκφράσει μέσα σε συνθήκες όπου ηγεμονεύει καταθλιπτικά η “ενιαία σκέψη” και απουσιάζει ένα επαναστατικό πολιτικό πρόγραμμα.

Γι’ αυτόν ακριβώς το λόγο, όσο “εύκολα” δείχνουν να κυριαρχούν συνολικά και μακροπρόθεσμα οι ιδέες της “ανάπτυξης” και της “ισχυρής Ελλάδας”, άλλο τόσο εύθραυστες δείχνουν όταν διακυβεύονται πλευρές της αντικειμενικής κατάστασης των νέων.

Σε αυτές τις συνθήκες **βρήκε απήχηση και η πολιτική της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, ιδιαίτερα βέβαια στους χώρους όπου αναπτύχθηκαν αγώνες**. Η λογική της σύγκρουσης με την κυρίαρχη πολιτική, ενάντια στην ομοφωνία των αστικών δυνάμεων και την κακοφωνία των ρεφορμιστικών εκδοχών της επίσημης Αριστεράς, **μπορεί να συσπειρώνει σημαντικά κομμάτια των αγωνιστών της νέας γενιάς**. Οι μάχες της προηγούμενης περιόδου ενίσχυσαν αυτές τις τάσεις, **όξυναν παράλληλα τα ερωτήματα και τις αναζητήσεις για την προοπτική και το περιεχόμενο της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Αναπτύχθηκαν το τελευταίο διάστημα μια σειρά διεργασίες για την πιο αποτελεσματική παρέμβαση και συσπείρωση των τάσεων της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, δημιουργώντας νέες δυνατότητες για τη συγκρότηση και εμφάνιση ενός διακριτού πόλου στην ελληνική κοινωνία.**

Η προηγούμενη περίοδος δοκιμασίας των πολιτικών προτάσεων και ρευμάτων είχε επίδραση στις δυνάμεις της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς. Δεν έλλειψαν οι κρίσεις, η αποσυσπείρωση και η αδυναμία προωθητικών βημάτων σε μια σειρά πολιτικούς χώρους. Συχνά κάτω από την πίεση, οργανώσεις της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς έκαναν σημαντική υποχώρηση στη λογική τους, στην πολιτική τους πρακτική και κατεύθυνση, με αντιφατικές, πολλές φορές, θέσεις. Άλλες κατάφεραν συγκυριακά να συσπειρώσουν, όσο εύκολα όμως έγινε αυτό άλλο τόσο εύκολα εξανεμίστηκαν οι όποιες τάσεις ανάπτυξης. Οι διεργασίες και ανακατατάξεις στο χώρο αυτό δείχνουν την ανάγκη για το ξεπέραςμα της επιμέρους κριτικής στην επίσημη Αριστερά, της λογικής της “αντοχής” και των στενών ορίων. Η προοπτική και τα βήματα θα κριθούν στο επόμενο διάστημα, μέσα στις διεργασίες και την προσπάθεια στρατηγικής αντιπαράθεσης στα μεγάλα ζητήματα της εποχής, στη διατύπωση απαντήσεων στο έδαφος των νέων εξελίξεων και τη συγκρότηση αποτελεσματικών μετώπων ρήξης και ανατροπής.

Μέσα σε αυτούς τους δύσκολους πολιτικούς και κοινωνικούς συσχετισμούς **εμφανίζονται αντικειμενικά αμυντικά ανατακτατικά**. Αυτά παίρνουν και πολιτικά διάφορες μορφές. Το “**αντινεοφιλελεύθερο**”, ως απάντηση στις πιο κραυγαλέες και βάρβαρες εκφράσεις της αστικής πολιτικής και ως τάση ανάσχεσης της νεοφιλελεύθερης πολιτικής, κάνει έντονα και συχνά την εμφάνισή του στους αγώνες και τις πολιτικές διεργασίες στη νεολαία και ευρύτερα. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και η τάση της “**παναριστεράς**”, η τάση δηλαδή της ενότητας ευρύτερων δυνάμεων της Αριστεράς, κάτω από την ασφυκτική πίεση των συσχετισμών, χωρίς όμως περιεχόμενο και άρα προοπτική. Η τάση αυτή έρχεται ιδιαίτερα σήμερα στο προσκήνιο, έπειτα και από τις εκλογικές αναμετρήσεις της προηγούμενης περιόδου. Η τάση της «παναριστεράς», υποτιμώντας την ανάγκη στρατηγικής αντιπαράθεσης στο σύστημα, επαναθεμελίωσης ανατρεπτικού προγράμματος, οδηγεί σε αντινεοφιλελεύθερα μέτωπα κάθε είδους, κάτω από την ηγεμονία των επίσημων βέβαια εκδοχών της Αριστεράς χωρίς αποτελέσματα και αλλαγή στο ήδη υπάρχον σκηνικό. Κοντά σε αυτές τις λογικές βρίσκεται και ο «**κινηματισμός**», που στο όνομα της αποτυχίας της αστικής πολιτικής και απουσίας άλλου πολού της επαναστατικής, αφήνει την πολιτική στις δυνάμεις του συστήματος και στην επίσημη Αριστερά, ρίχνοντας όλο το βάρος στην ανάπτυξη επιμέρους αγώνων σε χώρους και ζητήματα. Τις περισσότερες φορές, έτσι, υπονομεύονται οι όποιες προσπάθειες ανάπτυξης των αγώνων, καθιστώντας άνευρο, επιφανειακό και αναποτελεσματικό το περιεχόμενό τους.

Ο **χώρος της αναρχίας** βρίσκεται σε παρατεταμένη κρίση. Η ανάλωση της παρέμβασής του στην αλληλεγγύη στα θύματα της κρατικής καταστολής συμπληρώνεται έντονα από πρακτικές τυφλής βίας, ενώ η “σύγκρουση” ανάγεται σε αυταξία χωρίς στόχους, αντίπαλο και προοπτική, πολλές φορές ενάντια και “πάνω στην πλάτη” των αποφάσεων και των μαζικών διαδικασιών του κινήματος. Πυκνώνουν και οι επιθέσεις διάφορων ομάδων ενάντια στο ίδιο το κίνημα (κινητοποιήσεις μαθητών, επιθέσεις σε αγωνιστές και οργανώσεις κ.λπ.) ως λογική κατάληξη της αδυναμίας του χώρου αυτού να συγκροτήσει πραγματικό ρεύμα, αντίπαλο με την

κυρίαρχη πολιτική. Οι “θεαματικές” ενέργειες, η αδιαλλαξία στη μορφή της σύγκρουσης, η απουσία περιεχομένου, συνήθως δίνουν το άλλοθι για τη νομιμοποίηση της κρατικής καταστολής και συμβάλλουν στο κλίμα δυσφήμισης των αγώνων της νεολαίας.

Οι τάσεις αυτές, στην ουσία τους, δεν έχουν να δώσουν μια άλλη –από τις ήδη γνωστές– διέξοδο στους αγώνες και στην πολιτική αντιπαράθεση με το σύστημα και την κυρίαρχη πολιτική. Υπάρχουν και εκφράζονται κοινωνικά και πολιτικά, παίρνουν διάφορες μορφές και εκδοχές, χαρακτηρίζουν διαφορετικές πολιτικές δυνάμεις, στα μέτωπα και στους αγώνες.

1.12 Διεργασίες και αναμετρήσεις στο κίνημα της νεολαίας

Η μάχη για την ανατροπή της αντιδραστικής τομής στην παιδεία και η μαζική συμμετοχή της νεολαίας στις κινητοποιήσεις για τον Οτσαλάν και ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο και την επέμβαση του ΝΑΤΟ, δεν αποτελούν απλώς εξάρσεις ή ξεσπάσματα, αλλά αντανακλούν την αντιφατική πραγματικότητα στην οποία ζει και κινείται η νεολαία και τη διαμόρφωση νέων όρων και συνθηκών για τη δυνατότητα ενοποίησης του νεολαιίστικου κινήματος σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση και προοπτική.

Τα χαρακτηριστικά του κινήματος της νεολαίας καθορίζονται από την αντιφατική κοινωνική συγκρότηση και τον κατακερματισμό της νεολαίας, από την ύπαρξη και διαπάλη διαφορετικών τάσεων στο εσωτερικό της, τη μάχη για την ηγεμονία και το στίγμα του κινήματος. Ως κίνημα της νεολαίας δεν αντιλαμβανόμαστε μόνο τις κορυφαίες στιγμές (π.χ. καταλήψεις, διαδηλώσεις, συνελεύσεις), αλλά όλες τις μικρές και μεγάλες μάχες, το σύνολο της κίνησης και των διεργασιών στη νεολαία.

Η πολυδιάσπαση της νεολαίας, η κατάργηση του ελεύθερου χρόνου, συνολικά η όξυνση του κοινωνικού ζητήματος, επιδρούν με διπλό αντιφατικό τρόπο στους αγώνες της νεολαίας. Από τη μια πλευρά, δυναμώνει εξαιρετικά η επίθεση, που δεν αφήνει στο απυρόβλητο ούτε και τις στοιχειώδεις ανάγκες και τα δικαιώματα της νεολαίας. Από την άλλη, όμως, δημιουργεί τη δυνατότητα ενοποίησης των επιμέρους αγώνων, όχι αθροιστικά ή με τεχνητή συγκόλληση, αλλά με βάση μια πρόταση σε περιεχόμενο και μορφή που θα τοποθετείται από τη σκοπιά του κοινωνικά αναγκαίου, δηλαδή μιας σύγχρονης χάρτας αναγκών και δικαιωμάτων της νεολαίας, από τη σκοπιά της ανατροπής της αστικής κυριαρχίας.

Η τριετία της αναμέτρησης της νεολαίας των σχολών, των σχολείων, της νέας εργατικής βάρδιας, που συναντήθηκε στις διαδηλώσεις, στην αλληλεγγύη και κοινή πάλη των καταλήψεων, στα μπλόκα των εξεταστικών του ΑΣΕΠ, στην αντίθεση στον πόλεμο και το ΝΑΤΟ, διαμόρφωσαν μια νέα πραγματικότητα αλλά και νέες απαιτήσεις και ερωτήματα στους αγωνιστές. Το '97 - '98 στο φοιτητικό κίνημα και το '98 - '99 στο μαθητικό κίνημα διαμορφώθηκε το όριο «αγώνας ή όχι ενάντια στους νόμους Αρσένη»: από τη μία, συναντήθηκε ένα πολύμορφο αντιφατικό μπλοκ, το μπλοκ της ομαλότητας, της αναβάθμισης, του επιστημονισμού και του ρεαλισμού. Από την άλλη, η μαζικότητα, η ορμή του ξεσπάσματος και η έξοδος στο πολιτικό προσκήνιο οδήγησαν σε μια (φαινομενικά παράδοξη) ραγδαία πολιτικοποίηση των χαρακτηριστικών του αγώνα που σήμανε συναγερμό στα αστικά επιτελεία. Ο στόχος της ανατροπής του νόμου ηγεμόνευσε σχεδόν στο σύνολο των αγωνιζόμενων δυνάμεων του εκπαιδευτικού κινήματος, σε ένα πλατύ ρεύμα αμφισβήτησης - αντίστασης - ανατροπής με πολλαπλά επίπεδα και αφετηρίες, που κυμαίνονταν από την πρωτογενή αντίδραση στην ασφυκτική πίεση και ανασφάλεια ως την ανάγκη μιας διαφορετικής πολιτιστικής έκφρασης, από το κενό που δημιουργεί η πραγματικότητα του ατομισμού και του ανταγωνισμού μέχρι τη συνειδητή αντικαπιταλιστική πάλη. Αυτό το ρεύμα βρέθηκε στην πράξη μπροστά στα ερωτήματα που γέννησε η αδυναμία επίτευξης υλικών νικών αλλά και η αδυναμία πολιτικοποίησης του περιεχομένου των αγώνων σε συνολική βάση, με ανατρεπτικά πολιτικά αιτήματα και μετωπική - οργανωτική έκφραση.

Έτσι, όσο εύκολα αυτά τα κομμάτια “ενώθηκαν” στις φάσεις όξυνσης των αγώνων άλλο τόσο εύκολα ξαναχωρίστηκαν στα μακρά μεσοδιαστήματα ομαλότητας: το χνάρι του ρεαλισμού που αφήνει η ισχύς του αντιπάλου και στα πιο μαχητικά κομμάτια αυτής της γενιάς, όχι μόνο περιέστειλε τα πιο οραματικά χαρακτηριστικά του κινήματος, αλλά και στις περιόδους της ύφεσης δημιούργησε τους όρους για τη συνάντησή του με το «ρεαλισμό» του «ανταγωνιστικού» μπλοκ, διαμορφώνοντας ένα ευρύ δυναμικό που αναζητά λύσεις ανάμεσα σε προτάσεις διαχείρισης - διόρθωσης αυτής της πραγματικότητας και προτάσεις μεταρρύθμισης - αναβάθμισής της. Το πιο ριζοσπαστικό - μαχητικό κομμάτι, που βγήκε στο προσκήνιο μέσα από τις φλόγες των αγώνων στους μαθητικούς και φοιτητικούς χώρους, στις περιόδους ύφεσης συναντήθηκε με τα ερωτήματα για μια πιο μόνιμη και γενικευμένη έκφραση της τάσης χειραφέτησης, δημιουργώντας ένα μειοψηφικό ρεύμα επιστροφής στην –αποκηρυγμένη για τις αρχές της δεκαετίας– αναγκαιότητα της οργανωμένης πάλης, με χαρακτηριστικά που, σπερματικά έστω, απηχούν μια σοβαρή τάση ξεπεράσματος του στενού εγκλωβισμού στο χώρο ή το θέμα.

Η διετία των μαθητικών αγώνων

Ενδεικτικό για τις διεργασίες και τις αναμετρήσεις του κινήματος της νεολαίας ήταν το μεγάλο ξέσπασμα των **μαθητών στη διετία '98 - '99**. Οι τάσεις και τα συμπεράσματα από τους αγώνες αυτούς έχουν **ευρύτερη αξία για την πορεία του νεολαιίστικου κινήματος της εποχής μας**. Τα λύκεια το Νοέμβριο του '98 δεν έκλειναν με ανατρεπτικά πλαίσια ή πολιτικές συνελεύσεις. Οι **καταλήψεις** στα πρώτα τους δειλά βήματα έπαιρναν πίσω ένα κομμάτι από τη ζωή των μαθητών. Μπροστά σε μια πραγματικότητα που με λύσσα ορμούσε σε κάθε εξωσχολική δραστηριότητα και μετέτρεπε τη σχολική τους ζωή σ' έναν εξεταστικό λαβύρινθο χωρίς έξοδο, οι καταλήψεις εξέφραζαν την ανάγκη επανοικειοποίησης ενός μέρους από τον κλεμμένο χρόνο.

Τα κατελημμένα σχολεία μετατράπηκαν σε χώρους πολιτικής ζύμωσης και έντονου κοινωνικού προβληματισμού. Μέσα στην τρίμηνη πορεία των μαθητικών κινητοποιήσεων, με την κυβέρνηση να τηρεί ανυποχώρητη στάση, την κοινωνία να διχάζεται μπροστά στα μαθητικά μπλόκα και τα ΜΜΕ να παρουσιάζουν τη Μεταρρύθμιση ως επιβεβλημένη ανάγκη προσαρμογής στις νέες συνθήκες, το "μπούχισμα" έγινε "δεν πάει άλλο" και το "δεν πάει άλλο" πολιτική οργή. Από τις συνελεύσεις μέχρι τα συντονιστικά, κεντρική θέση στα διεκδικητικά πλαίσια έπαιρνε το αίτημα της κατάργησης των νόμων Αρσένη, χωρίς ωστόσο αυτό να σημαίνει το ίδιο για κάθε μαθητή. Μέσα απ' αυτό το αίτημα άλλοι έβλεπαν την επιστροφή στην "ασφάλεια" των δεσμών, άλλοι ένα πιο ήπιο εξεταστικό φινάλε, ενώ ένα πρωτοπόρο –και αρκετά μειοψηφικό είναι η αλήθεια– κομμάτι μίλαγε για κατάργηση των εξετάσεων, ελεύθερη πρόσβαση, απαιτούσε την κατάργηση των ΤΕΕ και διεκδικούσε μια άλλη απελευθερωτική παιδεία. Η αδυναμία του κινήματος να εκφέρει αντίπαλο λόγο απέναντι σε βασικούς πυλώνες της μεταρρύθμισης, όπως η αξιολόγηση ή η διάκριση τεχνικο-επαγγελματικής και γενικής εκπαίδευσης, η αδυναμία του τελικά να έρθει σε συνολική ρήξη με τη φιλοσοφία των νόμων Αρσένη, σκιαγραφούσε και τα όριά του.

Η εικόνα του μαθητικού κινήματος του '99 ήταν αρκετά διαφορετική. Οι καταλήψεις άρχιζαν από μια εντελώς διαφορετική αφετηρία. Ο επίλογος μιας χρονιάς κινητοποιήσεων είχε γραφτεί στις αίθουσες των εξετάσεων του Ιουνίου με συντριπτικά ποσοστά αποτυχίας. Ο νόμος 2525 ήταν πλέον το καθημερινό ριπλέρ του μαθητόκοσμου. Πίσω του είχε μεν έναν τρίμηνο αγώνα μα είχε και μια ήττα με όλες τις συνέπειές της (μάθημα τα Σαββατοκύριακα, τη Μεγάλη Εβδομάδα κ.τ.λ.). Όλα αυτά γεννούσαν την τάση της υποταγής, την ίδια στιγμή που ξαναβάφτιζαν την τάση της χειραφέτησης, οδηγώντας το μαθητόκοσμο σε μια διάσπαση με πολλαπλές εκφράσεις. Ο διχασμός αυτός αποτυπώθηκε στο μειωμένο αριθμό των υπό κατάληψη σχολείων (το '98 ήταν 2.000, ενώ το '99, αντίστοιχα, 700), στην εμφάνιση συγκροτημένων μπλοκ αντι-κατάληψης και, πολύ περισσότερο, στο ίδιο το περιεχόμενο του μαθητικού κινήματος. Το πρωτοπόρο δυναμικό των σχολείων πήγαινε ακόμα πιο μακριά από το περσινό κίνημα, συνολικοποιώντας το λόγο του, την ίδια στιγμή που το υπόλοιπο κομμάτι του μαθητικού κινήματος, έχοντας αποδεχτεί το αυτονόητο της εφαρμογής της Μεταρρύθμισης, γυρνούσε σε μεταρρυθμιστικά αιτήματα. Από την άλλη πλευρά, οι μαθητές των ΤΕΕ, έχοντας εσωτερικεύσει τον κοινωνικό τους ρόλο, έκλειναν τα σχολεία τους με αιτήματα αναβάθμισης της τεχνικο-επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Η ψήφιση της φασιστικής Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ήταν αυτή που όρισε τις εξελίξεις το Δεκέμβριο του '99. Έκανε τους μαθητές να καταλάβουν ότι δεν τα 'χαν βάλει μ' έναν υπουργό, μα με μια κεντρική επιλογή του κεφαλαίου στην εκπαίδευση, που στόχευε στο μέλλον τους. Ο αντίπαλος ήταν αυτός που έπαιρνε το ρίσκο: επιλέγοντας τη βίαιη αντιπαράθεση με τις καταλήψεις, η κυβέρνηση άνοιγε συγχρόνως τους ασκούς του Αιόλου, καθώς παρείχε στο κίνημα τη δυνατότητα να βαθύνει τον πολιτικό του λόγο και να αποκτήσει σαφέστερα αντικυβερνητικό προσανατολισμό. **Η αντίδραση του μαθητικού κινήματος ανέδειξε μια πρωτοφανή κουλτούρα συλλογικής πολιτικής ανυπακοής και ανταρσίας. Συνθήματα όπως το "κάτω η χούντα των εκσυγχρονιστών" έβγαιναν αυτήν τη φορά από την ίδια τη βάση του κινήματος. Ωστόσο, η πλήρης απομόνωση του μαθητικού κινήματος το καθιστούσε απελπιστικά ευάλωτο στην κυβερνητική καταστολή.** Οι μαθητές, βιώνοντας καθημερινά την κρατική τρομοκρατία και επιδιώκοντας την ενεργή λαϊκή υποστήριξη, περιόριζαν το λόγο τους σε δημοκρατικά κυρίως αιτήματα, με αποτέλεσμα το κίνημα να αποκόβεται σταδιακά από τη μήτρα του, καθώς δεν κατάφερε να διαπλέξει το δημοκρατικό ζήτημα με αυτό της κατάργησης των νόμων Αρσένη. Το μαθητικό αντάρτικο των καταλήψεων μπορεί να έδωσε μια παράταση ζωής στο κίνημα, η αδυναμία όμως συγκρότησης ενός πανεκπαιδευτικού - παλλαϊκού κινήματος με σύγχρονο ανατρεπτικό περιεχόμενο δεν επέτρεψε στους μαθητικούς αγώνες να πάρουν νικηφόρα τροχιά.

Αν υπάρχει μια δυσκολία στον εντοπισμό των τάσεων που συγκρούστηκαν στο εσωτερικό του κινήματος, αυτή οφείλεται κυρίως στην απουσία πεδίων πολιτικής συζήτησης και αντιπαράθεσης στην ίδια του τη βάση. Η λογική της ανάθεσης και της εκπροσώπησης ήταν αυτή που κυριάρχησε. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι γενικές συνελεύσεις –ιδιαίτερα τον πρώτο χρόνο– είχαν χαρακτήρα ψηφοφοριών. Τη δεύτερη

χρονιά οι συνελεύσεις έγιναν πιο συχνές και με βαθύτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά. Η επίθεση που δέχονταν οι καταλήψεις επέβαλλε την ανάγκη “δημοκρατικής νομιμοποίησής” τους, ενώ η συνολική αίσθηση αδυναμίας του κινήματος γεννούσε διαρκώς ερωτήματα στο μπλοκ του αγώνα. Από την άλλη πλευρά, τα τοπικά συντονιστικά ουδέποτε κατάφεραν να γίνουν το κύτταρο που θα έδινε τη δυνατότητα συνεύρεσης των μαθητικών ανησυχιών και χάραξης γραμμής “από τα κάτω”. Τελώντας υπό την ασφυκτική κηδεμονία της ΚΝΕ, ο ρόλος τους την πρώτη χρονιά ήταν κυρίως διαχειριστικός, ενώ τη δεύτερη χρονιά τα τοπικά συντονιστικά υπολειτούργησαν και σε πολλές περιπτώσεις μετασηματίστηκαν σε ιδιόμορφα τοπικά δίκτυα συνεννόησης και άμεσης απάντησης στην καταστολή.

Οι συλλογικότητες της βάσης του μαθητικού κινήματος δεν μπόρεσαν να εκφέρουν συνολικό λόγο για την πορεία και το περιεχόμενό του. Σε αυτήν ακριβώς την αδυναμία πάτησε και το ΣΑΣΑ. Το Συντονιστικό Αγώνα Σχολείων Αθήνας ήταν και προβλήθηκε ως το μόνο υπαρκτό μαθητικό όργανο, μολονότι η οργανική του σχέση με τα σχολεία ήταν πολύ μικρότερη απ’ όσο φαντάζεται κανείς. Στην πραγματικότητα ήταν ένα όργανο έγκαιρα και καλά στημένο από την ΚΝΕ, που διατηρούσε δεσμούς με συγκεκριμένα πρωτοπόρα κομμάτια των καταλήψεων. Ο κλειστός χαρακτήρας των διαδικασιών του, με τις προειλημμένες αποφάσεις και τους αποκλεισμούς μαθητών, είχε ως στόχο να διασφαλίσει με οργανωτικό κυρίως τρόπο την ηγεμονία της αντίληψής του στο κίνημα. Τον πρώτο χρόνο στο ζήτημα των μορφών κράτησε αγωνιστική στάση μέχρι τέλους, ενώ στο ζήτημα του περιεχομένου ενέκρινε ή λογόκρινε αιτήματα σαν διευθυντής σύνταξης, χωρίς να επιχειρεί μια καθολική αντιπαράθεση με τη φιλοσοφία της Μεταρρύθμισης. Τη δεύτερη χρονιά το ΣΑΣΑ ουσιαστικά σύρθηκε στις καταλήψεις, ενώ φρόντισε επιμελώς να μη βγει έξω από το κατώφλι της αίθουσας όπου συνεδρίαζε ο προωθημένος πολιτικός λόγος που υιοθέτησε όταν πλέον η τύχη των κινητοποιήσεων είχε κριθεί. Η φυσιογνωμία του ΣΑΣΑ δεν ήταν δυνατόν να μην προκαλέσει αντιδράσεις. Η πιο συγκροτημένη ίσως έκφραση αυτής της αντίδρασης ήταν η Πρωτοβουλία Μαθητών Κατελημμένων Σχολείων (Δεκέμβρης ‘98). Η κατάληξη του εγχειρήματος είχε μ’ έναν τρόπο προδιαγραφεί από πολύ νωρίς. Χτισμένη σε μια στεία αντι-ΚΝΕ βάση, η Πρωτοβουλία κατέληξε να πλέει στα ρηγά νερά μιας αντίληψης περιθωρίου και απολίτικου αναρχισμού. Φρόντισε να στείλει κόσμο σπίτι του ή, στην καλύτερη περίπτωση, πίσω στο ΣΑΣΑ και, το κυριότερο, να υπονομεύσει στη συνείδηση των μαθητών και, πολύ περισσότερο στον κόσμο που είχε εμπλακεί σ’ αυτήν, κάθε προσπάθεια αυθεντικού συντονισμού του κινήματος.

Τέλος, σε ό,τι αφορά το ζήτημα των μορφών πάλης, την επιλογή μ’ έναν τρόπο την έκανε η ίδια η πραγματικότητα. Στο βαθμό που η Μεταρρύθμιση απαλλοτριώνει το ζωτικό χώρο και χρόνο των μαθητών, προϋπόθεση για την ανάπτυξη κινήματος ήταν η επανοικειοποίησή τους με τη μορφή της κατάληψης. Δεν είναι τυχαίο ότι η ΚΝΕ υιοθέτησε από πολύ νωρίς αυτήν τη μορφή, ούτε ήταν συγκυριακή επιλογή η επίθεση που δέχτηκαν οι καταλήψεις από το κράτος με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου. Από την άλλη, τα μπλόκα των μαθητών έβγαζαν σχεδόν καθημερινά τις καταλήψεις στο δρόμο, ασκώντας μεγάλη πίεση στη κυβέρνηση, στο μέτρο που μπορούσαν να απορρυθμίζουν ανά πάσα στιγμή την οικονομική ζωή των αστικών κέντρων.

Η εμπειρία δύο χρόνων μαθητικών κινητοποιήσεων με όλες της τις αντιφάσεις σημάδεψε ένα μεγάλο κομμάτι νέων. Παραμένει, ωστόσο, στοίχημα το κατά πόσο δεν θα μείνει ως η φωτεινή ανάμνηση μιας ακόμα χαμένης γενιάς αλλά θα αποτελέσει το εφαλτήριο για μια συνολική αμφισβήτηση των σημερινών όρων ζωής, το βάπτισμα του πυρός μιας γενιάς χαμένης για το σύστημα.

Το φοιτητικό κίνημα

Στο φοιτητικό κίνημα, στους αγώνες της τριετίας διαμορφώθηκε ένα αντιφατικό τοπίο που σηματοδοτείται από τη μία από την κατοχύρωση της πρωτοκαθεδρίας των γενικών συνελεύσεων - μαζικών διαδικασιών, από τη άλλη από την επιστροφή με επιθετικούς - συνολικούς όρους της αστικής πολιτικής, τόσο “από τα κάτω”, με την αυθόρμητη κίνηση μπλοκαρίσματος των κινητοποιήσεων, όσο και “από τα πάνω”, με τη διαμόρφωση - δοκιμασία επιθετικής γραμμής υπεράσπισης - προώθησης της αστικής πολιτικής από ΔΑΠ και ΠΑΣΠ, όσο και σε συνδυασμό με τους μηχανισμούς ενσωμάτωσης και συγκρότησης κοινωνικού μπλοκ στήριξης του Επιχειρηματικού Πανεπιστημίου και της αστικής πολιτικής. Ταυτόχρονα, έχουμε την ανάδειξη - διαμόρφωση ενός αγωνιστικού προφίλ - πόλου της ΠΚΣ, είτε με διακηρυκτικά χαρακτηριστικά είτε πραγματικά, ιδιαίτερα όπου υπήρχε η πίεση της παρέμβασης της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και των σχημάτων.

Σε μια περίοδο αποδιάρθρωσης του κοινωνικού ιστού, των συλλογικοτήτων, και βίαιης άρσης της κοινής βάσης των υλικών συμφερόντων του φοιτητικού σώματος, με φανερά τα σημάδια αποδιάρθρωσης των ιστορικά αποκρυσταλλωμένων συνδικαλιστικών μορφών, η παρέμβαση της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, αρχής γενομένης από την αναμέτρηση ενάντια στις ρυθμίσεις Παπανδρέου το 1995, κατάφερε να διαμορφώσει τους όρους μιας πολιτικής αναμέτρησης με πρωτοφανή διάρκεια, που έφερνε με ηγεμονικό τρόπο στο κέντρο της αντιπαράθεσης την αντίθεση κεφαλαίου εργασίας, διαμορφώνοντας το πολιτικό υπόβαθρο και επηρεάζοντας την κίνηση και το σύνολο των πολιτικών γραμμών που δοκιμάστηκαν. Η τρίχρονη πορεία των αγώνων στις

σχολές κατάφερε να μπλοκάρει βασικές πλευρές της μεταρρύθμισης (ΠΣΕ, νέα τμήματα) και, στην περίπτωση του Πολυτεχνείου Κρήτης, να πετύχει μια σημαντική νίκη ανατρέποντας το ΠΣΕ στα Χανιά. Παρά τις αντιφάσεις και τις αδυναμίες, η παρουσία και διαμόρφωση αυτής της τάσης τόσο στις σχολές όσο και σε άλλους χώρους (μαθητές, ΤΕΙ, εργαζόμενη - άνεργη νεολαία) έδειξε τη δυνατότητα ανάπτυξης και συγκρότησης νεολαιίστικων αγώνων σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση. Από αυτήν τη σκοπιά αυτές οι προσπάθειες αποτελούν ένα πολύ σημαντικό κεκτημένο, στο βαθμό που τα θετικά τους στοιχεία θα προχωρήσουν, θα βαθύνουν και θα ενοποιηθούν στην κατεύθυνση της συγκρότησης της εργατικής πολιτικής στο νεολαιίστικο κίνημα, τόσο σε περιεχόμενο όσο και σε μορφή.

Δυσκολίες και προοπτικές στους αγώνες των νέων εργαζομένων, ανέργων και απασχολήσιμων

Τα τελευταία χρόνια δεν υπήρξαν κάποια μεγάλα ξεσπάσματα και αγώνες της εργαζόμενης νεολαίας. Υπήρξε συνολική υποχώρηση στους απεργιακούς αγώνες, ακόμα και πάνω σε κορυφαία για το εργατικό κίνημα ζητήματα, όπως είναι ο νόμος Παπαϊωάννου για την αντιδραστική αναμόρφωση των εργασιακών σχέσεων, τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης (ΤΣΑ), οι ιδιωτικοποιήσεις, αποτέλεσμα και έκφραση της κρίσης και υποχώρησης του υποταγμένου συνδικαλιστικού κινήματος.

Αν και η πλειοψηφία των νέων θεωρεί ότι οι **εργατικοί αγώνες** είναι ο καλύτερος τρόπος επίλυσης των εργασιακών προβλημάτων, το 58% των νέων δηλώνει ότι δεν θα συμμετείχε σε αυτούς, με πρώτο λόγο την απειλή της απόλυσης - ανεργίας και δεύτερο την απουσία οποιασδήποτε συλλογικότητας στο χώρο εργασίας. **Κάποιες, ωστόσο, μικρές μάχες σε χώρους και κλάδους, με ιδιαίτερα αυξημένη συμμετοχή νέων, γύρω από ζητήματα των χώρων ή κλάδων αυτών, δείχνουν τις δυνατότητες.** Τέτοια δείγματα ήταν οι κινήσεις για το ωράριο στους εμποροϋπάλληλους, οι διαμαρτυρίες για απολύσεις στο εμπόριο και τους ιδιωτικούς υπαλλήλους, σε τμήματα της Ιονικής και σε ορισμένους χώρους των κατασκευών. Κάποιες κινητοποιήσεις έγιναν τα τελευταία χρόνια και στα νυχτερινά σχολεία (ΤΕΛ, ΤΕΕ κυρίως) και στα φροντιστήρια. Σημαντική είναι η προσπάθεια για συνδικαλιστική οργάνωση και κινητοποίηση των «καταρτιζόμενων - απασχολήσιμων» στα προγράμματα Stage και τον ΟΑΕΔ.

Σε σχέση με τη συνδικαλιστική οργάνωση και συμμετοχή της νέας βάρδιας, οι έρευνες δείχνουν τη δραματική κατάσταση που έχει διαμορφωθεί. Στην ουσία, **υπάρχει πλήρης απαξίωση και απόσταση των νέων εργαζομένων από τα σωματεία, ιδιαίτερα από τη ζωντανή και μάχιμη συμμετοχή σε αυτά.**

Υπολογίζεται ότι **20% περίπου των νέων δουλεύουν σε ειδικότητες, κλάδους και επιχειρήσεις που δεν καλύπτονται από τη δομή του συνδικαλιστικού κινήματος.** Πρόσθετο πρόβλημα υπάρχει με τους κανόνες και τα καταστατικά πολλών σωματείων και συνδικάτων, που με βάση τυπικά κωλύματα (ανυπαρξία ενσήμων, βιβλιάρου ΙΚΑ, κ.λπ.) δεν εγγράφουν καν τους νέους εργαζόμενους. Με τις ευέλικτες μορφές αμοιβών και “συμφωνιών” (συμβάσεις έργου, δελτία παροχής υπηρεσιών, συμβάσεις μικρού χρόνου κ.λπ.) δεν αναγνωρίζεται το δικαίωμα συμμετοχής στα σωματεία. Παρόμοιο πρόβλημα υπάρχει και με τους **ανέργους μακράς διάρκειας, οι οποίοι δεν έχουν το δικαίωμα παραμονής στο σωματείο** της ειδικότητας και του κλάδου τους.

Είναι φανερό ότι **στην πραγματικότητα της ελαστικής εργασίας και της περιπλάνησης, οι δομές οργάνωσης και λειτουργίας του επίσημου συνδικαλιστικού κινήματος είναι πλήρως αναντίστοιχες με τις ανάγκες της νέας εποχής, με την πραγματική κατάσταση ειδικά στη νέα βάρδια.** Πιο ουσιαστικό πρόβλημα, φυσικά, αναδεικνύεται το θέμα του περιεχομένου της πάλης και των αιτημάτων αυτού του υποταγμένου συνδικαλισμού, που ανεξάρτητα από την ουσία, ακόμα και τυπικά δεν μπορεί να εκφράσει διεκδικήσεις και αιτήματα της νέας βάρδιας. Το σημερινό συνδικαλιστικό κίνημα έχει πάρει οριστικό διαζύγιο από τις πραγματικές ανάγκες και την εργατική πάλη. Αυτό το διαζύγιο δεν μπορεί να ανακληθεί ούτε με την αλλαγή κάποιων συσχετισμών ούτε με άλλες βελτιώσεις οργανωτικού τύπου. Πόσο μάλλον που η ηγεσία του συνδικαλιστικού κινήματος (ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ, διοικήσεις Ε.Κ. και ομοσπονδιών) σε πολλές περιπτώσεις ταυτίζεται και προωθεί βασικές πλευρές της αντεργατικής πολιτικής.

Αυτά τα σοβαρά προβλήματα έχουν οδηγήσει τα τελευταία χρόνια σε μια σειρά πρωτοβουλίες και προσπάθειες για συνδικαλιστική οργάνωση και αγωνιστική έκφραση των νέων τμημάτων, κυρίως στους μισθωτούς τεχνικούς, τους βιβλιοϋπάλληλους, τους εργαζόμενους καθηγητές στα φροντιστήρια, προσπάθειες στους μισθωτούς λογιστές, στους courier, τους εργαζόμενους στην πληροφορική και τα ηλεκτρονικά, εργαζόμενους στον επισιτισμό και τη διασκέδαση, στα προγράμματα κατάρτισης του ΟΑΕΔ, σε κινήσεις ανέργων κ.ά. Βήμα είναι και η λειτουργία συλλόγων στα ιδιωτικά και δημόσια ΙΕΚ. Ωστόσο, **τα βήματα αυτά είναι ακόμα λίγα** σε σχέση με τις ανάγκες της πάλης και της οργάνωσης της νέας βάρδιας. Οι προσπάθειες ανάπτυξης ενός **Νέου Εργατικού Κινήματος** –σε μορφές και περιεχόμενο πάλης– περνάει σε μεγάλο βαθμό μέσα από τις διεργασίες για κινητοποίηση και συνδικαλιστική οργάνωση της νέας γενιάς εργαζομένων, είναι

ταυτόχρονα προϋπόθεση για τη δημιουργία ρηγμάτων και εξελίξεων στα τμήματα της νεολαίας της εργασίας, ανεργίας και «απασχολησιμότητας».

Συνολικά, τα συμπεράσματα για τους αγώνες και το κίνημα της νεολαίας δείχνουν σημαντικές αλλαγές και τάσεις. Με ανοιχτό το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν τόσο το πολιτικό περιεχόμενο και τις γραμμές στο εσωτερικό του όσο και το χαρακτήρα των νέων μορφών που θα πάρει η μάχη για την ηγεμονία, το **νεολαιίστικο κίνημα φαίνεται να βαδίζει στο τέλος μιας περιόδου “μεσοβασιλείας”**, με τις αστικές πολιτικές δυνάμεις να συγκεντρώνουν ισχυρές δυνάμεις και τη ρεφορμιστική Αριστερά να “συνειδητοποιεί” τα ασφυκτικά όρια μιας γραμμής που δοκιμάστηκε.

Ένα πλατύ ρεύμα αμφισβήτησης με αντιφατικά και πολύμορφα χαρακτηριστικά συναντήθηκε αλλά και δημιουργήθηκε περνώντας από τα ατομικά μονοπάτια στις λεωφόρους του συλλογικού αγώνα. Ωστόσο, όσο γρήγορα ξέσπασαν οι αγώνες και πήραν δυναμικές μορφές απέναντι στο πιο βάρβαρο κυβερνητικό πρόσωπο, άλλο τόσο έδειξαν αδύναμοι στις κρίσιμες στροφές. Άφησαν διαρκή χαρακτηριστικά ενίσχυσης της τάσης υποταγής όσο δεν πετύχαιναν το διακηρυγμένο στόχο τους. Μέσα σε αυτές τις συνθήκες και τους αγώνες, **αναπτύσσεται και δρα ένα πολύμορφο ριζοσπαστικό ρεύμα αμφισβήτησης, κριτικής και βαθύτερης αναζήτησης**. Το ρεύμα αυτό, με όλες τις αντιφάσεις του, είναι **σχετικά μαζικό στη νεολαία, έχει αντικαθεστωτικά και ρηξιακά στοιχεία**. Αναγεννιέται συνεχώς στις πολύπλευρες αντιπαραθέσεις και μάχες με το σύστημα, στα ξεσπάσματα και τις διεργασίες, αναζητώντας πολιτική και ευρύτερη προοπτική. Ταυτόχρονα, **αναδεικνύεται σήμερα η αναγκαιότητα, η συνολική κίνηση και πάλη της νεολαίας, σήμερα περισσότερο από ποτέ, να έχει εργατική κατεύθυνση**. Εργατική κατεύθυνση στο φοιτητικό και σπουδαστικό κίνημα, στους μικρούς και μεγάλους αγώνες, στις μαθητικές κινητοποιήσεις, στην πάλη για τα πολύμορφα δικαιώματα στη ζωή, τον ελεύθερο χρόνο, το περιβάλλον, τη δημοκρατία, σε κάθε πτυχή και αίτημα της σύγχρονης κίνησης της νέας γενιάς. **Εργατική κατεύθυνση στις διεκδικήσεις και τα προγράμματα πάλης, όχι από τη σκοπιά της συμμαχίας και της ενότητας με το εργατικό κίνημα γενικά, αλλά γιατί αυτή αποτελεί την ενοποιητική κοινωνική βάση των αγώνων και του περιεχομένου δράσης, εκφράζει τα πραγματικά συμφέροντα και την προοπτική της μεγάλης πλειοψηφίας της νέας γενιάς**.

Γι’ αυτό, καθοριστικό και κρίσιμο ζήτημα **για τη μόνιμη επαναστατική πάλη χωρίς διαλείμματα είναι να ενοποιηθούν οι διάχστες μορφές, συλλογικότητες, τάσεις αμφισβήτησης που γεννιούνται και θα συνεχίσουν να γεννιούνται στο χώρο της νεολαίας, σε ένα ενιαίο πολιτικό - κοινωνικό - πολιτιστικό ρεύμα**. Ένα ρεύμα που θα αμφισβητεί, θα έρχεται σε ρήξη και ανατροπή με την κυρίαρχη πολιτική, που θα δημιουργεί ένα νέο παράλληλο αντιπαραθετικό πολιτισμό.

1.13. ΕΡΧΕΤΑΙ Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΕΠΟΧΗ

Οι μεγάλες ιστορικές ανακατατάξεις και εξελίξεις που συντελέστηκαν την τελευταία δεκαετία δημιούργησαν μια αντιφατική και δύσκολη κατάσταση για τη ζωή της μεγάλης πλειοψηφίας των νέων ανθρώπων. Η σημερινή νέα γενιά είναι η πρώτη ύστερα από πολλές δεκαετίες που ζεί μια χειρότερη πραγματικότητα από τη γενιά των γονιών της. Ο σύγχρονος καπιταλισμός όζυνε όλες τις κοινωνικές αντιθέσεις.

Απέναντι στα βάρβαρα σχέδια του κόσμου του κεφαλαίου μπορούν και πρέπει σήμερα να αντιπαρατεθούν οι νέες επαναστατικές και κομμουνιστικές ιδέες, οι προσπάθειες και η δράση για ένα νέο εργατικό και επαναστατικό κίνημα που μπορεί να κόψει το “γόρδιο δεσμό” των αντιφάσεων της σημερινής κοινωνίας. Από κάθε άποψη, **οι συνθήκες και οι εξελίξεις δείχνουν ότι έχουν εμφανιστεί, έστω και στρεβλά και αδύναμα ακόμα, εκείνες οι παραγωγικές δυνάμεις που βάζουν σε κρίση τον απαρχαιωμένο μηχανισμό της οικονομίας των νόμων της αγοράς**. Η δικτατορία της αγοράς και της “ενιαίας σκέψης” βγάζει στην “παρανομία” κάθε πλευρά της ανθρώπινης ζωής. Η “παγκοσμιοποίηση” - διεθνοποίηση του κεφαλαίου εντείνει πλανητικά την εκμετάλλευση, δημιουργώντας ταυτόχρονα νέους εθνικισμούς και πολέμους για τους λαούς. Η καταναλωτική “αφθονία” και ο πλούτος που δημιουργούν οι εργαζόμενοι “απαγορεύονται” από το “στρατιωτικό νόμο” της αιώνιας λιτότητας για την πλειοψηφία. Η νέα “θρησκεία” της ανάπτυξης δημιουργεί εκατομμύρια άστεγους. Τα “μεγάλα έργα” θυσιάζουν το περιβάλλον στο κέρδος. Τα γκέτο και οι σύγχρονες απάνθρωπες τσιμεντοπόλεις “μεγαλώνουν” σαν την ανεργία. Το κοινωνικό πρόβλημα εισβάλλει βίαιο και γυμνό σε όλα τα πεδία. Πίσω από τον κατακερματισμό, τη ζωή με το κομμάτι, τη διάρρηξη των συλλογικοτήτων, **μια νέα ενότητα εμφανίζεται για την πλειοψηφία των νέων**: στην ίδια την παραγωγή, στο κέντρο των εκπαιδευτικών μηχανισμών, τόσο στα πανεπιστήμια - επιχειρήσεις όσο και στα υπό διαμόρφωση σχολικο-βιομηχανικά συμπλέγματα, **αναδεικνύεται οξύτατα η αντίθεση κεφαλαίου - εργασίας**. Μια νέα βάρδια των νέων της δουλειάς, της εργασιακής περιπλάνησης και της ανεργίας έχει εμφανιστεί. Νέα βάρδια, με άλλες απαιτήσεις και δυνατότητες, άλλες σχέσεις, ανάγκες και αναζητήσεις.

Μια συγκλονιστική εποχή μεγάλων δυνατοτήτων και εκρηκτικών αντιθέσεων έχει ξεκινήσει !

Όχι μια αόριστη αισιοδοξία, αλλά όλοι οι πραγματικοί υλικοί και κοινωνικοί όροι και παράγοντες της ζωής συνηγορούν στο ότι **τίποτε δεν θα είναι ίδιο όπως χθές**. Όλα κρίνονται, όχι από κάποια αόρατα νήματα, αλλά **από τη συνειδητή κίνηση και παρέμβαση των ανθρώπων**. Ειδικό βάρος πέφτει στην **καινοτόμα και ζωντανή προσπάθεια της νέας γενιάς του 21ου αιώνα**.

Σε αυτήν τη συγκλονιστική εποχή, τα ραντεβού του ανθρώπου με το χρόνο, τη γνώση και τη φύση **ή θα γίνουν από τη σκοπιά της απελευθέρωσής τους ή δεν θα υπάρξουν**.

Το εκρηκτικό μίγμα των παλιών και νέων αντιθέσεων, η όξυνση του κοινωνικού ζητήματος, η συνάντηση των νέων της εργασιακής περιπλάνησης και της ελαστικής εργασίας, των φοιτητών του πανεπιστημίου - επιχείρηση και των μαθητών του σχολείου - κάτεργου δημιουργούν **νέες δυνατότητες για το νεολαιίστικο κίνημα της εποχής μας**. Για ένα κίνημα που θα απαντά στους νόμους της αγοράς, της βαρβαρότητας και του πολέμου, στην εκμετάλλευση και υποταγή με ένα έμπρακτο και ελπιδοφόρο «**ΔΕΝ ΘΑ ΥΠΑΚΟΥΣΟΥΜΕ!**»

Η μετατροπή της ζωής της νεολαίας σε έναν ατέλειωτο αγώνα δρόμου στα κάτεργα των πιστοποιήσεων, των εξετάσεων, της υποαπασχόλησης και της ελαστικής εργασίας μπορεί να **διασπά τα επιμέρους συμφέροντα** και να οδηγεί στην εξάρτηση από την ατομική διαπραγμάτευση και αξιολόγηση. **Ενοποιεί όμως στην εφ' όλης της ύλης, στρατηγική αναμέτρηση με το σύστημα ως μόνος δρόμος για τη νικηφόρα προοπτική των αγώνων**, ενώ από την άλλη οδηγεί στο περιθώριο την προσπάθεια αντιπαράθεσης στα σημεία, με περιεχόμενο και μορφές εγκλωβισμένα στην αστική πολιτική.

Από κάθε μικρή και μεγάλη αντίθεση πρόβάλλει η βασική αντίθεση κεφάλαιου - εργασίας. **Να γιατί ο μόνιμος συνολικός επαναστατικός αγώνας, η ανατροπή, η κομμουνιστική απελευθέρωση είναι ιστορική κοινωνική αναγκαιότητα**. Έρχεται η δική μας εποχή !

ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ - ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ Ο ΑΜΕΣΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

2.1 Εισαγωγή

Η αρχή της νέας χιλιετίας σημαδεύεται από την κυριαρχία της "ενιαίας σκέψης", των μονόδρομων της "παγκοσμιοποίησης" και της αγοράς. Κάθε εναλλακτικό σχέδιο οργάνωσης της κοινωνίας και των σχέσεων της φαντάζει ουτοπικό και ανεφάρμοστο. Ο "κομμουνισμός", στα μυαλά της πλειοψηφίας των εργαζομένων, έχει συνδεθεί με καθεστώτα ανελευθερίας και μίζερης ζωής ή συνιστά μια εντελώς ανεδαφική προοπτική.

Από την άλλη, τα επίσημα αριστερά και κομμουνιστικά κόμματα, όταν δεν έχουν πλήρως προσχωρήσει στην "ενιαία σκέψη", κρατώντας για τα ίδια το ρόλο ενός "κοινωνικά ευαίσθητου" κυβερνητικού εταίρου, παραμένουν σε μια νοσταλγική αναπόληση των "καλών στιγμών" του παρελθόντος, υψώνοντας τη σημαία μιας άνευρης αντίστασης και επιφυλάσσοντας για το "όραμα του κομμουνισμού" τη θέση ενός επίγειου παράδεισου εξόριστου στο μακρινό μέλλον.

Δεν ισχυριζόμαστε ότι διαθέτουμε το μαγικό ραβδί. Επιδιώκουμε όμως να συμβάλλουμε, σε αυτήν τη γωνιά του πλανήτη με την πλούσια επαναστατική παράδοση, στο, ουσιαστικά διεθνών διαστάσεων, εγχείρημα της επαναθεμελίωσης της απελευθερωτικής - κομμουνιστικής προοπτικής σε νέες, στέρεες βάσεις.

Αυτό το εγχείρημα δεν είναι μια ακαδημαϊκή ενασχόληση. Τείνει να γίνεται όρος επιβίωσης για τον κόσμο της εργασίας στη σημερινή εποχή της απογείωσης των δυνατοτήτων αλλά και της όξυνσης των μεγάλων αντιθέσεων.

Είναι ανάγκη πρώτα και κύρια να αποκατασταθεί μια διαφορετική αντίληψη για τον κομμουνισμό από αυτήν που για δεκαετίες, περισσότερο ή λιγότερο καθαρά, χαρακτήρισε τις βασικές εκδοχές του παραδοσιακού κομμουνιστικού κινήματος.

Ο κομμουνισμός δεν είναι το τέλος της ιστορίας, ένα τέλειο "σύστημα" στο οποίο παραπέμπονται –ειδυλλιακά περίπου ως ανέφικτες– οι δυνατότητες της ανθρώπινης ευτυχίας. Κομμουνισμός είναι η "κίνηση που καταργεί την υπάρχουσα κατάσταση" και σε κάθε εποχή του καπιταλισμού –και επομένως και σήμερα– είναι σχέδιο και πρόγραμμα χειραφέτησης που απαντά στα συγκεκριμένα κοινωνικά προβλήματα, προϋποθέτει την ενεργοποίηση των πραγματικών ανθρώπων –και όχι κάποιων ιδανικών ανθρώπων χωρίς αντιφάσεις–, προϋποθέτει την ανατροπή της αστικής κυριαρχίας αλλά δεν εξαντλείται ασφαλώς σε αυτήν.

Το παραδοσιακό κομμουνιστικό κίνημα κινήθηκε διπλά. Από τη μια εξόρισε τον κομμουνισμό στο μακρινό μέλλον, από την άλλη ονόμασε σοσιαλισμό (δηλαδή κομμουνισμό στην κατώτερη βαθμίδα του) τις μεταβατικές κοινωνίες μετά την επανάσταση. Κοινωνίες που βρίσκονταν στην αρχή του μετασχηματισμού τους θεωρήθηκαν σοσιαλιστικές. Πολύ γρήγορα διαπιστώθηκε ότι εφόσον ο κομμουνισμός είναι "ανέφικτος", ο "σοσιαλισμός" διαθέτει αγορά, διατηρεί την εμπορευματική φύση της εργασίας και την ισχύ του νόμου της αξίας, αλλά και την ιεραρχία, την αποξένωση των εργαζομένων από την πολιτική και τη γενική στασιμότητα.

Η επικράτηση της μιας ή της άλλης οπτικής γι' αυτά τα θέματα δεν ήταν φυσικά ένα αφηρημένο ιδεολογικό ζήτημα. Βοηθήθηκε ουσιαστικά από την εξέλιξη της πάλης των τάξεων σε διεθνές επίπεδο, την αναπαραγωγή και τελική επικράτηση, ήδη από πολύ νωρίς, των καπιταλιστικών κοινωνικών σχέσεων στο εσωτερικό των μεταβατικών κοινωνιών.

Ο κύκλος γι' αυτές τις κοινωνίες έκλεισε με οδυνηρό τρόπο. Σήμερα, όμως, υπάρχει η δυνατότητα να γίνει κατανοητό το πρόβλημα σε όλη την έκταση και το βάθος του. Η συζήτηση που συνεχίζεται στην Αριστερά για το τι και πώς κατέρρευσε είναι ανάγκη να προχωρήσει χωρίς προκαταλήψεις και απολογητική διάθεση.

Το ζητούμενο είναι να επιχειρηθεί η κομμουνιστική επαναθεμελίωση ως σύγχρονο κίνημα, πρόγραμμα, ως πολιτική και πολιτισμός χειραφέτησης. Αυτό δεν σημαίνει αγνωστικισμό και άρνηση της συνέχειας. Δεν υπάρχει παρόν χωρίς παρελθόν. Μελετάμε και εμβαθύνουμε σε όλες τις "εφόδους για την κοινωνική απελευθέρωση" του παρελθόντος, βασιζόμαστε, ταυτόχρονα, στέρεα στο παρόν, αναζητώντας και αναδεικνύοντας τις σύγχρονες αντιθέσεις, τα νέα ποιοτικά στοιχεία δυναμισμού αλλά και κρίσης του συστήματος. Δεν δεχόμαστε

να δεσμεύσει η προηγούμενη ήττα το μέλλον της κοινωνικής επανάστασης. Είμαστε “καταδικασμένοι” να ξαναδοκιμάσουμε. Να επανιδρύσουμε τον κομμουνισμό στις νέες συνθήκες και να τον κάνουμε νικηφόρο.

Η εποχή φέρνει στο προσκήνιο περισσότερο από άλλοτε την πλευρά της θετικής διάστασης της κομμουνιστικής δυνατότητας. Η πλευρά της αξιοποίησης προς όφελος του κόσμου της εργασίας των τεράστιων δυνατοτήτων που αναδεικνύονται αποκτά στρατηγική σημασία, καθώς αντιφάσκει όλο και περισσότερο με την πραγματική αξιοποίηση αυτών των δυνατοτήτων για μεγαλύτερη εκμετάλλευση και αλλοτρίωση του ανθρώπου και της φύσης. *Η απελευθερωτική - κομμουνιστική προοπτική είναι δυνατότητα αλλά και ανάγκη και συμφέρον της κοινωνικής πλειοψηφίας.*

2.2 ΠΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΔΙΕΞΟΔΟΣ;

Σήμερα είναι κοινός τόπος πλέον ότι κοπάζει η ευφορία της αστικής τάξης απ’ την κοινωνική ηγεμονία της πάνω στις ανακατατάξεις που διαμορφώνουν τη νέα εποχή. Αόρατα πολλές φορές αλλά και αδυσώπητα τείχη ξαναχωρίζουν, ακόμα πιο βαθιά, τους λαούς σε Ανατολικούς και Δυτικούς, σε Βόρειους και Νότιους. Η περίφημη παγκοσμιοποίηση γίνεται, όλο και περισσότερο, ένα ομοιόμορφο “πλανητικό σύστημα”, γεμάτο από νέα αζεπέραστα σύνορα, από αναρίθμητα φέις κοντρόλ και κοινωνικά ναρκοπέδια. Ζητείται επειγόντως εναλλακτική λύση στη, χωρίς όρια, κοινωνική θηριωδία των χρηματιστών. Τι είναι αυτό όμως που πυροδοτεί τις κάθε λογής πολιτικές αναζητήσεις και τις “επιστημονικές” αναλύσεις για ένα πιο ανθρώπινο πρόσωπο του σύγχρονου καπιταλισμού; Είναι φανερό ότι η εναγώνια αναζήτηση μιας εναλλακτικής λύσης, απέναντι **στα πιο ακραία φαινόμενα της κυρίαρχης αστικής στρατηγικής**, πυροδοτείται κυρίως απ’ τις υπαρκτές κοινωνικές αντιστάσεις και απ’ τις υπόγειες πολιτικές διεργασίες μέσα στις γραμμές των καταπιεσμένων, καθώς κι απ’ τους κινδύνους ανεξέλεγκτων εργατικών και νεολαιίστικων κοινωνικών εκρήξεων.

Είναι γεγονός ότι το κεφάλαιο είναι υποχρεωμένο να εκστρατεύει, όλο και πιο βαθιά, στα ακραία όρια της εκμετάλλευσης, εξαντλώντας τη ζωντανή εργασία, την ίδια τη δυναμική της εκμετάλλευσης. Έτσι περικυκλώνεται όλο και περισσότερο απ’ τις παγίδες που δημιουργεί για την κερδοφορία του η ίδια η δική του προέλαση. Επόμενα, η προσπάθειά του για να αμβλυνθούν οι «παρενέργειες» και οι συνέπειες της δικής του στρατηγικής θα αναπτύσσεται, εξίσου αναγκαστικά, με την τάση του για νέους κάθε φορά ανώτερους κύκλους επίθεσης και κοινωνικής λεηλασίας. Τι πιο χαρακτηριστικό από αυτό που συμβαίνει στις μέρες μας, όπου τα απανωτά αντιλαϊκά κύματα βαδίζουν χέρι - χέρι με τη συζήτηση για λεγόμενη προοδευτική διακυβέρνηση του 21^{ου} αιώνα από τη διεθνή σοσιαλδημοκρατία, εκείνους δηλαδή που πρωταγωνιστούν στην προώθηση αυτής της πολιτικής. **Και οι αναζητήσεις και οι προσπάθειες για ένα πιο ανθρώπινο πρόσωπο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού θα ακολουθούν, σαν μόνιμη συνοδεία, την κλιμάκωση της αντιδραστικής εκστρατείας του.** Ο αντικειμενικός χαρακτήρας αυτών των προσπαθειών θυμίζει ανάλογα εγχειρήματα για τετραγωνισμό του κύκλου. Γιατί **ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός δεν είναι μια πολιτική επιλογή μερίδων της αστικής τάξης που μπορεί ν’ αντικατασταθεί από μια άλλη πολιτική επιλογή ηπιότερου καπιταλισμού.** Αποτελεί ενδογενή αντικειμενική τάση της καπιταλιστικής ανάπτυξης.

Επομένως, στη νέα εποχή μπορεί να εμφανιστεί μια μεγάλη ποικιλία πολιτικών παραλλαγών του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, ανάλογα με την πάλη των τάξεων, αλλά δεν μπορεί να υπάρξει από τα πάνω κάποιος άλλος Δεύτερος, Τρίτος ή “Τρίτος και μισός” Δρόμος, που να διαφοροποιείται απέναντι στην αντιδραστική του κατεύθυνση. *Το κεφάλαιο δεν επιμένει δογματικά σε μία και μόνη εκδοχή διαχείρισης, αλλά αναδεικνύει και άλλες εκδοχές, ενίοτε και πιο αποτελεσματικές από το νεοφιλελευθερισμό,* όπως η κεντροαριστερά και το παράδειγμα του 35ώρου με ελαστικοποίηση, το «νέο κέντρο» ή ο σοσιαλφιλελευθερισμός –η μετάλλαξη της σοσιαλδημοκρατίας– που κινείται σε μία κατεύθυνση νεοκεϋνσιανισμού, υποστηρίζοντας την ύπαρξη ενός κράτους - στρατηγείου, που όχι μόνο δεν αναιρεί αλλά προάγει τον πυρήνα των αναδιαρθρώσεων αυτών, προωθώντας παράλληλα ένα “δίκτυο κοινωνικής προστασίας” για τις πιο κραυγαλέες περιπτώσεις θυμάτων του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Παράλληλα, ανέχεται μια Αριστερά που δεν αμφισβητεί και δεν προσπαθεί να συγκροτήσει ένα κίνημα ανατροπής των ουσιαστικών πλευρών του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Στο βαθμό που θα διατηρείται η καθολική αστική ηγεμονία μέσα στον κόσμο της εργασίας, η ουσία της νέας καπιταλιστικής εποχής

θα παραμείνει μια πορεία διαρκούς αντεπανάστασης σε βάρος των εργατικών συμφερόντων και της νεολαίας. **Αυτή η αντικειμενική τάση του κεφαλαίου προς τον κοινωνικό ολοκληρωτισμό δεν αφήνει περιθώρια για έναν ελεγχόμενο, ένα συνολικό κοινωνικό ρεφορμισμό, χωρίς ριζική αναδιανομή του πλούτου.** Κάτι τέτοιο, όμως, θίγει «τα άγια τοις αγίοις» του κεφαλαίου και μπορεί να προβληθεί και να προωθηθεί μόνο από τον επαναστατικό αγώνα και να κατακτηθεί συνολικά μόνο με την αντικαπιταλιστική κοινωνική επανάσταση της εποχής μας. **Γενικότερα, δεν μπορεί να υπάρξει μια συνολική στροφή σε βάρος του κεφαλαίου και υπέρ των εργαζομένων χωρίς την επαναστατική ανατροπή της αστικής κυριαρχίας και την έναρξη της πορείας της Αντικαπιταλιστικής Επανάστασης και της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης.** Η εσωτερική αναγκαιότητα του συστήματος να επιχειρεί διαρκώς το μεταρρυθμιστικό “τετραγωνισμό” του αντιδραστικού “κύκλου” θα οξύνεται στο έπακρο, διαμορφώνοντας το έδαφος για εκδήλωση μεγάλων κρίσεων αλλά και για απόσπαση επιμέρους κατακτήσεων. **Προϋπόθεση γι’ αυτό είναι η ανεξάρτητη ανάπτυξη και ηγεμονία του επαναστατικού αγώνα και όχι η μετατροπή της εργατικής πάλης σε συμπληρωματικό ρεύμα μιας νέας μεταρρυθμιστικής ουτοπίας.**

2.3 ΟΙ “ΑΡΙΣΤΕΡΕΣ” ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι πολιτικές προτάσεις που προσφέρονται σήμερα ως “λύσεις” στην εντεινόμενη επίθεση του κεφαλαίου με διάφορες μορφές δεν αποτελούν ουσιαστική απάντηση από τη σκοπιά των εργατικών και νεολαιίστικων συμφερόντων στη βαρβαρότητα του κεφαλαίου.

Το αντινεοφιλελεύθερο μέτωπο, η ουσία δηλαδή της λογικής της Παναριστεράς, μεταφράζεται σ’ έναν αναποτελεσματικό, άνευρο, αμυντικό διεκδικητισμό, σ’ έναν ξέπνοο, μακρινό αντίλαλο του αριστερού ρεφορμισμού της δεκαετίας του ’70. Ανεξάρτητα από τις διάφορες αποχρώσεις αυτού του σχήματος σε ελληνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, η ουσία του είναι μία. Αυτή της υποκατάστασης ενός σταδίου ανάπτυξης και κρίσης του καπιταλισμού με χαρακτηριστικά που είναι σχετικά ανεξάρτητα από τη διαχείρισή του, από μία συγκεκριμένη μορφή διαχείρισης (νεοφιλελευθερισμός), στην οποία χαρίζονται συλλήβδην. Για μία ακόμη φορά στην ιστορία της Αριστεράς, επιχειρείται μία “κυρίαρχη” αντίθεση (νεοφιλελευθερισμός - αντινεοφιλελευθερισμός) να αποσυνδέεται και να αποκόβεται από τη βασική αντίθεση κεφαλαίου - εργασίας.

Την ίδια στιγμή, ένα τμήμα της ευρωπαϊκής Αριστεράς (βλέπε και ΣΥΝ - ΑΚΟΑ), αποδεχόμενο και αυτό ως αναπόφευκτο το σκληρό πυρήνα του καπιταλισμού της εποχής μας, δίνει δείγματα του νέου τύπου διεκδικήσεων εντός των τειχών, προτείνοντας π.χ. κινήματα υπέρ του φόρου bit στους χρήστες του Διαδικτύου. Είναι χαρακτηριστικό ότι το περίφημο “35ωρο”, που με τόσο πάθος προβλήθηκε από αυτές τις δυνάμεις ως το “σύγχρονο αίτημα των εργαζομένων”, όχι μόνο υλοποιήθηκε στη Γαλλία, αλλά εντασσόμενο αρμονικότερα στις νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας (35ωρο - ελαστικό ωράριο) οδήγησε σε μεγάλη αύξηση των κερδών στις επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόστηκε και σε παραπέρα επιδείνωση του συσχετισμού κεφαλαίου - εργασίας.

Δίπλα σε αυτόν, τον ας τον πούμε “ευρωπαϊστικό αντινεοφιλελευθερισμό”, στη χώρα μας αναπτύσσεται, κυρίως από το ΚΚΕ, αλλά και δυνάμεις της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς, ένας “πατριωτικός αντινεοφιλελευθερισμός”, που προτάσσει με τη σειρά του τις υπαρκτές αντιθέσεις ενάντια στον ιμπεριαλισμό, τη Νέα Τάξη και την παγκοσμιοποίηση, αποσυνδεδεμένες όμως από τη βασική αντίθεση, έχοντας ταυτόχρονα ανοιχτή “επικοινωνία” ακόμη και με ανορθολογικές, φονταμενταλιστικές και εθνικιστικές φωνές “αντίστασης” στη Νέα Τάξη και την παγκοσμιοποίηση. Έτσι, αυτές οι απόψεις είναι τελείως ευάλωτες από το κυρίαρχο ιδεολογικό οπλοστάσιο της “ισχυρής Ελλάδας”, της “αναβάθμισης του διεθνούς μας ρόλου”

Οι “αντινεοφιλελεύθεροι” είτε δεν θέλουν (στην περίπτωση της αριστερής σοσιαλδημοκρατίας, της ευρωαριστεράς και των μεταλλαγμένων κομμουνιστών) είτε δεν μπορούν και τελικά δεν θέλουν (στην περίπτωση της παραδοσιακής κομμουνιστικής Αριστεράς) να αντιπαρατεθούν συνολικά στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό.

- **Η παραδοσιακή λογική “συσπείρωση γύρω από το επαναστατικό κόμμα”** και “συγκέντρωση δυνάμεων μέσω του μαζικού κινήματος για πιο καλές εποχές”, που ακολουθείται από πολλά κόμματα αλλά και οργανώσεις νεολαίας κομμουνιστικής αναφοράς, το πολύ να οδηγήσει σε μια πρακτική ποσοτικής αυτοσυντήρησης αλλά και συνεχιζόμενης ποιοτικής υποβάθμισης των δυνάμεών τους, χωρίς όραμα, δυναμισμό και προοπτική. Είναι μια λογική τελικά που προωθεί το “αντινεοφιλελεύθερο μέτωπο” σε μια περισσότερο σχεταριστική εκδοχή, που

διδαιωνίζει την υποταγή των νεολαιίστικων αντιστάσεων και εκρήξεων με εργατικό περιεχόμενο και προοπτική στα συμφέροντα και την ηγεμονία των ενδιάμεσων και μικροαστικών αντιλήψεων και τελικά της αστικής πολιτικής.

- Υπάρχει ακόμα και η παραλλαγή της ενότητας και του **αριστερού συνασπισμού της “άκρας Αριστεράς”**, που διαμορφώνεται συνήθως κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωση των επίσημων αριστερών μετώπων χωρίς ουσιαστική τομή στο περιεχόμενο και τις μορφές της πολιτικής, με ιδιαίτερη επιμονή στις συμφωνίες κορυφής και στο μικρομεγαλισμό των “πολιτικών γραφείων”, με παραγνώριση του πολιτικού ρόλου των πρωτοπόρων δυνάμεων της ίδιας της εργατικής τάξης και του ίδιου του ζωντανού κινήματός της.

Στην πραγματικότητα, όλες αυτές οι παραλλαγές των “αριστερών” εναλλακτικών προτάσεων απέναντι στο νέο κοινωνικό πόλεμο και τη βαρβαρότητα του κεφαλαίου αποτελούν τελικά, παρόλες τις σημαντικές διαφορές τους, “συγκοινωνούντα δοχεία” για την απρόσκοπτη “κυκλοφορία” της πολιτικής συναίνεσης και της υπόκλισης των εργαζομένων απέναντι στην “παντοδυναμία” της κυρίαρχης πολιτικής.

Αν δεν έρθουν στο κέντρο της προσοχής τα “πυρηνικά” στοιχεία των αλλαγών που επιχειρούνται, δεν μπορεί να ορθωθεί ούτε καν αποτελεσματική αντίσταση. Αν δεν αντιστραφεί συνολικά ο τρόπος που η Αριστερά προσεγγίζει τα κοινωνικά προβλήματα και τις διεκδικήσεις, προτάσσοντας τα εργατικά συμφέροντα και ανάγκες και την ανατρεπτική στρατηγική κατάκτησής τους χωρίς να επιδιώκει διαρκώς να εκπροσωπήσει το “γενικό συμφέρον”, να αναδειχτεί σε “υπεύθυνη εθνική δύναμη” κ.λπ., τότε όχι μόνο αντίπαλο δέος δεν μπορεί να συγκροτήσει, αλλά ούτε καν μια ευπρόσωπη κοινοβουλευτική παρουσία.

2.4 ΓΙΑ ΠΟΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΑΓΩΝΑ;

Η θεωρία, αλλά και η ιστορία, με τραγικό πολλές φορές τρόπο, αποδεικνύουν ότι δεν είναι δυνατή η ομαλή κοινοβουλευτική κατάργηση του καπιταλισμού, δεν είναι δυνατός ο κοινωνικός μετασχηματισμός χωρίς την ανατροπή της αστικής κυριαρχίας. Αυτό δεν σημαίνει ότι η επανάσταση περιορίζεται σε μια “στιγμή” – στην κατάληψη της πολιτικής εξουσίας.

Αυτό το θεωρητικό σχήμα εξυπηρέτησε το παραδοσιακό κομμουνιστικό κίνημα διπλά. Από τη μια, “όσο δεν είναι ώριμες οι συνθήκες” τα παραδοσιακά ΚΚ περιορίζονταν στη συμμετοχή στο αστικό πολιτικό παιχνίδι. Από την άλλη, οι κοινωνίες του “υπαρκτού σοσιαλισμού”, άπαξ και “έλυσαν το θέμα της εξουσίας”, οικοδομούν απρόσκοπτα το σοσιαλισμό.

Η επανάσταση δεν είναι ένα πολιτικό - στρατιωτικό μονόπρακτο, είναι μια κοινωνική περιπέτεια διαρκείας. Με αυτή την έννοια “έχει” για όλες τις εποχές, της “ανόδου” ή της ύφεσης.

Το κεντρικό ερώτημα που αναδεικνύεται μέσα από την αντιφατική θετική και αρνητική εμπειρία των επαναστατικού κινήματος είναι δίχως άλλο το ποια κοινωνική επανάσταση και το ποιος επαναστατικός αγώνας πρέπει να προκύπτει κυρίως μέσα απ’ την αναγκαιότητα και δυνατότητα των σύγχρονων κοινωνικών σχέσεων και της σύγχρονης ιστορικής γνώσης. Γιατί τα στοιχεία της εργατικής παρέμβασης και των νεολαιίστικων εκρήξεων που τρομοκρατούν τους τρομοκράτες του κοινωνικού πολέμου και βάζουν σε δοκιμασία τη στρατηγική τους είναι ακριβώς εκείνα που κινούνται αντικειμενικά στο δρόμο του άμεσου επαναστατικού αγώνα, μέσα απ’ την ίδια τη δυναμική των αντιφάσεων του σύγχρονου καπιταλισμού.

Το θεμελιακό στοιχείο αυτών των εκρήξεων, που βάζει σε δοκιμασία την αστική στρατηγική, **συμπυκνώνεται στην άμεση αναγκαιότητα και δυνατότητα για συγκρότηση ενός ανεξάρτητου Μετώπου της εργατικής πολιτικής, ενός μετώπου του επαναστατικού αγώνα, που θα συνενώσει, σε ανώτερο και πιο αποτελεσματικό επίπεδο, τη ρήξη με την αντίσταση, την επίθεση με την άμυνα, τη δίψα για πραγματικά ελεύθερη ζωή με την αμείλικτη ανάγκη για επιβίωση και στοιχειώδη αξιοπρέπεια των εργαζομένων και της νεολαίας.**

Υπάρχουν αρκετοί που αντιμετωπίζουν με δικαιολογημένο σκεπτικισμό μια τέτοια επιμονή στις δυνατότητες και τα χαρακτηριστικά του ανεξάρτητου επαναστατικού αγώνα. Εδώ, λένε, το πιο δύσκολο είναι να γίνει “κάτι”, ν’ αρχίσει, να “ξεκινήσει”, με οποιοδήποτε τρόπο, μια στοιχειώδης αντίσταση, διεκδίκηση, κινητοποίηση, που να σπάει τη βαριά σιωπή που πλακώνει τα πάντα. “Από ‘κει και πέρα βλέπουμε”.

Πώς λοιπόν, λένε, μέσα σ' ένα τέτοιο τοπίο γενικής άπνοιας και παράλυσης είναι δυνατόν να χαρακτηρίζεται η τάση του επαναστατικού αγώνα ως η πιο δυναμική τάση; Το βασικό είναι να κατανοήσουμε ότι και στην αγωνιστική άπνοια και στην αγωνιστική έξαρση, ανεξάρτητα απ' τις άπειρες ιδιαίτερες συνθήκες και αφορμές, περιέχεται πάντα η ενότητα και αντίθεση και των δύο τάσεων της νέας εργατικής βάρδιας, σ' έναν άρρηκτο συνδυασμό. Υπάρχει πάντα διαρκώς σε ενότητα και αντίθεση και η αναγκαιότητα για στοιχειώδη διαπραγμάτευση και αντίσταση και η αναγκαιότητα για ρήξη και ουσιαστική αλλαγή των κοινωνικών συσχετισμών. **Και είναι η ηγεμονία της μιας ή της άλλης πλευράς, σ' αυτή την ενιαία διαδικασία, που κρίνει τελικά την επιτυχία και την προοπτική τόσο των αντιστάσεων όσο και των γενικότερων αλλαγών στις κοινωνικές σχέσεις. Κι όσο κι αν σήμερα η πρώτη πλευρά κυριαρχεί, η δεύτερη διαθέτει αντικειμενικά το μεγαλύτερο δυναμισμό.**

Στις νέες συνθήκες, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, είναι η προώθηση της βασικής, της αντικαπιταλιστικής πλευράς συμφερόντων που εξασφαλίζει και την αντίστοιχη προώθηση των διαπραγματευτικών τους διεκδικήσεων και αντιστάσεων.

Ο καπιταλισμός της νέας εποχής περιέχει στο έπακρο, σε στενή αλληλεξάρτηση, και την πιο απότομη και βαθιά επιδείνωση των όρων της εργασίας, μόρφωσης, ζωής συνολικά, και την πιο βαθιά ανάπτυξη του κοινωνικού πλούτου, των νέων σχέσεων και των μορφών που απαιτούν την ολοκληρωτική χειραφέτησή τους. Και, επόμενα, η διαλεκτική της αναγκαίας αντίστασης και της ακόμα πιο αναγκαίας επίθεσης θα σημαδεύει το περιεχόμενο και τη μορφή του αναπτυσσόμενου επαναστατικού αγώνα σ' όλα τα ζητήματα, σ' όλες τις φάσεις της σύγχρονης καπιταλιστικής εξέλιξης. Αυτή η διαλεκτική θα δίνει τελικά στην ίδια την επανάσταση ένα διπλό αντικαπιταλιστικό - κομμουνιστικό χαρακτήρα. Και η συγκεκριμένη ποιότητα και προοπτική κάθε αγώνα δεν θα κρίνεται απ' το αν αυτός ξεκινά από "αμυντικούς" ή "επιθετικούς" στόχους αλλά απ' το αν σ' αυτόν τον αναγκαίο συνδυασμό κυριαρχεί τελικά η ουτοπική πλευρά της διατήρησης των κεκτημένων ή η επαναστατική ρεαλιστική πλευρά της κατάκτησης των δικαιωμάτων που επιβάλλουν οι ανάγκες και οι δυνατότητες της εποχής μας.

Το ζήτημα για τον επαναστατικό αγώνα είναι πώς να προβάλει έναν τέτοιο συνδυασμό ρήξης και αντίστασης, που να εξασφαλίζει τη συγκεκριμένη ηγεμονία της βασικής πλευράς των εργατικών συμφερόντων, για άμεση αλλαγή στο συσχετισμό εκμετάλλευσης, ως προϋπόθεση για την απόσπαση, κατοχύρωση και διεύρυνση άμεσων κατακτήσεων, ως όρο για τη νικηφόρα πορεία, συνέχεια και ανάπτυξη των ταξικών αγώνων.

2.5 ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Η λογική του συνολικού επαναστατικού αγώνα και της "επαναστατικής εκδοχής" στη μάχη σε κάθε φάση, χώρο και ζήτημα δεν είναι μια απλή αγωνιστική πλειοδοσία, ένας αντικαπιταλιστικός βερμπαλισμός ή μια απλή όξυνση των μορφών πάλης. Αφορά, κυρίως, την κατανόηση ότι ακόμα και η απόσπαση παραχωρήσεων θα είναι αποτέλεσμα πολιτικού εκβιασμού προς τους "πάνω", που όμως για να απειληθούν πραγματικά θα πρέπει να έχουν να αντιμετωπίσουν ένα κίνημα με επαναστατικό προσανατολισμό, με συνείδηση του ασυμφιλίωτου της αντίθεσής του με το "υπάρχον", με ένα συνολικά αντιπαραθετικό πολιτισμό. Ένα κίνημα που ξεκινώντας από οποιαδήποτε μικρή ή μεγάλη διεκδίκηση κατορθώνει να στρέφεται εναντίον των πυλώνων της αστικής πολιτικής και δεν εξαντλείται στις δευτερεύουσες πλευρές. Ένα τέτοιο κίνημα δεν υπήρξε και δεν θα υπάρξει ποτέ "καθαρό". Στην πραγματική ζωή και στο κίνημα η τάση που εκπροσωπεί τον επαναστατικό αγώνα βρίσκεται σε ενότητα και αντιπαράθεση με τις άλλες τάσεις. Διεκδικεί την ηγεμονία και την πλειοψηφία, όχι περιχαρακωμένη στην "καθαρότητά της" αλλά σε στενή σύνδεση και αλληλεπίδραση με τις ίδιες τις πρωτοπόρες τάσεις των εργαζομένων και της νεολαίας.

Ο άμεσος επαναστατικός αγώνας συνδέεται με τη συνολική κοινωνική επανάσταση όχι σαν ένα απλό προπαρασκευαστικό της στάδιο, ούτε σαν μια πρωτοποριακή προμηθειική μεταφορά των μεγαλεπήβολων στόχων της, αλλά ως άμεση υλική αναγκαιότητα, που προκύπτει απ' τις επιτακτικά αναγκαίες επαναστατικές λύσεις που απαιτούν οι σύγχρονες κοινωνικές αντιφάσεις και τα σύγχρονα προβλήματα. Και ο

πυρήνας, η βασική πλευρά, η κινητήρια κατεύθυνση, το ουσιαστικό κριτήριο και μέτρο αυτών των επαναστατικών λύσεων στα σημερινά προβλήματα έχει αντικειμενικά κομμουνιστικό περιεχόμενο. Παράδειγμα, στη νέα εποχή, η έλλειψη της αναγκαίας, διαρκούς συνολικής και πολλαπλής επιστημονικής κατάρτισης των άμεσων παραγωγών θα μοιάζει με την έλλειψη χεριών στην εποχή του κυνηγιού. Αλλά αυτό το αίτημα, για απελευθερωτική - επιστημονική, με νέο τρόπο πραγματικά «Ανώτατη» παιδεία για όλους, απαιτεί τη συνολική κοινωνική επανάσταση και το κομμουνιστικό της περιεχόμενο. Έχει ως πιο ουσιαστική πλευρά του την κομμουνιστική κατεύθυνση για κατάργηση του κοινωνικού καταμερισμού ανάμεσα στη χειρωνακτική και πνευματική εργασία, ανάμεσα στην απλή και σύνθετη εργασία, τους διευθύνοντες και τους διευθυνόμενους, τους κυβερνώντες και κυβερνώμενους.

Ο άμεσος επαναστατικός αγώνας συνδέεται και με τις επιμέρους πλευρές των κοινωνικών προβλημάτων και κυρίως με τη βασική αντίθεση κεφαλαίου - εργασίας, με τη συνολική κοινωνική επανάσταση και τον κομμουνισμό, σε μια διαλεκτική ενότητα, σε μια ενιαία, μόνιμα αναπτυσσόμενη, επαναστατική κίνηση, με καθοριστική πλευρά το περιεχόμενο της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Και απ' αυτή την άποψη, **η πρακτική προώθηση του άμεσου επαναστατικού αγώνα διαμορφώνει και ταυτόχρονα περιέχει και προϋποθέτει τη δυναμική των γενικών τάσεων της Αντικαπιταλιστικής Επανάστασης και Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης που απαιτεί η εποχή μας.** Η κατεύθυνση για το διαρκή συνολικό επαναστατικό αγώνα προκύπτει μέσα από την ίδια την καπιταλιστική πραγματικότητα και ιδιαίτερα μέσα απ' τις σημερινές συνθήκες. Η αντικειμενική τάση ανάπτυξης του αντικαπιταλιστικού αγώνα για αλλαγή της σχέσης ανάμεσα στο κεφάλαιο και στην εργασία έρχεται διαρκώς σε σύγκρουση με το νόμο της καπιταλιστικής συσσώρευσης και της καπιταλιστικής κυριαρχίας. Ωστόσο, η τάση του αντικαπιταλιστικού επαναστατικού αγώνα δεν μπορεί να καταργηθεί. Και γι' αυτό, αναγκαστικά, για να μπορεί να διεκδικεί και να κατοχυρώνει κατακτήσεις, για να μπορεί να διεκδικεί τη σταθερή αλλαγή της απόστασης ανάμεσα στο κεφάλαιο και την εργασία, **αναπτύσσεται με την υποκειμενική παρέμβαση της νεολαίας και των εργαζομένων, απ' το μερικό στο συνολικό, απ' το οικονομικό στο πολιτικό και στο πολιτιστικό πεδίο, απ' το επίπεδο του συγκυριακού αγώνα στο επίπεδο του διαρκούς επαναστατικού αγώνα και της αναπτυσσόμενης επανάστασης.** Ο επαναστατικός αγώνας, για να υπάρξει, έχει την τάση να μετατρέπεται σε «μόνιμη» επανάσταση. **Έτσι, η επανάσταση και ο κομμουνισμός υπάρχουν όχι μόνο ως μακροπρόθεσμη επιδίωξη και τελικός σκοπός. Αλλά και ως μια αναγκαία και δυναμική τάση του παρόντος, ως μια αναγκαία και δυνατή (και όχι βέβαια μηχανιστικά νομοτελειακή) ενιαία επαναστατική διαδικασία,** που αγκαλιάζει όλη την εποχή κυριαρχίας και κρίσης του καπιταλισμού και που λειτουργεί και κρίνεται στο παρόν, στις συγκεκριμένες συνθήκες και τους συσχετισμούς κάθε φάσης.

2.6 ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΜΠΕΣ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Αυτή η εν δυνάμει ενιαία επαναστατική διαδικασία έχει ορισμένες αναγκαίες και διαλεκτικά αλληλοσυνδεόμενες περιόδους και αντίστοιχες ποιοτικές καμπές:

α) Την περίοδο του επαναστατικού αγώνα στις συνθήκες της αστικής κυριαρχίας, εξουσίας και ηγεμονίας πάνω στους εργαζόμενους και τη νεολαία. Σ' αυτή την ιστορική περίοδο ο επαναστατικός αγώνας προωθεί κυρίως την ανεξάρτητη έκφραση και τη συνολική πολιτική παρέμβαση του εργατικού αντικαπιταλιστικού ρεύματος, τη συγκρότηση του Μετώπου της Εργατικής Πολιτικής, την κατάλυση μ' αυτόν τον τρόπο της καθολικής αστικής ηγεμονίας μέσα στο νεολαϊστικό και εργατικό κίνημα. Η περίοδος αυτή λήγει με το ποιοτικό πέρασμα σε μια διαδικασία επαναστατικών γεγονότων και επαναστατικής κατάστασης. Το ανώτερο επίπεδο που μπορεί να φτάσει ο άμεσος επαναστατικός αγώνας, σ' αυτές τις συνθήκες, είναι η συγκρότηση και η ανάπτυξη του Μετώπου της Εργατικής Πολιτικής. **Αυτή η ανεξάρτητη συγκρότηση του Μετώπου και των οργάνων της εργατικής πολιτικής είναι στη σημερινή φάση, της καθολικής αστικής ηγεμονίας, η άμεση βασική αιχμή του προγράμματος της ν.Κ.Α..**

β) Την ιστορική καμπή όπου έχει ήδη κατακτηθεί το κοινωνικό και πολιτικό προβάδισμα από μέρους της επαναστατικής εργατικής πλευράς μέσα στο κίνημα της εργατικής τάξης, των καταπιεζόμενων και της νεολαίας. Είναι η ιστορική φάση όπου αναπτύσσεται μια περίοδος επαναστατικής κατάστασης και προωθούνται διεκδικήσεις και κατακτήσεις που απαιτούν την

άμεση συνολική ανατροπή της αστικής κυριαρχίας. Αυτή η περίοδος λήγει είτε με την έναρξη της Αντικαπιταλιστικής Επανάστασης είτε με την αντεπαναστατική αποκατάσταση των κλονισμένων σχέσεων ηγεμονίας, κυριαρχίας και εξουσίας.

γ) Την ιστορική περίοδο όπου η συνολικά επαναστατημένη εργατική τάξη και η νεολαία κατακτά την πολιτική εξουσία και συγκροτεί το επαναστατικό κράτος της εργατικής αντικαπιταλιστικής επανάστασης, που τείνει να μετασχηματιστεί σε κράτος της **Εργατικής Δημοκρατίας**. Η **Εργατική Δημοκρατία αποκτά αποφασιστική σημασία**, όχι μόνο ως μια εξουσία άμυνας και βίας απέναντι στην αστική τάξη, αλλά κυρίως ως το "τράβηγμα" όλο και περισσότερων εργαζομένων στη διαχείριση των υποθέσεών τους, στοιχείο - κλειδί για μια κοινωνία που επαναστατεί όχι μόνο απέναντι στους εκμεταλλευτές αλλά και απέναντι στον ίδιο της τον εαυτό. Με άλλα λόγια, αν ο κοινωνικός μετασχηματισμός "ανατεθεί" στους ηγέτες, το Κόμμα και τους διευθυντές, δεν πρόκειται να γίνει ποτέ. Η "πρωτοπορία", ως η ενότητα σε ανώτερο επίπεδο των πιο επαναστατικών, κομμουνιστικών απελευθερωτικών τάσεων της τάξης, αναμετρείται συνεχώς με την ικανότητά της να αναπτύσσει τα πιο καινοτόμα απελευθερωτικά στοιχεία στη συνείδηση και τη δράση της κοινωνικής πλειοψηφίας, να ανεβάζει το πολιτικό επίπεδο και να κινητοποιεί την κοινωνική πλειοψηφία στην κατεύθυνση της διαχείρισης των υποθέσεών της.

Είναι η περίοδος όπου η συνολικά επαναστατημένη τάξη πραγματοποιεί καθοριστικούς μετασχηματισμούς στα πεδία της κοινωνικής ιδιοκτησίας και της παραγωγής, στις συνολικές κοινωνικές σχέσεις. Όπου εμφανίζονται και προωθούνται νέες κοινωνικές σχέσεις κομμουνιστικού προσανατολισμού. Είναι η περίοδος της έναρξης της Αντικαπιταλιστικής Επανάστασης - Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης. Είναι η περίοδος όπου η αρχική νίκη της επανάστασης και η συνέχισή της προωθεί και προϋποθέτει ένα ανώτερο επίπεδο ανάπτυξης του διεθνούς επαναστατικού αντικαπιταλιστικού αγώνα και της κοινωνικής επανάστασης. Όπου οι καπιταλιστικές σχέσεις παραμένουν ακόμα οι δεσπόζουσες σχέσεις, ιδιαίτερα στο οικονομικό και κοινωνικό πεδίο. Αυτή η περίοδος λήγει με την ποιοτική μετατροπή της εργατικής τάξης σε κοινωνικά και πολιτικά κυρίαρχη τάξη με την πλήρη έννοια.

δ) Η ιστορική περίοδος όπου οι σχέσεις κομμουνιστικού προσανατολισμού κυριαρχούν στο κοινωνικό και το οικονομικό πεδίο, ενώ οι καπιταλιστικές σχέσεις μετατρέπονται σε κυριαρχούμενες σχέσεις. Η συνολικά επαναστατημένη εργατική τάξη κατακτά την κοινωνική κυριαρχία, την πολιτική εργατική εξουσία με την πλήρη έννοια, το γενικό πολιτιστικό προβάδισμα και ένα επαναστατικό ανώτερο επίπεδο ζωής, κοινωνικών σχέσεων, δημόσιας πολιτικής και πολιτιστικής δραστηριότητας. Είναι μια περίοδος όπου η επαναστατική μεταβατική κοινωνία προωθεί και προϋποθέτει ένα ανώτερο επίπεδο ανάπτυξης της διεθνούς κοινωνικής επανάστασης και της επαναστατικής αντικαπιταλιστικής διεθνοποίησης. Είναι μια περίοδος όπου συνεχίζεται και κορυφώνεται η Αντικαπιταλιστική Επανάσταση - Κομμουνιστική Απελευθέρωση και μπαίνει στην ημερήσια διάταξη η μετάβαση στην οριστική νίκη του κομμουνισμού, η επικράτηση της κομμουνιστικής απελευθέρωσης, η κατάργηση των τάξεων, του κράτους, του καταμερισμού της εργασίας, των εμπορευματοχρηματικών σχέσεων.

ε) Τέλος, η κορυφαία καμπή, το μεγάλο άλμα, η ανώτατη πράξη της επανάστασης, η "επανάσταση πάνω σ' όλες τις επαναστάσεις" σημαίνει την ουσιαστική κατάργηση των εκμεταλλευτικών σχέσεων και τάξεων με οποιαδήποτε μορφή, την παράλληλη κατάργηση της εργατικής τάξης ως τάξης, την κατάργηση του νόμου της αξίας και των εμπορευματοχρηματικών σχέσεων, την ποιοτική αλλαγή στη σχέση χειρωνακτικής - πνευματικής εργασίας, στο γενικότερο καταμερισμό και στο χαρακτήρα της εργασίας. Σημαίνει την απονέκρωση του προλεταριακού κράτους, τη μετατροπή των λειτουργιών του σε υπηρεσίες διαχείρισης "πραγμάτων". Σημαίνει και την ουσιαστική άρση της αντίθεσης εθνικού - διεθνικού, την ηγεμονία και την κυριαρχία του επαναστατικού διεθνισμού και της εθελοντικής συγχώνευσης των εθνών απέναντι στις εναπομένουσες δυνάμεις των καπιταλιστικών κοινωνικών σχηματισμών και σχέσεων. Η καμπή αυτή σημαίνει το τέλος της μεταβατικής περιόδου, την κυριαρχία του κομμουνισμού στην πρώτη, τυπική ακόμα βαθμίδα της ωριμότητάς του, όπου παραμένουν ακόμα τα σημάδια και ορισμένα δευτερεύοντα στοιχεία ή και δυνάμεις του παλιού κόσμου.

Η ενιαία επαναστατική διαδικασία του επαναστατικού αγώνα και της Αντικαπιταλιστικής Επανάστασης - Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης συνδέει διαλεκτικά τις κατώτερες με τις ανώτερες αναγκαίες καμπές και φάσεις της ταξικής πάλης, "αναγνωρίζει" τη σχετική αυτοτέλεια της κάθε φάσης, αλλά, ταυτόχρονα, υπογραμμίζει την αλληλεπίδρασή τους, με καθοριστικό όριο και μέτρο το περιεχόμενο της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. **Έτσι, ο κομμουνισμός αντιμετωπίζεται**

όχι σαν όραμα και ιδεατή κατασκευή αλλά ως αναγκαία, και με δυνατότητα να επιβληθεί, τάση του παρόντος, ως η πραγματική κίνηση που καταργεί την υπάρχουσα κατάσταση.

Σε όλη αυτή την ενιαία διαδικασία του συνολικού επαναστατικού αγώνα και της αναπτυσσόμενης επανάστασης, οι επαναστατικές - κομμουνιστικές απαντήσεις και λύσεις δεν λειτουργούν μόνο ως τελικός σκοπός αλλά ταυτόχρονα και ως αφετηρία και σημείο εκκίνησης του συγκεκριμένου επαναστατικού αγώνα.

2.7 ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

1. Σήμερα φαίνεται ακόμα πιο καθαρά ότι οι εργατικές επαναστατικές κοινωνίες που προέκυψαν ή που θα προκύψουν ακόμα και στον πιο αναπτυγμένο καπιταλισμό θα είναι κοινωνίες του μεγάλου άλματος, κοινωνίες της μετάβασης απ' τον κυρίαρχο, ακόμα οικονομικοκοινωνικά μετά την πρώτη αποφασιστική ήττα, καπιταλισμό στην πλήρη ανατροπή του και ταυτόχρονα κοινωνίες μετάβασης από τον ανατρεπόμενο καπιταλισμό στον κομμουνισμό, στη νέα ποιότητα. Θα πρόκειται αναγκαστικά για κοινωνίες μετάβασης, ενότητας και αντίθεσης ανάμεσα σε "δύο τρόπους παραγωγής", ανάμεσα στις κοινωνικές σχέσεις κομμουνιστικού προσανατολισμού και τις μετασχηματιζόμενες καπιταλιστικές σχέσεις. Δεν θα είναι κοινωνίες μετάβασης ανάμεσα σε διαφορετικές φάσεις/βαθμίδες του ίδιου του κομμουνιστικού τρόπου παραγωγής. Θα είναι γενικά, από την άποψη της κατεύθυνσης των κοινωνικοπολιτικών μετασχηματισμών τους, κοινωνίες έξω από τον καπιταλισμό και έξω από το σοσιαλισμό και ταυτόχρονα μέσα στον καπιταλισμό και μέσα στο σοσιαλισμό, κοινωνίες μετατροπής τους ή στον ένα ή στον άλλο, ανάλογα με τον ταξικό συσχετισμό δυνάμεων ανάμεσα στις αντίθετες τάξεις και τάσεις και ανάλογα με το κρίσιμο ζήτημα του ποια θα είναι η κύρια κατεύθυνση της ανάπτυξής τους.

2. Η πραγματική κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής απαιτεί τη ριζική αλλαγή συνολικά των παραγωγικών σχέσεων καθώς και της σχέσης τους με την πολιτική. Τελικά, η κρατική ιδιοκτησία γίνεται σοσιαλιστική όταν πάψει να είναι κρατική. Η νομική μορφή ιδιοκτησίας αποτελεί προϋπόθεση αλλά δεν ταυτίζεται με την ουσιαστική κυριότητα/έλεγχο της εργατικής τάξης πάνω στη διαδικασία παραγωγής, που αποτελεί το καθοριστικό κριτήριο για την πραγματική κοινωνικοποίηση.

3. Η οικονομία στην περίοδο της μετάβασης δεν είναι ουδέτερο τεχνικό πεδίο αλλά πρέπει να είναι πεδίο πολιτικής πρωτοβουλίας και διεύθυνσης των εργαζομένων. Δεν υπάρχει "σοσιαλιστική οικονομία". Μετά την επανάσταση υπάρχει ένας συνδυασμός καπιταλιστικών σχέσεων και κομμουνιστικών τάσεων και η διαρκής διαπάλη τους. Η ταξική πάλη και η επαναστατικοποίηση των κοινωνικών σχέσεων θα κρίνει προς τα πού θα πάει το "βέλος" της μετάβασης.

4. Δεν μπορεί να διαιωνίζεται ένας "νόμος της αξίας χωρίς υπεραξία". Είτε θα επικρατήσει η τάση της απονέκρωσης του νόμου της αξίας και των εμπορευματοχρηματικών σχέσεων είτε θα αναγεννιέται ο καπιταλισμός.

5. Η πορεία προς τον κομμουνισμό χρειάζεται μια νέα δική του τεχνική βάση και μορφές που θα ισχυροποιούν την τάση για κατάργηση του καπιταλιστικού καταμερισμού εργασίας και του χωρισμού χειρωνακτικής - διανοητικής εργασίας.

6. Κριτήριο για τον εργατικό δημοκρατικό χαρακτήρα του κράτους δεν είναι ο φορέας που παίρνει την εξουσία, αλλά η πολιτική δραστηριότητα, αυτενέργεια, αυτοδιεύθυνση και οι μορφές που την προωθούν. Αντίστοιχα, κριτήριο για τον πραγματικό προσανατολισμό του κόμματος δεν είναι οι διακηρύξεις του αλλά ο ρόλος του στην τροφοδότηση της χειραφετητικής πολιτικής δραστηριότητας των εργαζομένων, στην προώθηση μορφών αυτοδιεύθυνσης της τάξης και απονέκρωσης του κράτους, στην ανάπτυξη της πιο δημιουργικής εργατικής δημοκρατίας, πρώτα απ' όλα στο ίδιο το εσωτερικό του.

7. Τελικά, κριτήριο για τη μετάβαση προς τον κομμουνισμό δεν μπορεί να είναι η αύξηση της παραγωγικότητας και η αποθέωσή της αλλά η διεύρυνση του "βασιλείου της ελευθερίας", του ελεύθερου χρόνου, της απελευθερωμένης δημιουργικής δραστηριότητας του κοινωνικού ατόμου.

8. Η κυριαρχία των κομμουνιστικών τάσεων μετά την επανάσταση πάνω στις αστικές σχέσεις που συνεχώς αναγεννάει η κληρονομημένη από τον καπιταλισμό πραγματικότητα δεν είναι εγγυημένη από τον αυτοματισμό της οικονομίας, ούτε από την πολιτική εξουσία, αλλά κρίνεται για ένα ιστορικό διάστημα από την ταξική πάλη, την πολιτική δράση, πρωτοβουλία και αυτενέργεια

των εργαζομένων και από το βάθος των κοινωνικών μετασχηματισμών. Η αναπτυσσόμενη επανάσταση, η διαρκής επαναστατικοποίηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών σχέσεων, είναι η μόνη εγγύηση για την τάση προς τον κομμουνισμό. Οι κομμουνιστικές τάσεις πρέπει να είναι παρούσες ακόμη από την πρώτη μετεπαναστατική φάση και αυτές να είναι το βασικό κριτήριο για το προς τα πού δείχνει το “βέλος” της εξέλιξης της κοινωνίας.

9. Η εργατική εξουσία επιδιώκει άμεση υπέρβαση του “κοινοβουλευτισμού” και των αντιπροσωπευτικών αποξενωτικών δημοκρατικών θεσμών που τείνουν να αναπαράγονται με τους παλιούς ή με νέους τρόπους. Τα άμεσα, μαζικά όργανα της εργατικής πολιτικής (εργατικές συνελεύσεις/κοινότητες) συγκροτούνται κυρίως σε παραγωγική κατεύθυνση, με τη συμμετοχή του συνόλου των εργατών και μελών των καταπιεσμένων τάξεων και συντονίζονται σε πανκοινωνικό - πανκρατικό επίπεδο. Ασκούν την απόλυτη εργατική, επαναστατική λαϊκή κυριαρχία, συνενώνουν στις αρμοδιότητές τους όλες τις νομοθετικές, εκτελεστικές, δικαστικές εξουσίες. Εδώ το βασικό ζήτημα είναι να θεμελιωθεί μια νέα σχέση ανάμεσα στον καθοριστικό ρόλο και το χαρακτήρα των αρμοδιοτήτων και της εξουσίας των άμεσων μαζικών οργάνων της εργατικής πολιτικής και στην έμμεση εξουσία και τις αρμοδιότητες των αναγκαίων αντιπροσωπευτικών της σωμάτων. Η καθιέρωση της “αιρετότητας”, της “ανακλητότητας”, του “εργαζόμενου χαρακτήρα”, της “μισθοδοσίας με χαμηλό εργατικό μισθό” και της “υποχρεωτικής εναλλακτικότητας” των εργατικών αντιπροσωπευτικών σωμάτων πρέπει να συνδυάζεται με μια σειρά επαναστατικά κατοχυρωμένους θεσμούς και μέτρα νέου τύπου.

10. Στον κομμουνισμό ο πυρήνας του πολιτισμού δεν θα είναι η πολιτική και ο πυρήνας της πολιτικής δεν θα είναι η σχέση της με την ιδιοκτησία. Αλλά, αντίθετα, ο πολιτισμός θα είναι ο πυρήνας μιας “πολιτικής” αντιπαράθεσης και ενότητας νέου τύπου, ανάμεσα σε συλλογικά και ατομικά ρεύματα δημιουργικής δράσης, χωρίς καταπίεση και διακρίσεις αλλά με ανώτερη αξιοποίηση του πλούτου της απελευθερωτικής πλευράς της πολιτικής και της δημόσιας δραστηριότητας. Και αυτού του είδους η πολιτική θα είναι με τη σειρά της ο πυρήνας της απεριόριστης επέκτασης της “ιδιοκτησίας” κάθε μέλους της κοινωνίας στη γνώση, την επιστήμη, την τέχνη, την απόλαυση, την ελευθερία, την αυτοανάπτυξη και το μετασχηματισμό της ατομικής και της συνολικής φύσης του.

2.8 Το Πρόγραμμα του ΜΕΤΩΠΟΥ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

για την επαναστατική μεταβατική κοινωνία προς τον κομμουνισμό που θέλουμε

ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Ένα πλαίσιο επιδιώξεων και στόχων της Εργατικής Πολιτικής πρέπει να περιέχει ως βασική πλευρά του το περιεχόμενο και την αναγκαιότητα της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Οι στόχοι της κομμουνιστικής προοπτικής να επιχειρείται να αντιμετωπιστούν όχι σαν οραματικό ευχολόγιο αλλά ως βασικό κριτήριο και μέτρο των αντικαπιταλιστικών διεκδικήσεων της πάλης της εποχής μας για τη συνολική ανατροπή της αστικής κυριαρχίας. Οι “τάσεις της κομμουνιστικής κοινωνίας” μέσα στην καρδιά του πιο άκαρδου κόσμου πρέπει να επιχειρείται να συνδεθούν με τα αιτήματα της άμεσης επαναστατικής ανατροπής, του καθημερινού επαναστατικού αγώνα και των αντιστάσεων, με τα βασικά αιτήματα του Μετώπου Εργατικής Πολιτικής στα βασικά πεδία της κοινωνικής ζωής:

-Στα ζητήματα της πολιτικής και του κράτους, στις σχέσεις πρωτοπορίας - τάξης.

-Στα ζητήματα της απελευθέρωσης του χρόνου εργασίας και της κοινωνικής θέσης των εργαζομένων.

-Στα ζητήματα της αλλαγής των παραγωγικών και κοινωνικών σχέσεων εκμετάλλευσης.

-Στα ζητήματα της απαλλαγής των παραγωγικών δυνάμεων από τα δεσμά της αλλοτριωμένης εργασίας και της καπιταλιστικής ηγεμονίας.

-Στα ζητήματα της υπέρβασης του αντιδραστικού καταμερισμού της εργασίας και της διαιώνισης των διακρίσεων στην παραγωγή, στη γνώση και στις δημόσιες υποθέσεις.

-Στα ζητήματα των σχέσεων της κοινωνίας με τη φύση.

Το ενιαίο συνολικό πρόγραμμα του Μετώπου της Εργατικής Πολιτικής προβάλλεται και συγκεκριμενοποιείται με διαφορετικούς τρόπους σε κάθε συγκεκριμένη φάση αλλά και σε κάθε ξεχωριστό ζήτημα και χώρο. Αυτοί οι διαφορετικοί τρόποι έχουν να κάνουν με το επίπεδο και την όξυνση των προβλημάτων με τους συγκεκριμένους συσχετισμούς ηγεμονίας και την πρωτοβουλία

του αντιπάλου, με το επίπεδο συγκρότησης και αυτοτελούς παρέμβασης της επαναστατικής τάσης. **Αλλά, σε κάθε περίπτωση, το ουσιαστικό περιεχόμενο του προγράμματος παραμένει το ίδιο, σ' όλες τις φάσεις, όπως ίδια παραμένει και η λογική του, οι «ιεραρχήσεις» του και τα δομικά χαρακτηριστικά του, με βασικό πάντα σκέλος τη στρατηγική της Αντικαπιταλιστικής Επανάστασης και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης.**

- Διεκδικούμε πάνω απ' όλα ό,τι μας "αξίζει", με βάση τις ανάγκες και τα δικαιώματα που πηγάζουν απ' το συνολικό πλούτο και κυρίως απ' τις νέες και αφάνταστες δυνατότητες της εργασίας και του κοινωνικού πολιτισμού, δυνατότητες που στραγγαλίζει αμείλικτα η αστική κυριαρχία.
- Διεκδικούμε τουλάχιστον ν' αλλάξει άμεσα η αναλογία ανάμεσα στη δουλειά που κάνουμε για την ανάπτυξη της δικής μας ζωής και της δικής μας γνώσης, της δικής μας προσωπικότητας και ελευθερίας, και στην απλήρωτη δουλειά που κάνουμε για την ανάπτυξη του κέρδους, της ανταγωνιστικότητας, της επιθετικότητας και της ασυδοσίας του κεφαλαίου, που σημαίνει βαθύτερη υποβάθμιση της δικής μας ζωής και ελευθερίας.
- Διεκδικούμε σε κάθε φάση, σε κάθε ζήτημα και χώρο την απόκρουση του διαρκούς αντεργατικού πραξικοπήματος του κεφαλαίου, την περιφρούρηση των εργατικών κατακτήσεων, διεκδικούμε ρήγματα και καθυστερήσεις στην αστική στρατηγική, διεκδικούμε και την παραμικρή κατάκτηση και την παραμικρή βελτίωση στους όρους ζωής και ελευθερίας των εργαζομένων.

Στη λογική του προγράμματος της εργατικής πολιτικής δεσπόζουσα θέση έχουν:

Η αναγκαιότητα του Μετώπου της Εργατικής Πολιτικής, της Αντικαπιταλιστικής Επανάστασης και της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης. Η σύνδεση του συνολικού επαναστατικού εργατικού αγώνα με την αναπτυσσόμενη κοινωνική επανάσταση. Οι συνολικές επαναστατικές κομμουνιστικές απαντήσεις που μπορούν να εξασφαλίζουν στην εργαζόμενη κοινωνία αυτά που της "αξίζουν". Που μπορούν να καταλύσουν την αστική στρατηγική για βάθεμα και διαιώνιση της αγοράς, της ταξικής καταπίεσης, της υποταγής, της φτώχειας, του πολέμου, του σκοταδισμού και της δουλείας για τους εργαζόμενους. Η πλήρης χειραφέτηση των άμεσων παραγωγών, η επαναστατική αντικαπιταλιστική διεθνοποίηση και η εθελοντική συγχώνευση των εθνών. Ο ποιοτικός μετασχηματισμός της σχέσης της κοινωνίας με τη φύση, στα πλαίσια ενός διαρκούς και αμοιβαίου συνολικού εμπλουτισμού του κοινωνικού και φυσικού υλικού κόσμου.

Μόνο πάνω σ' αυτή τη βάση μπορούμε να προωθούμε την πιο στενή σύνδεση των επιμέρους αντικαπιταλιστικών και εργατικών αγώνων, σε κάθε χώρο και ζήτημα, με το συνολικό πολιτικό επαναστατικό αγώνα και τη διεξόδο της Αντικαπιταλιστικής Επανάστασης. Μόνο έτσι μπορούμε να συνδέουμε τους επιμέρους αγώνες με τη θεμελίωση και ανάπτυξη του Μετώπου της Εργατικής Πολιτικής, με την κατάλυση της καθολικής αστικής ηγεμονίας μέσα στο εργατικό κίνημα. Μόνο έτσι σε κάθε αγώνα ο συνειδητός εργάτης, ο μαχητής της αντικαπιταλιστικής πάλης θα μπορεί να μιλάει πανκοινωνικά, να εκπροσωπεί όλη την κοινωνία στο χώρο του και το χώρο σ' όλη την κοινωνία. Μόνο έτσι συγκροτείται εκείνη η συνδυασμένη δύναμη των κινημάτων και της πανκοινωνικής αλληλεγγύης που μπορεί να αποσπά κατακτήσεις και νίκες.

Στα πλαίσια αυτής της σύνδεσης των επιμέρους αντικαπιταλιστικών αγώνων με το συνολικό πολιτικό επαναστατικό αγώνα, στα πλαίσια της συγκρότησης του Μετώπου της Εργατικής Πολιτικής, είναι σήμερα πιο αναγκαίο και επιτακτικό από κάθε άλλη φορά να ξαναμάθει ο εργαζόμενος να υπερασπίζεται τον άνεργο, ο "μόνιμος" τον περιπλανώμενο, ο "υψηλόμισθος" το χαμηλόμισθο, ο "διορισμένος" τον αδιόριστο, ο Έλληνας τον Αλβανό, η νεολαία το συνταξιούχο, ο "δημόσιος" τον "ιδιωτικό", ο πνευματικά εργαζόμενος τον εργάτη της χειρωνακτικής δουλειάς. Και όλα αυτά, πάλι αντίστροφα, και απ' την άλλη πλευρά.

Η σύνδεση των επιμέρους αντικαπιταλιστικών και εργατικών αγώνων με το συνολικό επαναστατικό αγώνα και την κοινωνική επανάσταση έχει, πάνω απ' όλα, ανάγκη από μια συγκεκριμένη συνολική πολιτική γραμμή που θα ενοποιεί, θα συντονίζει και θα αναπτύσσει την εργατική πάλη στη σημερινή φάση στα πλαίσια του γενικού προγράμματος της Αντικαπιταλιστικής Επανάστασης - Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης. Αυτή η γραμμή είναι το Αντικαπιταλιστικό Εργατικό Μέτωπο (ΑΕΜ).

Με αιχμή την πολιτική πάλη για το κοινωνικό ζήτημα, τη μείωση του χρόνου εργασίας, την αύξηση των αμοιβών, την υπεράσπιση των εργατικών και νεολαιίστικων δικαιωμάτων και αναγκών, την κατάκτηση των ελευθεριών που απαιτεί η εποχή μας, την πάλη κατά του ιμπεριαλισμού και του πολέμου, την απόκρουση του διαρκούς αντεργατικού πραξικοπήματος του κεφαλαίου και της κυβέρνησής του, πρέπει να προβάλουμε ένα συνολικό πολιτικό πρόγραμμα που

να αναφέρεται σε όλα τα πολιτικά μέτωπα, να τα συνδέει διαλεκτικά και να τα εντάσσει στο γενικότερο και κορυφαίο ζήτημα της ουσιαστικής αλλαγής των πολιτικών συσχετισμών σε βάρος της αστικής πολιτικής και υπέρ του Μετώπου της Εργατικής Πολιτικής.

Άλλωστε, για άλλη μια φορά θέλουμε να σημειώσουμε ότι κεντρικός πολιτικός στόχος της ν.Κ.Α., για την περίοδο που διανύουμε, είναι η διαμόρφωση των προϋποθέσεων για τη συγκέντρωση μιας “κρίσιμης μάζας” της εργατικής πολιτικής και στη νεολαία, προκειμένου ν’ αρχίσει να διασαλεύεται η καθολική ηγεμονία της αστικής τάξης.

**ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ
ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ**

3.1. Αριστερό Αντικαπιταλιστικό Μέτωπο

**για την απόκρουση της επίθεσης του κεφαλαίου,
τη ρήξη με την κυβέρνηση και κάθε διαχειριστή,
την ΕΕ και το ΝΑΤΟ, την ανατροπή της κυρίαρχης πολιτικής.
Για την επαναθεμελίωση της κομμουνιστικής απελευθερωτικής
πολιτικής στη νεολαία.**

Η οργάνωσή μας από τις πρώτες στιγμές της ύπαρξής της συνέδεσε τη δράση της με τη συνεχή προσπάθεια για μετωπική πολιτική ενότητα των ριζοσπαστικών και αντικαπιταλιστικών τάσεων της νεολαίας. Αυτή μας η επιμονή ανέκαθεν, αλλά πολύ περισσότερο σήμερα, δεν οφείλεται σε κάποια αφηρημένη ανάγκη για μετωπική πολιτική. Δεν υπάρχει γιατί όλοι προτείνουν κάποιου είδους μέτωπο ούτε είναι ένα τρικ της οργάνωσής μας, μια τακτικίστικη προσπάθεια να "μαζέψουμε δυνάμεις". Πολύ περισσότερο δεν γίνεται επειδή "είναι δύσκολα τα πράγματα", για να ενωθούμε με όσους μπορούμε "μέχρι να περάσει η μπόρα" κ.ο.κ. Διαρκής μας στόχος είναι μια όσο γίνεται πιο βαθιά και συνολική μετωπική ενότητα της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής νεολαίας. Αυτό απορρέει από τρεις βασικές εκτιμήσεις:

* Από την ανάλυση που κάνουμε για το σύγχρονο επαναστατικό υποκείμενο και την ανάγκη της διαμόρφωσης ενός μετώπου κοινωνικοπολιτικών δυνάμεων που θα προωθούν την εργατική πολιτική στη νεολαία.

* Από την κατάσταση της σημερινής νεολαίας και της νέας εργατικής βάρδιας του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Από τον κατακερματισμό των συμφερόντων, τους ιδιόμορφους εμφύλιους που ξεσπάνε στο εσωτερικό της.

* Από την ύπαρξη στο νεολαιίστικο κίνημα διαφορετικών πολιτικών - θεωρητικών ρευμάτων και οργανώσεων της ριζοσπαστικής - αντικαπιταλιστικής κριτικής και δράσης, καθώς και της απελευθερωτικής κομμουνιστικής προοπτικής. Διαφορετικές ριζοσπαστικές - αντικαπιταλιστικές οργανώσεις και ρεύματα, που πολλές φορές συνδέονται με συγκεκριμένα τμήματα της νεολαίας και με τους αγώνες τους, εκφράζοντας αυτές τις διαθέσεις.

* Από τη διαμόρφωση και εμφάνιση μέσα στους αγώνες της νεολαίας πρωτόλειων τάσεων αντικαπιταλιστικής πάλης και αντίληψης και ριζοσπαστικής αμφισβήτησης της κυρίαρχης πολιτικής.

Προβάλλει, λοιπόν, με τον πιο απαιτητικό τρόπο η αναγκαιότητα για τη μετωπική πολιτική ενοποίηση του συνόλου αυτών των δυνάμεων, για τη συγκρότηση ενός ρεύματος ρήξης με το σύστημα και ανατροπής της κυρίαρχης πολιτικής, από τη σκοπιά των σύγχρονων αναγκών, δικαιωμάτων και απαιτήσεων της νεολαίας. Ενός πολιτικού ρεύματος με συνολικά χαρακτηριστικά αντικαπιταλιστικής πάλης και απελευθερωτικής - κομμουνιστικής προοπτικής.

Η διαμόρφωση και εμφάνιση ενός τέτοιου πολιτικού ρεύματος στη νεολαία είναι ο απαραίτητος όρος για την αποτελεσματική αντίσταση στην επίθεση που δέχεται η νεολαία από τις δυνάμεις του κεφαλαίου σε όλα τα πεδία της ζωής της, για τη δημιουργία ρηγμάτων στην κυρίαρχη πολιτική και τη βελτίωση της ζωής της νεολαίας, τόσο άμεσα όσο και μακροπρόθεσμα. Είναι η δική μας συμβολή στο βασικό ζητούμενο της περιόδου, που είναι ο κλονισμός της ασφυκτικής ηγεμονίας του κεφαλαίου με την εμφάνιση ενός, μειοψηφικού έστω, αλλά διακριτού νεολαιίστικου ρεύματος χειραφέτησης, σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο, δηλαδή η έκφραση και στη νεολαία του μετώπου της εργατικής πολιτικής.

Η αντίληψή μας για τη μετωπική πολιτική ενότητα της νεολαίας υπερβαίνει τις παραδοσιακές αντιλήψεις και μετωπικές λογικές που έχουν εμφανιστεί κατά καιρούς και επανέρχονται και σήμερα στην Αριστερά και το νεολαιίστικο κίνημα.

* Από τη λογική του μετώπου "οπαδών και συνεργαζόμενων" που κατά κόρον προβάλλει η ΚΝΕ.

* Από τη λογική της ενότητας προγραμμάτων και οργανώσεων στη βάση ενός "μέσου όρου", συνήθως χαμηλής πολιτικής στάθμης, ή του αθροίσματος δυνάμεων.

* Από τη λογική της ενότητας κατά θέμα, χώρο, αφορμή, ακόμη και αν αυτή γίνεται με ριζοσπαστικό περιεχόμενο.

Εννοείται, βέβαια, ότι διαφωνούμε ριζικά με αντιλήψεις για μέτωπο όλων των νεολαιίστικων δυνάμεων σαν και αυτό που έχει μορφοποιηθεί με την πρωτοβουλία των πολιτικών νεολαιών όπου πρωτοστατούν οι οργανώσεις της επίσημης Αριστεράς (ΚΝΕ, ΕΑΝ), μαζί βέβαια με τη ν. ΠΑΣΟΚ, την ΟΝΝΕΔ και εθνικιστικές τάσεις. Όλοι μαζί προωθούν τη συναίνεση και την εθνική ενότητα στη νεολαία. Δρούμε σε ανταγωνιστική κατεύθυνση με αυτές τις πρωτοβουλίες και αντιλήψεις.

Η νεολαία ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ, με την πολιτική πρόταση του ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ νεολαίας, προβάλλει τη συσπείρωση που έχει ως βασική επιδίωξη την ανάδειξη της αντικαπιταλιστικής πάλης και του συνολικού επαναστατικού αγώνα στην εποχή μας σε διακριτό πολιτικό ρεύμα στο νεολαιίστικο κίνημα.

Η πρόταση για το Αριστερό Αντικαπιταλιστικό Μέτωπο της νεολαίας απευθύνεται και επιδιώκει να ενοποιήσει: α) τις αγωνιστικές δυνάμεις που γεννιούνται στη φλόγα των συγκρούσεων του νεολαιίστικου κινήματος και έχουν πρωτόλεια, ανολοκλήρωτα και θολά χαρακτηριστικά αντικαπιταλιστικής αντίληψης και δράσης, β) εκείνες τις αντικαπιταλιστικές ριζοσπαστικές συλλογικότητες που συγκροτούνται στη βάση των κοινωνικών χώρων, ειδικών μετώπων και πλευρών του νεολαιίστικου κινήματος, γ) τις συνειδητές δυνάμεις, οργανώσεις, κινήσεις της επαναστατικής πολιτικής πάλης και της κομμουνιστικής - απελευθερωτικής προοπτικής στη νεολαία και δ) τις δυνάμεις της αριστερής αντικαπιταλιστικής αναζήτησης στη θεωρία και ευρύτερα στον πολιτισμό. Σήμερα υπάρχει και αναβαθμίζεται η δυνατότητα για την ενότητα όλων αυτών των δυνάμεων.

Το ΑΑΜ προβάλλει την ενότητα αυτών των διαφορετικών σημερινών επιπέδων της αντικαπιταλιστικής πάλης και της κομμουνιστικής προοπτικής κάτω από τη στρατηγική οπτική των αναγκών της νεολαίας και του άμεσου επαναστατικού αγώνα. Δεν είναι μια απλή, "νοικοκυρίστικη" συσσώρευση δυνάμεων γύρω από ένα ελάχιστο πλαίσιο που να φαντάζει "ρεαλιστικό" και "εφικτό".

Αντίθετα, είναι η συγκρότηση ενός μετώπου πάνω σε μια προωθημένη -και γι' αυτό ισχυρή- βάση, μέσα από τις αναμετρήσεις και τις κοινωνικές συγκρούσεις του κινήματος της νεολαίας με πολιτικά και ιδεολογικά χαρακτηριστικά που εκκινούν από την κομμουνιστική δυνατότητα (η οποία δεν εννοείται ως ένας μακρινός στόχος, αλλά όπως πηγάζει από την ίδια την εποχή) και συγκεκριμενοποιούνται ως η αντικαπιταλιστική - επαναστατική εκδοχή του αγώνα, σε μορφή και περιεχόμενο, σε κάθε χώρο, φάση και ζήτημα. Σε αυτά τα πλαίσια, διαμορφώνει τη νέα αντικαπιταλιστική συνείδηση και πολιτική ένταξη. Διαμορφώνει ένα νέο δυναμικό αγωνιστών του αντικαπιταλιστικού - κομμουνιστικού κινήματος. **Η επιτυχία του κρίνεται από το κατά πόσο μπορεί να υποδέχεται τις αντισυντηρητικές διαθέσεις της νεολαίας, τις αυθόρμητες, ημισυνειδητές και ανολοκλήρωτες αντικαπιταλιστικές τάσεις που διαμορφώνονται στο έδαφος των κοινωνικών αντιθέσεων και των μαχών του νεολαιίστικου κινήματος, πολιτικοποιώντας αυτές τις διαθέσεις στα πλαίσια του συνολικού άμεσου επαναστατικού αγώνα και της κομμουνιστικής προοπτικής.** Αυτό δεν κρίνεται από διακηρύξεις αλλά από την πραγματική δράση και τον πολιτικό προσανατολισμό των νέων αγωνιστών.

Το ΑΑΜ δεν έχει μια λογική αθροιστική αλλά δημιουργική - δυναμική. Καλείται να συμβάλει στη γέννηση νέων δυνάμεων, να αναβαθμίσει τις ήδη υπάρχουσες και έτσι να ενώσει όλες αυτές τις πλευρές σε ένα ανώτερο επίπεδο. Η συγκρότηση και η ανάπτυξη του κινούνται σε κοινή κατεύθυνση με την πρόταση του ΝΑΡ για το Αντικαπιταλιστικό Εργατικό Μέτωπο. Αλλάζει τους συσχετισμούς προς τα αριστερά, όχι με την κοντοπρόθεσμη λογική των εκλογικών ποσοστών, αλλά με τη μετατόπιση τμημάτων της νεολαίας στην αντικαπιταλιστική πολιτική. Συμβάλλει έτσι τα μέγιστα σε ένα διπλό αλλά αλληλένδετο καθήκον της περιόδου που διανύουμε, δηλαδή τη συγκρότηση του πόλου της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και τη διεξαγωγή αποτελεσματικών νικηφόρων αγώνων από το νεολαιίστικό κίνημα. Αντιστρατεύεται έμπρακτα τις τάσεις ενσωμάτωσης και δορυφοροποίησης της ριζοσπαστικής νεολαίας από την Αριστερά της ήττας, της υποταγής και της αναποτελεσματικής αντίστασης.

Δεν αποτελεί απλά ένα πεδίο συνάντησης και κοινής αντικαπιταλιστικής δράσης διαφορετικών τάσεων και δυνάμεων, αλλά ένα συνολικό και διακριτό επίπεδο πολιτικής ενότητας, με πολιτική και οργανωτική αυτοτέλεια από τις δυνάμεις που το συναποτελούν.

Το ΑΑΜ :

- * Αποτελεί τη ριζοσπαστική πολιτική απάντηση ενότητας στον κατακερματισμό, τη διάρρηξη των συλλογικοτήτων, τη "θρυμματισμένη ζωή", τους ιδιόμορφους εμφύλιους που ξεσπάνε στη νεολαία.
- * Προβάλλει την ενότητα της νέας εργατικής βάρδιας με τη σπουδάζουσα, τη μαθητική και τη στρατευμένη νεολαία της εργατικής καταγωγής και προοπτικής.
- * Προβάλλει την προωθημένη πολιτική ενότητα των διαφορετικών αριστερών, ριζοσπαστικών, αντικαπιταλιστικών και κομμουνιστικών τάσεων, οργανώσεων και ρευμάτων στην πολιτική, στη θεωρία και στο κίνημα.
- * Αποτελεί τη μορφοποίηση της πολύμορφης αντικαπιταλιστικής σκέψης και δράσης σε διακριτό αριστερό ρεύμα, ριζικά ανταγωνιστικό με την αστική πολιτική, σε όλα τα επίπεδα.

3.2. Το περιεχόμενο του ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ της νεολαίας

Το περιεχόμενο του ΑΑΜ είναι αντικαπιταλιστικό. Έχει απελευθερωτικά - κομμουνιστικά στοιχεία, συγκρότηση, ιδεολογικό φορτίο, στόχους και προοπτική. Η γραμμή που προβάλλει έχει λογική ανατρεπτική - αντικαπιταλιστική, κινείται σε ανταγωνιστική κατεύθυνση με την αστική πολιτική.

Το ΑΑΜ οριοθετείται από τις διαφορετικές αριστερές παραλλαγές της υποταγής στην αστική πολιτική, η οποία χαρακτηρίζει τις οργανώσεις της επίσημης Αριστεράς στη νεολαία, καθώς και από λογικές που περιορίζουν τους αγώνες της νεολαίας στην αντίσταση στα σημεία, σε πλευρές ή σε μορφές διαχείρισης της καπιταλιστικής επίθεσης. **Βασικό πεδίο συγκρότησής του είναι η αντικαπιταλιστική πάλη σε όλα τα ζητήματα, από τα επιμέρους κοινωνικά και πολιτικά μέτωπα έως και την ανατροπή της αστικής κυριαρχίας.** Είναι πολύ σημαντικό τα επιμέρους κοινωνικά - πολιτικά προγράμματα πάλης και η παρέμβαση σε ειδικά ζητήματα να μην αντιμετωπίζονται ως "δόσεις αντικαπιταλισμού" αλλά να συνδέονται με το συνολικό επαναστατικό αγώνα. Κάτι τέτοιο σημαίνει ότι σε κάθε μικρή ή μεγάλη μάχη, σε κάθε ειδικό ζήτημα ή μέτωπο, πρέπει να επιδιώκουμε να "εκπροσωπείται" η εφ' όλης της ύλης επαναστατική πολιτική πάλη. "Να παρεμβαίνεις στο συγκεκριμένο, έχοντας οδηγό δράσης το συνολικό", "να δρας στο χώρο σκεφτόμενος πανκοινωνικά", είναι τα στοιχεία που επιδιώκουμε να χαρακτηρίζουν την παρέμβαση των αγωνιστών του ΑΑΜ.

Οι διεκδικήσεις αμφισβητούν τα καπιταλιστικά πλαίσια, επιδιώκουν να συνδέονται και να εκπροσωπούν τις σύγχρονες ανάγκες των εργαζομένων και της νεολαίας, προτάσσουν το "κοινωνικά αναγκαίο και δυνατό" σε σχέση με το "καπιταλιστικά εφικτό".

Η συγκρότηση στηρίζεται όσο μπορεί στην άμεση δημοκρατία και συμμετοχή, φέρει εν σπέρματι την εργατική δημοκρατία στο εσωτερικό της. Οι στόχοι και η προοπτική του δεν υπηρετούν μια απλή λαθροβίωση στα "κενά" του συστήματος αλλά τη συνολική του άρνηση και την ανάδειξη της χειραφετητικής δυνατότητας της εποχής μας.

Προβάλλει αιτήματα που αντιστρατεύονται την επίθεση του κεφαλαίου και διεκδικούν τα σύγχρονα δικαιώματα και ανάγκες της νεολαίας. Ενώνει τη νεολαία γύρω από κεντρικά πολιτικά μέτωπα, που προκαλούν ρήγματα στην αστική πολιτική και ανοίγουν δρόμους σε εξελίξεις που ενισχύουν την εργατική πολιτική στη νεολαία. Συμπυκνώνει και αναβαθμίζει την ίδια την εμπειρία των ριζοσπαστικών διεκδικήσεων του κινήματος και των προγραμμάτων πάλης που έχουν διαμορφωθεί σε χώρους και μέτωπα.

Το ιδεολογικό - αξιακό περιεχόμενο του ΑΑΜ προτάσσει μια συνολικά αντιθετική προσέγγιση στην "ενιαία σκέψη" και τη δικτατορία της αγοράς για τη ζωή και τις ανθρώπινες σχέσεις. Αποκτά αξιακά - θεωρητικά χαρακτηριστικά, ανταγωνιστικά με τα αστικά ιδεολογήματα και τις κυρίαρχες αξίες, διαμορφώνοντας ένα νέο ευρύτερο πολιτισμικό ρεύμα απελευθερωτικής προοπτικής

Αναγκαίος και πρωταρχικός όρος ύπαρξης του ΑΑΜ είναι η διαμόρφωση μιας συνολικής προγραμματικής φυσιογνωμίας και ενός ανάλογου προγράμματος πάλης, μιας χάρτας αναγκών και δικαιωμάτων της νεολαίας που επιδιώκει να δημιουργήσει ρήγματα, να ακυρώσει και να αναιρέσει τις επιλογές του κεφαλαίου και να προωθήσει τις σύγχρονες απελευθερωτικές - κομμουνιστικές απαντήσεις στο σύνολο των προβλημάτων της νεολαίας. Βελτιώνει τη θέση της νεολαίας και εμπνέει ανάλογα προγράμματα πάλης στους επιμέρους χώρους και μέτωπα. Αποτελεί ένα συνολικό πλαίσιο, που δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται επιλεκτικά ή να τεμαχίζεται ανάλογα με την περίπτωση. Από την άλλη μεριά, δεν το αντιμετωπίζουμε με άγχος επιβολής αλλά από τη σκοπιά της πάλης για την απόκτηση μιας τέτοιου είδους προγραμματικής συμφωνίας, μιας λογικής και ενός συνόλου κριτηρίων από το δυναμικό της ριζοσπαστικής - αντικαπιταλιστικής νεολαίας.

Το πρόγραμμα του ΑΑΜ εκφράζει τον άμεσο και συνολικό επαναστατικό αγώνα στο σήμερα.

* Συνδέει την αντικαπιταλιστική επανάσταση - κομμουνιστική απελευθέρωση με τις κοινωνικές και πολιτικές αναμετρήσεις του σήμερα, έχοντας ως καθοριστικό στοιχείο τις ανατρεπτικές απαντήσεις που απαιτούν οι σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες και αντιθέσεις.

* Συνδέει τα επιμέρους προβλήματα και μέτωπα με τη βασική αντίθεση κεφαλαίου - εργασίας και την τάση υπέρβασής της προς όφελος των δυνάμεων της εργασίας.

* Συνδέει τα στρατηγικά και συνολικά συμφέροντα με τα τακτικά - ειδικά κ.λπ., συνδέει την ανατρεπτική πάλη με την αμφισβήτηση, τη διαμαρτυρία και τις τάσεις αντίστασης, έχοντας ως κριτήριο την ηγεμονία των στρατηγικών συμφερόντων και της ανατρεπτικής πολιτικής.

Το πρόγραμμα του ΑΑΜ επιδιώκει να διευρύνει τον ορίζοντα παρέμβασης των υπαρκτών μορφωμάτων της αντικαπιταλιστικής πολιτικής στη νεολαία, να ενισχύσει τα χαρακτηριστικά τους, να εμπνεύσει νέες προσπάθειες και κινήσεις γύρω από τη σύγχρονη αντικαπιταλιστική πάλη.

ΠΑΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΕΠΙΔΟΞΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αγωνιζόμαστε ενάντια στις κυβερνήσεις που προωθούν την κυρίαρχη πολιτική του κεφαλαίου και των πολυεθνικών της ΕΕ, της ΟΝΕ και του ΝΑΤΟ. Παλεύουμε για την ανατροπή τους από τα κάτω με νεολαιίστικους, εργατικούς και λαϊκούς αγώνες. Τασσόμαστε ενάντια σε κάθε επίδοξο διαχειριστή αυτής της πολιτικής, άσχετα αν σήμερα βρίσκεται σε θέση "αντιπολίτευσης". Σε αυτά τα πλαίσια, βρισκόμαστε σε αντιπαράθεση με τις λογικές της "κεντροαριστεράς", "κεντροδεξιάς", της κυβερνητικής Αριστεράς, του "τρίτου δρόμου", του "νέου κέντρου" κ.λπ. Επιδιώκουμε, λοιπόν, οι αγώνες της νεολαίας να αποκτούν ολοένα και περισσότερο αντικυβερνητικά - αντιδιαχειριστικά χαρακτηριστικά.

ΠΑΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΟΝΕ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η ΕΕ είναι μια ένωση συνολικά καπιταλιστική - ιμπεριαλιστική, ασυμφιλίωτα εχθρική και ανταγωνιστική στα νεολαιίστικα και εργατικά συμφέροντα. Δεν μπορεί να μεταρρυθμιστεί και να μετασχηματιστεί σε Ευρώπη "με ανθρώπινο πρόσωπο" και "κοινωνική ευαισθησία", σε ένωση των λαών και των εργαζομένων. Η λεγόμενη παγκοσμιοποίηση δεν σημαίνει τίποτε άλλο από τη διεθνοποίηση της εκμετάλλευσης και της δικτατορίας των Πολυεθνικών Πολυκλαδικών Μονοπωλίων στη νέα εποχή του καπιταλισμού.

Η συμμετοχή του ελληνικού καπιταλισμού στην ΕΕ και την ΟΝΕ ισχυροποιεί την επίθεση του κεφαλαίου στα δικαιώματα και τις ανάγκες της νεολαίας και της εργαζόμενης πλειοψηφίας, όχι μόνο στο εσωτερικό της χώρας αλλά και στα Βαλκάνια και την Ευρώπη.

Αντιπαλεύουμε την ΕΕ και την ΟΝΕ, το ΕΥΡΩ καθώς και κάθε άλλη μορφή καπιταλιστικής ολοκλήρωσης. Παλεύουμε ενάντια στην παγκοσμιοποίηση του κεφαλαίου από τη σκοπιά ενός νέου νεολαιίστικου - εργατικού διεθνισμού των κινημάτων και της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Για μια άλλη επαναστατική διεθνοποίηση, με σοσιαλιστικό - απελευθερωτικό περιεχόμενο και προοπτική, στην περιοχή μας και σε όλο τον κόσμο.

Σήμερα χρειάζεται, περισσότερο από ποτέ, ο κοινός διεθνιστικός αγώνας όλης της ευρωπαϊκής νεολαίας και των εργαζομένων για τη συνολική επαναστατική ρήξη και ανατροπή - διάλυση της ΕΕ και της ΟΝΕ.. Παλεύουμε για την αντικαπιταλιστική - αντιιμπεριαλιστική αποδέσμευση της Ελλάδας από την ΕΕ, συμβολή στην πορεία διάλυσης της ευρωπαϊκής καπιταλιστικής ολοκλήρωσης. Αγωνιζόμαστε για την ανατροπή των προγραμμάτων "σύγκλισης" και "διατηρησιμότητας" στην ΟΝΕ και το ΕΥΡΩ.

ΠΟΛΕΜΟ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΤΑΞΗΣ

Η Νέα Τάξη αποτελεί τη διεθνή πολιτική της καπιταλιστικής βαρβαρότητας και του πολέμου. Είναι η πολιτική της βίαιης επιβολής της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης των κεφαλαίων, της ανάπτυξης και επέκτασης της αγοράς, των συμφερόντων των πολυεθνικών και των ιμπεριαλιστικών μηχανισμών με τα δοκιμασμένα μέσα του πολέμου και των επεμβάσεων. Το νέο ΝΑΤΟ προβάλλει ως παγκόσμιος χωροφύλακας των λαών και των κινημάτων, με δικαίωμα επέμβασης σε οποιαδήποτε περιοχή του πλανήτη δεν είναι αρεστή στις δυνάμεις της αγοράς.

Η ελληνική κυβέρνηση συμμετέχει πλήρως και ενεργητικά στους σχεδιασμούς του NATO και της Νέας Τάξης στην περιοχή, επιδιώκοντας ένα κομμάτι από την πίτα, καθώς και τη συνολική της αναβάθμιση, στα πλαίσια πάντα των ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών. Ελληνικά εκστρατευτικά σώματα μετατρέπονται σε στρατούς κατοχής του NATO στο Κόσοβο, τη Βοσνία, την Αλβανία και αλλού. Ταυτόχρονα, προστατεύουν τις επενδύσεις των ελληνικών επιχειρήσεων στην περιοχή, υποδηλώνουν την επιθετική παρουσία του ελληνικού καπιταλισμού στα Βαλκάνια.

Η προώθηση της Νέας τάξης ενισχύει τους εθνικισμούς στα πλαίσια της όξυνσης του ανταγωνισμού για καλύτερο πλασάρισμα στη μοιρασιά. Σε αυτά τα πλαίσια, έχει αναπτυχθεί και στη χώρα μας ένας σύγχρονος εθνικισμός της "ισχυρής Ελλάδας" σε ΕΕ και Βαλκάνια, που επιχειρεί να υποτάξει τη νεολαία και την εργατική τάξη στην επιθετικότητα του κεφαλαίου κάτω από μία νέα "εθνική ενότητα".

Η νέα πολεμική εποχή που διανύουμε τροποποιεί επί το αντιδραστικότερο τα στρατιωτικά δόγματα. Έτσι, εκσυγχρονίζεται και ο ελληνικός στρατός, στα πλαίσια του νέου ρόλου που καλείται να παίξει στην περιοχή στη σημερινή εποχή της Νέας Τάξης. Μισθοφορικός στρατός και στράτευση στα 18. Εντατικοποίηση της εκπαίδευσης, άνοδος του "αξιόμαχου", αλλαγή σε επιθετική κατεύθυνση του στρατιωτικού δόγματος. Αυταρχισμός ενάντια στη στρατευμένη νεολαία και παλλαϊκή άμυνα στρατιωτικοποίησης όλης της κοινωνίας. Ξέφρενοι ρυθμοί εξοπλισμών, που ανέρχονται σε 16 τρις.

Οι εξελίξεις στην περιοχή των Βαλκανίων, τα σχέδια του NATO και, πολύ περισσότερο, η επιθετικότητα του ελληνικού και τουρκικού καπιταλισμού φέρνουν πιο κοντά την απειλή μιας ελληνοτουρκικής πολεμικής σύρραξης, ολέθριας και για τους δύο λαούς. Ένας πόλεμος Ελλάδας - Τουρκίας, παρόλες τις σοβαρές διαφορές των δύο χωρών, είναι άδικος, επιθετικός και ιμπεριαλιστικός και από τις δύο πλευρές.

Η φιλολογία της ελληνοτουρκικής προσέγγισης και φιλίας της τελευταίας περιόδου δεν πρέπει να παρασύρει το αντιπολεμικό κίνημα. Τα χτεςινά γεράκια και των δύο πλευρών ξαφνικά ανακάλυψαν τη φιλία και την συνεργασία των λαών και για το αληθές των ισχυρισμών τους συνεχίζουν την κούρσα των εξοπλισμών και στις δύο πλευρές του Αιγαίου. Η περιβόητη ελληνοτουρκική "φιλία" αποτελεί τη νέα οριακή ισορροπία που απορρέει από το νέο συσχετισμό δυνάμεων στην περιοχή. Είναι προσωρινή και θα διαρκέσει μέχρι κάποιος από τους δύο να θεωρήσει ότι είναι ισχυρότερος και μπορεί να διεκδικήσει κάτι παραπάνω.

Η ύπαρξη και ισχυροποίηση ενός κινήματος κατά της Νέας Τάξης, του NATO, του εθνικισμού και, πολύ περισσότερο, για την αποτροπή ενός πολέμου Ελλάδας - Τουρκίας, είναι ο μοναδικός τρόπος να μπει φραγμός στον πόλεμο και τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις. Αιχμές ενός τέτοιου κινήματος μπορούν και πρέπει να είναι:

* Δεν πολεμάμε για το NATO, την ΕΕ και την ελληνική ολιγαρχία. Παλεύουμε για την άμεση έξοδο της Ελλάδας από το NATO, το ξήλωμα όλων των βάσεων και των πυρηνικών, το κλείσιμο των NATOϊκών στρατηγείων.

* Καμιά διευκόλυνση στα NATOϊκά στρατεύματα. Καμιά συμμετοχή στο NATOϊκό στρατό κατοχής. Να γυρίσουν πίσω τα ελληνικά εκστρατευτικά σώματα από Κόσοβο, Αλβανία, Βοσνία. Κανένας Έλληνας φαντάρος έξω από τα σύνορα. Καμιά συμμετοχή στη δύναμη ταχείας επέμβασης που ετοιμάζει η ΕΕ.

* Κοινός διεθνιστικός αγώνας των λαών και της νεολαίας Ελλάδας - Τουρκίας - Κύπρου - Κουρδιστάν, για την αποτροπή ενός ολέθριου ιμπεριαλιστικού πολέμου Ελλάδας - Τουρκίας. Αλληλεγγύη και ειρηνική συμβίωση των λαών.

* Όχι στη νέα "αγορά του αιώνα" των 16 τρις. Όχι στο μισθοφορικό στρατό και στη στράτευση στα 18. Ενιαία 12μηνη θητεία, τώρα. Όχι στην εντατικοποίηση της στρατιωτικής εκπαίδευσης, όχι στο αξιόμαχο, όχι στην παλλαϊκή άμυνα. Αλληλεγγύη και αναγνώριση των δικαιωμάτων της στρατευμένης νεολαίας. Να αυξηθούν οι άδειες, να καταργηθούν οι φυλακές και οι ασκήσεις με πραγματικά πυρά. Να ληφθούν ειδικά μέτρα οικονομικού χαρακτήρα (δωρεάν συγκοινωνίες, επίδομα) για τους κληρωτούς στρατευμένους.

* Όχι στον εθνικισμό της ισχυρής Ελλάδας του κεφαλαίου. Όχι στην απάτη της εθνικής ενότητας, της υποταγής των αναγκών της νεολαίας και των εργαζομένων στα συμφέροντα του ελληνικού κεφαλαίου.

* Όχι στη NATOποίηση του Αιγαίου. Όχι στη διχοτόμηση - NATOποίηση της Κύπρου. Κύπρος ενιαία - ανεξάρτητη, χωρίς στρατούς κατοχής και βάσεις, με πλήρη κατοχύρωση των δικαιωμάτων και της αλληλεγγύης των λαών της, στα πλαίσια της πάλης για την κοινωνική τους χειραφέτηση.

ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Οι νέες εργασιακές σχέσεις, το επερχόμενο νομοσχέδιο για το ασφαλιστικό, η πολιτική της λιτότητας και της ανεργίας, απαιτούν τις πιο δυναμικές απαντήσεις από το αντικαπιταλιστικό μέτωπο της νεολαίας, για να ανατρέψουν και ανακόψουν την ξέφρενη πορεία κερδοφορίας που επιβάλλει το κεφάλαιο εις βάρος των εργαζομένων. Δεν θα γίνουμε εργαζόμενοι - λάστιχα, απασχολήσιμοι, αναλώσιμοι.

Παλεύουμε για την άμεση και αποφασιστική βελτίωση της θέσης της εργαζόμενης νεολαίας, αλλά και συνολικά της εργαζόμενης πλειοψηφίας. Για μείωση του χρόνου εργασίας, πενθήμερο, 30ωρο με σταθερό εξάωρο, χωρίς ελαστική εργασία και ατομικές συμβάσεις. Αύξηση των αποδοχών πάνω από την αύξηση της παραγωγικότητας, ώστε να ζούμε αξιοπρεπώς από μια δουλειά. Επίδομα ανεργίας ίσο με το βασικό μισθό. Εργατικό βέτο στις απολύσεις. Όχι στην κατάργηση της μονιμότητας στο Δημόσιο. Άμεση μονιμοποίηση όλων των εκτάκτων και συμβασιούχων σε ΟΤΑ - ΔΕΚΟ - Δημόσιο.

Διεκδικούμε πλήρη κοινωνική και ιατροφαρμακευτική ασφάλιση όλων των εργαζομένων και των ανέργων, Ελλήνων και ξένων. Κατάργηση όλων των εργατικών εισφορών – για την ασφάλιση να πληρώσουν κράτος και εργοδότες. Επιστροφή των κλεμμένων (16τρις.) στα ασφαλιστικά ταμεία. Σύνταξη στα 55 χρόνια χωρίς προϋποθέσεις. Πλήρη εργασιακά δικαιώματα στους ξένους εργάτες. Να απαγορευτεί η εργασία των ανηλίκων.

Απαλλαγή των μισθωτών που βρίσκονται κάτω από το επίσημο όριο φτώχειας από κάθε άμεση ή έμμεση φορολογία. Δραστική αύξηση των φόρων για τα προνομιούχα στρώματα. Φορολόγηση κάθε χρηματιστηριακής συναλλαγής. Κατάργηση στη φορολογία ειδών πρώτης ανάγκης.

Όχι στις ιδιωτικοποιήσεις - μετοχοποιήσεις. Οι κοινωνικές υπηρεσίες δεν είναι εμπόρευμα. Τασσόμαστε υπέρ της πλήρους κοινωνικοποίησης της ενέργειας, του ορυκτού πλούτου, των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών, των τραπεζών, της παιδείας, της υγείας και άλλων κλάδων ζωτικής σημασίας για τη ζωή της νεολαίας και των εργαζομένων. Κοινωνικός έλεγχος στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Η επιστήμη και η εξέλιξη της τεχνολογίας να χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση των όρων διαβίωσης και των συνθηκών εργασίας.

ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ, ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Αγωνιζόμαστε για μια απελευθερωτική παιδεία, με βάση τις ανάγκες της νεολαίας και της κοινωνικής πλειοψηφίας και όχι της αγοράς και των επιχειρήσεων. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΩΡΕΑΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ για όλους.

Παλεύουμε για ένα ενιαίο 12χρονο σχολείο. Κατάργηση των ΤΕΕ και του ψευδεπίγραφου «ενιαίου λυκείου» του 2525/97. Κατάργηση των εξετάσεων της Β' και Γ' Λυκείου. Κατάργηση των οριζόντιων και κάθετων διαχωρισμών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Προγράμματα σπουδών που θα καθορίζονται από τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών και εκπαιδευτικών, που θα προσφέρουν τις βασικές γνώσεις σε όσο το δυνατόν περισσότερα πεδία της επιστήμης, που θα κατοχυρώνουν τη γνώση ως ένα δυναμικό μέσο της ζωής τους, για τη δημιουργία της κοινωνίας που έχουν ανάγκη. Γενναία εισοδηματική ενίσχυση της εργατικής οικογένειας, έτσι ώστε τα παιδιά των εργαζομένων να αποκτούν το αναγκαίο γνωστικό υπόβαθρο που απαιτούν οι σύγχρονες εξελίξεις του πολιτισμού. Κανείς νέος/νέα να μην εργάζεται, να μην εγκαταλείπει το σχολείο, να μην οδηγείται σε επαγγελματική ειδίκευση πριν τα 18 του χρόνια. Πλήρη εργασιακά δικαιώματα στους αποφοίτους.

Παλεύουμε ενάντια στην αξιολόγηση. Γιατί: 1) διαχωρίζει τους νέους σε “άξιους” και “ανάξιους” και απορρίπτει τους τελευταίους, χρεώνοντας μάλιστα την απόρριψη στους ίδιους. 2) Εδραιώνει τον ανταγωνισμό ως κυρίαρχη μορφή συμπεριφοράς. 3) Επιβάλλει ως αναπόφευκτη και τελικά “φυσική” πραγματικότητα το γεγονός της διαρκούς αξιολόγησης και της απειλής απόρριψης. 4) Υποτάσσει την εκπαιδευτική διαδικασία στους ρυθμούς και τις απαιτήσεις της αγοράς και του κέρδους, στερώντας από μαθητές, φοιτητές και καθηγητές οποιαδήποτε ελευθερία μέσα στο μάθημα.

Κατάργηση της ιδιωτικής εκπαίδευσης, της επιχειρηματοποίησης σχολείων και μεταδευτεροβάθμιων σχολών. Ανοιχτή πρόσβαση, για όλους, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Απελευθέρωση της παιδείας από τα δεσμά και τις αξίες του κέρδους και της ανταγωνιστικότητας, μόρφωση για την ολόπλευρη διαμόρφωση της προσωπικότητας των νέων, στην κατεύθυνση της άρσης του διαχωρισμού πνευματικής και χειρωνακτικής εργασίας.

Όχι στους κατακερματισμούς των αντικειμένων και στις καταρτίσεις, που στοχεύουν στην εκπλήρωση βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων στόχων του κεφαλαίου. Δυνατότητα σε όλους για δια βίου δωρεάν εκπαίδευση (γενική μόρφωση, ξένες γλώσσες, καλλιτεχνικές γνώσεις κ.λπ.), όχι στη συνεχιζόμενη κατάρτιση και επανακατάρτιση των εργαζομένων για τις ανάγκες των επιχειρήσεων.

Εκπαιδευτικές άδειες με αποδοχές για όλους τους εργαζόμενους, για να παρακολουθούν τις εξελίξεις στον κλάδο τους, για σεμινάρια κ.λπ.

Ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση, με ενιαίο πτυχίο ανά γνωστικό κλάδο. Κατάργηση των οριζόντιων και κάθετων διαχωρισμών και όλων των φραγμών (εξεταστικών, οικονομικών, ταξικών) για την εισαγωγή και συνέχιση των σπουδών. Ελεύθερη ροή σπουδών. Όλα τα εργασιακά δικαιώματα στο πτυχίο. Κατάργηση κάθε είδους ατομικού φακέλου και πιστωτικών μονάδων. Καμία κουβέντα για οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια των ΑΕΙ - ΤΕΙ. Δωρεάν σίτιση, στέγαση και συγκοινωνίες. Δωρεάν πολλαπλό σύγγραμμα. Φοιτητικός και εργατικός έλεγχος στην παρεχόμενη γνώση. Εναλλακτικές μορφές εξέτασης. Πλήρη μισθολογικά και ασφαλιστικά δικαιώματα στους φοιτητές που εργάζονται στα προγράμματα του επιχειρηματικού πανεπιστημίου, όχι στην απλήρωτη δουλειά.

Κατάργηση όλων των προγραμμάτων ΕΠΕΑΕΚ. Ελεύθερη πρόσβαση στην έρευνα για όλους. Όχι στα κλειστά, επιχειρηματικά μεταπτυχιακά ειδίκευσης, μεταπτυχιακά μιας βαθμίδας, δωρεάν και ανοιχτά για όλους. Απελευθέρωση της έρευνας από τις ανάγκες του κέρδους των επιχειρήσεων. Κατεύθυνση της ερευνητικής δραστηριότητας προς την επίλυση βασικών προβλημάτων της κοινωνίας, της φύσης και των ανθρώπων.

Μαζικές προσλήψεις εκπαιδευτικών από την επετηρίδα. Όχι στο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ. Να μην περάσει καμία αξιολόγηση. Συλλογική αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου από καθηγητές, μαθητές, γονείς.

ΠΑΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΑΥΤΑΡΧΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΣΜΟ. ΓΙΑ ΤΙΣ ΛΑΪΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ.

Ένα ολοένα και πιο ασφυκτικό αυταρχικό κλίμα διαμορφώνεται γύρω από το κίνημα, τη σκέψη και τη ζωή της νεολαίας. Ο αυταρχισμός βαδίζει χέρι - χέρι με την επίθεση της κυβέρνησης και του κεφαλαίου στα δικαιώματα της νεολαίας. **Αποτελεί οργανικό μέρος αυτής της πολιτικής.** Οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου απαγόρευσης των αγώνων της νέας γενιάς, οι δίκες και καταδίκες των αγωνιστών του κινήματος, η αστυνομοκρατία σε κάθε κινητοποίηση της νεολαίας, οι δολοφονικές επιθέσεις σε αγωνιστές και η τρομοκρατία των ΜΜΕ δεν είναι τυχαία περιστατικά, αλλά τα ξεχωριστά κομμάτια του αυταρχικού παζλ του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Ταυτόχρονα, η μονοκρατορία της "ενιαίας σκέψης", η αντιδραστική αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος, με το πέρασμα όλο και περισσότερων πλευρών της πολιτικής διαχείρισης σε πιο αδιαφανείς θεσμούς, μακριά από την παρέμβαση των λαϊκών στρωμάτων, η επικείμενη αλλαγή του συντάγματος, οι νέοι τρομοκρατικοί "αντιτρομοκρατικοί" νόμοι και η ελέω Ολυμπιάδας στρατιωτικού τύπου αστυνόμευση της Αθήνας, συμπληρώνουν με τον πιο μακροπρόθεσμο τρόπο το *σύγχρονο ολοκληρωτισμό*.

Η πάλη ενάντια στο *σύγχρονο ολοκληρωτισμό* του κεφαλαίου και του κράτους του αποτελεί ζήτημα ύπαρξης και αποτελεσματικότητας του κινήματος της νεολαίας.

Αγωνιζόμαστε ενάντια στην αντιδραστική αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος. Για τη δημιουργία οργάνων άμεσης δημοκρατίας, εργατικών και λαϊκών συμβουλίων, για την ενίσχυσή τους σε βάρος των θεσμών της "αντιπροσωπευτικής" δικτατορίας των αγορών.

Παλεύουμε ενάντια στην καταστολή, τον αυταρχισμό και την αστυνομοκρατία. Διεκδικούμε δημοκρατικές ελευθερίες σε όλους τους χώρους εργασίας και δράσης της νεολαίας. Κατάργηση της συνθήκης ΣΕΝΓΚΕΝ και του ηλεκτρονικού φακελώματος. Να διαλυθούν τώρα τα ΜΑΤ και ΜΕΑ και να αποπλιστεί η αστυνομία. Ελεύθερος συνδικαλισμός των στρατευμένων. Αναγνώριση των αντιρρησιών συνείδησης. Διεύρυνση του πανεπιστημιακού ασύλου για τη νεολαία και τους εργαζόμενους. Υπεράσπιση όλων των αγωνιστών των κινημάτων. Να πιαστούν και να καταδικαστούν παραδειγματικά οι δράστες της δολοφονικής επίθεσης στους Κουσουρή, Φωτιάδη, Καραμπατσώλη. Να πάψουν τα εκπαιδευτικοδικεία. Καμία πράξη νομοθετικού περιεχομένου ενάντια στους αγώνες της νεολαίας. Δημοκρατία στους τόπους δουλειάς ενάντια στην εργοδοτική αυθαιρεσία.

Αντίσταση στη δικτατορία των ΜΜΕ. Να σταματήσει ο αποκλεισμός της δυνατότητας δημοσιοποίησης οποιασδήποτε διαφορετικής φωνής. Ισότιμη προβολή κάθε άποψης. Να δοθεί δημόσια ο λόγος στους αγωνιστές των κινημάτων, στους νέους και εργαζόμενους.

Ελεύθερη διακίνηση ιδεών και ανθρώπων. Να πάψουν οι διακρίσεις με βάση την κοινωνική θέση, την εθνική προέλευση, το χρώμα του δέρματος, το φύλο, τις θρησκευτικές, ιδεολογικές πεποιθήσεις και την εμφάνιση.

ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΡΑΤΣΙΣΜΟ

Το φαινόμενο του ρατσισμού έχει αποκτήσει μεγάλη και απειλητική διάσταση στην ελληνική κοινωνία τα τελευταία χρόνια. Οι συνέπειες των αναδιαρθρώσεων του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, η έκρηξη της ανεργίας, η συμπίεση των μισθών και η νέα φτώχεια, σε συνδυασμό με την ύπαρξη εκατοντάδων χιλιάδων μεταναστών, δημιούργησαν το κοινωνικό υπόβαθρο ανάπτυξης του ρατσισμού και στην Ελλάδα. Η ρατσιστική πολιτική του κράτους και των καθεστωτικών κομμάτων, που χρησιμοποιούν τους μετανάστες για τη διάσπαση της εργατικής τάξης και τη συνολική υποβάθμιση των δικαιωμάτων της, η ακραία εκμετάλλευση στην οποία υπόκεινται οι ξένοι εργάτες από τους έλληνες καπιταλιστές αλλά και από κομμάτια των μικροαστών και των αγροτών, οξύνουν παραπέρα το φαινόμενο. Οι φανφάρες για νομιμοποίηση των μεταναστών αντικαταστάθηκαν από τις σκούπες και τα πογκρόμ της αστυνομίας και από τις "απαγορεύσεις της κυκλοφορίας" σε χωριά και περιοχές. Ταυτόχρονα, ο ελληνικός εθνικισμός και η πάγια άνιση αντιμετώπιση εθνικών, φυλετικών και θρησκευτικών μειονοτήτων που ζουν στον ελλαδικό χώρο καταδεικνύουν την άλλη πλευρά του νομίσματος, του ρατσισμού δηλαδή όχι σε "αυτούς που ήρθαν" αλλά σε αυτούς που γενιές και γενιές ζουν στη χώρα. Τραγικά θύματα της επίσημης ρατσιστικής πολιτικής του ελληνικού κράτους είναι και οι πολιτικοί πρόσφυγες, άνθρωποι που έφυγαν από τις χώρες τους διωκόμενοι από τα εκεί καθεστώτα και η συνήθης απέλαση από την Ελλάδα συχνά τους καταδικάζει στη φυλακή και στο θάνατο.

Στη νεολαία εμφανίζονται έντονες οι συνέπειες του προβλήματος, με τη δυσκολία έως και τον αποκλεισμό των παιδιών των μεταναστών από το εκπαιδευτικό σύστημα, με την εκμετάλλευση και την καταστολή που δέχονται οι νέοι αλλοδαποί εργαζόμενοι στους χώρους δουλειάς.

Χρειάζεται η συγκρότηση ενός αντιρατσιστικού κινήματος στην ελληνική κοινωνία που δεν θα αντιμετωπίζει τους μετανάστες και ξένους εργάτες από τη σκοπιά της "ανθρωπιστικής ευαισθησίας" και της "πολιτισμικής διαφορετικότητας", αλλά από ταξική σκοπιά, ως οργανικό τμήμα του νεολαιίστικου και εργατικού κινήματος. Το εργατικό κίνημα είναι υποχρεωμένο να αναδείξει το σημαντικό αυτό ζήτημα. Η σύνθεση της εργατικής τάξης στη χώρα μας σήμερα, η ποσότητα και ποιότητα της εργασίας των μεταναστών, επιβάλλουν τη συσπείρωση και κοινή πάλη ελλήνων και ξένων νέων και εργαζομένων.

Διεκδικούμε:

- * Πλήρη και ίσα κοινωνικά - οικονομικά - πολιτικά - συνδικαλιστικά - θρησκευτικά - πολιτισμικά δικαιώματα των μεταναστών καθώς και των εθνικών, φυλετικών και θρησκευτικών μειονοτήτων.
- * Άμεση αναγνώριση και νομιμοποίηση όλων των ξένων εργατών χωρίς προϋποθέσεις.
- * Ειδική εκπαιδευτική μέριμνα για τα παιδιά των μεταναστευτικών οικογενειών.
- * Πολιτικό άσυλο και σίτιση - στέγαση σε όλους τους πολιτικούς πρόσφυγες. Καμία απέλαση.

ΠΑΛΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΣΚΟΤΑΔΙΣΜΟΥ, ΤΟΥ ΑΝΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Η υπόθεση της αναγραφής του θρησκευάματος στις ταυτότητες έγινε αφορμή να αναδειχθεί όλο το αντιδραστικό δίπολο που χαρακτηρίζει τον πολιτισμό των σύγχρονων αστικών κοινωνιών. Από τη μια πλευρά, ο αστικός κοσμοπολιτισμός, δηλαδή η ομογενοποίηση όλου του πλανήτη σε ένα μεταμοντέρνο αγοραίο "δυτικό" πολιτισμικό μοντέλο, που αποτελεί "τέκνο" της παγκοσμιοποίησης του κεφαλαίου. Από την άλλη, η "παράδοση" των εθνικών πολιτισμών (οι οποίοι έχουν αντιφατικά στοιχεία), υπό την ηγεμονία των πιο καθυστερημένων αντιλήψεων και ιδεολογικών ρευμάτων. Αντιπαράθεση η οποία γίνεται στα πλαίσια ενός συνολικού ανορθολογικού πλαισίου σκέψης, που εκφράζει την πλήρη πνευματική αλλοτρίωση της αστικής κοινωνίας στις μέρες μας.

Ειδικά στην Ελλάδα της "χριστιανικής ορθόδοξης παράδοσης", η κόντρα κράτους και εκκλησίας ανέδειξε όλο το σκοταδισμό που υπάρχει στην ελληνική κοινωνία, το θρησκευτικό φανατισμό και τη μισαλλοδοξία. Η απάντηση στον αγοραίο κοσμοπολιτισμό των εκσυγχρονιστών ήταν τα εξαπτέρυγα και οι βυζαντινοί αετοί, το "πας μη ορθόδοξος βάρβαρος". Τη στιγμή που το κράτος προωθούσε το πιο ολοκληρωτικό φακέλωμα της συνθήκης Σένγκεν και του ευρω-χαφιεδισμού, η νεολαία και οι εργαζόμενοι διχάζονταν για την αναγραφή του θρησκευάματος στις ταυτότητες, ζήτημα που θα έπρεπε να είχε διευθετηθεί πριν αρκετές δεκαετίες.

Φάνηκε για μια ακόμη φορά η ισχύς της εκκλησίας στην ελληνική κοινωνία, η ικανότητά της να παρεμβαίνει στις λαϊκές και νεολαιίστικες συνειδήσεις, στρέφοντάς τες επί το αντιδραστικότερο. Επίσης, δόθηκε η ευκαιρία στο κράτος και την κυβέρνηση να εμφανιστούν σαν εκφραστές της προόδου και των δημοκρατικών δικαιωμάτων, τη στιγμή που δεν έχει μείνει τίποτε όρθιο από την εκσυγχρονιστική μπότα του

νόμου και του αστυνόμου. Αποτέλεσμα είναι η ενίσχυση και των δύο πόλων του συστήματος, σε βάρος της απελευθερωτικής προοπτικής και των συμφερόντων του κόσμου της εργασίας και της νεολαίας. Η Αριστερά, για μια ακόμη φορά, έδειξε ότι πάντα επιλέγει κάποια πλευρά της αστικής πολιτικής. Ο μεν ΣΥΝ, στο όνομα του αντισκοταδισμού και της δημοκρατικής ευαισθησίας, ταυτίστηκε πλήρως με την ΕΕ και την κυβέρνηση, το δε ΚΚΕ, στο όνομα της "αντιπαγκοσμιοποίησης", χαϊδεύει τα πιο καθυστερημένα και αντιδραστικά αντανάκλαστα της "παράδοσης".

Η νεολαία δεν μπορεί να παγιδευτεί σε αυτά τα αντιδραστικά δίπολα. Παλεύουμε ενάντια στον αστικό κοσμοπολιτισμό και το θρησκευτικό σκοταδισμό. Ενάντια στα παλιά και νέα αντιδραστικά δόγματα, τη μεταφυσική και τον ανορθολογισμό.

Παλεύουμε ενάντια στη μεσαιωνική επαναφορά του ρόλου της εκκλησίας, της θρησκείας, της μεταφυσικής, τους Χριστόδουλους και την προσπάθεια μαντρώματος της νεολαίας στις αντιδραστικές αξίες της ορθοδοξίας και του ελληνοκεντρισμού.

- ✓ Κατάργηση του άρθρου 3 του συντάγματος που κατοχυρώνει την ορθόδοξη εκκλησία ως επικρατούσα. Εφαρμογή της αρχής της ανεξιθρησκίας.
- ✓ Άμεσος διαχωρισμός κράτους - εκκλησίας. Άμεση απαλλοτρίωση της εκκλησιαστικής περιουσίας.
- ✓ Παύση της μισθοδοσίας των παπάδων από το Δημόσιο. Απαγόρευση του εμπορίου της θρησκείας μέσω των γάμων, των κηδειών, των βαπτίσεων και των ταμάτων.
- ✓ Κατάργηση των Θρησκευτικών στα σχολεία, των υποχρεωτικών εκκλησιασμών και των κατηχητικών.
- ✓ Κατάργηση του θρησκευτικού όρκου, υποχρεωτικός πολιτικός γάμος, ονοματοδοσία και κηδεία.

ΠΑΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΟΡΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ.

Παλεύουμε ενάντια στην αλλοτρίωση και τη χειραγώγηση των συνειδήσεων από ΜΜΕ, πολιτικούς, star-system. Ενάντια στα κυρίαρχα πρότυπα της πολιτιστικής αποβλάκωσης και αδράνειας, της αποξένωσης του ανθρώπου από τη δημιουργία. Ενάντια στον αστικό πολιτισμό της πολύμορφης ομοιότητας και της μονομέρειας, για την πολύπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ανθρώπου, που θα θέτει ως πρωταρχικό στόχο την ορθολογική ένταξη και σχέση του με την κοινωνία, την πολιτική, την ελεύθερη συλλογική και ατομική δραστηριότητα και δημιουργία. Μέτρο πλούτου ο ελεύθερος χρόνος, κατά τον οποίο ο καθένας να μπορεί να έχει πρόσβαση στην πνευματική, καλλιτεχνική και αθλητική δραστηριότητα. Όχι στην εμπορευματοποίηση του ελεύθερου χρόνου, στις βιομηχανίες ψυχαγωγίας και στην αποσύνδεσή του από την καθημερινότητα του ανθρώπου. Να κατακτήσουμε τον ελεύθερο χρόνο όχι σαν μέσο διαφυγής από την καθημερινότητα, αλλά ως μέσο ποιοτικής αναβάθμισης του συνολικού χρόνου.

Σήμερα προτάσσουμε τις πρωτοβουλίες για την ενίσχυση και δημιουργία ενός παράλληλου πολιτισμού που θα αντιτίθεται στην καταπίεση και τον αποκλεισμό, στην κυριαρχία του χρήματος, στην ηθική διαπαιδαγώγηση της αστικής τάξης. Δυνατότητα σε όλους να εκφράζουν τις δημιουργικές, καλλιτεχνικές αγωνίες και εμπειρίες τους. Δημιουργία χώρων συνάντησης της νεολαίας για το σχεδιασμό καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων.

Συμβάλλουμε στη δημιουργία μιας διανοήσης με ανατρεπτικά χαρακτηριστικά, που θα κινείται με βάση την τάση της χειραφέτησης και όχι της ενσωμάτωσης στις κυρίαρχες αξίες ή τη βελτίωση τους.

Λέμε *όχι* στον αθλητισμό του ντόπινγκ και της κερδοφορίας. Απελευθέρωση από τα δεσμά του πρωταθλητισμού - επαγγελματισμού. Να μη γίνεται πεδίο τεχνητών αντιπαράθεσεων της νεολαίας (με δραματικά πολλές φορές αποτελέσματα) για τα κέρδη των διάφορων καπιταλιστών "προέδρων".

Λέμε *όχι* στον ιδεολογικό και αλλοτριωτικό ρόλο των ΜΜΕ και στον έλεγχο της πληροφορίας και της επικοινωνίας από μεγάλα εκδοτικά συγκροτήματα σε όλο τον κόσμο. Οργάνωση δικτύου αντιπληροφόρησης μέχρι να φτάσουν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι να δημιουργούν και να διοχετεύουν την πληροφορία προς τα έξω, να επαναφέρουν την επικοινωνία ως μέσο βαθιάς κατανόησης και επαφής με την κοινωνική, πολιτική, επιστημονική πραγματικότητα.

ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΛΗΣΤΡΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Η σχέση του ανθρώπου με τη φύση εξελίσσεται σε μια από τις πιο αλλοτριωμένες σχέσεις που έχει δημιουργήσει ο σύγχρονος καπιταλισμός. Οι ασυγκράτητοι ρυθμοί εκμετάλλευσής της για την κερδοφορία του κεφαλαίου έχουν ήδη καταστρέψει ένα τεράστιο κομμάτι φυσικού πλούτου και έχουν απομακρύνει τον άνθρωπο από το φυσικό του περιβάλλον.

Παλεύουμε ενάντια στο καπιταλιστικό μοντέλο ανάπτυξης που καταστρέφει τον άνθρωπο και τη φύση. Κριτήριο της παραγωγής και της ανάπτυξης να είναι οι ανάγκες του ανθρώπου μέσα από τη σχέση του με το κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον. Παλεύουμε ενάντια στην αποξένωση του ανθρώπου από τη φύση. Απελευθέρωση της φύσης από τα καπιταλιστικά δεσμά της κερδοφορίας και της ατομικής ιδιοκτησίας. Όχι στα μεγάλα έργα, τις τιμωροπόλεις και την υποβάθμιση της καθημερινής ζωής των εργαζομένων. Ανθρώπινες πόλεις και συνοικίες που να διευκολύνουν τη ζωή των κατοίκων και να μην ξεπουλιούνται οι χώροι τους στην ιδιωτική πρωτοβουλία και τις επιχειρήσεις.

Πρωταρχικό καθήκον του κινήματος είναι η πάλη ενάντια στην ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ του 2004. Για να μη μετατραπεί η Αττική σε απέραντο χωροταξικό έκτρωμα χορηγών, κατασκευαστικών εταιρειών, διαφημίσεων. Όχι στην απαλλοτρίωση και καταστροφή και των τελευταίων ανοιχτών και πράσινων χώρων.

Να απαγορευτούν οι επικίνδυνες και καταστροφικές πηγές ενέργειας, όπως η πυρηνική.

Ενάντια στην "εναλλακτική" οικολογία των πολυεθνικών, που στηρίζει τη δήθεν αναγκαιότητα μέρους της περιβαλλοντικής καταστροφής και εμπορευματοποιεί τη "λύση" της. Μέτωπο ενάντια στη χρήση βλαβερών για τον άνθρωπο και το περιβάλλον χημικών ουσιών. Ενάντια στα μεταλλαγμένα προϊόντα και την αλόγιστη χρήση λιπασμάτων στην αγροτική παραγωγή.

Ποιοτική αναβάθμιση των απαραίτητων μέσων για την επιβίωση του ανθρώπου (στέγη, τροφή, περιβάλλον). Να σταματήσουν οι καταπατήσεις ζωτικών χώρων που απογυμνώνουν τη ζωή μας από δάση, νερό κ.τ.λ. και καθιστούν τη φύση ανίκανη να προστατευτεί από πλημμύρες, σεισμούς κ.τ.λ.

ΠΑΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ.

Το ζήτημα των ναρκωτικών πρέπει να αντιμετωπίζεται ως η πιο ακραία πλευρά του φαινομένου της εξάρτησης. Αποτελεί πραγματική πληγή για τη σύγχρονη νεολαία, όχι μόνο γιατί περιθωριοποιεί και εξοντώνει ένα μεγάλο κομμάτι της, αλλά και γιατί φέρνει δραματικά στο προσκήνιο μια εξατομικευμένη, στον υπέρτατο βαθμό, και υποταγμένη στάση ζωής.

Η βιομηχανία των ναρκωτικών, που είναι μέσα στις τρεις πιο κερδοφόρες στον πλανήτη, συντηρεί ολόκληρες οικονομίες κρατών και χρησιμοποιείται κατά κόρον ως άλλοθι για στρατιωτικές και πολιτικές επεμβάσεις, κυρίως των ΗΠΑ, απέναντι σε λαούς - χώρες - κινήματα (π.χ. Κολομβία). Φυσικά, το εμπόριο των ναρκωτικών δεν συντηρείται μόνο για τον άμεσο πλουτισμό ορισμένων κεφαλαιοκρατών. Αποτελεί ένα από τα πιο ισχυρά μέσα χειραγώγησης - πειθάρχησης της νεολαίας, που απλώνει την κυρίαρχη ιδεολογία, διαμορφώνοντας μια μηδενιστική κουλτούρα ακίνδυνης εξαρτημένης αμφισβήτησης στα θύματά του.

Έκφραση της κρίσης της σημερινής αστικής κοινωνίας, το πρόβλημα της χρήσης και του εθισμού δεν αντιμετωπίζεται ριζικά με καμία "Εθνική πολιτική κατά των ναρκωτικών", δεν περιορίζεται με "κέντρα πρόληψης" και "προγράμματα υποκατάστασης", τα οποία δεν αμφισβητούν το περιεχόμενο και την ουσία της εξάρτησης. Δεν είναι θέμα κρατικής καταστολής, δικαστικών και διοικητικών μέτρων, ποινικής δίωξης ή αποποινικοποίησης, άλλης διαχείρισης κ.λπ. Αντιμετωπίζεται με την υπέρβαση του διπόλου "νομιμοποίηση ή καταστολή", γιατί και οι δύο αποτελούν πλευρές του ίδιου νομίσματος, της καθυπόταξης της νεολαίας. Νομιμοποίηση σημαίνει μαζικοποίηση και αναβάθμιση της εξάρτησης, όπως άλλωστε έδειξε και η ευρωπαϊκή εμπειρία. Καταστολή σημαίνει οριστική περιθωριοποίηση των χρηστών, η οποία τους οδηγεί σε μεγαλύτερη εξάρτηση, με τραγικά αποτελέσματα, όπως είχαμε και στη χώρα μας το προηγούμενο διάστημα. Η λύση του προβλήματος των ναρκωτικών είναι υπόθεση ενός μαζικού νεολαιίστικου ρεύματος - φορέα ενός απελευθερωτικού πολιτισμού, που θα δημιουργεί ρήξεις στην παντοκρατορία του κεφαλαίου και των ΜΜΕ και θα απελευθερώνει τις συνειδήσεις των νέων από κάθε εξάρτηση.

Λέμε όχι στη χρήση και την κουλτούρα του εθισμού. Όχι στην παραφιλολογία της "αποποινικοποίησης". Εμείς θέλουμε να αποποινικοποιήσουμε την ελεύθερη σκέψη και την ανυπότακτη δράση. Παράλληλα, ερχόμαστε σε αντιπαράθεση με την επίθεση που δέχεται η νεολαία από κόμματα, κανάλια, "φορείς γονέων" κ.λπ., όπου στο όνομα της αντιμετώπισης των ναρκωτικών επιχειρείται να επιβληθεί ένα υπερσυντηρητικό μοντέλο ζωής και συμπεριφοράς.

Άμεσα, διεκδικούμε ένα σύστημα πολλαπλών προγραμμάτων, με ανοιχτό αριθμό θέσεων υποδοχής εξαρτημένων ατόμων, που να λειτουργεί με τη μεγαλύτερη δυνατή αυτονομία από κράτος - κυβερνήσεις - ευρωπαϊκά κονδύλια. Που να εστιάζει την προσπάθειά του στη συνολική αντιμετώπιση του εθισμού (σε αυτά τα πλαίσια στηρίζουμε προσπάθειες όπως π.χ. του 18 ΑΝΩ). Σύστημα που να λειτουργεί στη βάση της αλληλοβοήθειας και της αλληλεγγύης. Δεν συμφωνούμε με τη γενίκευση της πολιτικής υποκατάστασης (προγράμματα μεθαδόνης του ΟΚΑΝΑ), που συντηρεί την εξάρτηση από μια σκοπιά "μείωσης της

βλάβης”. Όχι στην υποβάθμιση των “στεγνών” προγραμμάτων. Καμία επιχειρηματοποίηση. Στήριξη με νέο προσωπικό, σύμφωνα με τις ανάγκες.

Ζητάμε την κατάργηση της χημικής βιομηχανίας των ναρκωτικών. Όχι στη διάκριση σε “μαλακές” και “σκληρές” ουσίες. Επέκταση της απαγόρευσης και σε νόμιμες φαρμακευτικές ουσίες (κωδεΐνη, χάπια) που χορηγούνται σήμερα από φαρμακεία χωρίς ιατρική συνταγή. Δίωξη και τιμωρία των εμπόρων, μικρών και μεγάλων. Όχι φυλάκιση για απλή χρήση και κατοχή μικροποσοτήτων. Απελευθέρωση από την ποινική αντιμετώπιση των χρηστών που έχουν ενταχθεί σε κάποιο κέντρο απεξάρτησης. Εθελοντική ένταξη κάθε διωκόμενου χρήστη σε κάποιο πρόγραμμα απεξάρτησης. Οικονομική στήριξη στους νέους που βρίσκονται στο στάδιο της επανένταξης. Δουλειά σε όλους τους χρήστες. Διευκολύνσεις (μειωμένο ωράριο, άδειες κ.λπ.) για όσους χρειάζεται να παρακολουθούν κάποιο πρόγραμμα παράλληλα με την εργασία τους.

ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ.

Δεν αντιμετωπίζουμε τις γυναίκες ως ένα προστατευόμενο είδος του ανθρώπινου γένους, αλλά ως μία κοινωνική ομάδα με τις αντιθέσεις, τις αντιφάσεις και τις διαφορές στο εσωτερικό της, που όμως, ειδικά στη σύγχρονη αγριότητα του καπιταλισμού, αντιμετωπίζει κάποιες ιδιαίτερες συνθήκες εκμετάλλευσης, των οποίων την “υπεράσπιση” σε διάφορες αντινεοφιλελεύθερες, κεντροαριστερές πρωτοβουλίες, που στην πραγματικότητα δεν αμφισβητούν καθόλου τις βαθύτερες ρίζες της εκμετάλλευσης. Δεν παραβλέπουμε το γεγονός ότι οι γυναίκες στην εποχή μας βρίσκονται στα κέντρα λήψης αποφάσεων και είναι συν-δημιουργοί του πιο σκληρού πολιτικού, πολιτιστικού και οικονομικού συστήματος. Σήμερα, όμως, οι γυναίκες που επικρατούν και προβάλλονται είναι οι διάφορες τύπου Θάτσερ, Ολμπράιτ, Βασούλας, Αγγελοπούλου-Δασκαλάκη κ.τ.λ.

Διαχωριζόμαστε από τα κινήματα της ποσόστωσης, του αστικού φεμινισμού, της υπεράσπισης μιας “ειδικής κατηγορίας υποτέλειας”. Παλεύουμε για τη χειραφέτηση της γυναίκας από τα κυρίαρχα πρότυπα συμπεριφοράς, αισθητικής, λόγου, στάσης ζωής, για την αλλαγή βαθιά ριζωμένων αντιλήψεων στις συνειδήσεις αντρών και γυναικών γύρω από το ρόλο της γυναίκας στην οικογένεια, την παραγωγή, την κοινωνία. Αγωνιζόμαστε για να έρθουν στο προσκήνιο οι πραγματικές ανάγκες των εργαζόμενων και νέων γυναικών.

Διεκδικούμε κοινωνική μέριμνα από την πολιτεία και το κράτος για την τρίτη ηλικία και δωρεάν παιδικούς σταθμούς, ώστε οι γυναίκες να μην αναλαμβάνουν το ρόλο της “πρόνοιας”.

Άμεσα παλεύουμε για το δικαίωμα όλων των γυναικών στην εργασία. Οι νέες έγκυες να προσλαμβάνονται με πλήρη εργασιακά δικαιώματα και αποδοχές και να δικαιούνται επίδομα. Να δίνεται 3μηνη άδεια και στους δύο νέους γονείς, ώστε το μέγαλωμα των παιδιών να είναι υπόθεση και των δύο. Επίδομα ίσο με τον κατώτατο μισθό στις άγαμες μητέρες.

Να ληφθούν μέτρα για να σταματήσει η έκδοση και κακοποίηση Ελληνίδων και μεταναστριών. Να τους δοθούν άμεσα δουλειές με αξιοπρεπείς μισθούς, ώστε να μην αναγκάζονται να εκθέτουν την ψυχική και σωματική τους υγεία σε κίνδυνο.

Άρση οποιονδήποτε φραγμών υπάρχουν ακόμα για τη γυναίκα, στα πεδία της πολιτικής, της εργασίας, της μόρφωσης και προστασία από οποιαδήποτε μορφή αυθαιρεσίας εναντίον της στους χώρους αυτούς. Επαφή με τις νεότερες εξελίξεις γύρω από την ιστορία, την ανθρωπολογία, την εξέλιξη της σχέσης μεταξύ των φύλων.

3.3 Οι μορφές συγκρότησης

του ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ της νεολαίας

Αν ο πρωταρχικός όρος για την ύπαρξη του ΑΑΜ είναι η διαμόρφωση του προγράμματός του, οι μορφές συγκρότησής του είναι καθοριστικής σημασίας για το όλο εγχείρημα. Το οποίο περιεχόμενο, χωρίς την ύπαρξη εκείνων των συγκεκριμένων μορφών και διαδικασιών που συγκροτούν και εκφράζουν την κοινωνικοπολιτική πάλη των αγωνιστών της νεολαίας καθίσταται ανενεργό, ακυρώνεται στην πράξη και μετατρέπεται σε διακήρυξη ιδεών χωρίς πρακτικό αντίκρισμα στην ταξική πάλη και στην εξέλιξη των κοινωνικών και πολιτικών συσχετισμών. **Οι μορφές συγκρότησης και έκφρασης του ΑΑΜ δεν είναι το αναγκαίο συμπλήρωμα του περιεχομένου, δεν είναι δεύτερο χαρακτηριστικό του μετώπου αλλά αποτελούν τον καθοριστικό ισότιμο ποιοτικά πόλο της διαλεκτικής ενότητας περιεχομένου - μορφής.** Η εμπειρία, άλλωστε, είναι πολύ πλούσια έπειτα από μια δεκαετία δοκιμασίας μορφών μετωπικής ενότητας

που μπορούν να μαζικοποιηθούν, να επεκταθούν και να αναβαθμίσουν το πολιτικό στίγμα και την παρουσία τους.

Οι μορφές συγκρότησης του ΑΑΜ έχουν αυτοτελείς διαδικασίες που βασίζονται στην άμεση δημοκρατία, στη συνελευσιακή λειτουργία και το συντονισμό τους, με κριτήριο τον αποφασιστικό - πρωταγωνιστικό ρόλο των αγωνιστών που τις συναπαρτίζουν (ανεξάρτητα εάν είναι ενταγμένοι σε οργανώσεις - κινήσεις ή είναι ανένταχτοι), μακριά από λογικές συμφωνιών κορυφών, προειλημμένων αποφάσεων κ.λπ.

Μορφές μέσα από τις οποίες συγκροτείται το ΑΑΜ είναι :

- **Οι πολιτικοσυνδικαλιστικές συσπειρώσεις και κινήσεις που δημιουργούνται στη βάση των διαφορετικών κοινωνικών χώρων** όπου μορφώνεται και εργάζεται η νεολαία. Αποτελούν το κύτταρο του ΑΑΜ, τα θεμέλια της ενότητας της αντικαπιταλιστικής νεολαίας. Συγκροτούνται με βάση συσπείρωσης την αντικαπιταλιστική πολιτική και δράση στο χώρο τους, έχοντας ευρύτερη πολιτική φυσιογνωμία και παρέμβαση, προσπαθούν να εκφράσουν το περιεχόμενο του ΑΑΜ, δίνοντας βέβαια τον τόνο στα ζητήματα του χώρου αναφοράς και του κινήματός τους. Τέτοιες προσπάθειες είναι τα σχήματα της ΕΑΑΚ, των σπουδαστών ΙΕΚ, σχήματα νέων εργαζομένων και ανέργων, όπως οι κινήσεις τύπου "ΑΝΕΡΓΙΑ STOP", σχήματα σε χώρους νέων εργαζομένων, στους μαθητές κ.λπ. Προβάλλει για την επόμενη περίοδο η ανάγκη, για όλα αυτά τα σχήματα, να προωθήσουν την πολιτική ενοποίηση στο εσωτερικό τους, να διαμορφώσουν πειστικά αντικαπιταλιστικά προγράμματα πάλης στο χώρο τους και να συνδεθούν, περισσότερο και με μονιμότερο τρόπο, με τις τάσεις αντίστασης και αγώνα, επιδιώκοντας να συσπειρώσουν και να πολιτικοποιήσουν παραπέρα τις πρωτόλειες αντικαπιταλιστικές τάσεις που εμφανίζονται στα πλαίσια της επίθεσης του κεφαλαίου και των κοινωνικών συγκρούσεων που διαμορφώνονται.

- **Η ενότητα και ο συντονισμός των σχημάτων αυτών και των ανεξάρτητων αγωνιστών σε ένα διακριτό και συνολικό πλαίσιο πολιτικών χαρακτηριστικών, το οποίο τα μετατρέπει σε μία ενιαία πανελλαδική αριστερή - αντικαπιταλιστική πτέρυγα του κινήματος.** Η διαδικασία αυτή διαμορφώνει ένα ανώτερο επίπεδο μετωπικής ενότητας και πολιτικής φυσιογνωμίας όλου αυτού του δυναμικού. Υπερβαίνει το άθροισμα και την πολιτική φυσιογνωμία των πολιτικοσυνδικαλιστικών σχημάτων του κάθε επιμέρους χώρου. Ο τόνος πέφτει σε γενικότερα ζητήματα (π.χ. συνολικά της εκπαίδευσης, της εργασίας, της ΕΕ κ.λπ.). Η διαδικασία αυτή βρίσκεται σε αλληλοδιαπλοκή με την παρέμβαση του κάθε σχήματος στο χώρο του, αλλά δεν περιορίζεται σε αυτή την παρέμβαση. Εκφράζει και εκπροσωπεί ένα ανώτερο και πιο συνολικό προγραμματικό λόγο. Μια τέτοια προσπάθεια αποτελεί η διαδικασία ενοποίησης των σχημάτων της ΕΑΑΚ, με πλούσια εμπειρία όλα αυτά τα χρόνια (διήμερα κ.λπ.). Πολύ περισσότερο, η διαδικασία αυτή θα είναι η προσπάθεια για την κατάκτηση μιας βαθύτερης πολιτικής συμφωνίας του συνόλου των ανεξάρτητων σχημάτων που δραστηριοποιούνται στους χώρους της εκπαίδευσης. Η πρωτοβουλία της ΕΑΑΚ, για συνάντηση όλων των σχημάτων που έδωσαν τη μάχη ενάντια στην παιδεία του κέρδους σε όλους τους εκπαιδευτικούς χώρους την τελευταία τριετία, αποτελεί μια σοβαρή επιλογή σε αυτή την κατεύθυνση και πρέπει να στηριχθεί αποφασιστικά.

- **Η διαμόρφωση κινήσεων γύρω από τα κομβικά ζητήματα και μέτωπα**, όπως της ΕΕ - ONE, της πάλης κατά της Νέας Τάξης, του πολέμου, του εθνικισμού - ρατσισμού και του στρατού, της αντιαυταρχικής πάλης, της δημοκρατίας και των νεολαιίστικων ελευθεριών, το μέτωπο πόλης - χώρου - περιβάλλοντος καθώς και το μέτωπο του πολιτισμού. Η διαμόρφωση τέτοιου χαρακτήρα συσπειρώσεων συμβάλλει στην αυτοτελή προώθηση του περιεχομένου αυτών των μετώπων, εκφράζει την πολιτική ενότητα της αντικαπιταλιστικής νεολαίας γύρω από αυτά τα κομβικά μέτωπα πάλης.

- **Η ενοποίηση των πολύμορφων σχημάτων - κινήσεων - συσπειρώσεων - αγωνιστών που δραστηριοποιούνται τόσο σε χώρους όσο και σε μέτωπα, έντυπα κ.λπ., γύρω από το προγραμματικό περιεχόμενο του ΑΑΜ.** Η συγκρότηση, δηλαδή, μιας ενιαίας αντικαπιταλιστικής πτέρυγας του κινήματος της νεολαίας, που θα εκφράζει απτά το κοινωνικοπολιτικό ρεύμα ρήξης και ανατροπής. Διαδικασία, που με τη σειρά της αναπτύσσει, μαζικοποιεί και πολλαπλασιάζει τη δυναμική του αντικαπιταλιστικού ρεύματος στη νεολαία. Που θα αποκτά συνεχή, μόνιμα χαρακτηριστικά συνεύρεσης, κοινής πάλης και πρωτοβουλιών. *Η απόπειρα να συναντηθούν σε μια κοινή διαδικασία σχήματα και αγωνιστές από τους χώρους της εκπαίδευσης, των νέων εργαζομένων και των ανέργων, των στρατευμένων, των διάφορων μετώπων πάλης, της αριστερής αναζήτησης και προβληματισμού, με σκοπό την απόκτηση και διακήρυξη από μεριάς τους μιας κοινής ριζοσπαστικής - αντικαπιταλιστικής κατεύθυνσης και δράσης, θα αποτελέσει αδιαμφισβήτητο το πιο σημαντικό γεγονός για το νεολαιίστικο κίνημα και την αριστερή του πτέρυγα την επόμενη περίοδο.*

Μια "συνδιάσκεψη" κοινωνικοπολιτικών δυνάμεων της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής νεολαίας, λοιπόν, για τη διοργάνωση της οποίας πρέπει να παρθεί άμεσα πρωτοβουλία.

- **Η αποφασιστική ενίσχυση και στήριξη του ΜΕΤΩΠΟΥ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ, στα πλαίσια της οικοδόμησης του πολιτικού πόλου της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς.** Το ΜΕ.Ρ.Α. αποτελεί ένα πρώτο θετικό πολιτικό μετωπικό βήμα στην κατεύθυνση διαμόρφωσης του πόλου. Θετικό βήμα, που βεβαίως δεν ταυτίζεται με τον πόλο της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς.

- **Η κοινή δράση και ο συντονισμός όλων των ριζοσπαστικών, αριστερών και αντικαπιταλιστικών δυνάμεων γύρω από ζητήματα πολιτικής και κοινωνικής αντιπαράθεσης μεγάλης σημασίας.** Η εμπειρία της Πρωτοβουλίας των 41 κινήσεων και οργανώσεων κατά της επίσκεψης Κλίντον και η ανάλογη κατά της αίτησης ένταξης στην ΟΝΕ, αλλά και η αδυναμία ανάλογης πρωτοβουλίας κατά της απαγόρευσης των μαθητικών καταλήψεων, απέδειξε την ανάγκη και τις δυνατότητες αυτών των πρωτοβουλιών. Είναι ανάγκη σήμερα να αποκτήσει μόνιμα και διαρκή χαρακτηριστικά η κοινή δράση και ο συντονισμός όλων αυτών των δυνάμεων.

- **Η διοργάνωση του πολιτικού και θεωρητικού διαλόγου, τόσο γύρω από τα μεγάλα ζητήματα της εποχής μας όσο και από τα ζητήματα της πολιτικής επικαιρότητας.** Πρωτοβουλία που μπορούν να πάρουν οι "Αναιρέσεις", με σειρά αρθρογραφίας, εκδηλώσεων κ.λπ.

Οι προηγούμενες μορφές και "επίπεδα" συσπείρωσης διαμορφώνουν το ΑΑΜ στην ολότητα, στη μεταξύ τους σχέση, την αλληλουχία τους και τη διαπλοκή τους. Ωστόσο, στην πολιτική περίοδο που διανύουμε, η προώθηση δύο πλευρών της συγκρότησης του ΑΑΜ αποκτά πρωτεύουσα πολιτική σημασία για τη συνολική πορεία του εγχειρήματος:

1) Είναι η πρωτοβουλία για τη "**συνάντηση**" των κοινωνικοπολιτικών δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής νεολαίας, η οποία πρέπει να προωθείται από όλες τις δυνάμεις, κινήσεις, οργανώσεις και αγωνιστές της ριζοσπαστικής νεολαίας. Η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση πρόκειται να στηρίξει με όλες τις δυνάμεις αυτή την προσπάθεια και καλεί και κάθε άλλη συλλογικότητα της ανατρεπτικής νεολαίας και κάθε αγωνιστή να πράξει το ίδιο.

2) Είναι τα βήματα στην υπόθεση της **διαμόρφωσης του πόλου της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς.** Βήματα που θα αποτελέσουν συγκεκριμένο μέτρο των ρηγμάτων που προκαλούνται στην αστική ηγεμονία και την υποταγμένη Αριστερά. Για να μπορέσει το ΜΕ.Ρ.Α. να συμβάλει ουσιαστικά και αποφασιστικά στην οικοδόμηση του πόλου, χρειάζεται να διευρυνθεί, να δικτυωθεί κοινωνικά, να μετεξελιχθεί και να αναμορφωθεί. Εμβαθύνοντας το πολιτικό του κεκτημένο στο περιεχόμενό του, διαμορφώνοντας αυτοτελείς διαδικασίες λειτουργίας μόνιμου χαρακτήρα (ΓΣ πόλεων, περιοχών και χώρων και πανελλαδικές συνδιασκέψεις αποφασιστικού χαρακτήρα, εκλογή συντονιστικού κ.λπ.) που θα διευκολύνουν την ισότιμη συζήτηση και συμμετοχή αγωνιστών, οργανώσεων και κινήσεων που το συναποτελούν. Προωθώντας ένα κάλεσμα διαλόγου και κοινής δράσης προς τις άλλες δυνάμεις της ριζοσπαστικής και εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς και τους ανένταχτους αγωνιστές. Είναι προφανές ότι οι καθυστερήσεις στην προώθηση τέτοιων μέτρων που συμβάλλουν στη συγκρότηση και ανάπτυξη του πόλου βαραίνουν πρωταρχικά τις δυνάμεις της ν.Κ.Α. και του ΝΑΡ.

Παράλληλα, το ΑΑΜ προσπαθεί να ανασυγκροτήσει συνολικά το "δημόσιο χώρο" συνάντησης και πολιτικοποίησης της νεολαίας, τόσο διαμέσου των πρωτοβουλιών που παίρνει σε κάθε φάση και συγκυρία όσο και διαμέσου της ανάπτυξης του κινήματος και των διαδικασιών του. Κινείται ανταγωνιστικά στις κυρίαρχες δυνάμεις, που με την πολιτική της εξατομίκευσης της νεολαίας δρουν εκφυλιστικά στις έννοιες της συλλογικότητας. Το ΑΑΜ προωθεί μορφές και διαδικασίες που έχουν στο κέντρο την ενεργοποίηση, τη συμμετοχή της νεολαίας και τη μετατροπή των αγωνιστών σε πρωταγωνιστές της πολιτικής πάλης. Στηρίζει και ενισχύει τις ανεξάρτητες αυτοτελείς διαδικασίες του κινήματος και τις μαχητικές μορφές αγώνα. Συμβάλλει στη διαμόρφωση νέων συλλογικοτήτων βάσης, όπως είναι οι γενικές συνελεύσεις, οι κινήσεις αγώνα γύρω από διάφορα ζητήματα, η δημιουργία νέων σωματείων, συλλόγων και φορέων έκφρασης και διεκδίκησης των αναγκών της νεολαίας.

3.4. Η ν.Κ.Α. και το ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ της νεολαίας

Η ν.Κ.Α. αποτελεί αυτοτελές αλλά οργανικό μέρος του ΑΑΜ. Επιδιώκει να είναι η πιο συνειδητή στρατηγική και ιδεολογικοπολιτική τάση του ενιαίου αριστερού αντικαπιταλιστικού μετώπου της νεολαίας. Ενοποιεί σε ανώτερο επίπεδο τα πιο πρωτοπόρα στοιχεία του μετώπου, εργάζεται στην κατεύθυνση της διαρκούς αναβάθμισης του πολιτικού περιεχομένου, των μορφών και του συνολικού προσανατολισμού του

ΑΑΜ, επιδιώκοντας το κέρδισμα των αγωνιστών του σε μια τέτοια κατεύθυνση μέσα από τη διαδικασία της πειθούς, της σαφήνειας και πειστικότητας των αντικαπιταλιστικών - ανατρεπτικών απαντήσεων, μακριά από λογικές ηγεμονισμού και οργανωτικής επιβολής. Αυτό σημαίνει ότι η ν.Κ.Α. περιφρουρεί την πολιτική και οργανωτική αυτοτέλεια του ΑΑΜ ακόμη και από τον ίδιο της τον εαυτό.

Καθήκον των οργανώσεων και των μελών της είναι η προώθηση του περιεχομένου του ΑΑΜ σε κάθε χώρο που εργάζεται, μορφώνεται και ζει η νεολαία, είναι το να πρωτοστατούν στη διαμόρφωση των μορφών μετωπικής ενότητας της νεολαίας σε όλα τα επίπεδα. Σημαίνει ότι η ενίσχυση και η ανάπτυξη της ν.Κ.Α. αποτελούν την πρωταρχική συμβολή στην ύπαρξη και ανάπτυξη του ΑΑΜ στη νεολαία.

3.5. Για μια νέα περίοδο ανάπτυξης του νεολαιίστικου κινήματος

Η δυνατότητα, αλλά και η αναγκαιότητα, της αποφασιστικής συμβολής του κινήματος της νεολαίας στη συγκρότηση της εργατικής πολιτικής στην ελληνική κοινωνία είναι περισσότερο από ποτέ επίκαιρη στην εποχή των άγριων κοινωνικών αγώνων που ξεσπούν στους χώρους όπου ζει, σπουδάζει και εργάζεται η νεολαία της εργασιακής περιπλάνησης, του επιχειρηματικού πανεπιστημίου, του σχολείου - ξεταστικού κάτεργου. Για ένα κίνημα που θα συμβάλει αποφασιστικά στην ανάπτυξη μαζικών αγώνων και στη νικηφόρα προοπτική τους, στη συγκρότηση του αντίπαλου δέους στον κοινωνικό μεσαίωνα της ΟΝΕ, της Νέας Τάξης, των προγραμμάτων σύγκλισης - σύνθλιψης, του κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού.

Οι αναμετρήσεις του επόμενου διαστήματος δεν μπορούν να έχουν πια τα χαρακτηριστικά της μάχης για την υπεράσπιση μιας πραγματικότητας που φθίνει. Στις μάχες για την αξία των πτυχίων και το δικαίωμα των νέων στην εργασία, ενάντια στο πανεπιστήμιο-επιχείρηση, στην ελαστική δουλειά, στη μετατροπή της εκπαίδευσης σε εργαστήριο δια βίου μαθητείας και παρακολούθησης καταρτίσεων, το ριζοσπαστικό δυναμικό της νέας εργατικής βάρδιας που συναντήθηκε στα μπλόκα του ΑΣΕΠ, στις καταλήψεις, τις αντιπολεμικές διαδηλώσεις, στις λεωφόρους του αγώνα, αποτελεί επικίνδυνη ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια της καπιταλιστικής επίθεσης.

Με την ωριμότητα των λαθών και των ανεπαρκειών της τελευταίας τριετίας και τον ενθουσιασμό των αγωνιστών για έναν καλύτερο κόσμο, αναδεικνύεται σήμερα για μας η ανάγκη για το ξεπέραςμα της κοινωνίας των στεγανών και των τειχών που κλείνουν τη νεολαία και τους εργαζόμενους έξω από τη ζωντανή κοινωνική εξέλιξη. Για το γκρέμισμα -μέσα από την ίδια την επαναστατική πράξη, το μόνιμο συνολικό επαναστατικό αγώνα- των τειχών που κόβουν τη ζωή και το μυαλό μας σε κομμάτια, την υπεράσπιση και διεύρυνση των πολιτικών και πολιτιστικών χώρων, πρωτοβουλιών και πρακτικών που αντιστέκονται στην άγρια πολιορκία της αγοράς. Για το πάντρεμα του πολύμορφου πλούτου των αναγκών μας με ένα αντικαπιταλιστικό πολιτικό πρόγραμμα, *μια σύγχρονη χάρτα των αναγκών μας*, που τολμά να αμφισβητεί τα ιερά και τα όσια του καπιταλισμού, να δίνει σχήμα και μορφή στα όνειρά μας. Για μια Αριστερά που δεν αναζητά ούτε δημιουργεί θεατές, οπαδούς ή νοσταλγούς μιας χαμένης Ατλαντίδας, κρατώντας για τον εαυτό της το μίζερο ρόλο του εκφραστή μιας χρεοκοπημένης πολιτικής αλλά *για μια νέα επαναστατική κοινωνική και πολιτική ενοποίηση της πιο μαχητικής δράσης, της πιο ρηζικέλευθης αμφισβήτησης και του πιο πρωτοπόρου στοχασμού σε ένα Αριστερό Αντικαπιταλιστικό Μέτωπο της νέας γενιάς, για μια Αριστερά -ορμητήριο των αυριανών νικητών.*

ΑΓΩΝΙΖΟΜΑΣΤΕ ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟΛΑΙΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ εφ' όλης της ύλης, που δεν θα έχει ως βάση ενότητάς του την τεχνητή συγκόλληση επιμέρους χώρων ή την ονομαστική αλληλεγγύη, αλλά θα ξεπερνά το μυωπικό εγκλωβισμό ανά θέμα και χώρο με ένα κοινό πρόγραμμα, ενοποιώντας και προχωρώντας μέχρι τέλους τα αιτήματα και τις ανατρεπτικές τάσεις των επιμέρους αγώνων, που θα απαντάει στις στρατηγικές πλευρές της επίθεσης, μετατρέποντας την αγανάκτηση σε πολιτική δύναμη ανατροπής.

Ένα νεολαιίστικο κίνημα:

- **Ανατρεπτικό αντικαπιταλιστικό:** που δεν θα παζαρεύει τους όρους χειροτέρευσης της ζωής μας, αλλά θα τολμά να αμφισβητεί τα ιερά και τα όσια του καπιταλισμού, τα θέματα της ατομικής ιδιοκτησίας, σε όλα τα επίπεδα της πάλης. Μόνο σε αυτά τα πλαίσια είναι δυνατή και αποτελεσματική και η άμυνα στις επιθέσεις του συστήματος και η διάσωση κεκτημένων δικαιωμάτων, η ανάσχεση της συντηρητικής πολιτικής, η κατάκτηση άμεσων αποτελεσμάτων.

- **Εργατικής κατεύθυνσης:** που σε κάθε φάση, χώρο, ζήτημα και μέτωπο πάλης θα προτάσσει τα συμφέροντα του κόσμου της εργασίας ενάντια στην πολιτική του κεφαλαίου, θα θέτει οδηγό της δράσης της πλειοψηφίας της νεολαίας την εργατική της προοπτική. Θα βάζει τα ζητήματα της εργασίας στο επίκεντρο της αντιπαράθεσης.
- **Αντικυβερνητικό:** που θα παλεύει για την ανατροπή κάθε κυβέρνησης του κεφαλαίου, της ΟΝΕ και του ΕΥΡΩ, του ΝΑΤΟ και της Νέας Τάξης, από τη σκοπιά των συμφερόντων της εργαζόμενης πλειοψηφίας και της νεολαίας.
- **Αντινεοταξικό αντιπολεμικό:** που θα μάχεται ενάντια στους ιμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς και τις επεμβάσεις, ενάντια στο ΝΑΤΟ, σε κάθε εθνικισμό, ρατσισμό, φασισμό.
- **Ενάντια στο σύγχρονο ολοκληρωτισμό, την καταστολή, τον πολύμορφο αυταρχισμό, τη συνθήκη ΣΕΓΚΕΝ, τη δικτατορία των ΜΜΕ και τον κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό.**
- **Ανεξάρτητο** από την κηδεμονία ή την ανάγκη "αναγνώρισης" από το κράτος, την αστική πολιτική και τους εκπροσώπους της, εξαρτημένο βαθιά, και μόνο, από τις ανάγκες της κοινωνικής πλειοψηφίας.

Αυτό το κίνημα της νεολαίας θα πρωταγωνιστήσει στη δημιουργία νέων συλλογικοτήτων και μορφών οργάνωσης αμεσοδημοκρατικών και ανεξάρτητων από την επίσημη πολιτική και τους μηχανισμούς της. Με γνώμονα και την πολύτιμη εμπειρία των νεολαιίστικων αγώνων της τελευταίας περιόδου, είναι ανάγκη να προωθηθούν στην πράξη νέες μορφές οργάνωσης της μαζικής δράσης της νεολαίας, προσπάθειες οργάνωσης της άμεσης δημοκρατίας του κινήματος και όχι προσπάθειες αναπαλαίωσης του παλιού καλού (για ποιους;) συνδικαλιστικού μοντέλου. Ο συντονισμός και η οργάνωση των αμεσοδημοκρατικών διαδικασιών των επιτροπών και των κινήσεων αγώνα, των ΓΣ, παράλληλα με τη δημιουργία νέων συνδικαλιστικών συλλογικοτήτων, σε μια σειρά χώρους της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όπου απουσιάζει ακόμα κάθε είδους κινηματική παρέμβαση (ΙΕΚ, ΚΕΚ, προγράμματα κ.λπ.), όπως και σε χώρους όπου υπάρχει έντονη παρουσία της εργαζόμενης νεολαίας (σωματεία), αποτελεί αναπόσπαστο μέρος, καθοριστικό στοιχείο για την εμφάνιση με αυτοτελή τρόπο του αντικαπιταλιστικού ανατρεπτικού περιεχομένου στο νεολαιίστικο κίνημα.

Η συγκρότηση οργάνων της εργατικής πολιτικής στη νεολαία προφανώς δεν θα είναι μονοσήμαντη διαδικασία αλλά θα βασίζεται και στην πολύμορφη συνδικαλιστική εκπροσώπηση και οργάνωση στους επιμέρους χώρους. Αυτή η προσπάθεια δεν αποτελεί πρόταση για τη διαμόρφωση ενός ευνοϊκού πεδίου συσχετισμών, αλλά ενεργητική συμβολή στην παραπέρα ολοκλήρωση και ενοποίηση των υπαρκτών τάσεων εργατικής δημοκρατίας μέσα στο κίνημα, ιδιαίτερα σε μια περίοδο ξεπεράσματος και αποσύνθεσης των παραδοσιακών μορφών συνδικαλιστικής εκπροσώπησης. Η εμπειρία του φοιτητικού κινήματος και η προσπάθεια για τη δημιουργία συντονιστικού των ανακλητών εντολοδόχων των ΓΣ αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Η δημιουργία νέων μορφών οργάνωσης του νεολαιίστικου κινήματος δεν βρίσκεται σε αντίθεση με την παρουσία στις υπάρχουσες. Παρεμβαίνουμε στις υπάρχουσες μορφές του νεολαιίστικου κινήματος, έτσι ώστε:

* Να εξασφαλίζεται η επαφή και των κομματιών της νεολαίας που παραμένουν εγκλωβισμένα στην αστική πολιτική με τη σύγχρονη ανατρεπτική αντίληψη.

* Να αποτρέπεται η παραπέρα γραφειοκρατικοποίηση και αστικοποίησή τους στον όποιο δυνατό βαθμό.

* Να αποκαλύπτονται και να μπλοκάρονται, και σε αυτό το επίπεδο, τα σχέδια της αστικής πολιτικής.

Αντίθετα, δεν συμμετέχουμε σε μορφές και όργανα που συγκροτήθηκαν σε αντίθεση με τις διαδικασίες και τα όργανα του κινήματος, με πρωτοβουλία των αστικών πολιτικών δυνάμεων, με στόχο να υποκαταστήσουν τα πραγματικά όργανα του κινήματος, ή σε μορφές και όργανα που έρχονται σε ανοιχτή αντιπαράθεση με τις ανεξάρτητες μαζικές διαδικασίες του κινήματος (π.χ. ΕΣΥΝ, ΦΕΑΠΘ).

ΓΙΑ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ

Προϋπόθεση για την ανάπτυξη αγώνων γενικά και ειδικά από τους νέους εργαζόμενους είναι η δράση για τη συσπείρωση των κομματιών αυτών σε πρωτόλεια βάση, με το περιεχόμενο των σύγχρονων αναγκών και αιτημάτων που μπορούν να εμπνεύσουν, να εκφράσουν και να δραστηριοποιήσουν.

Το κύριο βάρος πρέπει να πέσει στα πρωτογενή και πρωτοβάθμια κύτταρα της εργατικής συσπείρωσης και πάλης. Η χρεοκοπία του σημερινού συνδικαλιστικού κινήματος δεν σημαίνει παραίτηση από την ενεργητική δράση στα σωματεία, αλλά προσπάθεια παρέμβασης σε αυτά και μαζικοποίησής τους. Παράλληλα, είναι ανάγκη να σχεδιάζεται και η δράση εκτός. Στόχος είναι η ανάπτυξη μορφών εργατικών νεολαιίστικων ενώσεων βάσης των «απασχολήσιμων»,

υποαπασχολούμενων, αποφοίτων, της εργασιακής περιπλάνησης, όλου του σύγχρονου εργασιακού μωσαϊκού της νεολαίας. Να κατακτιούνται νέες μορφές ενοποίησης της τάξης και συγκρότησης των συνδικάτων της με αμεσοδημοκρατική λειτουργία και έλεγχο της πάλης από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Να κατακτιούνται νέες μορφές πάλης και κλιμάκωσής της, να διαμορφώνεται μια νέα σχέση οικονομικού και πολιτικού αγώνα, άμεσων και μακροπρόθεσμων αιτημάτων, να επιτυγχάνεται η συσπείρωση των ριζοσπαστικών - αντικαπιταλιστικών στοιχείων της εργατικής τάξης, να κατακτιέται η ανεξαρτησία - αυτοτέλειά της από το κράτος, την εργοδοσία, τα κόμματα και τους μηχανισμούς της αστικής πολιτικής.

Το κέντρο βάρους -πέρα από την κριτική στο υπάρχον συνδικαλιστικό κίνημα- πέφτει στη γέννηση πραγματικών ριζοσπαστικών ρευμάτων πάλης μέσα στον κόσμο της μισθωτής εργασίας. Τα αιτήματα της "χάρτας αναγκών και δικαιωμάτων" διαπνέονται από αυτήν τη λογική. **Η ανάπτυξη και εμφάνιση ενός Νέου Εργατικού Κινήματος σε μεγάλο βαθμό περνάει μέσα από την προσπάθεια συσπείρωσης και κινητοποίησης αυτού του κόσμου, στη βάση ενός σύγχρονου αριστερού προγράμματος πάλης. Σε αυτή την κατεύθυνση πρέπει σήμερα να προωθούνται μορφές αγωνιστικής συσπείρωσης, δράσης και οργάνωσης της νέας βάρδιας. Τέτοιες μορφές είναι οι κινήσεις αγώνα που δημιουργούνται σε διάφορους χώρους για τις άμεσες διεκδικήσεις (ΟΑΕΔ, νοσοκομεία κ.α.). Η διαμόρφωση και ενίσχυση σχημάτων και συσπειρώσεων σε κλάδους και χώρους δουλειάς. Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών συσπείρωσης έξω από τους τόπους δουλειάς, με ενώσεις - σχήματα για κομβικά ζητήματα της εργασίας. Τέτοια εμπειρία είναι οι «ενώσεις κατά της ανεργίας - ΑΝΕΡΓΙΑ STOP». Η παρέμβαση στο χώρο των εργαζόμενων μαθητών/σπουδαστών, στο κρίσιμο και μαζικό κομμάτι νέων εργαζομένων που βρίσκεται στα Νυχτερινά, ΤΕΕ, ΟΑΕΔ, ΙΕΚ, ιδιωτικές σχολές κ.λπ., με τη δημιουργία ή τη μαζικοποίηση - αναζωογόνηση των συλλόγων του κάθε χώρου (ΣΥΣΠΙΣ, σύλλογος Δημόσιων ΙΕΚ, συντονιστικά νυχτερινών κ.λπ.) και τη δράση σχημάτων.**

Παράλληλα, οι προσπάθειες αυτές πρέπει σήμερα να συντονιστούν και να πάρουν το χαρακτήρα μιας ενιαίας κίνησης, στην κατεύθυνση ανάπτυξης του Νέου Εργατικού Κινήματος, την εμφάνιση μιας πτέρυγας στη νέα βάρδια. Σε αυτήν τη βάση, η συμμετοχή και συμβολή των νέων στη δημιουργία και παρέμβαση Κέντρων Εργατικής Παρέμβασης, που αποτελεί προσπάθεια μόνιμης, αυτοτελούς συγκρότησης και παρουσίας της τάσης εργατικής χειραφέτησης - αντικαπιταλιστικής πάλης και διαμόρφωσης ενός πόλου που θα δρα με τη λογική του Νέου Εργατικού Κινήματος, είναι καθοριστικής σημασίας ζήτημα. Ταυτόχρονα, χρειάζεται να αρχίσει η προσπάθεια για κινητοποιήσεις και συντονισμό των κινήσεων και των επιμέρους αγώνων στους χώρους αυτούς (ΙΕΚ, άνεργοι, καταρτιζόμενοι ΟΑΕΔ, συμβασιούχοι, προγράμματα - σεμινάρια κ.λπ.).

Κρίσιμης σημασίας είναι και η παρέμβασή μας στα ποικιλώνυμα "προγράμματα για την απασχόληση", καθώς αυτά φαίνεται να είναι από τους βασικούς πυλώνες προώθησης της πολιτικής κυβέρνησης - κεφαλαίου, αφού ξεγυμνώνουν το μοντέλο του εργαζόμενου που θέλουν, με ατομική διαπραγμάτευση, σίγουρη υποταγή, με ολιγόμηνες συμβάσεις, χωρίς δικαιώματα, ένσημα, δυνατότητα απεργίας, άδειες, σταθερό ωράριο. Η προσπάθεια ενοποίησης στη δράση και τη συσπείρωση ενός διάσπαρτου και ετερόκλητου δυναμικού που βρίσκεται καταφύγιο σε αυτά (20.000 περίπου υπολογίζεται ότι συμμετέχουν), είναι ο μόνος τρόπος υπέρβασης του κατακερματισμού και της εξατομίκευσης, η προϋπόθεση για τη διαμόρφωση αγώνων που θα εξορμούν από τις σύγχρονες απαιτήσεις και τα συμφέροντα της νέας βάρδιας.

ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΜΑΣ ΣΤΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Με την αντιδραστική τομή στην εκπαίδευση να μπαίνει σε νέα φάση προβάλλει αναγκαία η εμβάθυνση, ανάπτυξη και υλοποίηση στην πράξη της συνολικής αναμέτρησης με την παιδεία του κέρδους και του απασχολήσιμου και των βασικών της πυλώνων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ο επερχόμενος νόμος για την οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια των πανεπιστημίων και το προχώρημα συνολικά της επιχειρηματοποίησης σε ΑΕΙ και ΤΕΙ αποτελούν καθοριστικό πεδίο αναμέτρησης για το φοιτητικό κίνημα και την προσπάθεια συγκρότησής του με ανατρεπτικά - αντικαπιταλιστικά χαρακτηριστικά. Με βάση και τη σημαντική εμπειρία των τελευταίων χρόνων καθώς και τις συνθήκες που διαμορφώνονται στην καμπή των κινητοποιήσεων, είναι απαραίτητα τα ουσιαστικά βήματα στη λογική του φοιτητικού κινήματος εργατικής κατεύθυνσης. Το κριτήριο και η στόχευση είναι η ανάπτυξη των αγώνων, όχι από τη σκοπιά της διαμαρτυρίας ή των επιμέρους αντιστάσεων, αλλά για την ανατροπή του επιχειρηματικού πανεπιστημίου, των νόμων και των ρυθμίσεών του, με πρώτη τη μάχη ενάντια στις κύριες αιχμές (οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια, ΠΣΕ, νέα τμήματα, ΕΠΕΑΕΚ, γραφεία διασύνδεσης). Αφετηρία αυτής της

προσπάθειας είναι η **διαμόρφωση, με γνώμονα το κοινωνικά αναγκαίο, του σύγχρονου ανατρεπτικού προγράμματος για την παιδεία της εποχής μας**. Η διαμόρφωση των *αριστερών προγραμμάτων* πάλης, στη βάση του εργατικού προγράμματος παιδείας, έχει εδώ πρωταρχική σημασία. Όχι σαν διακήρυξη κάποιας αιτηματολογίας ή ιμάντα μεταβίβασης κάποιων γραμμών αλλά ως η πλατιά ενοποίηση όλων των αγωνιστικών δυνάμεων σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση. Η σύνδεση λοιπόν με τους επιμέρους χώρους, με τις νέες αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και το προχώρημα από τη διακήρυξη στην πράξη, είναι η ουσιαστική προϋπόθεση για την ανάπτυξη αγώνων με αυτά τα χαρακτηριστικά. Με αυτή την έννοια, θα πρέπει να παρθούν άμεσα το επόμενο διάστημα πρωτοβουλίες για τη συγκρότηση και εφαρμογή των αριστερών προγραμμάτων πάλης, όχι μόνο ως διαδικασίες συζήτησης ή αντιπαράθεσης των πιο πρωτοπόρων τάσεων του κινήματος, αλλά ως προσπάθεια να προχωρήσουν όλα τα κρίσιμα μέτωπα που ανοίγουν αυτή την περίοδο στις σχολές. Με αυτή την έννοια, τα **αριστερά προγράμματα πάλης δεν είναι η αιτηματολογία των επιμέρους κινηματικών μετώπων που ανοίγονται κάθε φορά, αλλά η συνολική πολιτική πρόταση** που προσπαθεί, με ανεξάρτητο και αυτοτελή τρόπο από την αστική πολιτική, να συνενώσει από τη σκοπιά της θιγόμενης πλειοψηφίας των φοιτητών, που βρίσκεται αντιμέτωπη με την προοπτική της εργασιακής ανασφάλειας, της ανεργίας της νέας εργατικής βάρδιας, να απαντήσει στην ανάγκη έκφρασης των συλλογικών συμφερόντων και δικαιωμάτων. Να αποτελέσει, επομένως, τη **βάση για τη συγκρότηση ενός ανεξάρτητου, αντικαπιταλιστικού πολιτικού ρεύματος στις σχολές**, που παλεύοντας στα μέτωπα της παιδείας, της εργασίας, των δημοκρατικών ελευθεριών, από τη σκοπιά των σύγχρονων αναγκών και δικαιωμάτων των φοιτητών και της νεολαίας, θα συγκρουστεί με την πολιτική της κυβέρνησης και της ΟΝΕ με ένα κίνημα ανατροπής με νικηφόρα προοπτική.

Καθοριστικής σημασίας είναι *το ζήτημα των μορφών της οργάνωσης* του φοιτητικού κινήματος. Η προσπάθεια της αστικής πολιτικής να απαντήσει στο ξεπέρας των παραδοσιακών μορφών (ΔΣ, ΕΦΕΕ) από τις κινητοποιήσεις που είχαν καρδιά τις αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες, οδηγεί στην αναζήτηση επίσημου συνομιλητή ενσωμάτωσης και χειραγώγησης των κοινωνικών εκρήξεων που αναμένονται στις σχολές. Από την άλλη πλευρά, οι αγώνες των προηγούμενων χρόνων έσπασαν το περίβλημα του παραδοσιακού συνδικαλισμού, χωρίς όμως να μπορέσουν να αποκρυσταλλωθούν σε ολοκληρωμένες μορφές οργάνωσης. Η αυτοτελής οργάνωση της εργατικής πολιτικής στο φοιτητικό κίνημα δεν αποτελεί επιμέρους, δευτερεύουσα πλευρά, που αφορά μόνο τις κινηματικές εκρήξεις, αλλά αναγκαίο όρο για τη συμπύκνωση του αντικαπιταλιστικού περιεχομένου, που δεν χωράει στα ΔΣ και την ΕΦΕΕ, και της ανεξαρτησίας από την επίσημη πολιτική. Η προώθηση, λοιπόν, στην πράξη της *οργάνωσης της δημοκρατίας των γενικών συνελεύσεων και του συντονισμού τους αποτελεί βασική πλευρά της προσπάθειας για ένα ανεξάρτητο, ανατρεπτικό φοιτητικό κίνημα, που θα αναμετρηθεί συνολικά με την αστική πολιτική*. Στόχος, **η δημιουργία διαδικασιών συντονισμού των γενικών συνελεύσεων με άμεσα ανακλητούς εντολοδόχους, τόσο σε επίπεδο πόλης όσο και ευρύτερα, με απώτερο σκοπό ένα πανελλαδικό πανσπουδαστικό συνέδριο των αμεσοδημοκρατικών διαδικασιών του φοιτητικού κινήματος**. Προφανώς, οι στόχοι αυτοί δεν έρχονται σε αντίθεση με τη λογική του εντός, εκτός και εναντίον όσον αφορά τις παραδοσιακές μορφές εκπροσώπησης. Ιδιαίτερα μάλιστα σε αυτήν τη συγκυρία της ανασύστασης από τα πάνω εκπροσώπων των φοιτητών και σπουδαστών, είναι αναγκαία η παρέμβαση, όχι όμως για να αλλάξουν οι συσχετισμοί και να διασωθεί το οργανωμένο φοιτητικό κίνημα, αλλά για να αποτραπούν περαιτέρω προσπάθειες γραφειοκρατικοποίησής του και για να εκφράζεται και εκεί, όσο είναι εφικτό, το αγωνιστικό - ανατρεπτικό στίγμα των φοιτητικών αγώνων.

ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Στη βάση της εκτίμησης για τα όρια και τη δυναμική του μαθητικού κινήματος και με αφετηρία την ανάγκη, σήμερα που οι νόμοι Αρσένη ορίζουν πλέον τη σχολική πραγματικότητα, το αίτημα για την κατάργησή τους να υποστηρίζεται από έναν αναλυτικό προγραμματικό λόγο, επιχειρούμε να αναδείξουμε τους βασικούς άξονες ενός προγράμματος πάλης του μαθητικού κινήματος, από τη σκοπιά των συνολικών συμφερόντων των σημερινών μαθητών και αυριανών εργαζομένων.

Αγώνας ενάντια στην αξιολόγηση

Οι βασικότερες αλλαγές που επέφερε ο νόμος Αρσένη στο σχολείο αφορούν το ζήτημα της σχολικής αξιολόγησης γενικότερα και το εξεταστικό σύστημα στο Λύκειο ειδικότερα. Το μαθητικό κίνημα δεν

έφτασε στο σημείο να αμφισβητήσει την ίδια την ύπαρξη του εξεταστικού συστήματος. Ωστόσο, η αξιολόγηση δεν είναι το “αναγκαίο κακό” της σχολικής πραγματικότητας.

Σε αντιπαράθεση με αυτές τις επιλογές, **αμφισβητούμε ευθέως και συνολικά το εξεταστικό σύστημα και διεκδικούμε την κατάργηση κάθε είδους εξεταστικού φραγμού** για την πρόσβαση στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης και της τριτοβάθμιας. Υπό το πρίσμα αυτό συγκρουόμαστε άμεσα με τις διάφορες μορφές αυτού του εξεταστικού συστήματος: με τις εξουθενωτικές πανελλήνιες εξετάσεις της Β’ και Γ’ Λυκείου, με τις εξετάσεις τετραμήνων, με τα τεστ δεξιοτήτων και τα διαγνωστικά τεστ. Επιχειρούμε να τις απονομιμοποιήσουμε στα μάτια όλων των μαθητών, να τις υπονομεύσουμε και να τις ανατρέψουμε, όπου μπορούμε.

Ταυτόχρονα, επειδή η αξιολόγηση των μαθητών συνδέεται άμεσα και αναγκαστικά με αυτήν των εκπαιδευτικών και της σχολικής μονάδας, είναι ανάγκη το μαθητικό κίνημα να αναδεικνύει τη συγκεκριμένη διαπλοκή και να αμφισβητεί συνολικά το πλέγμα της αξιολόγησης.

Αγώνας για ενιαίο δωδεκάχρονο σχολείο χωρίς οριζόντιους και κάθετους διαχωρισμούς

Σε αυτό το πλαίσιο αναδεικνύουμε ως **βασικό διεκδικητικό άξονα την κατάργηση των ΤΕΕ αλλά και του ψευδεπίγραφου «ενιαίου λυκείου»**. Είναι προφανές ότι η εφαρμογή της μεταρρύθμισης και η διαρροή μαθητών προς τα ΤΕΕ διαφοροποιεί τόσο το πεδίο όσο και τους όρους παρέμβασης. Η λειτουργία των ΤΕΕ με μαζικούς όρους το φθινόπωρο του 1999 αποτυπώθηκε στην ίδια τη φυσιογνωμία του μαθητικού κινήματος. Οι μαθητές των ΤΕΕ αποσπάστηκαν από τον κορμό του κινήματος, τόσο σε επίπεδο διεκδικήσεων, στο βαθμό που υιοθέτησαν αιτήματα αναβάθμισης της τεχνικο-επαγγελματικής εκπαίδευσης και μόνο, όσο και σε επίπεδο πρακτικών, στο μέτρο που απείχαν από τις κεντρικές διαδικασίες και εκδηλώσεις του κινήματος. Από την άποψη αυτήν, το αίτημα του ενιαίου δωδεκάχρονου σχολείου και της κατάργησης των ΤΕΕ αποτελεί ένα από τα βασικότερα οχήματα ενοποίησης του μαθητικού κινήματος. Είναι, ωστόσο, αναγκαίο το αίτημα αυτό να υποστηρίζεται από ένα λόγο ικανό να αποκρούσει τόσο την άμεση επιχειρηματολογία του αντιπάλου, που προβάλλει την ειδίκευση - κατάρτιση ως εγγύηση επαγγελματικής αποκατάστασης, όσο και τα ιδεολογικά σχήματα που νομιμοποιούν την κατηγοριοποίηση των σημερινών μαθητών και αυριανών εργαζομένων στη συνείδηση των ίδιων των παιδιών. Ο περιορισμός των διεκδικητικών πλαισίων σε αιτήματα αναβάθμισης αποτέλεσε ένα κρίσιμο πολιτικό όριο για το μαθητικό κίνημα. Στην πραγματικότητα, ένας τέτοιος διεκδικητικός λόγος εναρμονίζεται πλήρως με τη φιλοσοφία της μεταρρύθμισης, η οποία, παρά τα επιφαινόμενα, στοχεύει στρατηγικά στην αναβάθμιση του ρόλου της τεχνικο-επαγγελματικής εκπαίδευσης. Αυτό δεν σημαίνει σε καμιά περίπτωση ότι απαξιώνουμε αιτήματα βελτίωσης των συνολικών όρων φοίτησης των μαθητών στα ΤΕΕ. Άλλωστε, το κλίμα εγκατάλειψης των ΤΕΕ σε αυτήν τη μεταβατική περίοδο συμβάλλει στο να εδραιωθεί στη συνείδηση των μαθητών η πεποίθηση ότι είναι “παιδιά ενός κατώτερου θεού”.

Υπεράσπιση του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης

Η αναδιάρθρωση της σχολικής εκπαίδευσης βάζει ευθέως στο στόχαστρο το δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα της. Η ενίσχυση της ιδιωτικής εκπαίδευσης στο έδαφος της μεταρρύθμισης εκφράζεται με την ίδρυση δεκάδων νέων ιδιωτικών γυμνασίων και λυκείων, τη λειτουργία “αναβαθμισμένων” ιδιωτικών ΤΕΕ πλάι στα δημόσια, καθώς και τη ραγδαία εξάπλωση της παραπαιδείας. Την ίδια στιγμή, ιδιωτικοποιούνται φορείς που σχετίζονται άμεσα με τη σχολική εκπαίδευση: ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων έχει ήδη περάσει στα χέρια ιδιωτών, ενώ ο ΟΕΔΒ πρόκειται να καταργηθεί και να εκχωρήσει τις αρμοδιότητές του σε μεγάλους εκδότες, συμπεριλαμβανομένου βέβαια και του ίδιου του υπερυπουργού Παιδείας κ. Λαμπράκη. Αν κανείς συνυπολογίσει το γεγονός ότι ο Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη ελέγχει πλήρως την παραγωγή εκπαιδευτικού λογισμικού, αντιλαμβάνεται το βαθμό διαπλοκής του συγκροτήματος με τη δημόσια εκπαίδευση και τα τεράστια συμφέροντα που διακυβεύονται.

Το μαθητικό κίνημα καλείται να βάλει στο στόχαστρο όχι μόνο τις κραυγαλέες εκφάνσεις της ιδιωτικοποίησης αλλά και κάθε προσπάθεια έμμεσης ιδιωτικοποίησης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η σύνδεση της αξιολόγησης της σχολικής μονάδας με τη χρηματοδότηση αποτελεί την πιο χαρακτηριστική έκφραση λειτουργίας του δημόσιου σχολείου με ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια. Ταυτόχρονα, η νομοθετική αναγνώριση του σχολείου ως οικονομικής μονάδας ανοίγει το δρόμο για τη μερική αυτοχρηματοδότησή του και κατ’ επέκταση την άμεση εξάρτησή του από την ιδιωτική πρωτοβουλία. Η αποκάλυψη, αμφισβήτηση και ανατροπή της δρομολογούμενης επιχειρηματοποίησης του δημόσιου σχολείου αποτελεί μία από τις σοβαρότερες προκλήσεις για το μαθητικό κίνημα.

Αμφισβήτηση της παρεχόμενης γνώσης

Αν τα ΤΕΕ παρέχουν την πιο ωμή εκδοχή κατάρτισης, το Ενιαίο Λύκειο σε καμιά περίπτωση δεν προσφέρει τη γενική - ανθρωπιστική παιδεία που επαγγέλλεται το Υπουργείο. Αντιθέτως, αυτό που τελικά διδάσκεται ο μαθητής είναι ένα πλήθος ασύνδετων, τεμαχισμένων γνώσεων. Το μαθητικό κίνημα είναι ανάγκη να έρθει σε ρήξη με τη λογική του πλήρους κατακερματισμού και να διεκδικήσει προγράμματα σπουδών που θα διαμορφώνονται ελεύθερα από καθηγητές και μαθητές και θα στοχεύουν στη συγκρότηση ενός συστήματος κριτηρίων για την κατανόηση της φύσης και της κοινωνίας.

Αγώνας ενάντια στο αυταρχικό πλαίσιο λειτουργίας του σχολείου

Η διαμόρφωση ενός αυταρχικού πλαισίου λειτουργίας του σχολείου σε κάθε επίπεδο αποτελεί βασικό στοιχείο της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης. Είναι ανάγκη η σύγκρουση με το πλαίσιο αυτό να αποκτήσει διαρκή χαρακτήρα και να οδηγήσει σε δυναμικές κινήσεις διεκδίκησης ενός διευρυμένου πεδίου ελευθερίας έκφρασης και δράσης μέσα και έξω από το μάθημα. Ιδιαίτερη σημασία έχει οι μαθητές να προβάλλουν και να υπερασπίζονται στην πράξη το δικαίωμά τους να συζητούν και να αποφασίζουν μέσα από ανοιχτές και αμεσοδημοκρατικές πολιτικές διαδικασίες.

Με κριτήριο τη συνολική αντιπαράθεση στον κυβερνητικό αυταρχισμό απαιτούμε την κατάργηση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου που ποινικοποιεί τις καταλήψεις και την αθώωση των μαθητών που δικάζονται για την αγωνιστική τους δράση.

*Προϋπόθεση για να διεκδικήσει ένα τέτοιο πρόγραμμα πάλης την ηγεμονία στο μαθητικό κίνημα είναι η διαμόρφωση σταθερών πεδίων πολιτικής συζήτησης και αντιπαράθεσης. Από την άποψη αυτήν, είναι ανάγκη να συμβάλουμε στην πολιτική αναβάθμιση των διαδικασιών βάσης του κινήματος. **Οι γενικές συνελεύσεις και τα τοπικά συντονιστικά πρέπει να γίνουν ο χώρος όπου θα διαμορφώνεται ο συνολικός πολιτικός λόγος του μαθητικού κινήματος.** Ταυτόχρονα, έχει ιδιαίτερη σημασία οι διαδικασίες αυτές να αποκτήσουν πιο σταθερά χαρακτηριστικά. Μέσα στην εχθρική πραγματικότητα που διαμορφώνει η μεταρρύθμιση, οι μαθητές καλούνται να ανακτούν διαρκώς χώρους συλλογικότητας, έτσι ώστε να αρθεί το παγιωμένο σχήμα που θέλει τις περιόδους των καταλήψεων να τις διαδέχονται διαστήματα πλήρους πολιτικής αδράνειας. Υπάρχουν, άλλωστε, ήδη δείγματα γραφής σ' αυτή την κατεύθυνση: μετά το τέλος των καταλήψεων του 1998 - 1999, κάποια τοπικά συντονιστικά με προωθημένα πολιτικά χαρακτηριστικά συνέχισαν να λειτουργούν και να αναλαμβάνουν δράση ενάντια στους ΝΑΤΟϊκούς βομβαρδισμούς στη Γιουγκοσλαβία. Τέλος, στα κεντρικά συντονιστικά των μαθητών πρέπει να έχουν δικαίωμα συμμετοχής όλοι οι μαθητές, χωρίς αποκλεισμούς. Ωστόσο, είναι ανάγκη η λειτουργία τους να καθορίζεται πρώτα και κύρια από το γεγονός ότι είναι συντονιστικά των γενικών συνελεύσεων και των τοπικών συντονιστικών.*

Η ν.Κ.Α. μπροστά στις προκλήσεις της νέας εποχής. Χαρακτηριστικά, προοπτική και στόχοι

4.1 Η λογική μας για το επαναστατικό πολιτικό υποκείμενο

Στο έδαφος των εξελίξεων, *ιδιαίτερα στο δυναμικό που πρωτοστατεί και συμμετέχει στους αγώνες τα τελευταία χρόνια, επανέρχεται η αναζήτηση και η συζήτηση για την αποτελεσματική οργάνωση και παρέμβαση στις νέες συνθήκες.* Η αναζήτηση αυτή δεν υπάρχει με ενιαία χαρακτηριστικά, αλλά είτε ως τάση πολιτικής και θεωρητικής χειραφέτησης από την αστική πολιτική είτε ως αμυντική τάση απέναντι στην ανυπαρξία αποτελεσματικών παρεμβάσεων και νικηφόρων αγώνων. Γίνεται στο φόντο τόσο της απογοήτευσης, της κατάρρευσης, της αποτυχίας των μοντέλων οργάνωσης του επαναστατικού κινήματος της προηγούμενης περιόδου, στη σημερινή φάση κρίσης της Αριστεράς και του εργατικού κινήματος, όσο και στη βάση της κρίσης των κομμάτων και του πολιτικού συστήματος, της αναζήτησης στρατηγικών επιλογών, της ανάγκης για “γονιμοποίηση” της επιστροφής της πολιτικής στους “κάτω”.

Σε αυτήν τη βάση, η συζήτηση και συμβολή της ν.Κ.Α. και του ρεύματός μας στο πρόβλημα της οργανωμένης δράσης και παρέμβασης της εργατικής πολιτικής, της επαναθεμελίωσης του κομμουνιστικού κινήματος και συνολικά του επαναστατικού υποκειμένου, αποκτά πρωταρχική και πιεστική σημασία.

Ένα βασικό ερώτημα και ζήτημα είναι αν και γιατί χρειάζεται σήμερα κομμουνιστική επαναστατική οργάνωση, αλλά και γιατί επιμένουμε στην αυτοτελή επαναστατική οργάνωση της νεολαίας.

Σε σχέση με το πρώτο, πολλά έχουμε συζητήσει και διατυπώσει στις επεξεργασίες μας για το επαναστατικό πολιτικό υποκείμενο της εποχής μας, που αποτελεί τη βασική θεωρητική μας αντίληψη για το εγχείρημά μας συνολικά.

Αφετηρία μας είναι ότι οι διαδικασίες της αντικαπιταλιστικής πάλης και ανατροπής, της κομμουνιστικής απελευθέρωσης, δεν μπορούν να αναπτυχθούν χωρίς την επίδραση των πρωτοπόρων δυνάμεων της εργατικής πολιτικής και πάλης, χωρίς την οργανωμένη έκφραση της δράσης τους, χωρίς την αλληλοδιαπλοκή τους με την ίδια την κίνηση της εργατικής τάξης και της νεολαίας. Η “ιδέα” αυτή, που αποτέλεσε την καίρια πλευρά των θεωρητικών επεξεργασιών του μαρξισμού και του εργατικού και επαναστατικού κινήματος, επανέρχεται σήμερα με επίκαιρο, όσο και απαιτητικό τρόπο.

Βασική θέση μας είναι ότι η επαναστατική οργάνωση και το μέτωπο εργατικής πολιτικής στα πλαίσια της αντικαπιταλιστικής δράσης - τάσης της τάξης και της νεολαίας, στη διαλεκτική τους αλληλεπίδραση, παράγουν ταξική συνείδηση και διαμορφώνουν την υλική δύναμη της επαναστατικής πάλης.

Αυτές οι διαδικασίες - μορφώματα συνδέονται μεταξύ τους και συμβάλλουν, σε διαφορετικά επίπεδα, στην ανάπτυξη επαναστατικής θεωρίας, πολιτικής σκέψης και δράσης. Ωστόσο, η καθεμιά από αυτές τις διαδικασίες έχει την **αυτοτέλειά της** και τον **ιδιαίτερο χαρακτήρα** της.

- **Η επαναστατική κομμουνιστική οργάνωση είναι ο κρίκος** για τη συγκρότηση του επαναστατικού υποκειμένου. Η φυσιογνωμία και ο χαρακτήρας της προσδιορίζονται από το στρατηγικό της στόχο, την κομμουνιστική απελευθέρωση. Έχει ως κύριο χαρακτηριστικό την **προώθηση της ηγεμονίας των επαναστατικών ιδεών και πρακτικών στην πολιτική και μαζική δράση** (όχι όμως ως αποκλειστική ιδιοκτησία ή αποκλειστικό δικό της έργο). **Η οργάνωση έχει πρωταρχική σημασία για την επαναστατική πάλη.**

- **Το Αριστερό Αντικαπιταλιστικό Μέτωπο** (δηλαδή η έκφραση του Μετώπου Εργατικής Πολιτικής στο σήμερα στη νεολαία) είναι η **πολιτική δράση και συσπείρωση** αγωνιστών, συσπειρώσεων, ομάδων, οργανώσεων και μετώπων **στην κατεύθυνση της πιο συμπυκνωμένης αντικαπιταλιστικής συνείδησης και δράσης** ως και την **ανατροπή της αστικής κυριαρχίας.** Δεν ταυτίζεται πάντα με κάποιο σχήμα, αλλά αποτελεί μια συνεχώς εξελισσόμενη -σε περιεχόμενο και μορφή- λογική. **Το μέτωπο έχει καθοριστική σημασία.**

- **Η αντικαπιταλιστική δράση και τάση** της τάξης και της νεολαίας είναι το έδαφος στο οποίο δίνεται η μάχη για τη συγκρότηση του επαναστατικού πολιτικού υποκειμένου. Αυτή συγκροτείται από αγωνιστές της τάξης χειραφέτησης, στο πεδίο έκφρασης της βασικής αντίθεσης

σε κάθε κοινωνικό χώρο, αλλά και γύρω από κεντρικά ζητήματα. Είναι πολύμορφη και δεν συγκροτείται στη βάση της ιδεολογίας. Έχει αριστερό προσανατολισμό και ριζοσπαστικές αναζητήσεις. Στρέφεται “αυθόρμητα” αλλά αντικειμενικά κατά του συστήματος. Είναι ο κρίκος σύνδεσης των κομμουνιστών με την πλειοψηφία της τάξης, ο κρίκος της ανάπτυξης των πολιτικών δεσμών με την πλειοψηφία της τάξης και της νεολαίας. Είναι φορέας της λογικής του Νέου Εργατικού Κινήματος, πυξίδα και εργαστήριο για την εργατική πολιτική. Είναι προβολή στο σήμερα του κινήματος του μέλλοντος. Παράλληλα, με το δικό της τρόπο, παράγει πολιτική και ιδεολογία, ενισχύει τη συνολική ανάπτυξη της ταξικής συνείδησης.

Τα τρία αυτά στοιχεία του επαναστατικού πολιτικού υποκειμένου δεν αποτελούν “ομόκεντρους κύκλους”, δεν είναι το ένα υποσύνολο του άλλου, αλλά βρίσκονται σε αλληλεπίδραση. Γι’ αυτό ακριβώς και απαιτείται συνδυασμός καθηκόντων και βημάτων για τη συγκρότηση του συνολικού επαναστατικού πολιτικού υποκειμένου και διαδικασίες αλληλοτροφοδότησης των πλευρών του.

Μια τέτοια αντίληψη έρχεται σε ρήξη με την άποψη και πράξη που θεωρεί την εκάστοτε πολιτική - ιδεολογική οργάνωση της πρωτοπορίας ως αποκλειστικό φορέα, υπέρτατο κριτή και ιδιοκτήτη της επαναστατικής συνείδησης, της αλήθειας και πρακτικής. Απόψεις, που και σήμερα υπάρχουν σε δυνάμεις που δρουν στη νεολαία. Αυτή η αντίληψη οδήγησε και οδηγεί στον κατακερματισμό της ιδεολογικής, πολιτικής και μαζικής πράξης. Η αποξένωση της ιδεολογίας από την πολιτική και τη μαζική δράση οδηγεί την ιδεολογία σε θεολογία, την πολιτική πράξη σε προνόμιο των πολιτικών πρωτοποριών και τη μαζική δράση σε στείρο οικονομισμό και πρακτικισμό.

Θεμελιακή μας αντίληψη, λοιπόν, είναι η θέση ότι **η αντικαπιταλιστική επαναστατική πολιτική προϋποθέτει την πάλη για την αυτοτελή οργανωτική και πολιτική συγκρότηση των πρωτοπόρων και συνειδητών δυνάμεων της τάσης χειραφέτησης και της εργατικής πολιτικής σε όλα τα επίπεδα (οργάνωση - μέτωπο - κίνηση).**

4.2 Η νεολαία χρειάζεται τη δική της επαναστατική οργάνωση

Το δεύτερο ερώτημα που χρειάζεται απάντηση είναι γιατί ξεχωριστή, αυτοτελής οργάνωση νεολαίας. Η απάντησή μας βρίσκεται στις **σημερινές απαιτήσεις και ανάγκες για την ανάπτυξη αντικαπιταλιστικού ρεύματος και μετώπου στη νέα γενιά, στη στρατηγική επιλογή της ανάπτυξης μιας νέας γενιάς αγωνιστών του εργατικού κινήματος και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχει η πολιτικοποίηση και ριζοσπαστικοποίηση στην εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, στην ιδιαίτερη ανάγκη διατύπωσης και ηγεμονίας της εργατικής πολιτικής στη νεολαία και τους αγώνες της.**

Αυτή μας η θέση βρίσκεται στον αντίποδα των αντιλήψεων και πρακτικών που θέλουν τη νεολαία μακριά από την πολιτική δράση για τα στρατηγικά και άμεσα συμφέροντά της, που μιλούν για την ανάγκη μορφωτικών, πολιτιστικών ή άλλων επιμέρους συλλογικοτήτων χωρίς συνολικό πολιτικό περιεχόμενο. Εξίσου, η θέση μας είναι αντιπαραθετική με αντιλήψεις που “τσουβαλιάζουν” τη νεολαία και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της στη “γενική” πολιτική, αλλά και σε λογικές που στο όνομα της σημερινής κατάστασης και των αρνητικών συσχετισμών δεν κατανοούν τη μακροπρόθεσμη και στρατηγική σημασία ύπαρξης μαζικής επαναστατικής οργάνωσης νεολαίας, απόψεις που θέλουν τις παρεμβάσεις και προσπάθειες στη νέα γενιά ως “αντίγραφο” της γενικής παρέμβασης, τις οργανώσεις νεολαίας “μακρύ χέρι” των κομμάτων. Οι απόψεις αυτές, από όποια σκοπιά και αν διατυπώνονται, αρνούνται τη θετική πείρα και συμβολή σε όλη την ιστορία του επαναστατικού κινήματος, των κινήσεων και οργανώσεων της νεολαίας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, κυρίως όμως είναι αναντίστοιχες με τις σημερινές αναζητήσεις και ανάγκες της ταξικής πάλης και του επαναστατικού αγώνα. **Ιδιαίτερα σήμερα, στην εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, με την όξυνση όλων των αντιθέσεων, οι αλλαγές που συντελούνται στη νέα γενιά σε όλα τα επίπεδα, και κυρίως η εμφάνιση της νέας εργατικής βάρδιας, κάνουν ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη επαναστατικής κομμουνιστικής οργάνωσης νεολαίας. Οργάνωσης της σύγχρονης εργατικής πάλης και πολιτικής, διαμόρφωσης και διατύπωσης του αντικαπιταλιστικού και κομμουνιστικού προγράμματος που εκφράζει τα συμφέροντα και τις ανάγκες της μεγάλης πλειοψηφίας της νέας γενιάς.**

Συζητάμε το ζήτημα της επαναστατικής οργάνωσης νεολαίας, πιστεύοντας ότι **η v.K.A. αποτελεί μια σημαντική αφετηρία και ένα πρωταρχικό σημείο** για τη διαμόρφωση του επαναστατικού πολιτικού υποκειμένου, του Αριστερού Αντικαπιταλιστικού Μετώπου στη νεολαία, για την ανάπτυξη των αγώνων της νέας γενιάς σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση.

Θεωρούμε τη νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση τόσο μέρος του συνολικού επαναστατικού πολιτικού υποκειμένου (με την πολύπλευρη συγκρότησή του), με τον ιδιαίτερο και αυτοτελή της ρόλο, όσο και οργανικό μέρος του εγχειρήματος - ρεύματός μας για την αντικαπιταλιστική δράση, την εργατική πολιτική και την επαναθεμελίωση της κομμουνιστικής απελευθερωτικής προοπτικής.

Όπως τονίζαμε στην απόφαση του ιδρυτικού Συνεδρίου μας, **«η φυσιογνωμία και ο χαρακτήρας της ν.Κ.Α. προσδιορίζεται βασικά από το στρατηγικό της στόχο, την κομμουνιστική απελευθέρωση, αλλά και από τη συμβολή της για την ανασύσταση της εργατικής πολιτικής, τη διαμόρφωση των προϋποθέσεων για το Αριστερό Αντικαπιταλιστικό Μέτωπο της νεολαίας, για την επανίδρυση της κομμουνιστικής προοπτικής.»**

4.3. Δέκα χρόνια προσπάθειες για την ανάπτυξη και δράση της οργάνωσής μας

Το εγχείρημά μας από τα πρώτα ανεξάρτητα βήματά του, πριν δέκα χρόνια, προσπάθησε να εκφράσει την αντικαπιταλιστική πάλη στη νέα εποχή και να συμβάλει στην επαναθεμελίωση της σύγχρονης κομμουνιστικής τάσης μέσα στο κίνημα της νεολαίας. Τα δέκα αυτά χρόνια ήταν μία περίοδος βασανιστική, μέσα από συμπληγάδες και τεράστιες δυσκολίες. Οι προσπάθειές μας είχαν και απώλειες και τρανταγμούς και αποτυχίες. Η περίοδος από τη διάσπαση της ΚΝΕ το '89, την "ΚΝΕ-Γράψα", την ΚΝΕ-NAP μέχρι το συνέδριο ίδρυσης της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση (1995), ήταν μία πρώτη περίοδος έντονων διεργασιών και προσπαθειών. Σήμερα, πέντε χρόνια ύστερα από το 1ο μας Συνέδριο, το ζητούμενο είναι να μετρήσουμε θετικά και αρνητικά, να μιλήσουμε και να τεκμηριώσουμε ξανά την ανάγκη και την πορεία της οργάνωσής μας σ' αυτήν τη νέα συγκλονιστική εποχή.

Στηριζόμαστε σε όλη την πείρα -θετική και αρνητική- όλων των προσπαθειών και αγώνων των κινημάτων της νεολαίας στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο. Στην εμπειρία και τα συμπεράσματα από την πλούσια δράση των αριστερών οργανώσεων της νεολαίας. Στη συμβολή της νέας γενιάς, στις μεγάλες επαναστάσεις του 20ού αιώνα, στους μεγάλους εργατικούς αγώνες στην Ελλάδα και την Ευρώπη, στα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα, στο Μάη του '68, την αντιδικτατορική πάλη, το Πολυτεχνείο και τη μεταπολίτευση.

Ταυτόχρονα, σήμερα, στηριζόμαστε στις δικές μας εμπειρίες από τη συμμετοχή στους αγώνες της περιόδου, από τα βήματα που κάναμε τα τελευταία χρόνια, τη συμβολή μας - σημαντική σε ορισμένες περιπτώσεις- στο κίνημα της νεολαίας και τη ριζοσπαστικοποίησή του. Από τη ζωντανή επαφή και παρέμβασή μας μέσα στη νεολαία, την αμφισβήτηση, κριτική και αναζήτηση της νέας γενιάς. Προϊόν αυτής της αναζήτησης και πείρας και σημαντικά εφόδια, αποτελούν η Διακήρυξη της ν.Κ.Α. (1996), οι συνδιασκέψεις μας και όλος ο διάλογος και οι επεξεργασίες του NAP.

Ο απολογισμός της παρέμβασής μας σήμερα πρέπει να πάρει υπ' όψη και τις κρίσιμες και καθοριστικές εξελίξεις των τελευταίων χρόνων, που σημάδεψαν το λαϊκό και νεολαιίστικο κίνημα, δημιούργησαν μια νέα κατάσταση στην Αριστερά, και συνολικά αλλά και ειδικά στη ριζοσπαστική Αριστερά και το NAP (1ο Συνέδριο, 4^η Συνδιάσκεψη NAP, διεργασίες για τη δημιουργία του ΜΕ.Ρ.Α., ανακατατάξεις στη ριζοσπαστική Αριστερά κ.λπ.). Μετά τη 2^η Συνδιάσκεψή μας (Μάης '98), η κατάσταση και οι εξελίξεις είναι ριζικά διαφορετικές.

Οι μάχες που έδωσε η ν.Κ.Α., οι εμπειρίες και τα καύσιμα του δυναμικού της, προέρχονται από τις μεγάλες και μικρές μάχες, τα κινήματα που αναπτύχθηκαν, την εμπλοκή και παρέμβασή μας σε πρωτόγνωρες για το δυναμικό μας αναμετρήσεις (εξεταστικά, Οτσαλάν, πόλεμος, τρεις εκλογικές μάχες, μαθητές κ.λπ.). Τα προηγούμενα χρόνια όλες οι αναμετρήσεις και προσπάθειες έγιναν στο έδαφος των σκληρών αναδιρθρώσεων και των κοινωνικών διεργασιών που συντελούνται από την ανάπτυξη του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, αλλάζοντας ραγδαία τα δεδομένα, τους συσχετισμούς, την ίδια τη ζωή και τη συνείδηση της νεολαίας.

Σήμερα, μπορούμε να μιλήσουμε πιο συνολικά και με μεγαλύτερη πείρα για την προσπάθεια μιας πανκοινωνικής και παννεολαιίστικης παρέμβασης. Ταυτόχρονα, μπορούμε να δούμε πιο καλά τις αδυναμίες μας, τις δυσκολίες που προέκυψαν τα προηγούμενα χρόνια, τα σοβαρά ελλείμματα που είχαμε.

4.4. Βασικές αρχές και στόχοι της ν.Κ.Α.

Επειδή αντιμετωπίζουμε το ζήτημα της οργάνωσης ως πρωταρχικό, στα πλαίσια της πολύπλευρης συγκρότησης του επαναστατικού υποκειμένου, πιστεύουμε πως αυτή δεν μπορεί παρά να συγκροτείται μέσα στην πραγματική κίνηση της ταξικής πάλης, ως τμήμα αυτής της κίνησης, ως *ο πιο συνειδητός εκφραστής της τάσης χειραφέτησης και της εργατικής πολιτικής*. Ταυτόχρονα, καθοριστικό στοιχείο είναι η ίδια η κίνηση και η επαναστατική πάλη. Η αντίληψή μας αυτή είναι αντιθετική με όλες τις λογικές και τα μοντέλα που γνωρίσαμε και που υπάρχουν ή ανακυκλώνονται σήμερα στη δομή των αστικών και ρεφορμιστικών κομμάτων και οργανώσεων νεολαίας.

Δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της πάλης της νεολαίας η λογική των οργανώσεων “κλειστών πρωτοποριών” - φρουρίων, που σχεδιάζουν τον επαναστατικό αγώνα, ελέγχουν ως ιδιοκτήτες και αποκλειστικοί κάτοχοι της αλήθειας κάθε κίνηση.

Εξίσου αντιπαρατιθόμαστε στις αντιλήψεις της “πολιτικής ομάδας συντονισμού” αγωνιστών που δρουν σε χώρους, στις διάφορες αυτόνομες αντιλήψεις για χαλαρές ομάδες ή ιδεολογικές λέσχες. **Για μας η οργάνωση αποτελεί ζωντανή, αναγκαία και κρίσιμη πλευρά της επαναστατικής πάλης. Αποτελεί πρωταρχική επιλογή** για την αποφασιστική πάλη της νεολαίας για την αντικαπιταλιστική επανάσταση - κομμουνιστική απελευθέρωση. Στην εποχή μας, η εμφάνιση της νέας βάρδιας απαιτεί τη δική της οργανωμένη έκφραση των στρατηγικών της συμφερόντων. Έτσι, βλέπουμε τη *νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση, αλλά και το ΑΑΜ, ως μορφώματα που θέλουν να εκφράσουν πρωταρχικά τα συμφέροντα της νέας βάρδιας, της εργαζόμενης νεολαίας και της νεολαίας με εργατική προοπτική*. Το κύριο άρα ζήτημα βρίσκεται στο περιεχόμενο της οργάνωσης, στη στρατηγική και το χαρακτήρα της. Από αυτά καθορίζεται η μορφή και ο τρόπος λειτουργίας της.

Η δομή και λειτουργία της οργάνωσης πρέπει να αποπνέει ένα συνολικό απελευθερωτικό πολιτισμό, να διαμορφώνει μια κοινότητα επαναστατών, στον αντίποδα τόσο του αστικού ατομικισμού όσο και της διοικητικής ιεραρχίας της παραγωγής. *Η εργατική δημοκρατία* και η συνεχής ανάπτυξη της είναι το κριτήριο για το χαρακτήρα της οργάνωσης. Αυτό σημαίνει καθοριστικός ρόλος της συλλογικότητας, ουσιαστικά και όχι τυπικά αποφασιστικός ρόλος του μέλους και των οργανώσεων.

Γι' αυτό, θέλουμε η προσπάθειά μας και η δράση μας να αναπτύσσονται στη βάση των αρχών και στόχων για:

- **Οργάνωση που στηρίζεται** στο έδαφος του **μαχόμενου επαναστατικού μαρξισμού, μαζί με τη θεωρητική γενίκευση της επαναστατικής εμπειρίας, θετικής και αρνητικής**. Επιδιώκει να συμβάλλει σε μια βαθιά θεωρητική τομή και άνθιση των επαναστατικών ιδεών σε όλες τις πλευρές των κοινωνικών σχέσεων.

- **Οργάνωση με επαναστατική γραμμή και κομμουνιστικό απελευθερωτικό περιεχόμενο**. Που πρωτοστατεί στους αγώνες, σε όλα τα μέτωπα και στην κοινωνία συνολικά, για την ανάπτυξη και οργάνωση του μόνιμου συνολικού επαναστατικού αγώνα. Άρα, οργάνωση που προβάλλει την ανάγκη και συμβάλλει στην επαναθεμελίωση της κομμουνιστικής προοπτικής, στρατεύοντας μαχητικά τη νεολαία του σήμερα. Φορέας μιας ριζικά διαφορετικής στάσης ζωής, άρνησης των προτύπων και των κριτηρίων που προβάλλει και επιβάλλει ο καπιταλισμός. Άρνηση όχι στα λόγια αλλά στην πράξη.

Η προβολή ενός ανατρεπτικού, απελευθερωτικού πολιτισμού και στάσης είναι μια προϋπόθεση για να κερδηθεί η νεολαία με την πάλη για την αντικαπιταλιστική επανάσταση και την κομμουνιστική απελευθέρωση. Η ιδιαίτερη συμβολή της ν.Κ.Α., μαζί με την προσπάθεια του ΝΑΡ, για την ανάπτυξη των επιστημονικών επεξεργασιών και αντιλήψεων για τη στρατηγική και το κομμουνιστικό πρόγραμμα της εποχής μας, η διαρκής αναζήτηση και επεξεργασία για την κομμουνιστική επαναθεμελίωση, σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο, είναι βασικό συστατικό στοιχείο της λειτουργίας μας.

- **Οργάνωση μαζική και παρούσα σε όλους τους χώρους** και τα μέτωπα, που **απευθύνεται στην πλειοψηφία της νεολαίας**. Παννεολαιίστικη και εφ' όλης της ύλης, συλλογικός διανοούμενος και οργανωτής όλων των κομματιών της νεολαίας. Ζωντανή, που να παίρνει οξυγόνο από τη νεολαιίστικη αμφισβήτηση και ριζοσπαστισμό, που να ζει στον παλμό της νεολαίας. Η σχέση μας δεν μπορεί να είναι σχέση “αυθεντίας” - μαθητή, αλλά ζωντανής αλληλεξάρτησης. Κριτήριο η πράξη μας, η αποδοχή από τη νεολαία αλλά και η δυνατότητα εύρεσης δρόμων αποφασιστικής επίδρασης στη νεολαία με την ιδεολογική και πολιτική μας αντίληψη.

- Οργάνωση που μόνιμα και σταθερά θα συνενώνει τα πιο αγωνιστικά και πρωτοπόρα τμήματα της νεολαίας και του κινήματος, **θα συνδέει τα επιμέρους μέτωπα και κινήματα σε ενιαία**

αντικαπιταλιστική πάλη στο συνολικό επαναστατικό αγώνα. Πολιτικό κέντρο και καταλύτης συσπείρωσης και ενότητας όλων των αντικαπιταλιστικών τάσεων. **Στο κέντρο της προσπάθειάς μας βρίσκεται η μετωπική πολιτική ενοποίηση** των πολύμορφων τάσεων ριζοσπαστικοποίησης και αμφισβήτησης της νεολαίας και ιδιαίτερα των πιο συνειδητών από αυτές. **Η συγκρότηση του Αριστερού Αντικαπιταλιστικού Μετώπου, η συμβολή στη συγκρότηση του Αντικαπιταλιστικού Εργατικού Μετώπου, είναι βασική και οργανική πλευρά της δράσης** μας σε όλους τους χώρους και τις προσπάθειες.

- **Οργάνωση με εργατικό χαρακτήρα και προσανατολισμό.** Η εργατική φυσιογνωμία των προσπαθειών μας έχει πολλές πλευρές. Αφορά πρώτα απ' όλα τον προσανατολισμό, το στίγμα, την ουσία των μαζικών δραστηριοτήτων, των θεωρητικών επεξεργασιών, των πολιτικών αναλύσεων και θέσεων, των μετώπων στα οποία αναπτύσσονται αγώνες και συσπειρώσεις. Ταυτόχρονα, αφορά και το πολιτικό "κέντρο βάρους" των οργανωτικών μας προσπαθειών.

Η δημιουργία οργανώσεων στους εργατικούς χώρους, στους χώρους της νέας μισθωτής διανοήσης, στους εργαζόμενους σπουδαστές - μαθητές, σε όλη τη νέα βάρδια, είναι μόνιμος και πρωταρχικός στόχος και κατεύθυνση ανάπτυξης. Η δουλειά με εργατική κατεύθυνση και προσανατολισμό δεν γίνεται στη βάση μιας ρομαντικής αντίληψης, αλλά στη βάση των κοινωνικών συμφερόντων και της προοπτικής της μεγάλης πλειοψηφίας της νεολαίας. Γίνεται σε όλα τα κομμάτια νεολαίας και σηματοδοτεί τη γενική μας φυσιογνωμία, είναι ο "βηματοδότης" της πολιτικής και της ιδεολογικής πρακτικής μας.

- **Οργάνωση με πλούσια ζωή και δημοκρατική συζήτηση,** που **αναπτύσσει συλλογικά την επαναστατική προσωπικότητα κάθε μέλους της.** Η διαμόρφωση μιας βαθύτερης συμφωνίας, κατοχύρωσης, στήριξης και εμβάθυνσης των κοινά επεξεργασμένων ιδεολογικοπολιτικών και στρατηγικών μας αφετηριών είναι αποτέλεσμα της δημοκρατικής οργάνωσης του διαλόγου, της θεωρητικής συλλογικής αναζήτησης και της πολιτικής πρακτικής και δράσης. Αυτό απαιτεί, σε κάθε στιγμή και ζήτημα, **την πλήρη δυνατότητα πληροφόρησης και ενημέρωσης του συνόλου του δυναμικού της ν.Κ.Α. για το σύνολο των ζητημάτων, το δικαίωμα στη συμμετοχή σε όλες τις αποφάσεις και τον έλεγχο, το συλλογικό, ενιαίο και οργανωμένο τρόπο λειτουργίας, με αρχές και αποφασιστική συμβολή και συμμετοχή όλων των αγωνιστών - μελών της οργάνωσης, την ανάγκη και το στοχο της σύνθεσης των σκέψεων και απόψεων του δυναμικού της.** Απαιτεί την πλούσια εσωτερική ζωή, τη διαρκή πολιτιστική και ευρύτερη αξιακή διαπαιδαγώγηση και εμβάθυνση, μορφές και τρόπους λειτουργίας που να εμπνέουν και να ζωντανεύουν, να γίνονται ελκτικές και αποτελεσματικές για τους νέους αγωνιστές.

- **Οργάνωση ανεξάρτητη και αυτοτελής,** που στόχο έχει την ολοένα βαθύτερη ποιοτική ανάπτυξη της, την ανάπτυξη των επαναστατικών, κομμουνιστικών της χαρακτηριστικών. Αυτό σημαίνει πλήρη ανεξαρτησία από θεσμούς, φορείς και μηχανισμούς του κράτους και του κεφαλαίου, οικονομική αυτοτέλεια, με τη μόνιμη και αποφασιστική στήριξη των μελών και φίλων της, πολιτική, πρακτική και θεωρητική ανεξαρτησία και αντίθεση με όλες τις μορφές εξάρτησης και διαπλοκής με μηχανισμούς και ιδεολογήματα.

- **Οργάνωση διεθνιστική,** που παλεύει για ένα νέο επαναστατικό διεθνισμό, προωθεί την κοινή πάλη και το συντονισμό των κινημάτων, των λαών και των επαναστατικών δυνάμεων στην περιοχή μας, την Ευρώπη και όλο τον κόσμο. Που προσπαθεί να συμβάλει στην αναζήτηση και συζήτηση της νεολαίας και της Αριστεράς σε διεθνικό επίπεδο. Που παλεύει σε εθνικό επίπεδο με ορίζοντα την απελευθέρωση από την εκμετάλλευση σε διεθνές επίπεδο. Που οργανώνει και αναπτύσσει στη νεολαία τη φιλία, την αλληλεγγύη και κοινή πάλη των νέων και εργαζομένων από όλο τον κόσμο.

Συνολικά, οι αρχές και το μοντέλο οργάνωσης της ν.Κ.Α. επιδιώκουν να διαμορφώνουν τους όρους για να αποκτή η έννοια της στράτευσης και οργανωμένης πάλης το περιεχόμενο της ελεύθερης συνένωσης και συντροφικής δράσης για τους στρατηγικούς στόχους.

4.5 Κανόνες λειτουργίας της ν.Κ.Α.

Οι κανόνες λειτουργίας, που **στηρίζονται στον προσανατολισμό και το χαρακτήρα της οργάνωσης, όπως έχουν διαμορφωθεί από το συνέδριο ίδρυσης της ν.Κ.Α., τη Διακήρυξη της και τις συνδιασκέψεις της,** προσδοκούν να εξασφαλίσουν την ελεύθερη και ισότιμη συμμετοχή και συζήτηση μέσα στις γραμμές της. Στόχο έχουν **να συμβάλλουν στην ποιοτική και ποσοτική ανάπτυξη της οργάνωσης μας,** στην αποτελεσματική της παρέμβαση σε όλα τα επίπεδα.

Δεν αποτελούν ένα κλειστό σύστημα κανόνων και «διατάξεων», αλλά αρχές που διαμορφώνονται με βάση τις ανάγκες της ίδιας της συλλογικότητας και της πάλης μας. Αποτελούν κυρίως τους πολιτικούς - οργανωτικούς στόχους πάνω στους οποίους ενοποιείται το δυναμικό της οργάνωσης για τη λειτουργία και την ανάπτυξή της.

1. Μέλη - Χαρακτηριστικά

Η οργάνωσή μας αποτελείται από νέους αγωνιστές που συνειδητά και ελεύθερα έχουν επιλέξει τη συμμετοχή τους στη ν.Κ.Α. και δέχονται τα βασικά χαρακτηριστικά της στρατηγικής της (Διακήρυξη), τις πολιτικές επεξεργασίες και τη γραμμή της (όπως διατυπώνονται στις αποφάσεις συνδιασκέψεων - συνεδρίων), τις αρχές και τους κανόνες λειτουργίας της και πληρώνουν τη μηνιαία συνδρομή τους.

Μέλη της ν.Κ.Α. μπορούν να γίνουν οι **νέοι εργαζόμενοι, μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές, άνεργοι, νέοι αγρότες, οποιασδήποτε εθνικότητας και φυλής, από 14 έως 30 χρονών. Τα μέλη της οργάνωσης** πρωτοστατούν στους αγώνες, στην ανάπτυξή τους, στη διαμόρφωση του αριστερού μετώπου. Αναπτύσσουν τις πιο ριζοσπαστικές πλευρές τους, στο περιεχόμενο και τις μορφές. Μελετούν την ιστορική πορεία, τη δράση, τον πολιτισμό των επαναστατικών και κοινωνικών κινημάτων. Εμβαθύνουν τη γνώση και την κριτική σκέψη τους σε όλα τα πεδία. Συμβάλλουν ατομικά και συλλογικά στην πολιτική, θεωρητική και οργανωτική ανάπτυξη και ενοποίηση της ν.Κ.Α. Προβάλλουν με τη στάση τους σε όλες τις πλευρές της ζωής την επιλογή της επαναστατικής δράσης και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης.

Κάθε μέλος συμμετέχει σε οργάνωση βάσης (ΟΒ) της ν.Κ.Α. Οι ΟΒ συγκροτούνται κύρια στους χώρους όπου εργάζεται ή σπουδάζει η νεολαία, καθώς και σε τοπική βάση. Σε ορισμένες ιδιαίτερες περιπτώσεις μπορούν να συγκροτούνται ΟΒ σε μέτωπα - θέματα. Οι άνεργοι σύντροφοι συμμετέχουν κύρια στην εργατική οργάνωση του χώρου προοπτικής τους.

Η συμμετοχή με πλήρη δικαιώματα και υποχρεώσεις στην ΟΒ αφορά όλα τα ζητήματα συνολικά. Εκεί δίνει τη **μηνιαία συνδρομή** του, λέει την άποψή του και ψηφίζει, εκλέγει και εκλέγεται, εκεί συζητά, ελέγχει και ελέγχεται για την πορεία υλοποίησης των αποφάσεων. **Για να ενταχθεί κάποιος σε μια ΟΒ της ν.Κ.Α.**, πρέπει, ύστερα από πρόταση συντρόφου ή συντρόφων, να συμφωνεί τουλάχιστον το 50% των μελών της. Αυτό γίνεται, γιατί την ευθύνη και την απόφαση για τη συμμετοχή σε αυτήν πρέπει να την έχει η ίδια η συλλογικότητα της ΟΒ και όχι κάποιος ατομικά. Παύει να ισχύει η ιδιότητα του μέλους, όταν δεν υπάρχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις για την ένταξη, η αποδοχή δηλαδή των στρατηγικών χαρακτηριστικών και θεμελιακών πολιτικών αρχών, όπως διατυπώνονται στις αποφάσεις των συνδιασκέψεων και συνεδρίων, ή όταν υπάρχει πολιτική δραστηριοποίηση για λογαριασμό του κράτους και της αστικής πολιτικής - κομμάτων, όταν υπάρχει συνειδητή δράση εναντίον της οργάνωσης ή έμπρακτη δυσφήμισή της. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξαντλούνται όλες οι προσπάθειες με ιδιαίτερη και συντροφική επιμονή. Η παύση της ιδιότητας του μέλους γίνεται όταν ύστερα από συζήτηση στην ΟΒ αποφασίσουν γι' αυτό τα 2/3 των μελών της. Σε περίπτωση μη αποδοχής αυτής της απόφασης, μπορεί να γίνει προσφυγή και συζήτηση σε όλα τα αρμόδια όργανα μέχρι και το συνέδριο.

Η συμμετοχή και οι υποχρεώσεις του μέλους δεν έχουν καμία σχέση με κλειστά συστήματα, ομαδοποιήσεις ή ελιτίστικες ομάδες, αλλά με τη συνειδητή άρνηση υποταγής του αγωνιστή - μέλους της ν.Κ.Α. στον καπιταλισμό, τη συνειδητή συμμετοχή στην προσπάθεια ανατροπής του και προώθησης της κομμουνιστικής απελευθέρωσης.

2. Δημοκρατική συζήτηση - δικαιώματα και υποχρεώσεις - πλήρη ισότητα των μελών

Η επαναστατική δημοκρατία είναι προϋπόθεση για την ενεργητική παρουσία και δράση κάθε συντρόφου, για την ίδια τη δυνατότητα της απελευθερωτικής προοπτικής. Η αποτελεσματικότητά της κρίνεται στο κατά πόσο ο κάθε σύντροφος μπορεί να έχει γνώμη, να συναποφασίζει για όλα τα ζητήματα της θεωρίας και της πολιτικής.

Προϋπόθεση γι' αυτό είναι να υπάρχει πραγματική πληροφόρηση και γνώση για όλα τα ζητήματα, ώστε με αυτόν τον τρόπο να είναι πραγματικά δυνατή και να γίνει δημιουργική η συμβολή του κάθε αγωνιστή - μέλους στις αποφάσεις.

3. Η λειτουργία και δομή της ν.Κ.Α.

- Οι ΟΒ βασικός πυρήνας της οργάνωσης - συνολικές πολιτικές συλλογικότητες

Κάθε οργάνωση έχει την αρμοδιότητα και ευθύνη για τις αποφάσεις που αφορούν το σύνολο της πολιτικής, θεωρητικής και πρακτικής παρέμβασης της ν.Κ.Α. **Η ΟΒ συζητά και έχει λόγο για όλα τα ζητήματα, με ιδιαίτερο (όχι μοναδικό) προσανατολισμό και κατεύθυνση το χώρο δράσης της.** Οι ΟΒ οργανώνουν το σχεδιασμό της παρέμβασης, την προβολή των αποφάσεων, την υλοποίηση των πολιτικών στοχων της ν.Κ.Α. στο χώρο δράσης τους. **Ανώτερο όργανο είναι η συνέλευση** της ΟΒ, που συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Η ουσιαστική συμμετοχή του κάθε μέλους στη δημοκρατική συζήτηση εξασφαλίζει τη συλλογικότητα στις αποφάσεις.

Η ΟΒ, σε γενική συνέλευση (τουλάχιστον μια φορά το χρόνο), **εκλέγει συντονιστή -και γραφείο**, αν κρίνεται απαραίτητο, με βάση τον αριθμό μελών-, που είναι επιφορτισμένος με το συντονισμό και την οργάνωση της δράσης των μελών της ανάμεσα στις τακτικές συνελεύσεις, την εισήγηση των θεμάτων της συζήτησης και το συντονισμό της ΟΒ με άλλα όργανα και οργανώσεις. Η ΟΒ, ως συνολική πολιτική συλλογικότητα, διαμορφώνει τους όρους για μια πλούσια ζωή και κοινό πολιτισμό, χαρακτηριστικά συντροφικής αλληλεγγύης, στήριξης και δημιουργικής αξιοποίησης των δυνατοτήτων όλων των μελών της.

4. Όργανα και οργανώσεις

Οι **ΟΒ** που συγκροτούνται και **δρουν σε έναν κοινό κοινωνικό χώρο ή γεωγραφική περιοχή συγκροτούν τομείς ή Οργανώσεις** (Οργανώσεις Σπουδάζουσας, Οργανώσεις Νέων Εργαζομένων, Μαθητών, πόλεων - νομών). Οι τομείς ή οργανώσεις πραγματοποιούν κάθε χρόνο συνδιάσκεψη, όπου γίνεται απολογισμός, σχεδιάζουν τις βασικές κατευθύνσεις τους, εκλέγουν όργανα **-Συμβούλια ή Γραφεία-** (σε περίπτωση πολύ μεγάλων οργανώσεων το Συμβούλιο μπορεί να εκλέξει και Γραφείο). Στα Γραφεία ή Συμβούλια γίνεται ο καταμερισμός ευθυνών και τομέων δουλειάς και εκλέγεται συντονιστής τους.

Οι **οργανώσεις της περιφέρειας μπορούν να συγκροτούν** (με απόφαση των οργανώσεων αυτών και σε συμφωνία με το ΚΣ) **οργανώσεις περιοχής**, να πραγματοποιούν συνδιασκέψεις περιοχής, όπου εκλέγουν Συμβούλιο Περιοχής.

Το αργότερο κάθε δύο χρόνια η ν.Κ.Α. πραγματοποιεί **Πανελλαδική Συνδιάσκεψη ή Συνέδριο**. Στις Πανελλαδικές Συνδιασκέψεις ή τα Συνέδρια γίνεται απολογισμός, συζητούνται και αποφασίζονται όλες οι βασικές κατευθύνσεις της πολιτικής της οργάνωσης, ψηφίζονται οι **Θέσεις και το πρόγραμμα δράσης**. Η Διακήρυξη και οι αρχές λειτουργίας της ν.Κ.Α. αποφασίζονται σε Συνέδριο. Η Συνδιάσκεψη ή το Συνέδριο εκλέγει το **Κεντρικό Συμβούλιο (ΚΣ)** της οργάνωσης, που είναι το ανώτερο καθοδηγητικό πολιτικό όργανο μεταξύ των Συνδιασκέψεων ή Συνεδρίων. **Το ΚΣ εκλέγει το Γραφείο του**, το οποίο κάνει καταμερισμό τομέων δουλειάς και οργανώσεων και εκλέγει το συντονιστή του. Το ΚΣ μπορεί να συγκροτεί επιτροπές ή ομάδες δουλειάς για διάφορα ζητήματα, για την καλύτερη και συλλογική στήριξη πλευρών (εργατική επιτροπή, παιδείας, θεωρίας, διεθνών, κ.λπ.). Στο ΚΣ συζητιέται και η σύνθεση της **Συντακτικής Επιτροπής** του εντύπου της ν.Κ.Α., των **«Αναιρέσεων»**. Κάθε σώμα - όργανο αποφασίζει το σύστημα εκλογής, με τρόπο ώστε να μην αποκλείεται η έκφραση απόψεων και συντρόφων.

Επίσης, μπορούν να οργανώνονται Συνδιασκέψεις με ειδικά θέματα (για παράδειγμα ιδεολογικά, εκπαιδευτικά, εργατικά κ.λπ.). Το μέτρο αντιπροσώπευσης για τις Συνδιασκέψεις και τα Συνέδρια αποφασίζεται από το Κεντρικό Συμβούλιο. Έκτακτη συνδιάσκεψη μπορεί να γίνει αν το ζητήσει το **1/3 των μελών ή των ΟΒ της ν.Κ.Α.**

Στο πρόσωπο του κάθε μέλους θέλουμε να αποτυπώνεται, ταυτόχρονα, η έννοια του κοινωνικού πρωτοπόρου αγωνιστή, του πολιτικού προσώπου και του ιδεολογικού παραγωγού και διαμορφωτή. Δεν χωράνε αποτυπώσεις του αστικού καταμερισμού στην οργάνωση.

Τα **όργανα** έχουν το ρόλο της οργάνωσης του διαλόγου, της εισαγωγής των θεμάτων, της οργάνωσης του σχεδιασμού και της ενιαίας δράσης στα μαζικά και πολιτικο-ιδεολογικά μέτωπα, του βαθέματος στη θεωρία, της αξιοποίησης και διάδοσης των απόψεων που διατυπώνονται, της συλλογικής μεταφοράς της εμπειρίας όλης της οργάνωσης και των απόψεων του δυναμικού της ν.Κ.Α. **Τα όργανα πρέπει να είναι εργαζόμενα σώματα, με πλήρη πολιτικό και οργανωτικό ρόλο, και σε κάθε περίπτωση να είναι αιρετά και ανακλητά.** Τα όργανα κάνουν απολογισμό της λειτουργίας τους και ελέγχονται από τις αντίστοιχες συνελεύσεις ή συνδιασκέψεις των οργανώσεων που τα εκλέγουν. Όργανα θεωρούμε τα Συμβούλια και Γραφεία κάθε είδους, όπως και τις ΟΒ.

5. Η συζήτηση, οι αποφάσεις και η ενιαία αντίληψη και δράση της ν.Κ.Α.

Η ν.Κ.Α προωθεί την ανάπτυξη ενός τέτοιου πολιτισμού ανάμεσα στα μέλη της, ώστε αυτά πρωτίστως να επιδιώκουν τη σύνθεση των απόψεών τους κατά τη διάρκεια της δημοκρατικής συζήτησης στην οργάνωση. Η προσπάθεια για σύνθεση των σκέψεων των μελών, απαιτεί παραίτηση από “αποκλειστικότητες” στην κατοχή της αλήθειας, από μικροεγωισμούς, καθώς και εγκατάλειψη της νοοτροπίας που αντιλαμβάνεται την οργάνωση ως άθροισμα προσωπικών πολιτικών. Η δυνατότητα για σύνθεση των σκέψεων πολλαπλασιάζεται όσο προωθείται η προγραμματική, πολιτική και θεωρητική ενοποίηση των μελών της ν.Κ.Α., όσο εμπνέει και συνενώνει η πολιτική γραμμή, όσο αναπτύσσεται η λειτουργία της οργάνωσης, το αίσθημα της συλλογικότητας, της υπευθυνότητας και της εθελοντικής στράτευσης. Η ανάγκη κατάκτησης της ενιαίας σχεδιασμένης δράσης προβάλλει και λόγω των δύσκολων συνθηκών της ταξικής πάλης στην εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού.

Αφού εξαντληθούν όλα τα περιθώρια για σύνθεση των σκέψεων και απόψεων, τότε οι αποφάσεις στις ΟΒ, τα όργανα και τα σώματα, παίρνονται κατά πλειοψηφία. Τις σχέσεις μειοψηφίας - πλειοψηφίας δεν τις θεωρούμε στατικές, αλλά τις βλέπουμε με δυναμικό τρόπο, δηλαδή ως απόψεις ανοικτές στη συζήτηση, στην αλλαγή και τη σύνθεση. Δεν πρέπει να υπάρχουν στις επαναστατικές συλλογικότητες λογικές και σχέσεις επιβολής, αλλά δημιουργική συζήτηση και προσπάθεια βαθύτερης ενοποίησης σε όλα τα ζητήματα.

Ωστόσο, στις ανάγκες της δράσης και της παρέμβασης της οργάνωσης, η ύπαρξη διαφορετικών απόψεων και γνώμων δεν μπορεί να γίνεται αιτία ακινησίας μέχρι να βγει ομόφωνη απόφαση. Δεν θέλουμε ούτε τεχνητές ομοφωνίες “νεκροταφείων” -ιδίωμα αστικών και ρεφορμιστικών οργανώσεων- ούτε φαινόμενα παράλυσης. **Η δημοκρατική διαδικασία και η υλοποίηση των επιλογών της κάθε φορά πλειοψηφίας στη δράση αποτελεί αφετηριακό γνώρισμα για τους επαναστάτες αγωνιστές.** Η επαναστατική σχέση αρχών ανάμεσα στις διαφορετικές απόψεις επιβάλλει η κάθε μία άποψη να προσπαθεί να βαθύνει στο περιεχόμενο της άλλης. Να ενσωματώνει τα δημιουργικά της στοιχεία, έτσι που να εξελίσσεται παράλληλα και η ίδια.

Η μειοψηφία έχει την υποχρέωση να διευκολύνει την προώθηση των αποφάσεων της πλειοψηφίας. Η μειοψηφία έχει το δικαίωμα να παλεύει και να προβάλλει την άποψή της σε όλη την κλίμακα της οργάνωσης. Αυτό το δικαίωμα σημαίνει την *υποχρέωση της πλειοψηφίας και όλων των οργάνων να ανακοινώνουν και να γνωστοποιούν ισότιμα τις διαφορετικές απόψεις* που υπάρχουν, να φροντίζουν ώστε με οργανωμένο τρόπο κείμενα και εισηγήσεις της μειοψηφίας να φτάνουν σε όλο το δυναμικό της οργάνωσης (οριζόντια ενημέρωση), να δημοσιεύονται -ύστερα από συζήτηση στην ΟΒ- στις «Αναιρέσεις» και το ΠΡΙΝ ή σε ειδικά εσωτερικά δελτία. Σε κάθε περίπτωση, η συζήτηση και η αντιπαράθεση τυχόν διαφορετικών απόψεων **πρέπει να γίνεται στη βάση επαναστατικών αρχών, με συλλογικό τρόπο, χωρίς να εκτίθεται και να εμποδίζεται η λειτουργία και αποτελεσματικότητα της οργάνωσης**, χωρίς κλειστούς κύκλους, φράξιες και ομαδοποιήσεις. Να οργανώνεται από τα όργανα και τις οργανώσεις, με τρόπους πλήρους ανάδειξης των διαφορετικών απόψεων. **Με αυτόν τον τρόπο η μειοψηφία έχει τη δυνατότητα να γίνει πλειοψηφία.**

Στόχος πρέπει να είναι η προώθηση ενότητας αντίληψης και η ενιαία δράση των μελών της ν.Κ.Α. στο μαζικό κίνημα και την πολιτική παρέμβαση. Σε ιδιαίτερες περιπτώσεις, όταν δεν μπορεί να γίνει σύνθεση των διαφορετικών απόψεων, *με απόφαση της οργάνωσης* μπορεί, προκειμένου να υπάρξει οριστική κατάληξη, να τεθούν αυτές στην κρίση των αγωνιστών του Μετώπου (σχήματος, συσπείρωσης, μετωπικής πρωτοβουλίας) ή με οργανωμένο τρόπο (π.χ. σύσκεψη) και σε νέους που συμμετέχουν σε έναν αγώνα. Οι διαφορετικές απόψεις δεν μπορεί να αφορούν και να αναιρούν ζητήματα της στρατηγικής μας (κομμουνιστική προοπτική, βασικές θεμελιακές αρχές, όπως αυτές διατυπώνονται στις αποφάσεις Συνδιασκέψεων και Συνεδρίων). Η διαπαιδαγώγηση των νέων αγωνιστών στη δημοκρατική συζήτηση και την πολιτική και στρατηγική ενοποίηση είναι ιδιαίτερα σημαντική λειτουργία μιας επαναστατικής συλλογικότητας, βοηθάει στη συγκρότηση και ποιοτική ανάπτυξη του δυναμικού της οργάνωσης και πρέπει να γίνεται με δημιουργικό και ολόπλευρα δημοκρατικό τρόπο.

6. Για την ανάπτυξη και συγκρότηση της οργάνωσης

Η ν.Κ.Α. είναι πανελλαδική οργάνωση με ενιαία διάρθρωση, δομή και λειτουργία. Η ανάπτυξη της ν.Κ.Α. σημαίνει πρώτα απ’ όλα τη συγκρότηση οργανώσεων και την ενίσχυσή της στους κρίσιμους χώρους της εργαζόμενης νεολαίας, των άνεργων νέων και των νέων της

“περιπλάνησης”, στους μαθητές και τους εργαζόμενους μαθητές. Την παραπέρα ενίσχυση των οργανώσεων στους σπουδαστές και φοιτητές. Η ανάπτυξη της ν.Κ.Α. σε αυτούς τους χώρους αποτελεί προϋπόθεση για την **πανκοινωνική διάρθρωση και παρέμβαση** της οργάνωσης. Η ν.Κ.Α. απευθύνεται μαζικά και ενωτικά σε όλη τη νεολαία.

Η επαναστατική δράση, συγκρότηση και η ανάπτυξη μιας νέας ενότητας της νεολαίας σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση με την αποφασιστική συμβολή της ν.Κ.Α., αποτελεί την **ιδιαίτερη συμβολή της οργάνωσής μας στο συνολικό επαναστατικό πολιτικό υποκείμενο της εποχής μας, στο Μέτωπο Εργατικής Πολιτικής και την αντικαπιταλιστική πάλη της τάξης και της νέας γενιάς.**

Επιδιώκουμε να συσπειρώσουμε μαζικά τη νεολαία των εργατικών συμφερόντων και προοπτικής, όλους τους αγωνιστές του νεολαιίστικου κινήματος. Παράλληλα, **ανάπτυξη για μας σημαίνει και η αποφασιστική συμβολή στη δημιουργία αριστερών μετωπικών κινήσεων και σχημάτων σε κάθε χώρο,** κίνημα και μέτωπο, η δράση για την ύπαρξη αριστερής πτέρυγας των αγώνων της νεολαίας.

7. Διεθνισμός και κοινή πάλη της νεολαίας

Η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση είναι οργάνωση διεθνιστική. Θεωρούμε **το ζήτημα της κοινής δράσης του διεθνούς κινήματος, ενός νέου εργατικού επαναστατικού διεθνισμού, της αλληλεγγύης των νέων όλου του κόσμου, ως ιδιαίτερο καθήκον** στην εποχή των ολοκληρώσεων του κεφαλαίου και της καπιταλιστικής διεθνοποίησης. Προσπαθούμε και συμβάλλουμε στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών συντονισμού, διαλόγου και δράσης με ριζοσπαστικές, επαναστατικές δυνάμεις νεολαίας άλλων χωρών. Αυτή την ανάγκη και το διεθνιστικό περιεχόμενο προσπαθούμε να το εντάσσουμε και στο κίνημα της νεολαίας και στις μετωπικές κινήσεις της νέας γενιάς. Συμμετέχουμε σε όλες τις διεθνείς πρωτοβουλίες και συζητήσεις που είναι ανεξάρτητες από το κράτος, τους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς και τις κυβερνήσεις του κεφαλαίου. Προσπαθούμε να “πάρουμε” από την πολύτιμη και πολύπλευρη εμπειρία των κινήσεων και οργανώσεων διεθνώς και, παράλληλα, να συμβάλουμε με την εμπειρία του κινήματος της νεολαίας στην Ελλάδα και τις επεξεργασίες της οργάνωσης και του ρεύματός μας στη συζήτηση και τη δράση σε διεθνές επίπεδο.

8. Οικονομική αυτοτέλεια και ανεξαρτησία

Τα οικονομικά προέρχονται από τις μηνιαίες συνδρομές των μελών της οργάνωσης και τις ενισχύσεις των μελών και των φίλων μας. **Η οικονομική και πολιτική αυτοτέλεια και ανεξαρτησία της ν.Κ.Α. είναι θεμελιακή αρχή.** Γι’ αυτό, το ζήτημα της συνδρομής και της οικονομικής δουλειάς και εξόρμησης είναι **βασικό πολιτικό ζήτημα. Δεν χρησιμοποιούμε, δεν συμμετέχουμε και δεν επιδιώκουμε καμία οικονομική σχέση με φορείς, προγράμματα και μηχανισμούς του κράτους, της κυβέρνησης, της ΕΕ και των άλλων ιμπεριαλιστικών - καπιταλιστικών οργάνων του κεφαλαίου.**

9. Η νεολαία ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ και το NAP

Η ν.Κ.Α. είναι πολιτικά και οργανωτικά αυτοτελής οργάνωση. Συγκροτεί τις οργανώσεις και τα όργανά της, αποφασίζει για την πολιτική της μέσα από τις διαδικασίες της.

Η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση είναι μέρος του συνολικού επαναστατικού πολιτικού υποκειμένου (με την πολύπλευρη συγκρότησή του), με τον ιδιαίτερο και αυτοτελή της ρόλο, και οργανικό μέρος του εγχειρήματος και του ρεύματός μας για την αντικαπιταλιστική δράση, την εργατική πολιτική και την επαναθεμελίωση της κομμουνιστικής απελευθερωτικής προοπτικής.

Προσπαθεί να συμβάλει και να στηριχθεί στη θεωρητική, πολιτική αναζήτηση και δράση του NAP, στην οικοδόμηση και την ανάπτυξή του, στα πλαίσια της επαναστατικής του προοπτικής. Τα μέλη της ν.Κ.Α. μπορούν να εντάσσονται στο NAP και να δρουν μέσα από τις οργανώσεις του, με τη συμφωνία της αντίστοιχης οργάνωσης του NAP. Το NAP και η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση κινούνται στην ίδια κατεύθυνση, στη βάση των κοινών προγραμματικών και πολιτικών τους θέσεων.

Οι σχέσεις του NAP και της ν.Κ.Α. πρέπει να βελτιώνονται συνεχώς, να βρίσκονται διαρκώς στο κέντρο της προσοχής και της δημιουργικής αλληλοδιαπλοκής των προσπαθειών μας. Η

συμμετοχή της ν.Κ.Α. στα σώματα και τις διαδικασίες του NAP **γίνεται στα πλαίσια της οργανικής σχέσης και συμμετοχής στην προσπάθεια όλου του εγχειρήματος - ρεύματός μας.** Τα πρακτικά και ειδικά ζητήματα των κοινών παρεμβάσεων και σχεδιασμών λύνονται σε συνεργασία, στα αντίστοιχα κάθε φορά όργανα του NAP και της ν.Κ.Α.

4.6 Η δράση μας και τα βήματα στην ανάπτυξη της ν.Κ.Α.

Η μετωπική δράση της ν.Κ.Α. στις μάχες των τελευταίων χρόνων ήταν ενισχυμένη. Έγινε ένα αποφασιστικό βήμα να “ανοίξουν” για πρώτη φορά οι ορίζοντες και η παρέμβαση σχημάτων και κινήσεων κοινωνικών χώρων σε ευρύτερες μετωπικές προσπάθειες, σε “κεντρικά” μέτωπα, πολιτικές μάχες και πρωτοβουλίες. Η συμμετοχή της ΕΑΑΚ, της ένωσης “Ανεργία stop”, ορισμένων εργατικών συσπειρώσεων στην “Πρωτοβουλία των 41 κινήσεων - οργανώσεων κατά της επίσκεψης Κλίντον”, οι προσπάθειες που έγιναν *την περίοδο της επέμβασης στη Γιουγκοσλαβία*, οι κινητοποιήσεις της *Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων*, η *Πρωτοβουλία ενάντια στην ένταξη στην ΟΝΕ* κ.ά. ήταν τέτοια βήματα. Επίσης, θετική ήταν η μετωπική δράση και οι πρωτοβουλίες του συνόλου σχεδόν των σχημάτων και κινήσεων *στη μάχη των εξεταστικών*, τη συγκρότηση μαζικών συντονιστικών σε πολλές πόλεις. Θετική και πρωτόγνωρη ήταν και η συμμετοχή δυνάμεων και νέων αγωνιστών σε αρκετές *Αριστερές Κινήσεις Πόλης* με άξονα την παρέμβαση στις δημοτικές εκλογές ('98).

Η συμβολή της ν.Κ.Α. στις διεργασίες και τις προσπάθειες για τη συγκρότηση του **Μετώπου Ριζοσπαστικής Αριστεράς**, η δράση μας στις εκλογικές μάχες, αλλά και η στήριξη και συμμετοχή στο ΜΕ.Ρ.Α. ήταν επίσης **ένα νέο βήμα.** **Η δημιουργική αυτή συμβολή του δυναμικού μας πρέπει να έχει συνέχεια, στην κατεύθυνση της δημιουργίας του πόλου της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς.**

Τα τελευταία χρόνια γίνεται μια διαρκής προσπάθεια για μετωπική δράση στην εργαζόμενη νεολαία, στη νέα βάρδια. Οι κινήσεις που έγιναν στα ΙΕΚ και Νυχτερινά και η δημιουργία του σχήματος στα **ΙΕΚ**, με θετική έκφραση στις εκλογές του ΣΥΣΠΙΣ, δείχνουν τη μεγάλη δυνατότητα και την ανάγκη της ίδιας της νεολαίας να υπάρχουν αριστερά μορφώματα μετωπικής δράσης σε αυτούς τους χώρους. Αποτέλεσμα είναι και η δημιουργία “ενώσεων” κατά της ανεργίας (Ανεργία stop) στις δυτικές και πρόσφατα στις βορειοανατολικές συνοικίες της Αθήνας. Στην ίδια κατεύθυνση έγιναν μια σειρά προσπάθειες για **“πρωτοβουλίες” και κινήσεις αγώνα** στους νέους των προγραμμάτων του **ΟΑΕΔ** και η κοινή δράση με άλλες κινήσεις και σχήματα, κυρίως στο θέμα της ανεργίας. Ουσιαστικά πρόκειται για την πρώτη δοκιμασία της μετωπικής μας αντίληψης στην εργαζόμενη νεολαία. Κυρίως, όμως, το δυναμικό της ν.Κ.Α. είναι πια σε θέση να συμβάλει στην **επεξεργασία και διατύπωση αριστερών προγραμμάτων πάλης και αιτημάτων σε αυτούς τους χώρους.**

Για μία ολόκληρη δεκαετία, το εγχείρημα της ΕΑΑΚ όχι μόνο συσπείρωσε το πιο πρωτοπόρο δυναμικό, το νέο ριζοσπαστισμό που γεννιέται στις αντιθέσεις του επιχειρηματικού πανεπιστημίου, αλλά και συντέλεσε αποφασιστικά σε μία διαρκή αντιπαράθεση με την αστική πολιτική. Είναι ο πιο μαζικός χώρος συσπείρωσης και δράσης στη νεολαία, με το πιο συνεκτικό πολιτικό περιεχόμενο, φυσιογνωμία και χαρακτηριστικά πτέρυγας. **Η παρέμβαση της οργάνωσής μας στα σχήματα και την ΕΑΑΚ έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση, αντοχή και προώθηση της αριστερής πτέρυγας στα ΑΕΙ.** Αποτελεί σημείο αναφοράς για όλη τη μετωπική παρέμβασή μας, δίνοντας κρίσιμες εμπειρίες και αποτελέσματα. Αποκτά σήμερα βαθύτερη σημασία, με νέες απαιτήσεις και δυνατότητες για την πάλη των φοιτητών, αλλά και για το εγχείρημα του ΑΑΜ. Χρειάζεται αυτή η εμπειρία να “δοκιμαστεί” (όχι μηχανιστικά) και στους άλλους χώρους της εκπαίδευσης, όπως στους μαθητές και τους σπουδαστές των κάθε είδους σχολών.

Η αυτοτελής παρέμβαση και ανάπτυξη της ν.Κ.Α. τα τελευταία χρόνια **πρέπει να κριθεί σε πολλά επίπεδα.** Αρκετοί νέοι αγωνιστές πλαισίωσαν την οργάνωσή μας. Πολλοί αγωνιστές του κινήματος βλέπουν με ιδιαίτερη προσοχή και ενδιαφέρον την προσπάθειά μας, αρκετές φορές συμμετέχουν με πολλούς τρόπους ακόμα και στη ζωή της οργάνωσης. Ταυτόχρονα, έγινε μια μεγάλη προσπάθεια στην πιο ποιοτική ανάπτυξη και την καλύτερη συγκρότηση των οργάνων, επιτροπών και ΟΒ. Η δημιουργία νέων ΟΒ σε χώρους και πόλεις αποτελεί ένα στοιχείο θετικής ανάπτυξης. Ιδιαίτερα θετικά ήταν τα βήματα στους μαθητές και τους νέους εργαζόμενους και οι κατευθύνσεις για μια τέτοια ανάπτυξη πανελλαδικά. Η ανανέωση του δυναμικού στις οργανώσεις Σπουδάζουσας προχώρησε σε σημαντικό βαθμό. Ωστόσο, πρέπει να πούμε πως δεν ήταν πάντα στο μόνιμο προσανατολισμό μας οι προτάσεις σε νέους αγωνιστές (ακόμα και πολύ κοντά μας) να

ενταχθούν στη ν.Κ.Α. Άμεσος και κρίσιμος στόχος μας είναι η δημιουργία εργατικών οργανώσεων σε όλες τις πόλεις, κλαδικών οργανώσεων σε κάποιους χώρους. Οργανώσεις της νεολαίας της ειδικεύσεως - κατάρτισης (στα ΙΕΚ, ΟΑΕΔ, ΤΕΕ, Νυχτερινά). Η δημιουργία μαθητικών οργανώσεων σε πανελλαδική κλίμακα, η ενίσχυσή τους ποσοτικά και ποιοτικά. Οργανώσεις Σπουδάζουσας σε όλα τα ΑΕΙ, με νέους αγωνιστές, με παρέμβαση στην πλειοψηφία των σχολών. Οργανώσεις ΤΕΙ στα κύρια ιδρύματα, με αποφασιστική ενίσχυση στις υπάρχουσες.

Από την άλλη, ανάπτυξη σημαίνει πρώτα απ' όλα πραγματική ενοποίηση και κέρδισμα των μελών στη συλλογική και οργανωμένη δράση στα πλαίσια της ν.Κ.Α.. Δεν καταφέρνουμε πάντα να εντάσσουμε στη δράση και τη ζωή της οργάνωσης το σύνολο του δυναμικού των ΟΒ. Ιδιαίτερα πρέπει να συζητήσουμε το πρόβλημα της ουσιαστικής δράσης και προσφοράς μετά τις σπουδές, μετά το στρατό και τις αλλαγές στην προσωπική ζωή (δουλειά, εξαντλητικά ωράρια, οικογενειακές υποχρεώσεις κ.λπ.).

Θετικά πρέπει να αποτιμήσουμε και πολλές ακόμα πλευρές της παρέμβασής της ν.Κ.Α. τα τελευταία χρόνια.

Από τις «Αναιρέσεις '97», που σηματοδότησαν μια νέα περίοδο στην ύπαρξη και παρέμβαση των **πολιτικών - πολιτιστικών τριημέρων** της ν.Κ.Α., μέχρι τις «Αναιρέσεις '99», κάναμε μεγάλα βήματα. Οι τελευταίες «Αναιρέσεις» ήταν οι πιο μαζικές και ποιοτικές σε όλη τη μικρή ιστορία των εκδηλώσεων (από το 1992) και έδειξαν τις μεγάλες δυνατότητες. **Στόχος μας είναι η ανάδειξη των «Αναιρέσεων», πανελλαδικά, σε μια μεγάλη συνάντηση μάχης και πολιτισμού του αντικαπιταλιστικού και πολύμορφου ριζοσπαστικού ρεύματος της νεολαίας κάθε χρόνο.**

Το έντυπό μας, έπειτα από 6 χρόνια έκδοσής του, έχει περάσει σε μια νέα περίοδο. Στη νέα πραγματικότητα και τις αυξημένες απαιτήσεις για μάχιμη πολιτική παρέμβαση, **χρειάζοταν ένα αποφασιστικό βήμα αναβάθμισης του εντύπου της ν.Κ.Α.** Η αλλαγή του περιοδικού σε **μηνιαίο έντυπο, με πιο μάχιμα χαρακτηριστικά, με πιο επίκαιρη και άμεση θεματολογία ήταν ένα θετικό βήμα. Η προσπάθεια αυτή δεν έχει ακόμα κριθεί. Οι «Αναιρέσεις», με τη σημερινή μορφή τους, μπορούν να βοηθήσουν καλύτερα, μπορούν πιο εύκολα και άμεσα να απευθυνθούν και να φτάσουν σε περισσότερους νέους.** Ωστόσο, δεν έχει αλλάξει το στίλ της δικής μας δουλειάς, δεν βρίσκεται πάντα και σε όλες τις ΟΒ στο κέντρο της προσοχής η διακίνηση, η εξόρμηση, η πλατύτερη διάδοση του εντύπου. Οι «Αναιρέσεις» είναι ένα πολιτικό όπλο μεγάλης δύναμης στα χέρια του δυναμικού της ν.Κ.Α., που μπορεί να συνδυάσει την παρέμβασή μας σε πολλά πεδία (πολιτική γραμμή, μέτωπα, θεωρία, πολιτισμός, διεθνή, κ.λπ.).

Η ν.Κ.Α. προσπάθησε τα τελευταία χρόνια να συμβάλει στη συζήτηση και κοινή δράση με κινήματα και τη νεολαία σε άλλες χώρες. Στα πλαίσια της ανάγκης ενός **νέου εργατικού διεθνισμού** και της ανάπτυξης της κοινής πάλης και αλληλεγγύης, συμμετείχε όσο μπορούσε σε **διεθνείς πρωτοβουλίες** (Ζαπατίστας - 1^η Διηπειρωτική Τσιάπας, 14^ο Παγκόσμιο Φεστιβάλ νεολαίας - φοιτητών στην Κούβα, Διεθνής συνάντηση νέων στην Πέργαμο της Τουρκίας κ.λπ.). Προσπαθήσαμε να έχουμε επαφή, και να προβάλουμε τις επεξεργασίες μας, με αρκετές οργανώσεις και κινήματα (διεθνιστική εκδήλωση «Αναιρέσεις '97», εκδηλώσεις στη λέσχη, πρόσκληση και συμμετοχή τούρκων και κούρδων νεολαίων σε τριήμερα και εκδηλώσεις). Ωστόσο, οι αδυναμίες και δυσκολίες σε αυτό το κρίσιμο μέτωπο είναι ακόμα πολλές.

Ιδιαίτερο βάρος πρέπει να δοθεί σήμερα στη **μάχη των ιδεών, του πολιτισμού και της θεωρίας. Η διαμόρφωση ενός ρεύματος και πολιτισμού αναζήτησης, κριτικής και θεωρητικής συζήτησης, πολιτιστικών και ευρύτερων πρωτοβουλιών της οργάνωσης,** αποτελεί βασική πλευρά της ζωής και παρέμβασής μας. Στα πλαίσια αυτά είναι **ανάγκη η πολιτική και θεωρητική ενίσχυση όλων των διαδικασιών, στις ΟΒ και τα όργανα, στις μαζικές πρωτοβουλίες και τα μέτωπα. Η διαμόρφωση κριτηρίων, θεωρητικής - επιστημονικής σκέψης** στους νέους αγωνιστές αποτελεί βασικό καθήκον στη δράση μιας επαναστατικής οργάνωσης νεολαίας.

Συνολικά, χρειάζεται μια **στροφή στην αυτοτελή πολιτική παρέμβαση και παρουσία της ν.Κ.Α.** Απο τη μια, η αυτοτελής παρουσία της οργάνωσής μας δεν πρέπει να κατανοείται μόνο ως εμφάνιση πριν και για κάποιες πρωτοβουλίες που παίρνει η οργάνωση ή για κεντρικά γεγονότα (τριήμερα, Πολυτεχνείο, εκδηλώσεις, κλπ). Απο την άλλη, η αυτοτελής παρέμβαση δεν μπορεί να αναλώνεται μόνο στο επίπεδο της προπαγάνδας (προκήρυξη, αφίσα κ.λπ.). Χρειάζεται η συνεχής παρουσία μας σε όλους τους χώρους, όλο το χρόνο, μόνιμα και σταθερά. Παράλληλα, όμως, αυτή η παρέμβαση χρειάζεται να είναι πολύπλευρη και δημιουργική, με ελκτικές και ζωντανές πρωτοβουλίες και δραστηριότητες. Αυτή η πλευρά πρέπει να μπει στο κέντρο του σχεδιασμού όλων των οργανώσεων, με ιδιαίτερη προσοχή και επιμονή.

4.7 ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΕΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟ ΒΗΜΑ ΜΠΡΟΣΤΑ !

Με το Συνέδριό μας θέλουμε να κάνουμε βήματα σε μια συνολική στρατηγική θεωρητική - πολιτική και οργανωτική ενότητα του δυναμικού μας. Να ενισχύσουμε την προσπάθεια η **ν.Κ.Α. να μετατρέπεται σε μία σύγχρονη κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας, που τα μέλη της, τα πολιτικά της όργανα και οργανώσεις της θα αντιμετωπίζουν τον εαυτό τους και τη δράση τους ως μέρος μιας συνολικής στρατηγικής επαναστατικής προσπάθειας στη νεολαία και την κοινωνία.** Υπερβαίνοντας σημερινές αδυναμίες και την αντίληψη της «πολιτικής ενότητας – έστω και με κάποια σοβαρά ποιοτικά χαρακτηριστικά– πρωτοπόρων αγωνιστών του κινήματος», των χώρων και της αριστερής αναζήτησης.

Προϋπόθεση γι' αυτό είναι να ενισχύσουμε και να βαθύνουμε το συνολικό στίγμα και τη φυσιογνωμία της νεολαίας **ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ, ως τάσης και συλλογικότητας που εκπροσωπεί την αντικαπιταλιστική επανάσταση - κομμουνιστική απελευθέρωση και το μόνιμο συνολικό επαναστατικό αγώνα στη νεολαία, να συνεχίσουμε την απόπειρα για τη διαμόρφωση ενός νέου κομμουνιστικού προγράμματος στη νεολαία, του προγράμματος της Εργατικής Δημοκρατίας (Διακήρυξη).**

Στοχος μας είναι να αναγνωρίζεται διαρκώς από τους νέους αγωνιστές στη ν.Κ.Α. η προσπάθεια της πιο ασυμβίβαστης πάλης, της ολοκληρωτικής αντίθεσης στον κόσμο του κεφαλαίου, σε όλα τα πεδία, της συνεχούς και βαθιάς αναζήτησης. Να εκφράζει και να βάζει την εργατική σφραγίδα σε όλες τις παρεμβάσεις της, ικανή να διαμορφώνει πολιτική για όλους τους χώρους και για κάθε ζήτημα, από τη σκοπιά των σύγχρονων εργατικών συμφερόντων και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Να αποπνέει μια νέα, ζωντανή και σοβαρή δύναμη, που ακτινοβολεί έναν άλλο, εργατικό και επαναστατικό πολιτισμό, που έχει αρνηθεί τις αξίες και τη ζωή του καπιταλιστικού μεσαίωνα. Μια τέτοια δύναμη έχει ανάγκη η εποχή μας και η νέα γενιά. Μια τέτοια οργάνωση μπορεί να πρωτοστατήσει στους μεγάλους κοινωνικούς αγώνες της νέας εποχής.

Ας κάνουμε ένα αποφασιστικό βήμα μπροστά! Γιατί έρχεται η δική μας εποχή!